په کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

(دزرو څخه درکهکشانونو دالله جل جلاله مخلوقات)

ليکوال:

ډاکترمحمد راتب (نابلسي)

Ketabton.com

ژباړه اوزياتوني:

محمود (حميدزی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پيژند پاڼه

نوم:په کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

ليکوال: ډاکتر محمدراتب نابلسي

ژباړه اوزياتونې:محمودحميدزی

ټايپ او ډزين:محمودحميدزی

دخپريد بڼه:انلاين

يادونه:ددې کتاب همدا پي ډي ايف بڼه بيله بدلونه هرڅوک کولی سي خپره کړې. دکتاب دچاپ حق يې يوازي دژباړن سره خوندي دئ!!!

****

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغلرولټون) ويښونکي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(روڼ سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړليک

سرليک	پاڼه
اصحاب کهف	۱
په خلا کي دآسماني جسمونو شمير	۲
دمځکې حجم	۳
دستورو ليروالی اودهغوی تېزوالی	۳
مځکه	۵
هرجسم دبيرته راګرځيدو په حال کي دی	۸
الله جل جلاله په خلا کي دتاريکۍ خبر راکوي	۱۰
دجاذبي قوه	۱۲
دمځکې څخه ليري کهکشانونه	۱۶
کهشانونه ستوري اودهغوې تېزوالی	۱۹
دستورو ځايونه	۲۲
په هسک کي دستورو شمېر	۲۶
لمر	۲۸
دعين القط ستوري چاود نه	۲۹
دستورو اولکۍ لرونکو ستورو ځدارونه	۳۲
ړڼا تېزوالی	۳۵
دلمريز نظام دسيارو ترمنځ ليري فاصلې	۳۹
دتعدل قوه	۴۱
دمځکې داوسيدونکو لمر	۴۵
دلمر اوسپوږمۍ ترمنځ په ليروالي کي اند کول	۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
خسوف اوکسوف	۵۰
دهوا فشار اودهغه پایلې	۵۲
دهوافشار	۵۴
دمځکې کروي توب	57
دمځکې استقرار	۵۸
هغه څوک دی چي مځکه یې ستاسو دژوندکولو ځانګو ګرځولې	۶۱
مځکې تېزوالی	۶۵
دمځکې دجاذبې قوه	۶۸
غرونه	۶۹
سپین زر	۷۳
دبادونو دلوری بدلون	۷۵
اوسپنه	۷۶
خاوره اوپه هغې کي اوسیدونکي ژوندي موجودات	۷۹
زلزله	۸۲
کعبه شریف دمځکې په مرکزکي	۸۵
سعودي عربستان به شین سي	۸۶
اوبه	۸۸
دهوا اواوبو ترمنځ اړیکه	۹۰
دسمندرونو لویوالی	۹۲
دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه یې لري	۹۶
دالبر او البحر کلموترمنځ	۹۹
دسمندرونو داوبو تریوالی	۱۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
داوبو جریان	۱۰۴
دقرآنکریم دتلاوت اغیزه پرنباتاتو	۱۰۸
ددو سمندرونو ترمنځ خنډ	۱۱۲
دنباتوتو جذبیدنه دلمر لورته	۱۱۶
دنباتاتو دنده داوبو ساتل دي	۱۱۸
دشنې پاڼې کارخونه	۱۱۹
دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه	۱۲۳
دنباتاتو زرغونوالی	۱۲۵
تخمونه	۱۲۵
دمورزړه	۱۲۷
اوښ	۱۲۸
دغوا شیدې	۱۳۰
زرافه	۱۳۳
دکانګرو په شان ژوی	۱۳۵
دخوګ دغوښې حرموالی	۱۳۶
سپی او د دهغه څخه رامنځنه کیدونکي ناروغۍ	۱۳۷
دسپي بویا یي حس	۱۳۸
دوینې اړیکه دمیکروبونوسره	۱۳۹
دوینې حرموالی	۱۴۱
آس	۱۴۳
لوی کبان	۱۴۴
دهلامي کب	۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
سمندري بریښنا لرونکي کبان	۱۴7
دسالمن کبان	۱۴۸
ډاکتر کب	۱۵۱
مرغان	۱۵۳
کوترې دتاریخ لومړئ لیک لیږدونکي	۱۵۷
دمرغان کډوالې مهاجرت	۱۵۹
ټکټکی مرغه	۱۶۳
دشاتو مچۍ	۱۶۵
شات	۱۷۰
دوریښمو چینجیان او وریښم	۱۷۲
لړم او هستوي چاودنه	۱۷۴
ملخان	۱۷۵
غوماشي	۱۷۷
دجولا ګی ځاله	۱۷۹
مچان	۱۸۱
میږیان	۱۸۴
په حشراتو کي حسي ښکرونه	۱۹۰
دهوا اوچاپیریال ککړتیا	۱۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن خبرې

دالله جل جلاله بي شمېره حمد اوثنا وايم چي ماته يې داتوان راکړ چي دډاکټر محمد راتب نابلسي دکتاب ژباړه په خپلې خوږې ژبې پښتو باندې وکړم او در پښتو ورنو اوخويندو پورې دا ګټور کتاب وړورسوم.

دا کتاب زما په آند يؤغوره کتاب دئ او په لوستلوسره يې موږ ته ددونيا اوخرت ګټې انشاءالله را رسيږي خويؤه خبره ديادولو وړبولم چي هغه وخت کله چي موږ دالوستنه په پوره ارمۍ او غؤرسره وکړو.

ددې کتاب دلوستلو سره به زموږ نه اندزه کيدونکې مينه نوره هم دقرآنکريم سره ډيره سي،دډيرو ساينسي رازونو څخه به خبر سو دکايناتو په اړه به ډېر مالومات لاسته راوړو،دغرونو،سمندرونو،اوبو مرغانو،حيوناتو،مځکې آسمانې جسمونو،نباتاتو،حشراتو، فلزونو په اړه به په ډيرو هغو خبرو پوه سو چي نه په پوهيدو. زموږ ددينې اوعصرې مالوماتو ذخيره به لانوره ډيره سي،دمغرضوبحث کوونکو ملحدانو اوکفارو دپوښتونو ځوابونه به وموندو اونور ډېر هغه څه به زده کړو چي موږ يې لټه کول چي زده يې کړو.

داژباړه ټکي په ټکي ژباړه نه ده بلکې ما ځينې زياتونې اوځينې کمووني په ياده ژباړه کې کړي دي الله جل جلاله دي مې په دې کړنه نه ګناهکار وي زماپه نيکيو کې دي وشمېرل سي ،زياتونې مې ځکه کړي چي مالومات نوي کيږي اوما نوي مالومات ور ډېرکړي کيداى سي تاسوته ځينې مالومات زاړه يانيمګړي مالوم سي دازما اودليکوال ستونزه نه ده بلکې مالومات تل دبدلون منونکي او دبدلون اونوښت په حال کې و

(c) ketabton.com: The Digital Library

متن مـي ځکـه ځینـي ځایونــه لنـډ اوخلـص کـړی چـي ددې کتــاب حجـم لـوی دئ؛دلوستونکي دلاښه پوهیدني لپاره مې داکړنه سرته رسولي ده.

بل دیادولو وړسکالو(موضوع)داده چي دیادې ژبـاړې دقرآنکریم ژبـاړه او ایاتونـه (قرآنکـریم پـه پښتو)اپلیکیشـن څخـه را اخیسـتل سـوي او کـه خـدای ج مـه کـړه دقرآنکریم دایاتونو په زورو، زیرو، پیښونوکي کومه کمي یا

ډېرښت راغلی وي نودا کمښت اوډېرښت دکمپیوټري لیکنې له کبله دئ.

په دي ژبـاړه کي دځینوحدیثونو ژبـاړه دصحیح بخـاري اوصحیح مسلم شریفونو دشرحو څخه سوي دي

.ستاسو درنولوستونکو دخیر ددعا په هیله.

یادونــه:ددې کتـاب فـي ډي اف ښـه هرڅـوک بیلـه بدلونـه خپـرولی سـي کـه دچـاپ حقـوق یـې دژبـاړن سره خونـدي دي،دژبـاړن بې اجـازې یـې دچـاپ حق څـوک نـه لري.

ددې کتـــاب ځینــــي لیکنــــې د2020څخـــه در2023کــــار پـــوري زمــــا (محمودحمیدزی)پرفیسبوک اې ډې خپرې سوي دي.

دویمه یادونـه:دې کتاب ته ورته دیؤبل کتاب په ژباړې بوخت یم انشاءالله (دانسان په بدن کي دقرآنکریم علمي معجزې)نومی کتاب بـه هـم وژبـاړم او تاسـو درنولو ستونکو ته به یې Pdf ښه خپره کړم.

دیـادونې وړده چـي دیـاد کتـاب ځینـې برخـې بـه زمـا پـر فیسـبوک اې ډې:درکتـاب درخپرید مخکي خپرې کړم انشاءالله.

که کوم وړاندیز،لارښوونه او غوښتنه لري پرلاندي وټساپ نمبر راسره اړیکه نیولی سئ:0704056109

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصحاب کهف

يؤلمريز کال 365،1422 ورځې دی،مګر يؤسپوږميز کال بيا 354،36780ورځې دی، چې دلمريزاوسپوږميز کال ترمنځ توپير10،875137ورځې دی.په 33سپوږميزو کلونو کې ياد عدد چې دلمريز کال دورځو ځخه لږدی 358،87929 ورځې کيږي چې نژدې ديؤه کال سره سمون خوري.

که سل لمريز کلونه تير سي نو سپوږميز کال به دلمريز کال ځخه دري کاله مخته وي.که 300لمريز کلونه تيرسي هغه وخت به سپوږميز کال درلمريز کال 9کاله مخکي وي ياني دسپوږميز کال نيټه به 309 کاله وي.

ياده کره شمېرنه خلا پيژندونکو چې شپږ عشاري عدده مخته تللي دي دلويو تلسکوپوپه مرسته کړي ده،يؤه ثابته اودنوې پوهې په شتون کي منونکي محاسبه ده،

مګر يادې محاسبې ته 14سوه کاله مخکي د قرآن کريم په الکهف سورت کي داصحاب کهف په کيسه کي اشاره سوې ده!الله جل جلاله دسورت الکهف په 25 نمبرايات کي فرمايي:

(وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلَٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا)

ژباړه:او هغوی په خپله ځمځه کښې درې سوه (لمريز) کاله پاتي شول، او(ځينو خلکو د مودې په حسابولو کښې) نهه (سپوږميز) کاله نور زيات کړيدي.

يادونه: داصحاب کهف شمېر په شمسي کلنو باندي وو، نو په لمريز حساب نهه کاله نور ور زيات سول. ياني د لمريز او سپوږميز کلنو تر منځ په ياده موده کي نهه کاله توپير موجود دی.قرآن کريم دمعجزو ځخه پريمان، دبريا سمت ته رابلونکی کتاب دی.راسئ دخپل ژوندونونو دسمون او بريا په پار قران کريم تلاوت اوپه لارښوونو يې عمل وکړو.

په اوردون کي داصحاب کهف سمڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضأ ي ياخلاي موجودات

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلاء کي داسماني جسمونو شمېر

الله جل جلا له دسُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت په 53نمبر ایات کي فرمایي:
سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هیوادونو) کښي هم وښیو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتیا سره پر حق دی. ایا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

مګر کومي دي دالله جل جلاله نښاني؟په ریوایتونو کي راغلي دي چي په هسک کي دستوروشمېر دریګو ددانو اوشیګو په شمېردی!

په پخو وختونوکي ستور پېژاندو دستورشمېر دزرګونو په شاوخوکي ښوويءورسته ترځینو څېړونو اوساینسي پرمختګو یې په خلأ کي دستورشمېرمیلیونونه یادکړ،دڅه نورڅېړونو اوپرمختګو ورسته یې یادشمېر میلیاردونو ته لوړکړ،خواوس ساینس پوهانو دنویو ټیکنالوژکي وسیلو،لویو او پیاوړو تلسکوپونو په مرسته یوازي په شیدو لارې کهکشان کي چي زموږ لمریزنطام هم دیاد کهکشان یوه برخه ده څه ناڅه د 200میلیاردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی.دیاد کهکشان چټکوالی په ساعت کي٠95000کیلومتره ښودل سوی دی.

دشیدو لارې کهکشان پراخوالی،حجم نسبت نورو کهکشانوته دمنځني کچې درلودونکی اود سل ګونو زرو میلیونو کهکشانو دډلي څخه یؤدی چي دهغوی په کره شمېرباندي یوازي الله جل جلاله ښه خبر دی.الله جل جلاله دسورت ق په 6نمبر ایات کي فرمایي:أَفَلَمْ يَنْظُرُوٓا إِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنٰهَا وَزَيَّنّٰهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

ښه نو، دوی هیڅکله د ځان له پاسه اسمان ته ندي کتلي؟ - په څه ډول موږ هغه جوړ او سینګار کړ؛ او په هغه کښي هیڅ درز نشته.*الله جل جلاله دسورت الملک په 3نمبر ایات کي فرمایي:الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرٰى فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍ هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه یې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هیڅ راز نااړوندي او توپیر ونه مومې. بیا سترګي واړوه، وګوره، ایا کومه نیمګړتیا دي چیري تر سترګو کیږي؟!* دستورو شمېر دومره ؤ الله جل جلاله ښه خبر دی چي دهغوی پراخوالی به څومره وي*

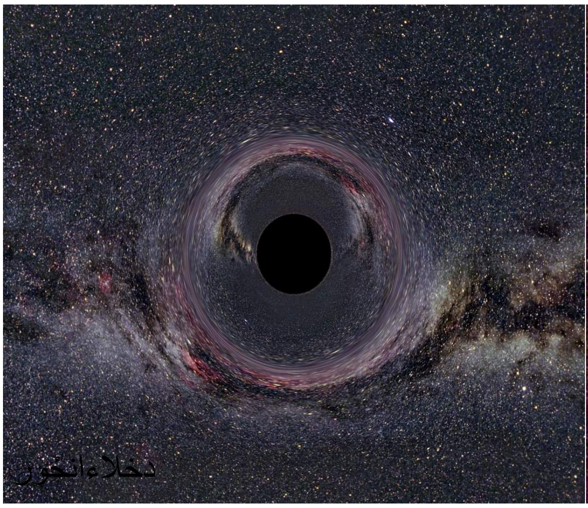

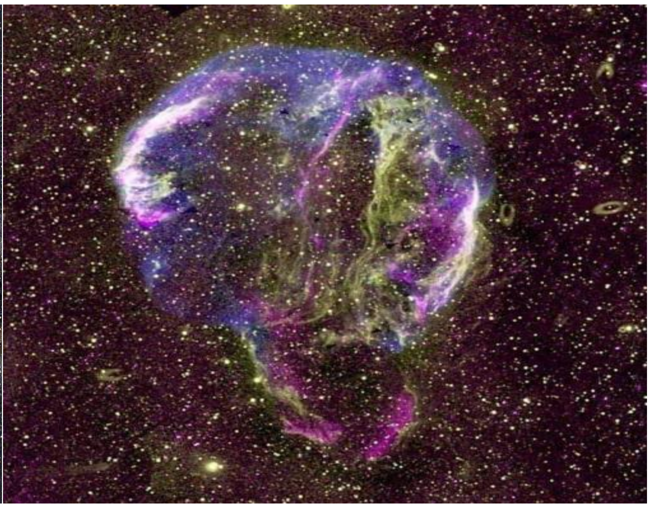

دمځکې حجم

دمځکې حجم 1ميليو کيلومتره مکعب دی،لمر نسبت ځمکې تـه 1300000ځله لـوی دی، دځمکې اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله 150000000کيلومتره دی.

ديؤه ستوري لويـوالی دلړم برج دستورو دډلې څخه هومره دی چې دځمکې اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله خپل ځانته ځانګړې کولی سي.يوبل ستوری چې نوم يې منکب الجوزأ دی ۱۰۰ميليونه واري دلمرڅخه لوی دی.دياد مسايلو دپوهيدلو ورسته دالله جل جلاله سپيڅلي کلام ته نظر کوو اودهغه په لويوالي او اعجاز کې آند(فکر) کوو!الله جل جلاله دسورت ذاريات په 47نمبر ايات کې فرمايي:وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِأَيْيدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

او اسمان موږ په خپل قدرت سره جوړ کړيدی او موږ د دې وس لرو.

***

۲دستوروليريوالی ادهغوی تيزوالی:

دستورو ترمنځ ليري والی، فاصله دنوري کال په مټ اندازه کيږي.درڼا تيزوالی په يؤه ثانيه کې 300000کيلومتره دی چې په يؤه کال کې 10زره ميليارده کيلومتره کيږي.جالبه خولا دا چې سپوږمۍ زموږڅخه يؤه نوري ثانيه اولمر د8نوري دقيقو په شاوخوکي زموږڅخه ليري دی.دتولـه لمريز نظام قطر د13نوري ساعتونو څخه ډېر نه دی،اوترټولو نيژدې نوري سياره،ستوری دمځکې څخه 4څلور نوري کاله ليري ده.که ديادې سيارې لوري ته په يؤه داسې سپرلۍ کې چې تيزوالی يې دسپوږمۍ دتيزوالي په اندازه وي سفر پيل کړو:موږ به ورسته درسلو زرو کلونو خپل منزل ته ځان ورسوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدرنګه که دمځکې په يؤه سپرلۍ کي چي د راوسه هم څومره چټکې جوړې سوې دي خپل سفر ديادې سيارې سمت ته پيل کړو: زموږسفر به 50ميليونه کاله ورسته يادي سيارې ته په رسيدو پای ته ورسيږي،ياني څلور نوري کاله ورسته.اوس نو دهغه کهکشان په اړه چي نوی کشف سوی دی،چټکوالی يې په يؤه ثانيه کي 240000کيلومتره دی اوسلګونه بيليونه نوري کاله زموږڅخه دکشف په وخت کي ليري وو څه ووايو؟هوسلګونه بيليونه نوري کاله چي يوبيليون دزر ميليونه سره مساوي دی.رښتيا هم الله جل جلاله څومره ښه فرمايلي دي.سُوْرَةُ الواقِعَة : 75- 76نمبر اياتونه:فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِنو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌاو كه وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛ ****څه چي مخکي وليکل سول دکايناتو څخه لږ شمېر عجايب وه،مګر دکهکشانونو سيارو،ستورو اونوروخلايي جسمونو دحرکت،دهغوی دډېري چټکتيا،لوی مدارونو،استحکام،دهغوی درڼا خورولو دتونايي، دهغوی ترمنځ دجاذبې دقوي او په حرکت کي دهغوی دتعادول په اړه مو خبرې نه دي کړي.الله جل جلاله سُوْرَةُ الزُّمَر په 67نمبر ايت کي فرمايي:

وَمَا قَدَرُوا اللهَ حَقَّ قَدْرِهٖٓ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌۢ بِيَمِينِهٖۚ سُبْحٰنَهُۥ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ*

دوی هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چي د هغه د قدر کولو حق دی (د هغه کامل قدرت خو داسي دی چي) د قيامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښي وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دی چي دوی يې کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

الله جل جلاله دسُوْرَةُ الطّارق 12نمبرايات کي فرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
او (قسم دی) په چاودېدونکې ځمکه (چي اوبه، بوټي او داسي نور شيان ځني راوځي)؛
***

موږ نه سوای کولی چي دمځکي ټول اوصاف په يؤه کلمه کي راغونډ کړي وای،مگر الله جل جلاله مځکه يوازي په يوه ويی سره موصوفه کړې ده اوفرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
*

دمځکي ټولي لويي وچي يوخت سره موښتي وي.خوورسته يي منځ کي درزونه پيداسول اوديؤبل څخه بيلي اوپر شپږو برخو"آسيا،افريقا،اروپا،امريکا،استرليا،اوانترکتيکا باندي وويشل سوې.په (1915)ميلادي کال کي الماني پوه (وگنر)دهغو شوهدو په رڼاکي چي لاسته يي راوړي وه وويل٠20ميليونه کاله پخو ټولي لويي وچي سريوځای اويوه لويه وچه چي (پنگيا) په نامه يادېدل جوړه کړي وه.
د1950ــ1968 ميلادي کلونو ترمنځ جيولوجستانو دوگنر نظريه،تيوري ومنل اودځمکې چاوديدل،درز کول يي تائيد کړل."که يؤ څوک د مځکي توصيف داسي وکړې چي دپيل څخه در اوسه دمځکي ثابتي ځانگړني په برکي ونيسي په ناچارۍ سره به ووايي:مځکه درز کوونکي،چاوديدونکي ده.
ياني دهغې ځانگړني درلودونکي ده کومه چي الله جل جلاله ورته ورکړې ده او په خپل پاک کلام کي يي دمځکي يادې ځانگړني ته اشاره کړې ده.مگر دمځکي ياد چاوديدل څنگه دي،څه کيفيت لري.
څرگنده چي مځکه دبيلا بيلو طبقو،پوړونو درلودونکې ده.دچرگې هگۍ ته پام کوو چي باندنۍ پوښ يي اهک،چوني ته ورته دی او نسبتً کلک جوړښت لري،ورسته يؤه نازکه لايه،درهغې ورسته دهگۍ سپين اودرهغه هم ورسته دهگۍ ژړ شتون لري.دهگۍ کروړه،سخته طبقه دهگۍ دباندنی پوښ دی.همدرنگه څومره چي موږ دمځکي تل ته نيژدې کيږو دهغې سختې کميږي.
"مځکه دلاندي طبقو (پوړونو) درلودونکي ده.لومړی دمځکې قشر:دمځکې قشر نا متجانس ترکيب لري چي دژوروالي پر بنسټ پر دريو طبقو ويشل سوی دی:1رسوبي طبقه2گرانيتي طبقه3بزالتي طبقه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوبي طبقه:ددې طبقې پيروالی دځوسانتي متروڅخه در10او15کيلومتروپوري رسيږي
ګرانتــي طبقــه:ددې طبقــي پيروالــی ديـؤه کيلـومتر څخــه پيـل اودر 20او40کيلومتروپـوري رسيږي.ددي طبقي د لاندينی سرحد تودوخه دسانتي ګريډ در 1000درجوپوري پورته کيږي.
بزالتي طبقه ددې طبقې پيروالی د8څخـه در 30کيلـومترو پـوري رسيږي،ديادې طبقې لانـدنی سرحددمځکي دقشر دلاندينې سرحد په توګه منل سوی، يادسرحد ته دموهو يا (M)سرحدوايي.

2دمځکي هسته.

دهستې پوښ(مانتل) چي داته څخه در80اوهتادر2900کيلومتروژوروالي پوري موقعيت لري.
مانتل غيري متجانس ځانګړتيا لري،په غالب ګمان ماده ډېروخت په مانتل کي جامد حالت لـري دتــودوخي درجــه يــي دژوروالــي پــه ډېريــدو ســره بــدلون مومي.دتــودوخي درجــه يــي پــه 100کيلـومتره ژوروالي کي د 1400څخـه در 1500درجوپـوري رسيږي پـه يـاده طبقـه کي دژوروالي په ډېريدو سره تودوخه هم زياتوالی مومي.

دمځکي هسته

دمځکي پـه هسته کي داتوموسفير فشـار ميليونـو تـه رسيږي دمځکي پـه هسته کي دتودوخي درجه د2000سانتي ګريډ څخه زياته ده .انسان نه سي کولی نيغ پـه نيغـه د دمځکـي هستي تـه لارپيداکړي.دهستې پـه اړه تـول مالومـات پـر اټکلونـو اوفرضـيو ولاړدي."ځينـو جيولوجسـتانو دمځکي طبقه بندي داسي کړي ده :1:داوبوکلک قشر 2:کلکه برخه ياوچه
3:پوګه برخه 4:پورتنی پوښ 5:کورنی پوښ
6:باندنی هسته 7:کورنی هسته.

*دمځکي په هسـته کـي مايع،بهيدونکي، آتش فشاني،ايشدونکي موادشتون لـري.الله جل جلالـه سُوۡرَةُ المُلك په 16 نمبرايات کي فرمايي:[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]ايا تاسي له دې څخه بېغمه ياست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښي دی، تاسـي بـه پـه ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بيا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟
**د(تَمُورُ)معنـا لړزيږي. لړزيـدل دمځکـي دهغـه مـايع دجوش اوايشـېدو لکبلـه کومـه چـي دمځکــي پــه تــل (هســته) کــي پــه جــوش اوخــروښ کــي ده."دزلزلــې دپيښــيدو يؤلامــل داورشيدونکوفعليت او دآشتفشاني موادو فعليت دی."موږبختوريو چي دمځکې پرمخ(سطحه)يو دارام والي څخه دمځکي دباندنی طبقي برخمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو او کولی سو دمځکې پرسطحه ودانۍ جوړې اوژوند پکښې وکړو،که مځکه دخپل هستې د ایشیدونکو، مایع موادو پرمخ ورولویږي،ورژیږي پایله به یې داوي چې الله جل جلاله دسُوْرَةُ المُلك په 16 نمبرایات کې فرمايي:

[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]

ایا تاسي له دې څخه بېغمه یاست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښې دی، تاسي به په ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بیا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟

***

اوس نوآند(فکر)وکړې چي چا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دمځکې اوآسمانونو دیادو ځانګړو څخه خبر کړ!؟هغه پیغمبر چي لیک لوست یې نه وو زده څه پوهیدی چي دمځکې په خیته کي سوځونکي،ایشېدونکي مایع شتون لري؟آیا دقرآن دالله جل جلاله کلام نه دی؟"بیله شکه چي داقرآن دکایناتو دخالق الله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم یې نازل کړی دی!."

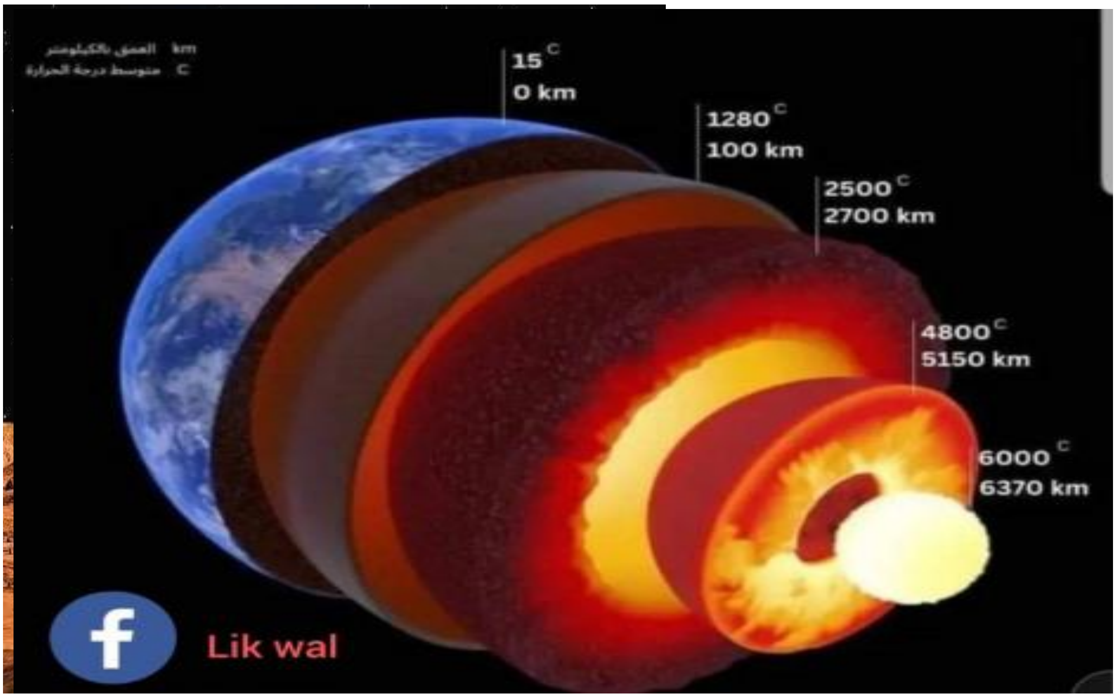

دسپوږمی څخه مځکه دویم دمځکي طبقي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرجسم دبيرته راګرځيدوپه حال کي دی

الله جل دسُوۡرَةُ الطّارق په 11 نمبرايات کي فرمايي: [وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجۡعِ]

قسم دی په باران اورروونکي اسمان؛

*(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په مانان ده.

*دادکايناتو خالق دی چي يوازي په يؤه ويی(کلمه) سره دهسک(آسمان) توصيف کوي!

څومره چي علم،پوهه پرمختګ کوي نوي حقيقتونه راڅرګنديږي هومره قرآني معجزې راښکاره کيږي اودقرآني معجزو څخه ملاتړکيږي.سپوږمۍ ته پام کوو چي په خپل مدارکي دمځکې څخه راګرځي اوورسته دريؤه وار راګرځيدو دويم ځل بيرته خپل ځای ته ستنيږي.

لمرته پام کوو چي نسبت خپل محورته دګرځيدو په حال کي دئ او ورسته ترهر ځل ګرځيدو بيرته خپل لومړي ځای ته راګرځي،همدارنګه ډېرشمېر آسماني جسمونه دګرځيدو اوبيرته ستنيدو په حال کي دي.

په (1910)ميلادي کال کي يؤ شمېر لکۍ لرونکي ستوري دځمکي دڅنډو څخه تېر سول چي بيا (76)کاله ورسته په (1986)ميلادي کال کي بيا هم ياده چاره سرته ورسيدل، ياني ياد لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې) بيا راوګرځيدل اوهر (76)کاله ورسته ياد راګرځيدل دالله جل جلاله په حکم سره بيا تکراريږي.

موږته څرګنده ده چي لمر،ستوري،سيارې،سپوږمۍ،لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې)اوهر هغه څه چي په دايروي يا بيضوي بڼو مدارنو کي په خلأ کي شتون لري:لېږي ځي اوبيرته خپل ځای ته راګرځي.الله جل جلاله موږته (14)سوه کاله مخکي په خپل کلام کي دآسماني جسمونو په خپل مدار کي دګرځيدو او په خلأ کي دمداروتنو دشتون خبر راکوي! الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الأنبيَاء په (33)نمبر ايات کي فرمايي:

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ‌ؕ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُوۡنَ

او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمۍ يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.

*داخبره چي الله جل جلاله آسمان په(ذَاتِ الرَّجۡعِ) ويی سره مصوف کړی دی په بشپړډول رشتيا او موږ وربانـدي ايمان لرو.دستاينې وړدی الله جل جلاله چي ښه اندازه کونکی اوجوړونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينوپوهانو دا ايات شريف : وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]*بل ډول تفسير اوتعبير کړی دی،هغوی وايي:پـه هواکي موجود ګازونـه راګرځيدونکي،بدليدونکي ياتغيرکوونکي دي.دبيلګې پـه ډول اکسيجن که انسان يا ژوی تنفس کړي په کاربن دای اکسايډبدليږي.که دنباتاتو دګټې وړ وګرځي بيرته په طبيعت کي په اکسيجن بدليږي،همداډول پـه طبيعت کي نور ګازونـه هم لېږي ځي اوبيرته راګرځي.

که چيرې الکترومقناطيسي امواج خلأ ته واستول سي دوهم ځلي خپل ځای ته راګرځي.

د ټول بشر دګټې وړ امواج دهمدې تغير بدلون اوبيرته راګرځيدو دوړتيا درلودونکي دي.

داوبو بړاس ورسته ترديې چي فضأ تـه پورتـه سـي دباران دڅاڅکو پـه ډول بيرتـه مځکې تـه راګرځي .که ګازونو دځمکي داتموسفير فشارڅخه تېښته کولی سوای نو يؤ زيان به يې داوای چي دځمکي دابو بړاسونه به دځمکي څخه خلاء ته تلای خو بيرته به دباران په ډول مځکې ته نه راګرځيدلی.دا الله جل جلاله ستره پيرزوينه ده چي دځمکې څخه خلأ ته ګازونه نه تښتي .

الله جل جلاله کايناتوته دتغير،بدلون اوبيرته راګرځيدو وړتيا ورکړې اوهغوئ يي دهمدې وړتيا درلودونکي خلق کړي دي چي هيڅ يؤ يې دالله جل جلاله دحکم څخه مخالفت نه سي کولی!

خوانسان چي الله جل جلاله اشر المخلوقات خلق کړی دی ولې دالله جل جلالـه د امرونو څخه مخالفت کوي!؟

مورتـه دامعلومـه سـول چـي آسمان،فضـا دالله جـل جلالـه پـه اراده دمځکـې بخـار دبـاران پـه ډول،الکترو مقناطيسي امواج د راديويی امواجو پـه ډول،ګازونـه در هغو تغيراتو دتېرولو ورسته چي پـه هغو کـي شتون لري،اوهرخلأيـی جسم بيرتـه خپل لمړي ځـای تـه راګرځـي، دستوروپه شان چي په خلأ کي په دايروي شکله يا بيضوي شکله مدارو کي دخوځښت پـه حـال کي دي.

ښه نوکه الله جل جلاله په خپل سپيڅلي کلام قرآن کريم کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)

داپـه دې معنـاده چي دا سپيڅلی قرآن کريم دکاينـاتو دخـالق الله جل جلالـه دلوري پر حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم باندي نازل سوی دی اومور ورباندي ايمان راوړی دی.

يادونه،(1)د "رجع" کلمې دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو يادې ژباړې:

دقرآن کريم اعجازقرآن اوتخنيک پښتوژباړل سوکتابونوڅخه را اخيستل سوي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله په خلا کي دتيارې (تاريکی) خبر راکوي!

يو خلا پيژندونکي پوه چي ديوه پرمختللي هيواد دفضايي بيړيو ديوه مرکز څخه يې ليدنه کړې وايي:څه موده مخکي زما ومخته يؤه فضايي بيړۍ خلا ته وتوغول سول: چي دياد مرکز عمليه دخلا يي بيړۍ دعمليې سره په پرلپسي ډول په اړيکه کي وه دفضايي الوتکې مشر په يوه اړيکه کي چي دبيړيو دمرکز سره يي ونيول وويل:موږ اوس هيڅ شی نه وينو:دا په داسي حال کي وه چي فضايي بيړۍ په روښانه ورځ وتوغول سول،څه موده ورسته فضايي بيړۍ دمځکې داتموسفير څخه په بشپړډول خلا ته ووتل چي په پوره ډول تاريکه او بي نوره ده،

دفضايي بيړۍ رئيس اندېښنه وښودل او وي ويل:موږ هيڅ شی نه وينو داسي انګيرو لکه ړانده سوي چي يو:څه پيښه سويه ده؟

هغه څه چي دفضايي بيړۍ عمليې ته وړپېښ سوي وه داوه:دلمر وړانګې په خلا کي پاشل کيږي،خپريږي او دهوا ګرد اوغبارپه منځ کي سرګردانه کيږي: هغه څه چي فزيک پوهان ورته دنور انتشار يا خپريدنه وايي.

په خلا کي نور دهوا په ذراتو اوګرد پا شل کيږي اوټول نوراني اوځليدلي ښکاري،هغه کار چي په مځکه کي هم پيښيږي.ځيني ځايونه دلمر په نيغو وړانګو روښانه کيږي اوځيني ځايونه دلمر په منعکسه رڼا روښانه ښکاري:دمسجد په ډول:موږ يوبل وينو مګر هلته دلمر نيغي (مستقيمي)وړانګي شتون نه لري،بلکي دلمر منعکيسي وړانګي دي چي دشيانو سره دټکر ورسته زموږ سترګو ته رارسيږي او موږ هغه وينو.

فضايي بيړۍ هم ورسته تردي چي دمځکې داتموسفيرڅخه ووتل او دنور دانتشار پيښه(پديده) له منځه ولاړل دخلاپه بشپړې تاريکۍ کي راګيرسول اودبيړۍ کارکوونکو هيڅ نه ليدل.

اوس که دالله جل جلاله سپيڅلي کلام پاک قرآن ته چي 14سوه کاله مخکي نازل سوی دی او هغه وخت وګړو خلا،سپوږمۍ ته دتګ او دمځکې داتموسفيرڅخه په اوسنۍ طريقه د وتلوسره آشنايي نه درلودل مراجعه وکړو يوه علمي اعجازته رسيږو.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الحِجر په 14او15نمبراياتوکي فرمايي [سُوۡرَةُ الحِجر : 14](وَلَوۡ فَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعۡرُجُونَ)که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوۡرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا بَلۡ نَحۡنُ قَوۡمٌ مَّسۡحُورُونَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا به يې هم همدا ويل چي زموږ سترګي غولول کيږي، بلکي پر موږ کوډې شويدي.
*دسورت سُوۡرَةُ الحِجـر د15نمبرايـات ژبـاړه يـې پـه تفسيرديوبندی کـي داسـي راوړې ده:"بيشـکه!هم داخبره ده چی ترلـی سوی دی سترګی زموږ بلکه موږ يوقوم يوچی جادو راباندی کړی دوی دی""(سُكِّـرَتۡ)ژباړه:چی ترل سوی دی"هغه څه چي دفضايي الوتکې دعمليي رئيس وويل: چي موږفکرکوو چي ړانده سوي يوو،تاريکی کي راګير اوهيڅ شی نه وينو:14سوه کاله مخکي په قرآن کريم کي بيان سوي دي!آيا دايوقطعي دليل پر دې نه دی چي قران دمخلوقاتو دخالق جل جلاله کلام دی؟
داپيښه څوکاله مخکي وسول:هغه وخت کله چي انسـان دمځکې پوښ اتموسفير وپيژندئ اوپه هغه کي يې نفوذ کړی وو،هغوی داسي يوځای ته ورسيدل چي دنور دانتشار پديده (پيښه)دمنځه تللي وه او په پوره تاريکی کي راګير سوي وه!په دې پيښې سره انسان وپوهيدئ،وي ليدل چي دمځکې دپوښ (اتموسفير)څخه دباندي تياره ده اوبغير دروښـانو ستورو دنور څخه نوره رڼا شتون نه لرييا نور (رڼا)نه منعکس کيږي ترڅو وليدل سي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الحِجر : 14](وَلَوۡ فَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعۡرُجُونَ)
که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوۡرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّـرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا بَلۡ نَحۡنُ قَوۡمٌ مَّسۡحُورُونَ

بيا به يې هم همدا ويل چي زموږ سترګي غولول کيږي، بلکي پر موږ کوډې شويدي.
*دسورت سُوۡرَةُ الحِجـر د15نمبرايـات ژبـاړه يـې پـه تفسير (ديوبنـدی) کـي داسـي راوړې ده:("بيشـکه!هم داخبره ده چی ترلـی سوی دی سترګی زموږ بلکه موږ يوقوم يوچی جادو راباندی کړی دوی دی")"(سُكِّـرَتۡ)ژباړه:چی ترل سوی دی"

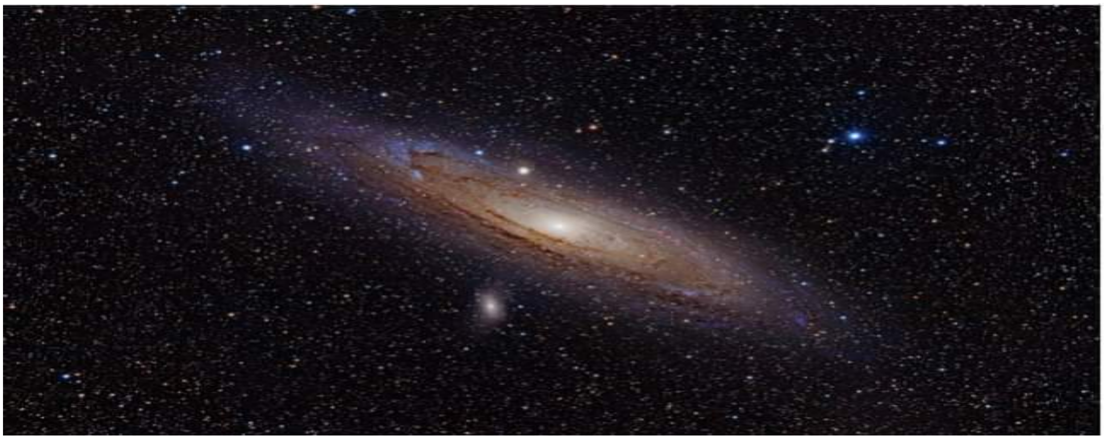

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوه

هغه څه چي ډېرښکاره دي دکايناتو ناپايني ده اوچي علم هرڅومره ډېر دسلګونو زرو ميليونو ليرې کهکشانو (آسمان ټولګو)په کشف باندي برلا سی سي،خودکايناتو داپراخوالی لانور ډېر روښــانه کيږي،مګــر ډېــر جالــب ټکــی دادی:دکاينــاتو پرناپــايني پراخــی بانــدي يــو ثابــت قانونوحکمراني کوي:چي دجاذبې قوې په نوم سره پيژندل کيږي!

هره ټولګه دکايناتو يوه بلـه ټولګـه دکاينـاتو پـه خپل حد او ددوی ترمنځ اندازه کـي جذب کـوي (خپل ځان ته يې راکاږي):دجاذبې قوي ديوازني قانوپه مرسته.

کولی سو ووايو ټول کاينات يوه ټولګه ده که چيرې هريو ددوی څخـه همدغـه رکم يوبـل جذب کړي (ځـان تـه راکش کړې)مګر څـه شـي ددوی تـرمنځ دليروالي،پاشـل کيدو اوپـه زمـن کـي ديوځـای والـي اويوې ټـولګي پـه شـان دېنـودني لامـل سوی دی؟الله جل جلالـه دسُوۡرَةُ الطّـارق پـه 11نمبرايات کـي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجۡعِ)قسم دی پـه بـاران اورروونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليرولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په معنا هم ژباړل سوې ده.

هرڅه چي په آسمان،فضاکي دي په خپل مدارکي دګرځيدلو،راڅرخيدلو،ليري تللو اوبيرته خپل ځای ته راتللو په حال کي دي.دا دوراني اوپرلپسي حرکت ديوې قوې دراپاروني سبب سوی دی:يوه قوه(ځواک)دجاذبې دقوې په مقابل کي:دامخامخ کيدل او حرکت ددې دوو قوو پـه منځ کي حرکتي تعادل (بربروالی) منځ تـه راوړې چي بياهم دا يـوه نښـه دنښـانو او دقدرتونو څخـه دالله جل جلاله ده.الله جل جلاله د سُوۡرَةُ الرّعد په 2نمبرايات کي فرمايي:

(اللَّهُ الَّذِی رَفَعَ السَّمَٰوٰتِ بِغَيۡرِ عَمَدٍ تَرَوۡنَهَا ۖ ثُمَّ اسۡتَوٰی عَلَی الۡعَرۡشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجۡرِی لِأَجَلٍ مُّسَمًّی ۚ يُدَبِّرُ الۡأَمۡرَ يُفَصِّلُ الۡءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمۡ تُوقِنُونَ)

الله هغـه ذات دی چـي اسـمانونـه يـې لـه سـتنو پرتـه همداسـي درولـي دي، تاسـي يـې پـه خپلـه وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قـانون تـابع ګرزولـي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کـوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.

*(عَمَـد) دعمـود جمعـه ده يـاني سـتني مګـر دآسـمان سـتني دليـدلو وړنـه دي(بِغَيۡـرِ عَمَـدٍ تَرَوۡنَهَ)***ځيني پوهان وايي چي دا ايات شريف دکهکشانونو،ستورو،سيارو اونـورو فضـايي جسمونو ترمنځ دجاذبې دقوې پرشتون دلالت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوې ته د سُوْرَةُ النَّمل په 61 نمبر ایات کي اشاره سوې ده،الله جل جلاله فرمایي:

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***

څوک دی چي دمځکې پرمخ يې ټول شيانو ته قرار،ارام ورکړی او دهغه په خوښه مځکه ټول شيان ځان ته جذب کوي،ځان ته راکاږي؟

دوزن حقيت څه دی؟

هوا دريابونه اوهرڅه چي دمځکې پرمخ دي هغې ځان ته راکښلي،جذب کړي دي.

که چيرې انسان خلا ته پروازو وکړې اودمځکي جاذبې قوې دکرښي دورستي حدڅخه دباندي ووزي:دبي وزنی احساس به وکړې. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***نور اياتونه چي دمځکې پرجاذبې قوې باندي دلالت کوي:الله جل جلاله د سُوْرَةُ الانشقاق په 3او4نمبر اياتونو کي فرمايي[سُوْرَةُ الانشقاق : 3](وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ)او کله چي ځمکه وغوړوله شي،[سُوْرَةُ الانشقاق : 4](وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ)او څه چي په هغې کښي دننه دي هغه دباندي را وغورځوي او تشه شي؛***دمځکې دجاذبې قوې په لمنځه تللو سره:مځکه خپل ټول شته دننه شيان،اجسام دباندي غور ځوې، چي بيا بيرت خپل لومړي حالت ته نه ستنيږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورت دليلونو محور دا لاندي ايات شريف دی:الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]
(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازې همدا الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.******

دلمروتـــل دآســـمان لمنځـــه (دلمريزنظـــام دمنځـــه)دلمـــر دخپلـــې ســـمې طبعـــي لارې څخـــه کږيدل،انحراف شمېرل کيږي.که چيرې خبير الله جل جلاله وفرمايي:[سُوۡرَةُ الطَّارق : 11]
(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛***

(1)د "رجـع" کلمـه دراګرځيـدو،،بيا ليږولو،دوبـاره اسـتولو،بيرته ګرځيـدو پـه معنـا هـم ژبـاړل سوې ده.همدغـه دفضـايي جسمونو بيرتـه راګرځيدل يـي خپـل لومړي ځـای تـه دآسمان قـانون ګرځولی هره سياره.. چې په کايناتو شتون لري دخپل کروي يا بيضوي دوران پـه طـی کولـو بشپړولو سره دوباره خپل لومړي ځای ته راګرځي:هغه هم بيله کوم کوچني انحرافه.

دادقت اونظم دچا کاردی؟

کـه لمـر دخپـل تـګ لـوري څخـه منحـرف او ووزې:ديـوې بلـې سيارې..سـرټکرکوي اوددوی دټکرلکبلـه دمځکـې څخـه ژونـد کـډه کوي!څـوک دی چـې کهکشانونه(آسـمان ټولګې)سـتوري اوسيارې يې دخپل حرکت پر مسير(تګ لوري)ثابتي اوټينګې ساتلي دي؟

که يو اورګاډی داوسپني دپټلی څخـه ووزې سقوط کوي،غوځـاريږي، اورګـاډی در هغوپوري خوندي دی ترڅوهغه داوسپني پر پټلی باندي روان وي.همدرنګه مځکه هم ،که خپل پر مسير دحرکت په حال کـي وي:پرخپـل حـال بـه ثابتـه پاتـه وي،کـه يـې پـه درروان اومسير کـي لـږ هم توپير راغلی جوړوالی به يې دمنځه ولاړسي!خو دا دقادار ذات الله جل جلالـه دقدرت يوه نبنـه ده چې مځکه دخپل تګ لوري څخه نه منحرفه کيږي!دا دالله جل جلاله جوړښت دی!دادالله جل جلاله فضل دی!الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازې همدا الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*****

ياني دهغوی کنټرول اونه وتل دخپل مسير څخه دالله جل جلاله په واک اوکنټرول کي دي.

هغه لکی لرونکي ستوري چي په 1910م کال کي اودويم ځل په 1986م کال کي دخواوا څخه تيرسول:او ورسته درزرګونو کلونو دتيريدوېي اوس هم په دقيق اومنظم مسير کي توپير نه دی راغلی:توپير څه حتی دردې چي لږ فرق يي په سرعت کي هم نه دی راغلی!ټولو لکی‌لرونکوستورو،کهکشانونو،ستورو،سيارو،سپوږميانو،مځکې، لمريز نظام اوکايناتو دغه ډول دقيق اومنظم وضيعت دچا په قدرت خپل کړی دی؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*****دکايناتو ټولي برخي،اجزاوي په خپل ټاکل سوي مسير کي دحرکت په حال کي دي اودهغه څخه سرغړونه نه کوي،نه اوړي،ولي؟ولي چي قادر ذات الله جل جلاله دهغوی سمبالونکی دی!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ فَاطِر په 41نمبرايات کي فرمايي:(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*

آيا دمځکي ټول ځواقونه داوړتيا اوتوان لري:که مځکه دخپل تګ لوري،مسير څخه واوړې چي بيرته يې خپل اصلي(اره)تګلوري ته راولي؟او آيا که لمر دخپل مسير څخه منحرف سي دمځکي اوسيدونکي يې بيرته خپل اصلي حالته دروستلو توان لري؟؟؟

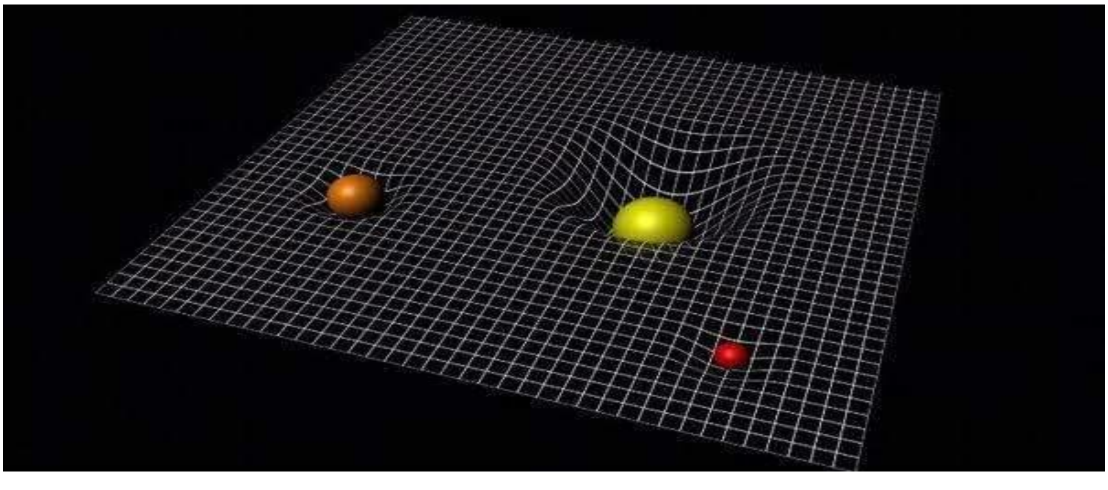

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه ليري کهکشانونه (آسمان تولګې)

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الواقِعَة په 75 او76نمبراياتونو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75]
(فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛
[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛
******

يوې نړۍ والي رسنۍ اعلان کړه: چي ديوه پرمختللي هيواد يوه فضايي بيړۍ (الوتکه)چي ديوه لوی تلسکوپ ليږدونکي وه فضاته وتوغول سول.دياد تلسکوپ دعدسي قطر 8متره وو،دفضايي بيړۍ تيزوالی نژدي 40زره کيلومتر پرساعت وو،چي دکايناتو درازونو دکشفولو لپاره فضا ته واستول سول.

ياده فضايي بيړۍ دتلسکوپ په ګډون کيدای سي اوس مشتري سيارې ته نژدي سوې وي .

دې فضايي بيړۍ ديوه کهکشان څخه چي تر اوسه نه وو کشف سوی عکاسي کړي:

مځکي ګمان کيداي چي ترټولو ليري کشف سوی کهکشان به زموږ څخه 000/000/24000 فاصله (ليريوالی)لري اونژدي ترين ستوری به زموږ څخه 4نوري کاله ليري وي:4نوري کاله ياني:که يوڅوک وغواړي يادستوي ستوري ته دمځکې په يوه ليږدونکي ماشين،وسايل کي سفر وکړي،يادسفربه يې 50ميليونه کاله ورسته منزل ته په رسيدو پای ته ورسيږي.

قطبي ستوری 400زره نوري کاله او (M33)نبيوله (وريځي)7،2ميليونه نوري کاله زموږڅخه ليري دي.يوبل کشف سوی کهکشان (آسمان تولګه)زموږڅخه 24ميليونه نوري کاله فاصله لري.

مګر څه لږوخت مخکي هغې فضايي بيړۍ چي يولوی تلسکوپ دځان سرليږدوي ديوبل کهکشان انځور چي دمځکې څخه سلګونه بيليونه کاله ليري دی مځکي ته راستولی دی.

په دقت سره اند وکړئ!سلګونه بيليونه نوري کاله!

دايوه ډېره ليري فاصله ده:هريوبيليون دزرميليونه سره سمون خوري.

جالب ټکی خودادی:يادکهکشان په هره ثانيه کي د240زرو کيلومترو په سرعت دحرکت په حال کي دی.زموږڅخه يې ليروالی هغه وخت چي ليروالی يې ثبت سو سلګونه بيليونه نوري کاله وو داچي اوس به زموږڅخه څومره ليري وي معلوم نه دی.اوس دیادو سوو مالوماتو په نظرکي نيولو سره په دي ايات شريف کي ژور اند(فکر)وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٞ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛****

دايو لوی قسم دی که دنجوم ستور پيژندني په علم باندي وپوهيږو.آيا موږ ته ښايي چي دستر خالق جل جلاله داموروڅخه سرغړونه وکړو؟آيادابه ښه وي چي دالله جل جلاله څخه بغير دبل چا څخه وبيريږو؟آيا دابه ښه وي چي دالله جل جلاله دياد اوذکر څخه غافله سو اوذکريی ونه کړو؟آيا دابه شه وي چي داسلامي امورو څخه بي خبره اودهغوڅخه سرغړونکي واوسو؟راسئ بيا په ياد سوي ايات شريف کي ژور اند وکړودقيق ليروالی دمځکې څخه دهغه کهکشان چي تراوسه کشف سوی اودمځکي څخه ډېر ليري دی.

ياد کهکشان د(MACS–JD0647)په نوم نومول سوی اودمځکي څخه 13،3ميليارده نوري کاله ليري دی.اوس که دنور(رڼا)تيزوالی چي په ثانيه کي 3لکه کيلومتره دی په 60کي چي ديوې دقيقي سره سون خورې بيا په 60کي چي ديوه ساعت سره سمون خوري،ساعت په 24کي چي ديوې ورځي سره برابريږي،ورځ په 365کي چي ديوه کال سره سميږي ضرب کړو څه په لاس راځي؟ديادې پايلې په ليدو بله چاره نه لرو چي په دي ايات شريف کي په غور اودقت اند وکړو اودالله جل جلاله دقدرتونو په ليدلو سره خپل سر زموږ او ټولو کايناتو پيداکوونکي ته پرسجده کښيږدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهکشانونه،ستوري.. اودهغوی تيزوالی

دکهکشان ويی(کلمه)ډېره اورو اود هغه په اړه ډېر معلومات لولو،مګر نوي کشفيات دهغوی په اړه دومره هيرانوونکي دي چي ځيني وخت انسان دشک په سترګه ورته ګورې.

کهکشانونه (آسمان تولګي) دکايناتو اساسي واحدونه بلل کيږي چي دستورو،سيارو،سيارګيو،سياره وزمو،لکی لرونکوستورو،سپوږميانو،آسامني ډبرو او دسختو،شديدو مقناطيسي او الکتريکي ميدانونو.. څخه جوړدي،په يوه کهکشان کي يادسوي ټول فضايي جسمونه شتون لري.دېاملرنې وړټکی خودادی :

ددې سره سره چي انسان د لويو اوځواکمنو تلسکوپو په مرسته زرميليونه کهکشانونه ليدلي،مشاهده کړي دي،مګر موږ بيله تلسکوپه په طبعي ډول لاندي کهکشانونه په پاکو تاريکو شپوکي په ښکلي هسک کي ليدلی سو:

لومړی(دشيدولارې) کهکشاندويم :د(SMC)يادماژالاني کوچنۍ وريځ) کهکشان يادکهکشان زموږڅخه 200زره نوري کاله ليري دی.

3:د (Large Magellanic Cloud)يا (LMC)دماژالاني لويه وريځ) کهکشان چي زموږڅخه دياد کهکشان ليروالی 160زره نوري کاله دی.

4:د (آنډرومډا) يا (M31)کهکشان چي زموږڅخه 2،5ميليونه نوري کاله ليرئ دی.

ځيني تيز نظر کسانو د (M33)کهکشان چي زموږڅخه 2،7ميليونه نوري کاله فصله لري او درهغه هم ليري کهکشان (M81) چي 11ميليونه نوري کاله زموږڅخه ليري دی،دليدلو ادعا کړي ده.هرکهکشان(آسمان ټولګه)په منځني ډول ددري لکه ميليونو ستورو درلودونکی وي.

الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوَٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پريوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

اوس دشيدولارې آسمان ټولګه په نظر کي نيسو چي زموږ آسمان ټولګه شميږل کيږي:

زموږ لمريزنظام دشيدولارې کهکشان يوه کوچنۍ برخه ده.دپادکهکشان اوږدوالی 150زره نوري کاله دی.داپه داسي حال کي چي موږ دسپوږمی څخه يوه نوري ثانيه او دلمر څخه 8نوري دقيقي او 17ثانيي ليروالی لرو،همدارنګه دټول لمريز نظام طول،اوږدوالی در 13نوري ساعته ډېر نه دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسي يوه بڼه لري لکه يو لوښی چي دستورو ډک وي.يوبله جالبه خبره داده چي ټوله کهکشانونه ديوه نامالوم ټکي پر،شاوخوا چي ستورپيژندونکي ورته (تورسوری) وايي راڅرخي،هغه هم په يوداسي سرعت سره چي دباور وړنه دی ياني دنور دسرعت 10:8په نسبت که چيرې نورپه هره ثانيه کي دري لکه کيلومتره مزل کوي ټول کهکشانونه 10:7در10:8پرسرعت دنور دحرکت په حال کي دي.

زموږ لمريز نظام دمځکي په ګډون دخپل کهکشان دمرکز پر شاوخوا په يولوی مداركي په ثانيه کي د220کيلومتره په تيزوالي دحرکت په حال کي دی.زموږ لمريز نظام په 250 ميليونه کاله کي يوځل دخپل کهکشان دمرکز څخه راګرځي، راچورلي،رښتيا دادي چي دآسماني جسمونو سرعت اودهغوی ترمنځ دليروالي تصور دانسان دعقل لپاره نه منونکی دی.

زموږ سياره مځکه په ساعت کي د1600کيلومترو په سرعت سره څرخي،مځکه دلمر پر شاوخوا هم په ثانيه کي د3کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده.لمر هم دخپل کهکشان دمرکز څخه په ثانيه کي د200کيلومترو په تيزوالي دګرځيد په حال کي دی.

دشيدولارې آسمان ټولګه هم په ثانيه کي د240زرو کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده، ياني دنورتيزوالي ته نژدي تيزوالي باندي .اوس که دا په نظر کي ونيسو چي لمر دشيدو لارې کهکشان دمرکز څخه دپوره دور خوړلو لپاره 250ميليونه کالو ته اړتيا لري نو دټولو کهکشانونو دحرکت نسبت موږته ښه روښانه کيږي.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الغَاشِيَة په 17،18،19او20نمبرايانونوکي فرمايي:[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 18](وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 19](وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 20](وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ)او ځمکي ته نه ګوري چي څنګه غوړول شوې ده؟

***څه موده وړاندي د(M28)نومي کهکشان په مرکز کي چاودنه وسول:ديادې چاودني داورلمبو سلګونه ميليونه کيلومتره اوږدوالی درلودی.

ددې چاودني لکبله د دوه زرو بيليونو بيليونو هيدروجني بمونو دانرژئ دځواک په اندازه انرژي آزاده سول.يو هيدروجني بم څونده ځواک لري؟

يو هيدروجني بم دوندي ځواک لري چي دمځکي ترټولو لوی ښار ويران،خراب کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس که دوه زره بيليونه بيليونه هيدروجني بمونو ته چاودنه ورکړو څه به پيښ سي؟
په رښتيا هم داپيښه به بيخي ډېره هيرانونکي وي.الله جل جلاله فرمايي‌دسُوۡرَةُ فَاطِر په 28 نمبرايات کي فرمايي:(إِنَّمَا يَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَٰٓؤُاۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)
(حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه وېرېږي. بېشکه الله برلاسی او ښونکی دی.)*اوس نو که موږ هرڅومره ډېر دکايناتو درازونو څخه خبرېږو:زموږ وېره به دالله جل جلاله دعذابونو څخه لاډېرېږي.موږ انسانان دمځکي پرمخ دډېرو کوچنيو کوچنيو ستور په شان يو.مځکه دلمر پر شاوخوا، لمر دکهکشان دلوی ستوري پرشاوخوا، کهکشان دتورسوري پرشاوخوا په فضا کي راڅرخي او دوی ټوله د راچورليدلو،راګرځيدلو په حال کي دي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الطّارق په11نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په مانان هو ژباړل سوې ده.****هرآسماني جسم په بيضوي شکله يا کروي شکله مدارکي دراګرځيدو په حال کي دی،ښه نو اوس به دمځکي او آسمان په پيدايښت کي آند وکړو!زموږ خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو ځایونه

الله جل جلاله فرمايي[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او كه وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛

****سوال دادی چي موخه دستورو دځايونو څخه څشي ده؟

دري ماناوي يې بيان سوي دي:

لومړی دستورو ترمنځ ناپايانه ليروالی دی ،چي دياد ليروالي درک دعقل لپاره ستونزمن چار دی،دبيلګې په ډول:دځينو آسمان ټولګو اومځکې ترمنځ 18زره ميليونه نوري کاله ليروالی شتون لري،اوس که دنور تيزوالی چي په ثانيه کي دري سوه زره کيلومتره دی،په پام کي ونيسو،ياد تيزوالی به: په دقيقه،ګړی،ورځ،مياشت اوکلونو کي څوندي مزل وکړي اوڅومره به زموږ.څخه ليري سي؟الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76] (وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)******

مځکه اوسپوږمی يوازي يوه نوري ثانيه سرليري دي.دلمراومځکي ترمنځ ليروالی 8دقيقي او17ثانيي دچي نژدي 150ميليونه کيلومتره کيږي.دلمريز نظام طول 13نوري ساعته(ګړيه)اودشيدو لارې کهکشان طول 150زره نوري کاله دی.ايا د داسي فاصلو تصورکول چي زموږ او ستورو ترمنځ دي،ديوبل څخه دهغوی د ليري ځايونه تصور کول دعقل لپاره ممکن دي.ځای ددې دی چي بيا دا ايتونه په پوره آندکولوسره تلاوت اوبيا يې تکراروکړو. : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)

******دويمه مانا:ستوري تل په مختليفوځايونواو حرکت کي وي.

ددوی څخه هريويې دځانګړي تګ لوري او مدار درلودونکی اوهغه لوري ته ستنيدونکی دی.

الله جل جلاله دسورت يٰسٓ په 40نمبرايات کي فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدۡرِكَ ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمی ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*****

دسورت الواقِعَة 75نمبرايات کي د (بِمَوَٰقِعِ)کلمه ددې ايات شريف د اعجاز راز دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې چي ديو ستوري ځای په مانا سره ددې نه دی چي هغه ستوری چي چېري کشف سوی وو په هغه وخت کي هغه ستوري په هم هغه ځای کي شتون درلودی،دبيلګي په ډول موږ دمځکي څخه دلمر انځور اخلو دلمرياد انځور د8دقيقو او17ثانيو پخواني انځور دی، نه دهم هغه شيبې!

همدرنګه که زموږ څخه يوستوری يونوري کال ليروي داپه دي مانا ده چي دهغه ستوري نور يوکال ورسته زموږ سترګوته راسيدلی دی اوداچي اوس به څومره ليري وي موږ نه يوخبر!

خدای جل جلاله دستورو ترمنځ په ليروالي سرقسم نه دی يادکړی: ولې چي ستوري پريوه ځای ثابت نه دي:دحرکت په حال کي دي.

الله جل جلاله دستورو دځايونو ترمنځ ليروالی يادکړی دی.که يوستورپيژندونکی دايات شريف ولولي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛ ****

نوپه عاجزی سره به الله جل جلاله ته سرپرسجده کښيږدي او دقرآن کريم اعجازته به عاجزه سي.مځکه پرلمرباندي خپل راګرځيدل په 365ورځو اوڅوساعتونو کي پوره کوي،ځيني نوري سيارې په 2کاله 3کاله اوياد1يوه کال څخه کمه موده کي ياد کارسرته رسوي او هريوه ددوی څخه دبيلوځايونو، دلويو او وړو کروي شکله اوبيضوي شکله مدارو درلودونکيه ده:هغه څه چي ددې ايات شريف تصديق کوي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)****

په واقعت کي هرستوری،سياره..په هرثانيه کي ځانګړي ځايونه لري.داپه داسي حال کي چي دبشر په لاس جوړسوی دقيق ترين وخت ښوودونکی ساعت هم ځيني وخت بې وخته، کيږي بې دقته کيږي،دلته داسول پيدا کيږي: چي څشي دهغوی دتنظيم معياردی؟په ځواب کي وايو: يادساعتونه د هغو ستورو دحرکت ددقت پراساس تنظيم کيږي چي وړه خطا او بې دقتي يې په حرکت کي شتون نه لري،همدارنګه دهغو دښکاره کيدلو لپاره هم ځانګړي ځايونه شتون نه لري،ولې؟

ځکه چي يادستوري ديوه هيرنونکي سيستم پراساس هره ثانيه په نوي ځای کي وي!هغه ستوري چي په 1910م کال کي ورسته په 1986م کال کي دمځکي دخوا څخه تيرسول او اوس موږ انتظار باسو چي په 2062م کال کي به يادستوري ووينو.ديادو ستورو ګرځيدل بيرته راګرځيدل 76کال وخت نيسي،هيڅ وخت دځنډ اومخکي والي سره نه دي مخ سوي ياني هروخت پرخپل ټاکلي وخت دثانيو په دقت بيرته راګرځيدلي دي،په داسي حال کي چي هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه 30ميليونه کلومتره ليري واقع دي.دريمه مانا:دستوروترمنځ دجاذبې قوه شتون لري اولوی ټولګې کوچنی ټولګې خپل ځان ته راکاږي،يوبل مهم عامل چې په دي امر کې داخل دی،دستورو دټولګو ترمنځ تاکل سوی مناسب ليروالی دی،که چيري په دي ليروالي کې توپير راځي:دکايناتوتوازون(برابروالی)به دمنځه ولاړسي آسماني جسمونه به ديوبل سره ټکروکړي اوکاينات به په يوې بي ترتيبې ټولګې بدل سي.

مګردستورو..ځايونه دستور دترتيب کوونکي دلوري څومره منظم ټاکل سوي دي چې ددې منظم والي پايله داده چې دهغوی دوران اوپه زمن کې دهغوی پر خپل ځای ټينګوالی،محکموالی يې په وجود راوړی دی!بنه نو په اوله معنا کې بيان سول چې دستورو دځايونه څخه موخه دهغوی ډېرې ليري فاصلې دي.په دويمه مانا کې بيان سول:چې دستورو حرکت ليږد راليږد ديوځای څخه نوي ځای ته مګر مخکې ټاکل سوي:ياني دهغوی په ټاکل سوفاصلو ،مدارو او دحرکت په ډول کې توپير نه راتلل،لکه مځکه کې چې سهاراومابنام بيله کوم توپيره په پرلپسې ډول راځي.

په دريمه مانا کې وويل سول: ستوري دهغوی دلوالي ،کوچنيوالي، ليروالي اونږدي والي سره ټولو ته په يوه ټاکل سوي دقيق ټکي کې قرار ورکول سوی او دهغوی ترمنځ دجاذبې قوې هغوی ته ټينګوالی،محکموالی وربخښلی اودا هيرانوونکی اوبې بيلګې نظام يې منځ ته راوړی دی!خدای جل جلاله دسُوْرَةُ فَاطِر په 41نمبرايت کې فرمايي:(إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازې همدا الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

******

د (أَن تَزُولَا)معنا څشي ده هيڅکله يې مانا (انْ تَفْنى)ياني نابوديدل لمنځه تلل نه دي،بلکې مانا يې ده (اوکه هغه بې ځايه سي)يعنی دخپل مسير څخه خارج سي ده.

دبيلګې په ډول که مځکه لمرته نږدي سي تيزوالی يې ډېرېږي،ترڅو دلمر دجاذبې قوې دتعدل(برابروالي)په حال کې وساتي ،دهغه لورته جذب نه سي اوپه خپل مسير کې لانوره هم پاته سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يوار بيا دپاک قرآن ددې اياتونه تکرار کوو:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او كه وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

تاسواړياست په دې ايات شريف کي اند وکړئ،تحقيق اوغور وکړئ ولې چې:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20](وَفِى ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمكه كښي د باور كوونكو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډېري نښاني دي؛*****اودغه رکم:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ ٱنظُرُواْ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَا تُغۡنِى ٱلۡءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ)

دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمكه كښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او كوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****په رښتيا سره چي په آسمانونو اوځمکه کي دالله جل جلاله دقدرتونو،لويوالي بې شمېره نښې نښاني شتون لري اوهيڅ وخت پای نه مومي،داداسي نښې دي چي يوازي قانع کوونکي نه بلکې دهغوی څخه هيڅ انکار نه سي کيدای او دليل دهغوی څخه دانکار نه کيدلو درقانع کولو ډېر بيانوونکی اوبليغ دی.

يادونه که غواړئ ددې برخې په مطالعه په هراړخيز ډول پوه سئ تېرې دوې برخې هم ولولئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هسک کي دستورو شمېر

مخکي وختونو کي ستورپيژاندو دستورو شمېر دزرگونو پورته بلئ،څه موده ورسته يې ياد شمېر ميليونونه ياوئ اوڅه لږوخت ورسته يې ميلياردونه يادکړ،خو اوس وخت کي ستورپيژندونکو يوازي دشيدو لارې په کهکشان کي چي په کايناتو کي يو متوسط(منځنى)کهکشان دى،د30 ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړى دى،چي زموږ لمريز نظام هم دیادې آسمان ټولگي يوه برخه ده.ستورپيژندي ديوبل کهکشان دستورو په شمېرلوکي يو بل لوى عدد ته رسيدلي دي يانې:يوميليون ميليون ستوري،مگر دراوسه هم دې پوښتني ته چي: په فضا کي څومره ستوري شتون لري؟ځواب نه دى موندل سوى!دراوسه ديوميليون ميليون کهکشانونو شمېر انسانانو کړى چي هرکهکشان په همدومره شمېر ستورو ته په خپل ځان کي ځاى ورکړى دى،داچي په هغوى کي څومره: سيارې،سپوږمياني او آسماني ډبرې.. شتون لري؟دايوه ډېره ستونزمن بي ځوابه پوښتنه ده.دخالق جل جلاله خلقتونه دانسان دتصور څخه ډېر هسک دي!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الذّاريَات په 47 نمبر ايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءَ بَنَيۡنٰهَا بِأَيۡيۡدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ)اوآسمان موجودکړى دى مونږ په ايدى(دقدرت خپل)اوبيشکه مونږخامخاپراخوونکى يو(اوهرشى موله واک (اختيار)اوقدرته پوره دى)*****ورستي اعداد چي بيان سول بيان کوونکى په آسمانونو کي دخلقت دعظمت دي :هغه خلقت په لاس سره دهغه خالق جل جلاله چي فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوى ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غوږپدلو سترگو وگورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او گټور کېداى نه شي.*************************

مودې مخکي آند کيدئ چي ځيني ستوري متحرک اوځيني نوربيا دلمرپه گډون ثابت اوبې حرکته دي،دوخت تېرېدل دهغوى په ثابتوالي اوحرکت باندي کومه اغېزه نه لري،دا په داسي حال کي چي دالله جل جلاله په کلام کي الله جل جلاله دلمر په اړه خبر راکوي اوحال يې راته داسي بيانوي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځاى خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړى حساب دى.*

په دې ورستيو وختونو کي کشف سول:چي لمر اولمريز نظام په ثانيه کي د200کيلومترو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېزوالي ديوبل ستوري پرشاوخوا په فضا کي دحرکت په حال کي دی او هرځل راګرځيدل يې ميليونونه کاله وخت نيسي.همدارنګه مځکه هم په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمرڅخه دراګرځيد(چورليدو)په حال کي ده.ستورپيژاندو دځينو کهکشانونو(آسمان ټولګو)تېزوالی ډېر لوی عدد لاسته راوړی، ښوولی دی:240زرکيلومتره په ثانيه کي چي دا يو ډېر تېز اوهيرانونکی سرعت دی.يادسرعت نژدي درښا دتېز والي سره سمون خوري.ددې پراخيدونکو اوهيرنونکو کايناتو پيداکوونکی،سمبالونکی اوڅښتن څوک دی؟په رښتيا سره ددې کايناتو اوټولو مخلوقاتو پيداکوونکی پالونکی اوڅښتن پاک خدای جل جلاله دی!خدای جل جلاله دسُوۡرَةُ الأنبيَاء په 33نمبرايات کي فرمايي:(وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ؕ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمۍ يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.***ياني هرستوری هغه که کوچنی وي يا لوی په دورنې حالت کي دی.قرآنکريم دالله جل جلاله کتاب دی او دټوکايناتو پيداکوونکی الله جل جلاله دی،نوددې دوو ترمنځ توافق اوهم غاړيتوب اړين دی،لاندي دوړ مبارکو اياتونو کي دې موضوع(سکالو)متن ته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 1](الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّورَ ؕ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ)ثنا او ستاينه الله ته ده چي اسمانونه او ځمکه يې هست کړل، رڼا او تيارې يې پيدا کړې. بيا هم هغه کسان چي د حقي بلنې له منلو څخه يې انکار کړيدی، نور شيان د خپل رب سيالان ګڼي.[سُوۡرَةُ الکهف : 1](الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىٓ أَنزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتٰبَ وَلَمْ يَجْعَل لَّهُۥ عِوَجَا ۜ)ثنا او ستاينه الله ته ده چي پر خپل بنده يې دغه کتاب نازل کړ او په هغه کښې يې کوم کوږوالی پرې نښودی.*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمر

دا روښانه اوپيژندل سوی واقعت په پام کي نيسو:دلمر دمخ،سطحي تودوخه 6زره سانتي ګريډ درجي او دمرکز ګرمښت يې 20ميليونه سانتي ګريډ درجي دی،درڼا خپريدني،غورځوني توانايي يې هومره ډيره ده چي دڼا په په ځانګړو واحدونو اندازه اومعلوميږي.مګراړين ټکی دلته دی چي په فضا کي داسي ستوري شتون لري چي دهغوی نور دلمر 26برابره دی،همدارنګه نور داسي ستوري هم شتون لري چي نور(رڼا)يې دلمر100برابره او500 زره برابره ته رسيږي.

لمر دهغوی سره په پرتله کولو بيله دي چي يو متوسط(منځنی)ستوری وګڼوبل شی نه دی.

يادې سوې ټولي بېلګي ددې ايات شريف تصديق کوي چي خدای جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ‌ۗ أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ۬ شَهِيدٌ)ډير ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*******

انځوکي لمراومځکه ښکاري چي دلمربادې څپي دمځکي څوبرابره لويي ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عين القط(NGC 6543)ستوري چاوديدل او دقرانکريم معجزه

هرڅيړونکی محقيق اومتفکر په کايناتو کي په آند،تحقيق،څيړني کولو او دکايناتو اړوند قرآني اياتونو کي په ژور آند اوغور کولو سره دې پايلي ته رسيږي چي :قرآن العظيم الشان دالله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم يې نازل کړی دی.داناشونی چاردی چي يوانسان ياپيری يوازي يا په ډليز ډول وکولی سي دقرآنکريم ديوه ايات مثل راوړي!انړۍ والي جرګي چي دنړۍ په بيلا بيلو ځايونو کي دقرآنکريم اوسنت دعلمي اعجاز پر سکالو(موضوع)جوړيږي،داروښانه کوې:چي علمي دقيقي اوپربېلګو ولاړې څيړني چي غيري مسلمانو پوهانو ددې لپاره نه چي قرآنکريم او اسلام ته خدمت وکړې کړي دي:يادو څيرونو چي لسګونه کاله وخت نيولی او ميليونونه ډالر پري لګيدلي داسي پايله تري لاسته راغلي چي بيله کوم زور،جبر اوتينګاره،بيله دې چي حقايق يې لمنځه يوړل سي په پوره ډول دسپيڅلي قرآن داياتونو او احاديثو سره مطابقي اوهم غاړې دي.يوازي دانه چي دقرآن شريف ديوايات سره بلکي دتورو سره يې هم غاړېتوب لري.يادسکالو(موضوع)تصديق کوونکي ددې ايات شريف ده:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّۗ أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ*

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟****

د 1990ميلادي کال داکتوبر په 31نيټه يوه پيژندل سوي تشاپالي مرکز دخپل يوه لوی اوپياوړي تلسکوپ په مرسته دتشيال(فضا)داسي انځور خپورکړ:چي هرليدونکي يې په لمړي ليدو هغه په پوره ډول ديوسور ګل په شان ليدئ :داسي يوسور ګل چي دسرلويو پاڼو،ګل پاڼي يې په منځ کي ابي او کوچنيو زرغونوپاڼو درلودونکی وو.ليدونکي په يادوليدلو کي هيڅ شک نه کوئ چي ياد انځور دي دګل نه وي،مګر ياد انځور په حقيقت کي(دعين القط/NGC6543)لوی ستوري دچاودني وو چي دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی.

ديادونې وړده چي په ياد فضايي مرکز کي زرګونه رنګه انځورونه چي دلويو تلسکوپونو په مرسته لاسته راغلي اوهريو يې دتشيال عجايب ليدلو ته وړاندي کوي پيداکيږي،مګر دياد انځور يادونه موځکه وکړل چي دقرآنکريم علمي اعجاز څرګندوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد انځور دسورت رحمن د37نمبر ايات علمي اعجاز څرګند کړ الله جل جلاله فرمايي:
[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چی وچوی څيری شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سری څرمنی (يازيتون تيل).*په تفسير کابلی کي يې ددې ايات شريف تفسير داسي کړی دی:"يعني دقيامت په ورځ کښی به آسمان وچوی اورنګ به يی لکه سره څرمن غوندی بريښی يا به په شان دتيلو دزيتون ځليدونکی پرکيدونکی وی نودابه څه لوی هيبت وی"والله اعلم!ځيني پوهان وايي:ياد انځور دقيامت په ورځ "دچاودېدونکي آسمان سرشباهت(ورتوالی لري)لري."والله اعلم!که چيرې موږ تول هغه تفسيرونه چي مخکي درياد انځور درخپريدو ليکل سوي وګورو:داسي مطلب به ونه لولو چي انسان ته قنا عت ورنه کړې.حقيقت دادی چي دياد ستوري دچاودېدلو په پايله کي دچاودني څخه لاسته راغلي خپرو سو دودونو اوګازونو ځان ته ديوځليدونکي ګل بڼه خپله کړي وه.په هرحال که چيرې ديادستوري چاودنې ځانته هرډول ښکلي څيره غوره کړي وای:بيابه هم يومناسب تفسر دياد ايات شريف لپاره شمېرل کيدای،يادې چاودني دقرآنکريم د اعجاز ددوام داره لړۍ دنورکړيو لپاره دمځکي اوسيدونکي د دې ته ورته هيرانونکوپيښو دپيښيدلو انتظار ته منتظر کړل.په همدي خاطر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم په خپل اجتهاد او يا دالله جل جلاله دخواڅخه په ورته سوي الهام دډېرو هغواياتونو څخه چي ورته بيان پکښي سوی دتفسير څخه پرهيز کړی دی:ولې چي که ديادو اياتونو شرحه او تفسير سوی وای راتلونکو وګړو به تري انکار کوای او دهغه وخت اوسيدونکو به له دې کبله چي داياتونو دتفسير اوشرحي به يې پوره درک نه سوای کولی دنبي کريم صلی الله عليه وسلم دنبوت څخه به يې انکار کولی.ديادو اياتونو شرحه اوتفسير دعلم اوژوند دچارو دپرمختګ اوپوروالي سره بشپړې سوې.دابني کثير(رح)په تفسير کي (فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ) تفسير داسي سوی:څنګه چي غوړي اوطلا ويلي کيږي.حسن بصري (رح)وايي:آسمان رنګا رنګ کيږي.مجاهد(رح)دغوړو اوروغني رنګو په شان کيږي،دانظر يې دابن کثير(رح)په تفسير کي راغلی.په تفسيري قرطبي کي:آسمان دغوړو په شان صاف اوپاک کيږي.سعيد بن جبير(رح) اوقتاده (رح)هم ويلي: چي خپل ځان ته سوررنګ غوره کوي.څنګه چي مو وويل هغه څه چي په دي مبارک ايات زموږ پام ځان ته جلبوي دادي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعين القط ستوري دچاودنې انځور چي په پوره ډول ديوه سره ګل سره ورته دی دناسا تشيالي (فضايي) اداري دهابل تلسکوپ په مټ اخيستی اوپه نړيوال جال(انترنيټ)کي يې خپور کړی ددې ايات شريف دتفسير تصديق کونکی دی:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چي وچوی څيری شي آسمان نو وبه ګرځي ګل سورنګ لکه سری ځرمنی (يازيتون تيل).***بنه نو په ياده ييښه سره بياهم.. څرګند سول چي قرآنکريم دالله جل جلاله کلام دی اوداسي معجزه ده چي دکايناتو درپای پوري به دوام کوي!چا ګومان کوئ چي ستوری په آسمان کي چاوديږي او ديوه داسي سور ګل بڼه به ځانته غوره کوي چي پاڼې يې ګلابي،ګل پاڼې يې په منځ کي ابي او کوچنۍ پاڼې به يې زرغون رنګ لري.ياد انځور دهابل لوی تلسکوپ په مرسته دعين القط ستوري څخه په داسي حال کي اخيستل سوی چي دچادني انځور يې وو.ياد ستوری دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی،داپيښه يوبرخه دورځو دپيښيدونکو پيښو څخه ده،له بله اړخه ياده قضيه زموږ په ژوند کي دالله جل جلاله دهغه کتاب ده چي زموږ دژوند قانون ،نيغه او روښانه لار راته ښاکي،هرڅوک چي په هغه عمل وکړي:خوشبخته اوبريالی به وي اوکه څوک عمل نه په وکړي نو بدبخته اوهلاک به سي!ياده ييښه دالله جل جلاله دقدرت دنښو څخه يوه نښه ده،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*

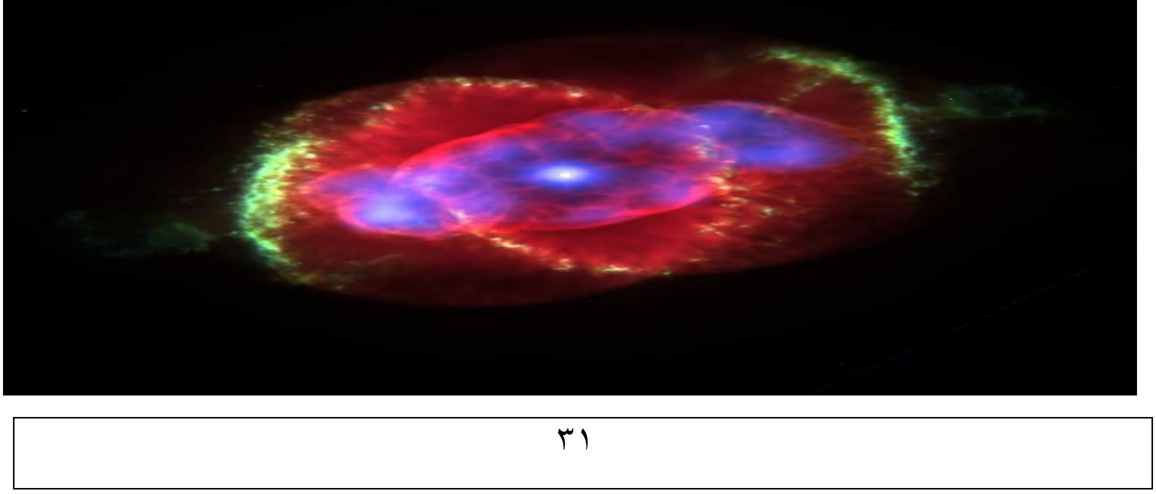

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو.. اولکۍ لرونکو ستورو مدارونه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمۡسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدۡرِكَ ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي). *****ديـاد ايات شريف څخه خو په ښکاره داسي معلوميږي :چي سپوږمۍ اولمر هر يو دبېلو مدارونو درلودونکی دئ او يو دبل څخه ليريوالی لري.ددې ايات شريف دې برخي ته په پام سره لمر دسپوږمۍ سره نه مخامخ کيږي ياني ټکر نه کوي:(وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ) ښه نو داښکاره سول چي هرشی چي په آسمانونو او ځمکه کي دئ:ديادو مدارونو درلودونکی دئ،چي داخبردا ايات شريف تايدوي [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]إِنَّ ٱللَّهَ يُمۡسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنۡ أَمۡسَكَهُمَا مِنۡ أَحَدٍ مِّنۢ بَعۡدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا) بيشکه الله ساتي (دغه)آسمانونه او ځمکه له دې نه چي زائل سي (اوله خپل محوره بيځايه سي)او (قسم دئ)که (بالفرض)مخ په زوال سي دادواړه نو وبه نه ساتي (له زواله)دغه دواړه هيڅوک ماسواء له دغه(الله)نه،*****مخکي ليکنو کي هم بيان سول چي (أَن تَزُولَا)ياني داچي الله جل جلاله هغوئ دخپلو مدارونو څخه وتلو ته نه پريږدي؛منعه کوونکی يې دئ!

يا ده کلمه (ويی)دزوال دلمر سره چي دماپښين په وخت کي دآسمان دمنځه څخه انحراف کوي،اوړي توپير لري.دسُوۡرَةُ يٰسٓ د40نمبرايات څخه هم معلوميږي چي ټول ستوري دځانګړو مدارونو،تګ لورو درلودونکي دي اوهمدارنګه سُوۡرَةُ الطّارق د 11نمبرايات(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجۡعِ)قسم دئ په آسمان خاوند دبيرته ګرځيدلو (چورليدلو)*هم ددې مطلب وړاندي کوونکی دئ؛حتی تردې چي ځينو پوهانو بيان سوی مطلب دآسماني جسمونو ځانګړی صفت ياد کړی،هغوئ داسي عقيده لري چي هيڅ ستوری.. په تشيال کي بيله مداره نه دئ،دتشيال پرمخ دحرکت اوتاکلي ځای ته درسيدو ورسته بيرته هرستوری..خپل لومړي ځای ته راګرځي.لکه هغه لکۍ لرونکي ستوري چي 1986ميلادي کال کي دمځکې دځنډو څخه تېرسول.هغه لکۍ لرونکي ستوري چي موږ يې په 2062ميلادي کال کي دليدلو انتظار کوو او دمځکي او آسمانو نو دپيداينت دوخته دحرکت په حال کي دي:دګوتي دبند په اندازه هم دخپل مسير،تګ لوري څخه بل لوري ته نه دي اوښتي.ديادوستورو دمدار ځيني برخې دمځکې څخه 300ميليونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیلومتره لیروالی لري،ځیني وخت خلګ بیره لري:چي یاد ستوري به خپل تګ لوري ته دمځکي دمخ خواته دوام ورکړي او دخپل 93کیلومتره لکی سره به دمځکي سره ټکروکړي؛مګر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقیقت دا دی، یوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه یې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځایه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټینګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او ښنونکی دی.*دیادولکۍ لرونکو ستورو میلیونونه کاله کیږي چي په خپل مدار کي ټینګ دي او دخپل مسیرڅخه نه اوړي.مځکه اولمر هم دمیلیونو کالو راپه دې خوا په خپل مدارکي دحرکت په حال کي دي!ښه نو خپله دغه دآسماني جسمونو ټینګوالی،مستحکموالی په خپل مدار کي دالله جل جلاله دقدرتونو دښنو څخه یوه ښه ده چي دقرآن کریم په دې مبارک ایات کي ورته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونیسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په یو یو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).

***دهیڅ ستوري مدار نه اوړدیږي اونه لنډیږي!دستورو په تېزوالي کي ډېرښت او کمښت نه راځي!لمر دسپوږمی سره نه ټکریږي؛دمځکي پر خپل ځان راګرځیدل ثابت او دهرې شپې اوږدوالی پر خپل حال توپیر نه کوي!ټول تاریخونه دزرګونو کلونو دتېریدو ورسته خپل تاکلي اعداد بیانوي،دبېلګي په ډول:کولی سو ووایو چي سل کاله ورسته یا که ووایو په 3000میلادي کال کي به لمر دمارچ میاشتې پر 21نیټه ( ) پر 6:10دقیقي راخیږي.

داسي ویل په څه مانا دي؟آیا الله جل جلاله په قرآن کریم کي نه دي فرمايلي:(وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*جالبه ده چي وپوهیږو چي د(كُلٌّ)کلمه په دې ایات کي راغلې ده ښشي ته اشاره کوي.زما په آند ټولو هغو پیداسو شیانو ته چي موږ یې وینو اشاره کوي:

یوه لرګینه وسیله چي داټومونو څخه جوړه سوې ده او هرآټوم دنیوټرون درلودنکی دئ او هرنیوټرون په ځانګړي مدارکي دحرکت په حال کي دئ،په واقعیت کي داټوم سیستم دکهکشان په شان دئ.هرهغه څه چي انسان ویني دحجرو،ذراتو درلودونکی دئ.ذرات داټوم،هغه دهستې او هغه دالکټرونو څخه چي دښنلوونکي مقناطیس درلودنکي دي جوړسوي دي،چي همدغه الکټرونونه دهستې پر شاوخوا په ثابت تېزوالي راچورلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو هرڅه چي په کايناتو کي موږ وينو په خپل مدارکي گرځيدونکي؛لامبووهونکي دي (فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*****هرهغه څه چي ستاسو دسترگو مخته دي:غرونه،دېرې؛سمندرونه،انسانان،حيوانات..دحجرو،ذراتو څخه جوړدي هغه داتوم،اتوم دهستي.. او الکترونو څخه جوړسوی دئ.

انځورلکی لروونکي ستوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

درڼا تېزوالی (سرعت)

الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ «هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر (۱۰۰۰) کاله ده.*****ددې ايات شريف خطاب د(تَعُدُّونَ)په کلمي کي هغه وګړي دي :چي هغوئ نېټې په سپوږميز کال سره په نښه کوي.سپوږمۍ دمځکې څخه په 29ورځو اوشپږو ساعتونو کي راچورلي(راګرځي)،اوس که که دسپوږمۍ دمرکز څخه دمځکي درمرکز پوري ليروالی په لاس راړو ياني که موږ دمځکې څخه دسپوږمۍ دراګرځيدلو ددېرې نيم قطر يا دېادې دايرې ديوې وړانګې ليروالی په لاس راوړ:کولی سو دمځکې څخه دسپوږمي دراګرځيدلو؛دطی سوو کيلومترونو اندزه مالومه کړو.درڼا تېزوالی (سرعت)الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ *هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر(۱۰۰۰) کاله ده.*****که چيرې دهغې دايرې طول چي سپوږمۍ ور باندي راګرځي په 12کي چي ديوه سپوږميز کال دمياشتو سره سمون خوري ضرب کړو او همدغه لاسته راغلی عدد په زرکي ضرب کړو:هغه مساحت چي سپوږمۍ دمځکې څخه په راچورليدلو په 1000کاله کي طی کړی دئ لاسته راوړ،هغه مساحت چي دسورت سجده په 5نمبر ايات کي بيان سوی دئ.والله اعلم!اوس که چيرې هغه ليروالی چي سپوږمۍ يې په زرکاله کي طی کوي ديوې پوره ورځې پر (86400)ثانيو وويشو په يوه ورځ کي دنور لخوا طی کيدونکو کيلومترونو اندازه لاسته راوړو.که چيرې دسپوږمۍ په زرو کالو کي وهل سوی مساحت درڼا ديوې ورځې پر طی کيدونکي مساحت باندي وويشو؛داعداد لاسته راځي:5/299792چي ياد عدد دنور(رڼا)دتېزوالي هغه دقيق عدد دئ چي دپاريس دنړۍ وال کنفرانس دلوري اعلان سو.په حقيقت کي هغه ځای ته چي سپوږمۍ په زرکالو کي رسيږي هغه ته نورپه يوه ورځ کي رسيدلی سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کشفول چي رڼا په يؤه ثانيه کي 5/299792کيلومترتېزوالى لري:په 20مه پيړى کي دانسان دلاسته راوړونوڅخه يؤه وه.ياد سرعت په نړى کي ترټولو ګړندى تېزوالى دئ؛که چيرې کوم بل شى درڼا په تېزوالي حرکت وکړې:درڼا په شان به په ذراتو واوړې،ناپاينه حجم به پيداکړې،ځانګړې بڼه به نه لري، وخت به دهغه لپاره ودريږي اوکه چيرې بيا کوم شى درڼا څخه هم ګړندى سي وخت به دهغه لپاره شاته وګرځي يابه وخت دهغه لپاره لنډسي.ټول پوهيږو چي سپوږمۍ ديؤه سپوږميز کال په يوه مياشت کي دمځکي څخه اوپه همدومره موده کي دخپل ځان څخه هم راګرځي،په همدي خاطر موږ تل دسپوږمۍ يؤاړخ وينو اوبل اړخ يې په سترګو نه سو ليدلئ ولې چي دسپوږمۍ پرخپل ځان دراګرځيدلو تېزوالى دهغه تيزوالي سره برابر دئ چي دمځکي څخه په هغه تېزوالي راچورلي،ياد ګرځيدل دسپوږمۍ دځان او مځکي څخه 29ورځې او شپږساعته وخت نيسي.دپام وړتکى دادئ چي سپوږمۍ هرورځ 13درجې دخپل مدارڅخه دمځکي پر شاواخوا طى کوي او هرورځ درمخکينى ورځې 49دقيقې ورسته ښکاره کيږي يا راخيږي.که چيرې دسپوږمۍ په راختلو کي هرورځ همدغه 49دقيقې ځنډنه واى:تل به موږ سپوږمۍ دڅورلسم يا بدر سپوږمۍ په شان ليداى، مګر دا ورستوالى ددې سبب سوى دئ چي موږ سپوږمۍ دمياشتې په ورځوشپوکي په بيلا بيلو بڼو سره وينو؛ياني سپوږمۍ بيلا بيل پړاونه طى کوي:هلال(نوې مياشت)اوله ربع؛دڅورلسم سپوږمۍ؛اخيردمياشتي اوټوله پټه سپوږمۍ،په همدي دليل الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَالۡقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالۡحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللهُ ذٰلِكَ إِلَّا بِالۡحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الۡءَايٰتِ لِقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ *هماغه ذات دى چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړى. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلې نښانې د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه ځرګنده توګه وړاندي کوي.***دازموږ دپيداکوونکي دخوا پرموږ،يؤبل لوى نعمت دئ او دکايناتو يؤه بله جالبه پيښه ده:چي سپوږمۍ ته يې داسي فرمان کړى:چي هرورځ درمخکينى ورځې 49دقيقې ورسته راوخيږي،ترڅو بيلابيل منزلونه اوپړاونه طى کړې ترڅو دوختونو شمېرل او کليزه دهسک په منځ کي شتون ولري او دمځکې اوسيدونکي په حساب،کتاب،ورځو،مياشتواوکلونو باندي وپوهيږي.حقيقت دادئ چي خداى جل جلاله دنړيوداوسيدونکو پالوونکى دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جالبه داده:سپوږمى دلويوالي داږخه دمځکې د80مې برخې سره برابريږي،همدرنګه دسپوږمۍ دجاذبې قوه دمځکې6:1پرنسبت ده،ياني دسپوږمى دجاذبې قوه در مځکې کمه ده:که چيرې يو60کيلويي وګړى دسپوږمى پرمخ وتلل سي دهغه وزن به لس کيلو کم وي ياني 50کيلو وزن به لري.ددې سربيره ورته نوري سپوږمۍ هم په کايناتوکي شتون لري چي دهغوئ پرخپل ځان راګرځيدل کلونه وخت نيسي چي ځيني يې ډېرليري اوځيني يې ډېر نژدي دي؛مګرد الله جل جلاله تدبير داسي وو چي دمځکې دسپوږمۍ خلقت داسي سوى دئ: چي په څومره وخت کي دمځکې څخه راګرځي په همدومره وخت کي دخپل ځان څخه هم راګرځي.که چيرې داسي نه واى اوپه هرځل دمځکې څخه په راګرځيدو کي يې 13درجې دخپل مدارڅخه نه طى کولى او همدرنګه يې هرورځ درمځکينى ورځې 49دقيقې په راختلو کي ځنډ نه راتلاى موږ نه سواى کولى چي دسپوږمۍ څخه مو دمياشتو او کلونو دشمېرلو کي کاراخيستى واى او دنيټو معلومونکي موټاکلي واى.يوبل سوال چي دسپوږمۍ په اړه مطرح دئ:که چيرې دسپوږمۍ ليروالى دراوسني ليروالي لږواى څه کيدل؟خداى جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 5]الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ**لمر او سپوږمۍ د يو حساب پابند دي؛

****

ښه نو دسپوږمۍ څخه درمځکې پوري ليروالى دخالق جل جلاله دلوري داسي دقيق ټاکل سوى:که چيرې دراوسنى اندازې يې ليروالى کم واى ياکم سي دسمندرونو اوبه به لوړې راسي،ټوله وچه به ونيسي (غوټه کړې)او دمځکې پر مخ به ژوند ناشونى سي.که چيرې ډېرې مځکې ته نژدي سي مځکه به يې ځان ته رواکړي سپوږمى به دمځکې سره ټکروکړې اوکه چيرې يې ليروالى ډېرښت پيداکړي دجزر اومد پيښه چي پرسمندرونو مهمه اغيزه کوي دمينځه تلاى او پرژوند باندي به يې رډرونکي اوځورونکي اغيزي پريښي واى،او که چيرې بيا نور هم ليروالى راسي :نوري سيارې به سپوږمۍ خپل ځان ته جذب کړي؛ياده پيښه به ددې لامل سي چي مځکه به خپل انتقالي حرکت په 4ساعته کي بشپړوي؛ورځ اوشپه به دوه ساعته سي.د سُوْرَةُ الرَّحمٰن 5نمبرايات شريف ياده ټوله محاسبه په خپل ځان کي رانغاړلي ده:الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ*لمر او سپوږمى د يو حساب پابند دي؛****الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 39]وَالْقَمَرَ قَدَّرْنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ *او سپوږمى ته موږ پړاوونه ټاکلي دي، تر دې پوري چي د هغو پړاوونو څخه په تېريدو بيا هغه د خُرما وچه ښاخګه غوندي شي.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40]لَا الشَّمۡسُ يَنۡبَغِى لَهَاۤ أَن تُدۡرِكَ الۡقَمَرَ وَلَا الَّيۡلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*دسُوۡرَةُ إبراهيم په 33نمبرايات کي الله جل جلاله فرمايي:وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ دَآئِبَيۡنِۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ**او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چليږي. او شپه او ورځ يې ستاسي لپاره په کار واچول.*الله جل جلاله دلمر او سپوږمۍ ځانګړونوپه اړه فرمايي.[سُوۡرَةُ الفُرقان : 61]تَبَارَكَ الَّذِى جَعَلَ فِى السَّمَآءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا**هغه ذات ډېر مبارك دی چي په اسمان کښي يې برجونه پېداکړل او په هغه کښي يې يوه ډيوه (لمر) او يوه ځلانده سپوږمۍ روڼه کړه.*الله جل جلاله دسُوۡرَةُ نُوح په 15 او16نمبراياتو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ نُوح : 15]أَلَمۡ تَرَوۡا كَيۡفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبۡعَ سَمَٰوٰتٍ طِبَاقًا)ايا نه وينئ چي په څه ډول الله لاندي باندي اووه اسمانونه پيدا کړل؟[سُوۡرَةُ نُوح : 16]وَجَعَلَ الۡقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمۡسَ سِرَاجًا**او په هغو کښي يې سپوږمۍ رڼا او لمر ډېوه وګرځوله؛*جالبه ده چي وپوهيږو دسپوږمۍ خاوره درڼا راغبرګوونکي،منعکس کوونکي ده.او دا دالله جل جلا له دحکمتونو څخه يؤحکمت دئ.دسپوږمۍ رڼا دلمر داتلسمي برخي رڼاسره برابره ده.دسپوږمۍ څخه دلمر راغبرګېدونکي رڼا موږ ته دسپوږمۍ دليدلو وړتيا راکړي ده او موږ کولی سو ديؤې داسي کليزې څخه ګټه واخلو چي دښکلي هسک په منځ کي ده .الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَالۡقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالۡحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالۡحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الۡءَايٰتِ لِقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ**هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړئ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلي نښاني د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه ډول ښکاره کوي.**داالله جل جلاله دکلام داياتونو يؤه کوچنۍ برخه وه چي دالله جل جلاله پرلويو قدرتونو شاهدي اداکوي.داهغه پيښې وي چي داوسني وخت ډېرمختللو وسيلو په مټ دننۍ زماني انسانانو کشف کړي دي،مګر د الله جل جلاله په پاک کلام قرآن کريم کي 14سوه کاله مخکي هغوته اشاره سوې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو څنګه عاجزه او دخاورو څخه جوړسوی انسان دالله جل جلاله دپاک کلام دایاتونو څخه سرغړونه کوي؟
دالله جل جلاله اودهغه درسول حضرت محمدمصطفی صلی الله علیه وسلم دامور څخه سرغړونه کوي؟په رښتیاسره چي یاد کړن کوونکي وګړي ستر زیان کوونکي وګړي دي.

دلمریزنظام دسیارو ترمنځ لیري فاصلې

یُو داسي رښتیا چي دهغه څخه انکارنه کیږي دادئ:تراوسه سل میلیونه زره آسمان ټولګې په تشـیال کــي پیژنــدل ســوي یاکشــف ســوي دي،دشــیدو لارې آســمان ټولګــه د100زره میلیونوستورو،150زره نوري کالو په اوږدوالي او د25زرو نوري کالو د بره؛په درلودلو سره دمنځنیو حجم درلودونکو آسمان ټولګو دډلې څخـه ده.دمځکې او سپوږمی تـرمنځ لیروالـی یُوازي یوه نوري ثانیه دئ .همدارنګه دلمر او مځکې ترمنځ لیروالی 8نوري دقیقې او 17ثانیې دئ.دمځکې او لمریـز نظـام تـرمنځ لیروالـی 13نـوري سـاعته دئ.اوس نوکـه پـوه سـو چـي نور(رڼا)په یُوه کال کي لس میلیونه میلیونه کیلومتره لیروالی طی کوي، هغه وخت موږ دیـادو فاصلو ښه درک کولی سو.لمریز نظام چي موږ په هغه کي یوو او13نـوري سـاعته اوږدوالـی لـري پـه نظـر کـي نیسـو:دالماني سـترپیژدونکي:(جوهان بـوت) څیړونـو تـه پـام کـوو هغـه وایي:دلمریز نظام دسیارو ترمنځ لیروالی دیوې دقیقې ریاضکي یا هندسي قاعدې څخه پیروي کوي.هغه یُوه پاڼه خپره کړي وه چي دغه عددونه پکښي لیکل سوي وه:0- 3- 6- 12- 24- 48- 96- 192په دې عددونو کښي هرعدد دمخکیني عدد دوه برابره دئ.د0صفر عدد یې دعطارد لپاره،د3عددیې دزهرې لپاره،دمځکې لپاره یې د6عدد او د12عدد یې دمریخ لپاره په نظر کي ونیوئ او پرهمدغو عددونو یې بسنه وکړل.ورسته یې هریُو دیادو عددونو څخه د4سره جمع کړ او دهغه حاصل یې د9میلیونـه مایلـه سره ضـرب کـړ:هغـه عدد چـي دیـادو عملیو دجمعـي اوضرب څخه لاسته راغلی، دټاکلي عدد دسیارې لیروالی یې درلمر پوري بیانوئ.داقاعده په 19میلادي پیړۍ کي بیان سول او ډېر جنجالونه یې پیداکړل:په هغه وخت کي په دوه ځایه کي یاده قاعده سمه نه وه:که د24او 192عدد په یاده قاعده کي جمعه او ضرب سوی وای په پایله کي یې داسي ځای په نښه کوئ چي هلته هیڅ سیارې شتون نه درلودئ؛مګر دځه مودې ورسته کشف سول چي د24عدد په ځای کي کوچنۍ سیارې او د192عدد په ځای کي داورانوس سیاره شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هره سياره په يادو عددونو سره په نښه کړو ورسته يې د4سره جمعه کړو اوبيايې په 9ميليونه مايله کي ضرب کړو:ددې اعدادو حاصل به دهرې سيارې ليروالی دلمرڅخه بيان کړي.ثنا اوستاينه ده هغه ذات ته چي ټول مخلوقات يې په داسې او ددې څخه هم جالب نظم او ترتيب سره جوړکړي او پيداکړي دي.په رښتيا چي دقايناتو هره ذره دالله جل جلاله دقدرتونو،نښو اونښانو ښکارندويه ده.ځای ددې دئ چي دهغه جل جلاله ستاينه اودخدای جل جلاله په کلام پاک قرآن کي ژورآندوکړو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ

دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چې څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چې له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****

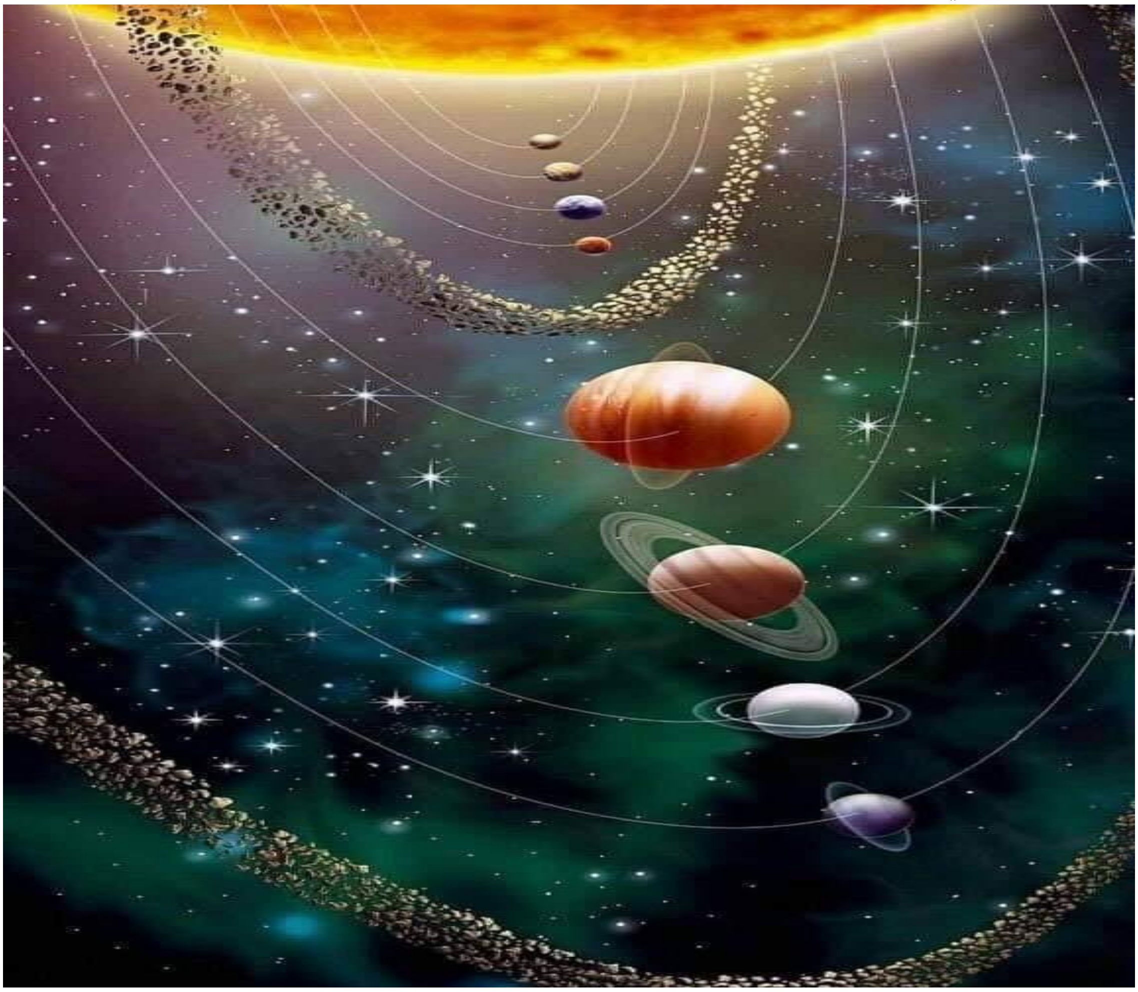

زمورډلمريزنظام سياري

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبي قوه

دحديثو څخه څرګنديږي چي:دالله جل جلاله ذکر اوياد دمومن انسان په ژوند کي ډېرې مهمي اغيزې لري او ولې به يې نه لري ولي چي په قرآنکريم کي ددرو سوو څخه په زياتو اياتونو کي تکرار سوي او بيان سوي دي:چي انسان بايد په هر حال کي دالله جل جلاله په ذکر اوياد بوخت وي،ولي چي عبادت دزړه،فکراوژبي دئ.يؤ دالله جل جلاله د ذکر اوياد کولو د ډلي څخه دالله جل جلاله په قدرتونو،نښو او نښانو کي په کايناتو کي آند،فکر کول اوپه دې اړه دقرآنکريم اياتونه لوستل دي.دالله جل جلاله دښکار اوپټو نعمتونو شکر اوياد،دالله جل جلاله په امورو عمل کول او دنواهيو پريښودل،دهغه جل جلاله ذکر په زړه اوژبه کول،دتسبيح او حمد ويل،دتو حيد او تکبيرويل،په هر حال کي دهغه جل جلاله شکر اداکول،دعا کول،الله جل جلاله ته دخپلو ګناهونو دبخښي په پار بغاري، وهل:دالله جل جلاله ذکرونه دي.الله جل جلاله ډېر ياد کړې ترڅو زړه مو ارام سي،غمونه موليري سي،سينه مو پراخه سي او پر دښمن بريالي سي.دالله جل جلاله په اياتونو کي آند،فکرکول ذکر دئ.ياد فکر کول دالله جل جلاله دپيژندني لپاره دومره اړين دئ چي الله جل جلاله دسُوۡرَةُ آل عِمرَان په 190او191نمبراياتونو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ)د اسمانونو او ځمکي په پيداينت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډېري نښاني دي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيداينت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث كار وكړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*****

دهغو اياتود ډلي څخه چي په هغوئ کي آسماني جسمونو او دهغوئ ځانګړونو ته پکښي اشاره سوې يؤه ديادو اياتونو د اشارو څخه دستورو ترمنځ دجاذبي قوه ده،الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله هغه ذات دی چي اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمی يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښانې په ډاګه څرګندي بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.
*ددې ايات شريف څخه څرګنديږي چي الله جل جلاله آسمانونه په داسي ستنو،ميلونو درولي دي چي موږ يې نه سو ليدلی او دا ناليدلی شی همدا دجاذبې قوه ده چي دټولو کايناتو دذرې څخه درآسمان ټولګو(کهکشانونو)پوري سمبالوونکي اوټينګوونکي ده.والله اعلم!
دبيلګې په ډول لمرځمکه په خپل لوی قوت،پياوړتيا سره خپل ځان ته کشوې:په همدي خاطر ځمکه په تړلي ديرې کي دلمر څخه راچورلي(راګرځي)،که چيرې دمځکې او لمر ترمنځ دجاذبې قوه لمنځه ولاړه سي:مځکه به دخپل مسير څخه ووزې په تشيال او دتاريکيو په منځ کي به لالهانده، يخی سي او دمنفي 270درجې چي مطلق(بيخي)دصفر درجه ده او ذارات په ياده يخه هوا کي دحرکت وړتيا نه لري،دمځکي څخه به ژوند کډه وکړي.الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او ښنونکی دی.
***ددې لپاره چي لمر دجذب قوه ښه درک کړو:که په هر دليل دلمر دجاذبې قوه دمنځه ولاړه سي،ددې دپاره چي مځکه پراوسني ځای پاته سي اړيوو چي دفولادي تنابونو،مزو په وسيله چي دفلزاتو دډلي څخه کروړ اوټينګ فلزدئ، مځکه دلمرسره په يادو مزو وتړو.هرفولادي مزی ديؤه ميلي متر قطر په درلودلو سره دسلو کيلو وزن دپورته کولو او ټينګولو زغم لري.موږ ددې لپاره چي مځکه خوندي وساتو او دلمر سره يې وتړو يؤ ميليون ميليون فولادي مزوته چي هريؤ يې 156 ميليونه کيلومتره اوږدوالی، 5مترقطر ولري او وکولی سي چي هريؤ ددوئ څخه ددوه ميليونه ټنه وزن دټينګولو يا پورته کولو زغم ولري اړتيا لرو.په واقعت کي دلمر دجاذبې قوه داسي ده: 1ميليون ×1ميليون×2ميليونه ټنه.اوس نو که وغواړو ديادو مزو يؤ اړخ پرمځکه ټينګ يا خښ کړو ددې لپاره چي مزي،مځکه او لمر سره وصل سي:موږ به په مځکه کي دفولادي مزو دځنګل سره مخ سو،داسي چي ديادو مزو ترمنځ به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله مځکه کي ليروالی در5 متره کم وي او دومره حجم به ولري لکه يؤ لوی غر،ياد مزي به زمونږ څخه دلمر وړانګي پټي کړې او دمځکي خوځښتونه او فعاليت به دمنځه ولاړسي.داټول لوی ځواکونه ددې لپاره دي چي مځکه په هره ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمر پر شاوخوا په خپل مدار کي حرکت وکړي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغه ذات دی چي اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمی يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګندده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.*يؤ دثابتو سوو حقيقتونو دډلې څخه دادئ :مځکه په بيضوي بڼې مدار کي دلمر پر شاوخوا ګرځي،دا مدار دکوچني او لوی قطر لرونکی دئ.دمځکي اولمر ترمنځ دجاذبې قوه هم پردې اساس ده چي لوی جسم کوچنی جسم خپل ځان ته راکاږي او هرڅومره چي يؤ شی لوی وي دجاذبې قوه يې هم زياته وي.دليروالي په ډېريدو سره دجاذبې قوه کميږي.

دمځکي تېزوالی دلمر پرشاوخوا 30کيلومتره پر ثانيه دئ؛کله چي مځکه دخپل مدار کوچني قطر درلودونکي برخي ته رسيږي او ليروالی يې دلمر سره لږيږي په دې حالت کي داشوني وي چي لمر يې خپل ځان ته جذب کړې او دلمر دمخ په 6000درجې تودوخه کي دمنځه ولاړه او تبخير سي.ځکه مځکه لمر ته نژدې وي او دانژدې والی ددې سبب سوی وي چي دلمر دجاذبې قوه پر مځکه ډېره سي.مځکه ديادې سوي پيښي دنه پيښيدلو په پار په دې کوچني قطر درلودونکي برخه کي دخپل مدار، دمځکي سرعت ډېريږي او دلمر دراکښوونکي قوې زياته اغيزه په خپل تېز حرکت سره لمنځه وړې.کله چي مځکه دخپل مدار لوی قطر لرونکي ساحې ته رسيږي دمځکې سرعت هم کميږي ددې لپاره چي دلمر دراکښوونکي قوې اغيزه پري ډېره سي، دخپل مدار څخه ونه وزې او دتشيال په تاريکه او يخ کي يخی نه سي.ښه نو دمځکې تېزوالی(سرعت)دخپل مدار په بيلا بيلو برخو کي ديادو عواملو لکبله توپير کوي،داسي چي دخپل مدار په کوچني قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی ډېريږي او په لوی قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی کميږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد توپيرونه دمځکې په تېزوالي کي په ډېره ارمه سره پيښيږي ترڅو دمځکي پرمخ ژوند بـي ترتيبه نه سي او دمځکئ دمخ دويجاړی سبب ونه ګرځي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ الله يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او ښنونکی دی.

***

زمورکهکشان*دشيدولارې آسمان تولګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې د اوسيدونکو لمر

خدای جل جلاله د سُوۡرَةُ عَبَسَ د 17نمبرايات څخه در 32نمبرايات پوري فرمايي:[17](قُتِلَ الۡإِنۡسَٰنُ مَآ أَكۡفَرَهُۥ)لعنت (هلاکت) دي پر (کافر) انسان وي، څومره کلك د حق منکر دی.[18](مِنۡ أَيِّ شَيۡءٍ خَلَقَهُۥ)الله له څه شي څخه دی پيدا کړی دی؟! [19](مِن نُّطۡفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ)

د نطفي له يو ځاڅکي څخه الله پيدا کړ، بيا يې د ده تقدير وټاکه؛[20](ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ)بيا يې د ده لپاره د ژوند لاره اسانه کړه؛[21](ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقۡبَرَهُۥ)بيا يې دی مړ کړ او قبر ته يې ورساوه؛[22](ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ)بيا کله چي يې خوښه شي، هغه به دو هم ځل راپاڅوي.

[23](كَلَّا لَمَّا يَقۡضِ مَآ أَمَرَهُۥ)هيڅکله نه، ده هغه فرض نه دی اداء کړی، چي الله ورته حُکم کړی ؤ.[24](فَلۡيَنظُرِ الۡإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.[25](أَنَّا صَبَبۡنَا الۡمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛[26](ثُمَّ شَقَقۡنَا الۡأَرۡضَ شَقًّا)بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛[27](فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبًّا)بيا په هغې کي مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي،[28](وَعِنَبًا وَقَضۡبًا)او انګور او سابه،[29](وَزَيۡتُونًا وَنَخۡلًا)او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،[30](وَحَدَآئِقَ غُلۡبًا)او ګڼ باغونه،[31](وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛[32](مَّتَٰعًا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَالۡأَرۡضِۚ وَمَا تُغۡنِي الۡءَايَٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.***لمر دروښانو نښو نښانو څخه دالله جل جلاله دقدرتونو يؤ دئ،چي دخپل ځلا په خوړولو سره موږ دالله جل جلاله لوري ته هدايت کوي!لمر دمنځني حجم درلودونکی ستوری دئ،چي دمځکې څخه يؤ ميليون او دري سوه زره برابره لوی دئ،لمر دمځکې څخه 156ميليونه کيلومتره چي د اتو نوري دقيقواو 17ثانيو سره سمون خوري ليري دئ.داسي ستوري هم شتون لري چي دلمر اومځکي او ددوئ ترمنځ ليروالي څخه يې هم حجم غټ دئ.دلمر دمرکز تودوخه 20ميليونه درجې ده،که چيرې مځکه دلمر په غيږکې وغورځول سي په ډېر لږوخت کي به په تبخير(توښ)بدله سي.دلمر داور دڅپو اوږدوالی يؤ ميليون کيلومتره ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر توخه دومره ده چي په هره ثانيه کي ددوو زرومیلياردو ټنو دډبرسکرو دتودوخې په اندازه تودوخه توليدوي.دا روښانه اوځليدونکی جسم هرورځ دري لکه شپيته زره میلیونه ټنه وزن دخپل حجم څخه دلاسه ورکوي.دستورپيژاندو داټکل پر اساس دلمر د ژوند پنځه زره میلیونه کاله تېر سوي دي او وګړو ته وايي چي مخکي درپنځه ميلياردو نورو کالو پوري به داډيوه مړه نه سي.والله اعلم*که دلمر روښنايي دمنځه ولاړه سي:مځکه به په سختې تاريکۍ کي راګيرسي،دتودوخې درجه به يې منفي 270درجې ته راټيټه سي او ديخي په هديره به بدله سي.دتودخې او رڼا په لمنځه تللو بسنه کوي چي دژوند ټولې نښې نښانې په مځکه کي دمنځه ولاړې سي.لمر دبيلابيلو حرکتونو درلودونکی دی:دلمر وضعي حرکت چي په هرو 5/25ورځو کي خپل پرڅان ګرځي.دلمر انتقالي حرکت دآسمان دجنوب څخه دشمال لورته دلمريزنظام په ګډون په هرثانيه کي 5/19کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي دئ.همدارنګه لمر دټول لمريز نظام په ګډون په ثانيه کي د225کيلومترو په تېزوالي دشيدولارې دآسمان ټولګې پر شاوخوا راګرځي.دلمر دننه ټول عمر هستوي چاودني کيږي ترڅو رڼا،انرژي اوتودخه توليد کړي.لمر ته وګورئ او وپوښتئ:چا دا اور لګولی او پارولی دئ؟چا داروښانه اوځلانده نښه ځړولي ده؟چا داسور رنګې سکه دهسک په منځ کي وهلي ده؟چا داساعت په تشيال کي ځوړند کړی دئ داسي يؤساعت چي دهغه ستني دقيامت در ورځې پوري دګرځيدو په حال کي دي؟چا هغه ته دا پورته والی ورکړی دئ چي په بيلابيلوځايونو کي په دقيق مدار کي دچورليدلو په حال کي دئ؟اوڅوک دئ چي دهغه روښنايي يې ددونيا آسمان ته راوړي ده؟دلمر ګټې دژونديو موجوداتو لپاره بلها ډيرې دي.دموسمونو بدلون دمځکې او لمر دبدلون پايله ده.که چيرې لمر نه وای کلونه،مياشتې او ورځې نه ترتيبدلي يا په شمار کي نه سوای راتلای.درڼا او تاريکۍ توپير نه سو کيدلی.دلمر دلويدلو په وخت کي ژړزګي او دشپې دپيل سوروالی چي دلمر دوړانګو دخپريدو لکبله منځ ته راځي:نه به وای.زموږ،لمر،کايناتو اوپه هغوکي دټولو شته مخلوقاتو خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37](وَمِنْ ءَايٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 33](وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ دَآئِبَيۡنِ‌ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ)او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چليږي. او شپه او ورځ يي ستاسي لپاره په کار واچول.*

همدرنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمۡسُ تَجۡرِى لِمُسۡتَقَرٍّ۬ لَّهَا‌ۚ ذَٲلِكَ تَقۡدِيرُ الۡعَزِيزِ الۡعَلِيمِ) او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.***

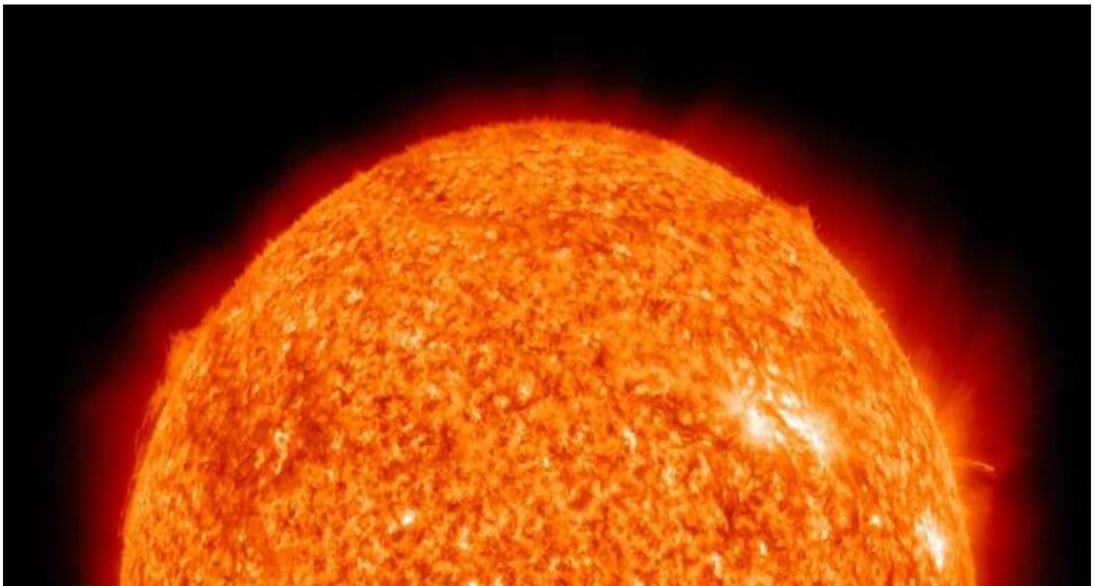

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر او سپوږمۍ ترمنځ په ليروالي کي آند(فکر)کول

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚوَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غرېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105]په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښانې دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****

لمر دمځکې څخه يؤ ميليون او دري لکه واري لوی دئ،کومې داورڅپې چي دلمر څخه دباندي خورېږي يؤميليو کيلومتره اوږدوالی لري او که چيرې مځکه دلمر پرمخ ولوېږي په يؤ ثانيه کي به په توښ بدله سي.ستورپيژاندو دلمر دژوند موده درپنځه زره ميليونوکالو ډېره ياده کړي او وايي:چي لمر دمځکې څخه 8نوري دقيقې او 17ثانيې چي د156ميلونو کيلومترو سره سمون خوري ليري دئ.ياد پوهان زياتوې:دعقرب برج په منځ کي يؤ نوراني ستوری شتون لري ياد ستوري ته (قطب العقر)وايي او دومره لوی دئ چي لمر او مځکه او ددوئ ترمنځ ليروالی په برکي نيولی سي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚوَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غرېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّنْ مِنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ)*په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښانې دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****همدرنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*دسپوږمۍ اومځکي ترمنځ ليروالی يوه نوري ثانيه، دلمر او مځکي ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقې او 17ثانيې او د لمريز نظام دترټولو ليري سيارې سره مځکه 13نوري ساعته ليروالی لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ ته تر ټولو نژدې هغه ستورى چي زمونږ دلمريز نظام(غونډال) څخه نه دئ قطبي ستورى دئ،ياد ستورى زمونږ څخه څلور زره نوري کاله ليري دئ،داليروالى دسپوږمۍ دليروالي سره چي يؤازي يوه نوري ثانيه زمونږ څخه ليري ده؛پرتله کړئ. انسان تراوسه دتشيال په نيولو کي يؤازي يوه نوري ثانيه مخته تللى دئ.دتشيال لټوونکو پوهانو يؤ وخت په غرور وويل:کولى سو د شالنجر په فضايي الوتکې آسمان فتحه کړو،مګر څه وسول:ياده فضايي الوتکه په تشيال کي در70ثانيو تګ ورسته داور په ټوټو بدله سول.دشيدولارې آسمان ټولګې دترټولو ليري ستورې اومځکي ترمنځ ليروالى 150زره نوري کاله دئ او دځيني نورو هغو بيا زمونږ سره ليروالى 18زره نوري کاله دئ.سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛***

په دي ايات شريف کي دستور دپرېوتلو دځايونوڅخه يادونه سوي ده،چي بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ) او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوى قسم دى؛****که چيرې دليروالي څخه يادونه سوي واى څه کيدل؟اسلامي پوهان مسلمانان دتفکر کولو عبادت ته هڅوي؛دالله جل جلاله دمخلوقاتو په پيدايښت او جوړښت کي آند (فکر)کولو ته يې رابولي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ) د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت او د شپي او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډيري نښاني دي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ الله قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) چي په ولاړې، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زمونږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث كار وكړې؛ نو اې ربه! مونږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزُّمَر : 67] وَمَا قَدَرُوا الله حَقَّ قَدْرِهِۦ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحٰنَهُۥ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

دوى هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چي د هغه د قدر کولو حق دى (د هغه کامل قدرت خو داسي دى چي) د قيامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښي وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دى چي دوى يې کوي.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

خسوف او کسوف

حديث شريف ژباړه: د رسول الله صلی الله عليه وسلم زوی ابراهيم وفات سو په همدغه ورځ لمر ترنځې ونيوئ خلکو داسي ګمان کاوه چي دغه کسوف د اسلام د پېغمبر د زوی د مړيني له کبله دی ، کله چي رسول الله صلی الله عليه وسلم خبر سو د خلکو دا خبره يې رد کړه او وې فرمايل:يو شمېر خلک په دې اند دي چي د لمر او سپوږمۍ ترنځه نيول د سترو شخصيتونو په مړينه د غم له امله وي، دغه خبري درواغ دي، دا خو د الله تعالی دلايل او نښاني دي چي بنده ګان پند ورڅخه واخلي.په بل حديث کي راځي :ژباړه: د ابو موسی اشعري رضی الله عنه څخه روايت دی چي لمر ترنځې ونيوئ رسول الله صلی الله عليه وسلم چي د بيرې اثر ورباندي وو چي قيامت نسي ولاړ سو او مسجد ته راغئ يو اوږد لمونځ يې وکئ چي رکوع او سجده يې هم اوږده وه او دومرې اوږد لمونځ يې وکئ چي ما مخکي دده دومري اوږد لمونځ نه وو ليدلی، او بيا يې وفرمايل چي دغه کسوف د خدای د قدرت يوه علامه ده تر څو بندګان وبېريږي ، دا نه د چا د مرګ له کبله ده نه د ژوند، کله چي داسي کسوف راسي تاسي د خدای ذکر کوئ، دعاوي کوئ او استغفار واياست .***خسوف دټولي سپوږمۍ يا دسپوږمۍ ديؤې برخې پټيدلو،نه ښکاريدلو، ته وايي.ياده پيښه هله رامنځته کيږي کله چي مځکه دلمر اوسپوږمۍ دمنځ څخه تېريږي.همدارنګه کسوف هغه پيښې ته وايي:کله چي سپوږمۍ دمځکي اولمر ترمنځ تېريږي،داسي چي کله دهمدې تېريدو لکبله لمر په پوره ډول يا دلمر يؤه برخه پټه سي همدغه حالت ته دلمر ترنځه نيول يا کسوف وايي. دادوې پيښې دالله جل جلاله هغه عظمت او رحمت ته اشاره کوي،چي فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37] وَمِنْ ءَايَٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.***همدارنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ القَصَص : 71]قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ[اې پېغمبره (ص)!] دوی ته ووايه: "تاسي کله غور وکړ چي که الله تر قيامته پوري پر تاسي د تل لپاره شپه خوره کړي، نو د الله څخه پرته هغه کوم معبود دی چي تاسي ته رڼا راولي؟ - ايا تاسي نه اورئ؟"*

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيدای سي يؤځوک سوال وکړي:څنګه کيدای سي چي سپوږمۍ دلمر ټکی وپوښي په داسي حال کي چي سپوږمۍ دلمر څخه څلور سوه ځله کوچنۍ ده؟ځواب دادئ چي لمر دمځکي څخه درسپوږمۍ څلور سوه واري ليري دئ او دا ليروالی ددې سبب سوی دئ چي لمر اوسپوږمۍ دمځکې څخه په يؤه اندازه مالوميږي،په همدې خاطر سپوږمۍ کولی سي چي دلمر دهغو وړانګو مخه ونيسي کومې وړانګې چي مځکه رڼا کوي او نه پريږدي چي دمځکې د اوسيدونکو سترګو ته دې دلمر نيغي وړانګې ورسيږي.
بايد په ياد ولرو چي دلمر دترنځې ښکلا موږ دې ته راونه بولې چي بيله داسي عينکو لمرته ونه ګورچي هغه عينکي دلمر دوړانګو مخنيوی کولی سي.ولې چي دلمر دترنځې په وخت کي لمر ته کتل زموږ سترګو ته سخت زيان رسوي. دلمر دترنځې په وخت بيله عينکو لمر ته کتل زموږ دسترګو شبکيې ته ډېر زيان رسوې؛په تېره بيا دماشومانو دسترګو شبکيه ديادو وړانګو پروړاندې ډېره حساسه ده.په همدې.. خاطر پيغمبرصلی الله عليه وسلم دکسوف لمونځ سنت کړی دئ!داسي لمونځ چي د اوږده قرائت اوسجدې درلودونکی دئ،کله چي موږ ياد لمونځ کي بوخت يوو ديادې پيښې سره نه مخ کيږو،ياني موږ به په لمانځه بوخت يوو او دې ته به وخت ونه موندو ترڅو دلمر دترنځې په وخت کي دلمر ټکی ته وګورو.والله اعلم!
څه موده وړاندې داګست پر يؤلسمه نيټه ټول عربي هيوادونه دکسوف په ليدو قادره وه،خو يؤازې ديادو هيوادونو په شمال ختيځو پولو کي لمر په پوره ډول ترنځې نيولی وو.ديادو هيودونو ددلې څخه دسوريې په شمال ختيځ کي ديؤه ساعت لپاره دلمر يؤه برخه ترنځې نيولې وه چي ورسته د دوو دقيقو لپاره لمر په پوره ډول په ياده سيمه کي ترنځې ونيوئ؛په همدغه وخت کي دلمر داور دڅپو چي اوږدوالی يې يؤميليون کيلومترو ته رسيږي دليدلو مناسب فرصت پيداسو،همدارنګه دلمريزغونډال دېڼځو سيارو:عطارد ،زهرې،مريخ،مشتري،او زحل ليدل هم ممکن سول، او هغه خبره چي وايي: په غرمه کي مي ستوري وليدل رښتيا سول.ښه نو ويلی سو کله چي لمر په پوره ډول ترنځه ونيسي موږ کولی سو په ستر ګو باندي بيله کومې وسيلي په غرمه يا دورځې په يؤه بله برخه کي سيارې او نورستوري ووينو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسوف دلمر دترنځي نيولوانځور

خسوف دسپوږمۍ دترنځي نيولوانځور

دهوا فشار اود هغه پايلي

الله جل جلاله د سُوْرَةُ الأنعَام په 125نمبرايات کي فرمايي:فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (دا حقيقت دی) چا ته چي الله د لارښووني اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په ګمراهۍ کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنګوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنګه د اسلام تصور په ذهن کښي راګرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توګه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

ياد ايات شريف يؤ دهغو اياتونو دډلي څخه دئ چي دقرآنکريم علمي اعجاز څرګندوي.په روغتيا پوهني؛طبي علم کي بيان سوي دي: کله چي انسان جګو يالوړو برخو ته دالوتکي يا بلې کومې وسيلې په مټ وخيږي، بدن يې دروغتيايي ستونزو سره مخ کيږي.ددې ستونزو دډلي څخه نفستنګي،دسا بندښت يا خپه کيدل دي چي په ياد ايات شريف کي ورته اشاره سويه ده:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***خومره چي موږ لوړ خيږو دهوا فشار کميږي او داکسيجن اندازه لږيږي.که موږ دسمندر دمخ(سطحې) څخه لس زره فوټه لوړ ولاړسو:دفشار دلږيدو او اکسيجن دکمښت احساس نه کوو،مګر دلس زرو څخه درشپاړس زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي څخه لوړ داکسيجن دکمښت احساس دهغو سيستمونو،جوړښتونو په وسيله چي الله جل جلاله دانسان په بدن کي ځای پرځای کړي دي درک کوو.ياد سيستمونه په داسي هسکو برخو کي چي لوړوالی يې 16زرو فوټو ته رسيږي خپل ځان دياد چاپيريال دهوا دفشار او اکسيجن داندازې سرسم جوړوې او دانسان دبدن اړتيا وي پوره يا تأ مينوي،مګر دا جوړښتونه هله دکاره لويږي او دانسان دژوند حياتي اړتياوي نه سي پوره کولی کله چي انسان د16زرو څخه در25زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي(مخ) څخه لوړ ولاړسي.په ياد لوړوالي کي دانسان بدن دبيلابيلو ستونزو سره مخ کيږي چي لومړۍ هغه يې سابندي او خپه کيدل دي.(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***د25زرو فوټو څخه لوړ انسان په پوره ډول بې هوښه کيږي،ځکه خو هغه الوتکي چي دمځکې دمخ څخه 40زره فوټه لوړ الوزې،دننه هوا يې دمځکې دمخ دهوا څخه اته ځله د متراکمې هوا درلودونکي وي،ترڅو دمځکي دهوا دفشار سرمتناسب فشار دخپلو سفرليو يا هغې کي ناستو وګړو لپاره برابرکړي،بيله ياد جوړښته به دالوتکې ټول سپاره دپوره بي هوښۍ سره مخ سي.په حقيقت کي ياد ايات شريف دقرآنکريم علمي اعجازبيانوي.والله اعلم*تراوسه مو داکسيجن دکمښت داغيزو په اړه وويل خوکه دهوا فشار کم سي څه به وسي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فشار او دهغه پایلې

پوهان وايي:دهوا دفشار په غورځېدو يا کښته کېدو سره دانسان په بدن کي شته گازونه دانبساط او پاشل کيدو سره مخ کيږي ياده پېښه دانسان دبدن دانساجو،دبدن دجوړښتونو،هوايي لارو،لويو کلمو اومنځني غوږ دشليدلو يا څيري کيدلو لامل کيږي.

دهوا دفشار ډارونکي پايلې پر همدې ځای نه ختميږي بلکې:نه زغمونکي دنس دردونه په ځانگړي ډول دلويو کلمو په برخه کي،دهويي لارو سره تړلي دردونه،همدارنگه دغوږونو او بندونو دردونه يې يوه برخه وي.اوس نوځای ددې پوښتنې دئ چي ووايو آيا حضرت محمد صلى الله عليه وسلم بيله هغه چي اسلام او مسلمانان وايي هسک ته ختلی وو چي وي کولی سوای داسي دقيق علمي مطالب په خوږو اشارو سره بيان کړي؟

آيا په هغه وخت کي کوم بل کس تشيال يا دمځکې داتموسفير څخه دباندي وتلی او پورته سوی وو؟آيا الوتکو شتون درلودئ چي دهغو په وسيله يوڅوک تشيال ته ولاړسي او داسي خبرونه دپيغمبرصلى الله عليه وسلم لپاره راوړي؟ښه نو راسئ چي دياد ايات شريف تلاوت يو واربيا ښه په غور او پوره پاملرني سره وکړو: [سُوْرَةُ الأنعَام : 125](فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ) نو (دا حقيقت دی) چا ته چي الله د لارښووني اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په گمراهۍ کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنگوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنگه د اسلام تصور په ذهن کښي راگرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توگه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

بيان سوي علمي حقيقتونه ورسته در علمي پرمختگونو او دردې چي انسان دالوتکې او ستور مزلو په مټ دمځکې د اتموسفير څخه دباندي ولاړ سي،کشف سوي ثابت سوي دي.موږ چي نن ورځ په الوتکه کي دسپريدو او تشيال يا دهسک لور ته دپرواز په وخت کي دستونزو سره نه مخ کيږو علت يې دادئ چي الوتکې او ستور مزلي بيړۍ داسي ترحه او جوړې سوې دي چي هغوئ دهوا دفشار په موزينه او دانسان لپاره يې مناسبوالي باندي برلاسي وي.که دهر علت لکبله دالوتکې دهوا دفشار دتوزون ساتلوجوړښتونه دکاروليږي بيله ځنډه به الوتکه خپل لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرواز ته دپای ټکی ږدې او الوتکه سمبالوونکي به دلوړې ارتفاع څخه کښته لورته دالوتکې په راوستلو دالوتکې سپاره دمرګه ژغوري.ځای ددې دئ چي ددې ايات شريف علمي اعجاز ته په غور پام وکړو:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ)

****

پوهيږو چي هر انسان دخپل بدن په يوه يادوو مترو مساحت باندي د10څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار زغملی سي،مګر ياد فشار نه احساسوي په واقعت کي موږ ټوله ديوه داسي سمندر په تل کي چي دهوا څخه ډک دئ ژوند کوو چي دلسو څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار خپل پرتن ليږدوو.پوهان وايي:هغه فشار چي دمځکې دننه شتون لري داتموسفير دفشار څخه دري لکه اوشپږسوه ميلونه ځلي ډيردئ.

همدارنګه يو نيوټروني ستوری چي مخکي دلمر هومره وو او د ډير فشار دراغيزې لاندي دومره کوچنی سوی چي قطر يې يوازي 14کيلومتره ته رسيدلی فشار يې داتموسفير دفشار يوميليو ميليون بيليون برابره دئ.

درمځکې درفشار لاندي درټولو کروړ(کلک)عنصر الماس دي ياد فلز داتموسفير دفشار دڅلور ميليونه فشار دپياوړتيا هومره فشار باندي تخته سوی دئ، دالماسو فشار په وار وار دمځکې د دننه فشار څخه ډيردئ.په دې ورستيو کي پوهانو وکولی سول چي د2000درجې حرارت او داتموسفير دپنځه زره برابره فشار هومره فشار باندي عادي سکروټه تراکم ورکړي:ياده ماده په صنعتي الماسو مشهوره ده.يو بل اړين ټکی چي دفشار سره اړه لري دادئ: روغتيا پوهان درمتراکمو او جامدو درملو مايع درمل ډير خوښوي او وايي چي کيدای سي جامدو درملو دفشار دراغيزې لاندي خپلې ځيني ځانګړني دلاسه ورکړي وي.اوس به خپل بيان رالنډکړو اوددې بيان ښکلي معنوي پايله به راوسپړو.الماس دطبعت کروړه ماده ده چي يوسلوڅولښت ميلونه ډالره قيمت لري،اوس که همدومره اندازه عادي سکاره دډير لوړ فشار لاندي راولو په الماسو اوړي او ارزښت يې هم نژدې دالماسو سره برابريږي .

که چيرې يوڅوک پر خدای جل جلاله او دهغه پر پيغمبر صلی الله عليه وسلم ايمان ولري،دالله جل جلاله دلوري پر ښوول سويه لاره ولاړسي،اسلامي امورو ته په رښتيني ډول غاړه کښيږدي پرهيز ګاري وکړي،دالله جل جلاله په لار کي جسماني،مادي او معنوی تکليفونه وګالي او صبر پر وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام ددين لپاره کار وکړي،هغه ديؤه عادي انسان څخه دلوړې مرتبې درلودونکي انسان باندي بدليږي،داسي لکه يؤ عادي تور رنګ درلودونکي سکاره چي در ډېر فشار دتېرولو اوزغملو ورسته په ارزښتمندو الماس باندي بدل سي.

ټنبلي اوکسالت،دستړيا څخه تېښته،شهوت خوښوونه،فسق او بې لارې،غلا،قتل،مسلمان زورونه: هيڅ وخت انسان ميراني،پرمختګ،او برياته نه سي رسولی،بلکي داسلام په لاره کي داسلامي قوانينو په رڼا کي سختی،تکليفونه او زحمتونه ګالل او پرلپسي کوښښونه دي چي انسان ته لويه بريا ورپه برخه کوي.حضرت محمد صلی الله عليه وسلم داسلام دپاک دين دخپرولو اونيغې لارې ته دبشر درابللو لپاره سختی او تکليفونه ګاللې دي.

تل داسي کيږي چي در تکليفونو،زحمتونو او کړاونو ورسته هوساينه،بريا او پراخي راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې کُروي توب او دهغې اړیکه دعمیق دويي(لغات) سره!

په قرآنکریم کي دې موضوع (سکالو)ته اشاره سوې ده! الله جل جلاله دسُوْرَةُ الحَجّ په 27 نمبرایات کي فرمايي:(وَأَذِّنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ)او خلکو ته د حج لپاره عمومي اعلان وکړه چي هغوی تا ته له هر ليري مزل څخه پلي او پر اوښانو سپاره راشي؛

***ښايي داسوال وسي چي ولې (مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ)کلمي د(عَمِيقٍ)ويي پرځای د(بَعِيدٍ)ويي ونه فرمايل سو؟علماپه دې اړه وايي:دعميق دويي کارول دبعيد پرځای دمځکې کُرويتوب ته اشاره کوي،ولې چي دمځکې دمخ کرښې نيغي(مستقيمي)نه دي بلکي منحني دي او دهغوئ په څرګندولو کي دريم ُبعد ياني عمق ته اړتيا ده،نوپه همدې خاطر پاک الله جل جلاله په دې کلمه سره دمځکې کرويتوب ته اشاره کړي ده.**

والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکې استقرار،ارام والی

دمځکې دارام والي په اړه الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چې ځمکه یې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښې یې سیندونه وبهول او (دغرونو میخونه) یې پکښې ټکوهل او د اوبو د دوو ذخیرو په منځ کښې یې پرده حائله کړه؟ - ایا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښې شریك) دی؟ - نه، بلکې له دوی څخه زیاتره خلك ناپوهان دي.********************

څوک دئ چې مځکه یې دقرار او ارام ځای ګرځولې ده؟

دمځکې پرمخ دنګې ودانۍ او ماڼۍ بیلې دې چې راپریوځي ولاړې دي:چا هغوئ ته دنه پرځیدلو اونه ورانیدلو وړتیا دداسي یوجسم پرمخ ورکړي ده چي:په هرثانیه کي دخپل مدار څخه 30کیلومتره طی کوي!مګر سره ددې خوځښته هم دمځکې پرمخ هسکې ماڼۍ ودانۍ دي. که چیري مځکه په لړزیدا سي هیڅ یوه ماڼۍ به روغ پاته نه سي بلکې دمنځه به ولاړې سي! الله جل جلاله موږ ته بې شمېره نعمتونه راکړي اوهغه جل جلاله دهغو اخیستونکی هم دئ!الله جل جلاله دمځکې په اړه فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللهِ الَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ)

نن ته غرونه وینې او ګومان کوې چې ښه کلك ښخ شویدي. خو په هغه وخت کښې به دا د وریځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چې هر شی یې په حکمت سره بر قرار کړیدی. هغه ښه خبر دی چې تاسې څه کوئ.

****

مځکې تردي ګومان کیدئ چې غرونه پر خپل ځای ثابت دي:مګر غرونه دوریځو په شان دحرکت په حال کي دي ولې چې دمځکې سره یو ځای دراګرځیدو راچورلیدو په حال کي دي.

یوجنګ چې ددوو هیوادونو ترمنځ ونښتئ او شپږمیاشتې یې دوام پیداکړ ډول ډول وسلې په یاد جنګ کې وکاریدلې:هغوئ دپرمختللو وسلو،د رادار ضد الوتکو،لیزري وسلو کمپیوټرونو،سوپړمکیانو اودشپې دبمبارونو څخه دریغ نه کوئ،هرورځ څلورسوه الوتکې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسک کي ښکاره کيدلې او په سختۍ سره يې بمبارکوئ،دې پيښې شپږمياشتې دوام وکړ او دري سوه زره ميلونه ډلره لګښت پري راغلی مګر بسنه کوي چې يؤه سياره 45ثانيي ولړزيږي او دياد اونورو لويو جنګونو څخه ستر زيانونه او ورنی منځ ته راولي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البُرُوج : 12](إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ)په حقيقت کښي ستا د رب نيونه ډيره سخته ده.***************

دمځکې ملکيت دالله جل جلاله په اختيار کي دئ اوموږ هيڅ شی په اختيارکي نه لرو،که چيري مځکه دريکتر دمقياس پراساس اته درجې ولړزيږي اوټولې ودانی ړنګې کړې څوک کولی سي دياد کار مخه ونيسي؟

په حقيقت کي په داسي حال کي انسان هيڅ نه سي کولی،بيله دي چي فرياد وکړي!

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 65] (قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ انظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ)ووايه: هغه پر دې قادر دی چي پر تاسي کوم عذاب له پاسه نازل کړي يا ستاسي تر قدمونو لاندي يې را پورته کړي، يا تاسي پر ډلو ووېشي، پر يوې ډلي باندي د بلي ډلي د زور خوند وڅکي. وګوره! موږ په څه شان په مکرره توګه له بېلا بېلو لارو څخه خپلي نښانې دوی ته وړاندي کوو، ښايي چي دوی په دې حقيقت وپوهيږي.**

****

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 112] (وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ)الله د يوه کلي (د وګړو) مثال راوړی دی: هغه (د کلي اوسېدونکو) د ډاډيني او بيغمۍ ژوند تيراوه او له هر لوري ورته پربېمانه روزي رسېدله. نو هغه (د کلي اوسېدونکو) د الله د پېرزوينو پر ناشکرۍ لاس پوري کړ، نو بيا الله د هغه پر اوسېدونکو د هغو د کړو وړو دا خوند وڅکه چي د لوږي او ويري غمونه پرې خواره شول؛

****

دسورت نمل د61نمبرايات شريف څخه دويمه مانا دجاذبې دقوې اخيستلی سو،هغه دجاذبې قوه چي دمځکې پرمخ هرڅه دي خپل ځانه ته يې راکشوي،هغه چي دشيانو وزنونه ورڅخه سرچينه اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورپيژاندي دخوب په حال کي وه چي ناڅاپه دخوبه راپاڅيږي ولي چي دبي وزنی منطقې ته رسيدلي وه،خپل ځانونه په هوا کي وينی چي دخلايی بيړی پرچت باندي موښتي دي او دبي وزنی احساس کوي.ياد حالت دڅه لږوخت لپاره زغمل کيدای سي مګر کلونه په ياد حالت کي ژوند کول ډېر ستونزمن دئ.بايد دځانه وپوښتو هغه څه چي زموږ دلاسونو څخه لويږي دڅا په امر دمځکې پرمخ ارام نيسي او څوک دئ چي دجاذبې قوه يې پيداکړي ده؟طبعاً ځواب دادئ چي خدای جل جلاله يې پيداکونکی دئ.چا اې انسانه ستا دارتيا وړتول شيان په مځکه کي پيدا کړي دي؟ ايا داسي ځای چي هلته اوبه نه وي کولی سي ژوند وکړي؟

آيا بيله الله جل جلاله داسي څوک سته چي دپوهانو په وينا285زره ډوله غذا يی مادې يی دانسان دتغذيي لپاره پيداکړي دي.په ربښتياسره چي دالله جل جلاله دسترو قدرتونو نښې زموږ په منځ اوزموږ دسترګو وړاندي دي،نيکبخته هغه دئ چي دهغو څخه پند واخلي اوبدبخته هغه دئ چي بابيزي يې وګڼې اوسرغړونکی ،سرکښې کوونکی سي،کفر اختيار کړي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ السَّجدَة : 21] (وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) له هغه لوی عذاب څخه مخکي به موږ په همدې دُنيا کښې (د يو نه، يو واړه) عذاب خوند په دوی باندي وڅکو، ښايي چي دوی (د خپلې سرکښۍ له کړنلاري څخه) راواوړي.*************بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)
په وچه او لمده کښې د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښايي چي دوی راوګرځي.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څوک دئ چي مځکه يې ستاسو دژوند کولو ځانګو وګرځول؟

موږ ديوې سيارې پرمخ چي مځکه نوميږي دژوند کولو په حال کي يوو،مګر ولې دلمريز غونډال دنورو سيارو سره سره يوازې مځکه دژوند کولو لپاره مناسبه او د هوسا ژوند تېرولو وړده؟ عطارد په پام کي نيسو،ديادې سيارې يو کال 88ورځې دئ چي څلور ځلويښت ورځې يې پرلپسې شپه او 44 ورځې يې ورځ ده.آيا داسي يو ځاى چي 44ورځې يې پرلپسې شپه او 44ورځې يې ورځ وي دژوند کولو لپاره مناسب دئ؟

که موږ په عطارد سياره کي يوو او شپه وي نو چي هرڅومره بيديږو او راويښيږو ياده اوږده شپه به پاى ته نه رسيږي!دکال څلور موسمه دعطارد سيارې په همدې 88ورځوکي دي.ياده سياره په 88ورځو کي يوځل دلمر دشاوخوا څخه راچورلي (راګرځي)ياني پوره دور پري وهي.پر همدې سربيره عطارد بې هوا ده.ددې ځانګړونو په درلودلو سره عطارد سياره دژوند کولو وړنه ده.دزهرې دسيارې يو کال 225ورځې دئ چي لږ ترلږه نيم کال يې شپه او دکال پاته برخه يې په پرلپسې ډول ورځ ده.ديادې سيارې تودوخه دورځې دخوا د20درجې څخه پورته او شپې در منفي شل درجې کښته کيږي.آياداسي ځانګړني درلودونکي سياره چيري چي هوا او اوبه هم شتون نه پکښي لري دانسان دژوند کولو لپاره مناسبه ده؟

دمريخ سياره چي هره ورځ يې 24ساعته ده مګر يوکال يې دمځکې د687کالو سره سمون خوري،ياني که چيري يو انسان هلته ژوند کوي دهغه دژوند په تېريدو دهغه داولادونو او لمسيانو دژوند په ختميدو سره هم نه سي کولى هغوئ نوى موسم ووينې،ياني ددوئ ټول ژوند به په ژمي کي هلته تېريږي او پسرلى به دعمر درپايه پوري ونه وينې،دوئ به ونه سي کولى چي دموسمونو دښکلا څخه خوند واخلې.

مريخ سياره دلمر دشاوخوا څخه په 687کلونو کي راګرځي،تودوخه يې درمنفي 70درجو پوري کښته کيږي،مريخ کي داوبو او هوا دشتون هم څرک نه ليدل کيږي آياد داسي ځانګړني درلودونکي سياره کي يوښه ژوند کيداى سي؟دمشتري سياره چي ورځ يې دپنځو ساعتونو په تېريدوسره پاى ته رسيږي او هرکال يې دمځکې د12کالو برابر دئ،تودوخه يې منفي 30درجې ده،ضخامت يې دمځکې دضخامت 4/1بابره دئ،په واقعت کي مشتري دغازونو څخه متشکله سياره ده، ښه نو آيا انسان په داسي سياره کي ښه ژوند کولى سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه زحل سياره چې هر کال يې دمځکې د29کالو سره سمون خوري او دلمر څخه يوملياردو اوڅلورسوه زرکيلومتره ليري ده، اورانوس سياره چې هر کال يې دمځکې 48کاله کيږي،نپتون چې هر کال يې دمځکې د169کالو هومره دئ،پلوتو چې هر کال يې دمځکې 247کالو سره برابردئ:آياداسي سيارې دژوند کولو لپاره مناسبې او ښه دي؟

بلکي يا!مځکه دانسان دژوند کولو لپاره ښه او وړځای ده. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ)

هماغه ذات دی چې ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چې تاسي سمه لاره وموندلای شئ.*****

څنګه کيدای سي چې موږ انسانان دخپلو ماشومانو لپاره هوسا اونرمه ځانګو چې دمعتدل حرارت (تودوخې) درلودونکي وي تياره کړو داسي چې دهغوئ لپاره دهراړخه ښه وي؟

مګر خدای جل جلاله دخپلو بندګانو: انسانانو سره داسي نه کوي بلکي الله جل جلاله په خپلې مهربانی سره مځکه دانسان لپاره دژوندکولو ځانګو:يو داسي ځای چيري چې انسان په رحت او هوسايني سره ژوند کولی سي پيداکړی دئ! خدای جل جلاله دمځکې ليروالی دلمر څخه په متوسطه ډول ټاکلی دئ يانې نه ډير ليري چې مځکه ديخې په ټوټه بدله سي او نه ډير نژدې چې مځکه داور په کندې بدله سي! دمځکې تودوخه يې درمنفي څلويښت درجې پوري ټاکلي ده،ضخامت يې ماينه،لمر،دجاذبې قوه،ورځنی تيزوالی،دموسمونو اوږدوالی يې متوسط او هرڅه يې دانسان دبدن دزغم سره وړ اوښه جوړ کړي دي اوخپل نعمت يې پرموږ پوره کړی دئ...الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ)هماغه ذات دی چې ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چې تاسي سمه لاره وموندلای شئ.

****

خدای جل جلاله په دې بيان او همدرنګه په دې ايات شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6] أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا)ايا داسي نه ده چې موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛

*******يادونه:په تفسيرکابلی کې يې ديا د ايات شريف تفسير داسي کړی دئ:"چې خلک په سکون او اطمنان پري ولګوې او هستوګنه پري وکړي او په ارامی او هوسائي (رحت)سره ناسته ملاسته پکښني وکړې"************

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ افکار بيدار،عقلونه هوښيار او زمونږ نظر يې خپل لورته متوجي کړی دئ. دامځکه زمونږ لپاره پيداسوې ده:آيا په دې کي مو آند کړی دئ؟ آيا په مځکه کي چي الله جل جلاله زمونږ دارام اوثبات ځای ګرځولی آند او غور کړی دئ؟هغه مځکه چي په ثانيه کي دخپل مدار څخه دېرش کيلومتره طی کوي آيا دهغې پرمخ دهغې دتګ له امله کوم شی تکان خوري،لړزيږي؟آيا يوه مانۍ ياودانۍ دمځکې دحرکت لکبله ورنه سوې ده؟ :[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا) ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولې ده؛

****

دمځکې دشاوخوا هوا دمځکې سره دحرکت په حال کي ده:چي ښکلي،نرم او دهوا پا کوونکي بادونه منځ ته راولي چي انسان ته يې لا نوره هوساينه او ارامي وربخښلي ده!

که چيري داسي نه وای هوا ولاړه او مځکه دحرکت په حال کي وای:د1600کيلومترو په تيزوالي به سخت توپانونه پيښ سوي وای:ياد توپانونه به دومره خطرناک اونه زغمونکي وای چي دژونديو موجوداتو ژوندي پاتي کيدل به يې دمځکې پر مخ پای ته رسولي وای.

په لوړه کچه دتوپانونو تيزوالی په ساعت کي 600کيلومترو ته رسيږي:کله چي دتوپان سرعت 200کيلومترو ته په ساعت کي ورسيږي سترزيانونه درشا پريږدي که ديادو توپانونو تيزوالی 1600کيلومترو ته ورسيږي څه به پيښ سي؟[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6]

(أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولې ده؛******څنګه کيدای سي چي مځکه دي داوسيدلو ارام ځای وواوسي سرردې چي مځکه په زيات سرعت سره دحرکت او خوځښت په حال کي ده؟څنګه کيدای سي لويې مانۍ او ودانۍ دمځکې پرمخ پاته سي په داسي حال کي که مځکه لږ هم ولړزيږي هرڅه ورانيږي:مانياني،کورونه،پولونه او داوبو وياله؟ اې انسانه!ستا دبيدارۍ او دغفلت دخوب څخه دراکښينستلولپاره ځيني وخت الله جل جلاله دمځکې لړزيدل:زلزلي تاته ښکاره کوي چي چي په يو څو ثانيو کي لوی ښارونه دخاور سره سم کړې. [سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6] (أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولې ده؛************ چا مځکه پر خپل تګ لوري ټينګه ساتلي ده؟څوک دمځکې سرعت په کوچني قطر کي ډېر اوپه لوی قطر کي کموې؟څوک دمځکې ياد توپيرونه په ارامۍ اوبيله دې چي مونږ په وپوهيږو پيښوي؟آيا بيله الله جل جلاله بل کوم څوک ديادو کارونو دکولو قدرت لري ياي په توان کي سته چي يادکارونه دي وکړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛
****

ځوک دئ چي مځکي ته يې مناسب حرارت بخښلى دئ:كه مځكه ودريږي دمځکي حرارت به دورځې در 350درجو پورته اودشپې منفي 270درجوته ورسيږي.
ښه نو ځوک دئ چي شپه اورځ يې زموږ دخوب اوبيدارئ لپاره پيداکړي دي؟
شريف سره :[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛*********کله چي دقرانکريم تلاوت کوئ په اياتونو کي يې ژورآند کوئ.کله چي الله جل جلاله فرمايي :[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛*********غور وکړئ چي څنګه مځکه زموږ لپاره په داسي ډول جوړه سوي چي هرڅه پکښي زموږ لپاره مناسب او وړدي.غور وکړئ چي څنګه مځکه الله جل جلاله په مناسبه اندازه او سرعت سره پيداکړي ده او هغه يې په اوبو،هوا،لمر،نباتاتو،حيواناتو،شپه او ورځ حرکت او دجاذبې قوې په شتون کي زموږ داړتياوو پوره کوونکي پيداکړي ده.**
آندو کړي چي څنګه يې تاسوته دوې پښې،دوه لاسونه،دوې سترګې،دوه پښتورګې،دوه سږي،يؤزړه،ميلياردونه عصابي حجرات او دبدن نور پيچلي جوړښتونه،پياوړى عقل او مغز خبرې کوونکي ژبه اوريدونکي غوږونه اونوردېر زيات نعمتونه بخښلي دي.

ښه نو دالله جل جلاله په مخلوقاتو کي آند اوغوروکړئ ترڅو دخپل خالق جل جلاله پر سترو سترو نعمتونو شکر وکاږئ او دهغه جل جلاله او دهغه درسول صلى الله عليه وسلم امور ته غاړکښېږدئ.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالْأَنْعٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُ كَذٰلِكَ ۗإِنَّمَا يَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗإِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ) او په همدې ډول د انسانانو، ځناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه وېريږي. بېشکه الله برلاسی او ښنونکی دی.
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې تېزوالی(سرعت)

دوه اياتونه په قران کريم کي شتون لري چي دمځکې تېزوالي ته په کښي اشاره سوي ده.
لومړی ايات شريف دغه دئ:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61] [أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ]
او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.********* په دويم ايات شريف کي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ المؤمن/غَافر : 64] [اللَّهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَآءَ بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبَٰتِ ۚذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ ۖفَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَٰلَمِينَ]
هغه خو همدا الله دی چي ستاسي لپاره يې ځمکه ارام ځای وګرځوله او پاس يې د اسمان ګمبته جوړه کړه. هغه ستاسي صورت جوړ کړ او ډېر ښکلی يې جوړ کړ، هغه تاسي ته د پاکو شيانو روزي درکړه. هماغه الله (چي دغه يې کارونه دي) ستاسي رب دی. الله د بې حسابه برکتونو څښتن دی، هغه د مخلوقاتو رب دی.
****

دمځکې سرعت دخدای جل جلابه دلويو نښو څخه يوه نښه ده چي ډېر وګړي ورته نسبتً ډېر غور اوپام نه کوي.مځکه داستوا په ليکه کي د1600کيلومترو په تېزوالي خپل پرځان سره راڅرخي،همدارنګه مځکه دلمر دشاوخواڅخه په ثانيه کي د30کيلومتروپه تېزوالي څرخي،ياني مځکه ددوه ډوله حرکت درلودونکي ده:وضعي اوانتقالي،مګر دمځکې ديادو او نورو حرکتوپه شتون کي هم مځکه دپوره ارام او اسقرار خاونده ده او دګوتې ديوه بند په اندازه هم تکان او لړزه نه لري.که مځکه لړزيدای:دمځکې پرمخ به ټولې ودانۍ نړيدلي وای. خدای جل جلاله پوښتي چي[سُوۡرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)******څوک دئ چي مځکه يې دارام او قرار په حال کي ساتلي ده؟اې موږ اوتاسو ناتونه بندګانو هغه ساتلي ده او آيا داکار مو په توان کي سته،ښه نو بيا ولې هغه وخت چي يو ښار زلزله خرابوي دهغه دورانيدلو او خرابيدلو مخه نه سو نيولی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که داسي وسي چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحِجر : 74] [فَجَعَلْنَا عَلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ] او موږ هغه سيمه پر بل مخ نسکوره کړه او پر هغو مو د پخي شوي ختي د تيږو باران ووروه.*****

څه کوئ آيا کولی سئ دمځکي دلړزيدو او ورانيدو څخه مخنيوی وکړئ؟آيا کولی سئ ورسته دمځکي درلړزيدو مځکه بيرته خپل لومړي حالت ته ستنه کړئ؟ انسانان داکارنه سي کولی بلکي خدای جل جلاله کولی سي داسي کار وکړي چي فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****

دځان څخه پوښتنه وکړئ هغه کورچي دنړی په يوه پرمختللي ښار کي مو په لسګونو ميليونو ډالرو رانيولی،ورسته دردې چي مځکه لړ ولړزيږي او ياد کور وران سي:څه کولی سئ؟ ښه نو په دې ايات شريف کي ژور آند وکړئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)****

په يوې پرمختللي الوتکي کي سپاره سئ او يوار دهغې وزرونو ته پام وکړئ:وبه وينئ چي دالوتکه راسته اوچپه سمت ته تکان خوري:آيا کولی سئ په داسي الوتکه کي سفر وکړئ چي هيڅ ډول تکان نه خوري؟ مګر مځکه دخپلو ټولو حرکتوسره دارام استقرار په حالت کي ده ، دسلګونو زرو کلونو په تېريدو بيا هم په خپل لومړي حال پاته ده اوهيڅ ډول توپير،تحول په هغې کي نه سی پيداکولی دا دمځکي دارام والي او استقرار نښه ده.:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا] (او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)
****

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 88][وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللهِ الَّذِىَ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ] نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.*******

په دې ايات شريف کي دغرونو حرکت ته دوريځو په سرعت اشاره سوې ده او داد مځکي دوضعي حرکت دليل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه په هره ثانيه کي نيم کيلومتر پر خپل مر کز باندي راڅرخي ځکه چي دمځکي محيط 40000زره کيلومتره دئ ياني ورسته در24ساعتونو درتېريدلو خپل دحرکت لومړي ټکي ته راګرځي. دمځکي دتېزوالي دمالومولو لپاره بايد دمځکي دمدار دکيلومترو اندازه چي څلويښت زره کيلومتره ده پر څلرويشت ساعته وويشو چي په ساعت کي 6/1666کيلومتره کيږي،همدا دمځکي دوضعي حرکت سرعت په يوه ساعت کي ښيي. څوک دئ چي مځکي ته يې په پوره ډول ارام او قرار وربخښلى دئ،سره ددې چي مځکه پر خپل مرکز سره راڅرخي،مځکه دلمر دشاوخوا څخه راچورلي،مځکه دلمر په ګډون ديوبل ټکي څخه راګرځي،همدارنګه مځکه،لمريز غونډال او کهکشان چي دڅرخيدو په حال کي دي هيڅ کومه اغيزه دمځکي پر ارام او استقرار نه لري. په واقعت کي دټولو کايناتو څرخيدل چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40]]لَا الشَّمۡسُ يَنۡۢبَغِىۡ لَهَاۤ اَنۡ تُدۡرِكَ الۡقَمَرَ وَلَا الَّيۡلُ سَابِقُ النَّهَارِ‌ ؕ وَكُلٌّ فِىۡ فَلَكٍ يَّسۡبَحُوۡنَ] نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).******دمځکې پر استقرارکومه اغيزه نه لري!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکې دجاذبې قوه او دشيانو ثابتوالی،ټينګولی

اند وکړئ يؤ وګړی په تشيالي (فضايي)بيړئ کي سپور سو،دمځکې دجاذبې قوې دميدان څخه په وتلو:هغه ځای چي هلته وزن مانـا نـه لري، کـه هلتـه کوم شی پريښنو دل سي پـه تشيالي بيړی کـي الـوزي او پـر چت يې موښلي ښـه نـو اوس چـي مـوږ دارام او قـرار دنعمت څخـه برخمن يو دخپل ځـان څخـه بـه وپوښتو چـي چـا دمځکـي پر مـخ ټولـو شيانو تـه ارام او قـرار ورکړی او هغه يې ثابت ساتلي دي؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 102]

[ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمۡ‌ۚلَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ‌ۚخَالِقُ كُلِّ شَىۡءٍ فَاعۡبُدُوۡهُ‌ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ وَّكِيۡلٌ]

هم دغه الله ستاسي رب دی، هيڅ کوم بل خدای له هغه پرته نشته، د هر څه خـالق دی. نو لـه دې امله تاسي د هماغه بندګي وکړئ؛ او هغه د هر شي ساتونکی څارونکی دی؛*****

که چيري دمځکي تېزوالی ډېر يادوه چنده سي:ټول شيان بـه دهسـک لورتـه وغورځيږي او هيڅ شی به پرمځکه پاته نه سي. که موږ په يؤه لوښـي کي اوبـه واچوو او هغـه پـه مناسبه اندازه وڅرخـوو ديـاد لوښـي څخـه بـه اوبـه دبانـدي ونـه تښتـي:ځکـه دجاذبې قـوه ديـاد کـار مخنيوی کوي. پوښتو چـا دجنوبي نيمې کرې اوبـه پـه مځکې پوري موښتي پـه مځکـه کـي خوندي ساتلي دي؟ په يادو اياتونو کي الله جل جلاله زموږ پام دمځکي دجاذبې قوې تـه اړوي. ښـه نـو بريـا او مبـارکي دي وي هغـه چاتـه چـي دقرانـکريم پـه اياتونو کـي ژور انـد او غـور کوي:ځکه چي په اسلام کي اند او فکر کول لوی ځای لري. الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ‌ ؕ وَمَا تُغۡنِى الۡاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنۡ قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُوۡنَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کبني چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونـه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه

پاک الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا) او په هغې کښې مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.************

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19]
وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟
****

په دې ايات شريف کي په غور کولو موندو چي الله جل جلاله موږ ته صرحتً په غرونو کي آند کولو اودهغوئ په داسي ډول ښخ درولو ته غور کولو ته رابولي.
غرونه دميخونو په شان دي چي 2:3برخه دهغوئ دمځکې په زړه کې ښخه يا شتون لري چي ياده برخه يې دمځکې دبيلا بيلو پوښوونو څخه تيرېږي:ترڅو دمځکې دغه لايي (پوښونه)دمځکي دڅرخيدو په وخت کي ديؤبل څخه ليري نه سي او ديؤ بل سره موښتي و اوسي.
يؤبله خبره چي دغرونو دهيرانوونکي جوړښت په اړه ده هغه داده چي:کومه برخه دغرونو چي موږ په خپلو سترګو وينو هغه يؤازي دغره 1:3برخه ده،پاتي دوې برخې دغره دمځکې په زړه کي دي. دهيماليا دغره لوړه څوکه (اېورسټ)د8000څخه زيات لوړوالی لري چي ياد لوړوالی دټول غره لوړوالی نه دئ بلکي دا 8000متره لوړوالی دغره دريمه برخه لوړوالی دئ. د ياد او پاتي ټولو غرونو دوې برخې لوړوالی دمځکي په زړه کي ځای لري چي موږ يې نه سوليدای،همدا وجه ده چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّازعَات : 32]وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا او غرونه يې په کښې ښخ درولي دي؛[سُوۡرَةُ النَّازعَات : 33]مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ د ژوندانه د وسائلو د برابرولو په غرض، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره (يې دا کړني تر سره کړي دي).*په دې ايات کي په آند کولو:[سُوۡرَةُ النّحل : 81] وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ)**

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د خپلو پيدا کړو، زياتره شيانو څخه ستاسي له پاره سيوري برابر کړل. په غرونو کښي يې ستاسي لپاره پناه ځايونه جوړ کړل، او تاسي ته يې داسي پوښاکونه در په برخه کړيدي چي د ګرمۍ څخه مو ساتي او ځيني نور پوښاکونه چي په خپل منځي جګړو کښي ستاسي ساتنه کوي. په دغه ډول هغه پر تاسي باندي خپل نعمتونه بشپړ وي، ښايي چي امر منوونکي شئ.*****************

دغرونو دريمه ځانګړنه هم روښانه کيږي اوهغه داده چي دسمندر دغاړې ياساحل دغرونو دشا لورى په پوره ډول وچ اوبې اوبو سوى وي ،تونـد اوسرکښه بادونه په يادځاى ياني ساحل کي نه ښکاره کيږي، دبيلګې په ډول که چيري تاسو دحمص دښار دلارې دحلب ښارته سفر وکړئ: وبه وينئ چي ټولې ونې له دې کبله چي هلته دغرددو برخو ترمنځ يو درز دئ کږې يا په ما يل شکل دي.

ښه نو يو دصفتونو څخه دغرونو پټنځاى دئ ؛ياني غرونه دبادونو منعه کوونکي دي غرونه دبادونو مخ ته خنډ ګرځي او دروې يي.

دغرونو څلورمه ځانګړنه :

الله جل جلا له فرمايي:[سُوْرَةُ الرّعد : 3] وَهُوَ الَّذِى مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوٰسِىَ وَأَنْهٰرًا ۖ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ ۖ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)او همغه دى چي دا ځمکه يې غوړولې ده، په دې کښي يې د غرونو ميخونه ټکوهلي دي او سيندونه يې بهولي دي. همغه د هر راز مېوو جوړې دوه پيدا کړي دي او پر ورځي باندي شپه خوروي. په دې ټولو شيانو کښي د هغو خلکو لپاره ستري نښاني دي چي له غور او فکر کولو څخه کار اخلي.*********

هغه څه چي زيات ددې ايات شريف څخه څرګنديږي دغرونو اوسيندونو ترمنځ اړيکه ده،په حقيقت کي غرونه دسيندونو سرچيني دي،ياني سيندونو دغرونو څخه رابهيږي. پنځمه ځانګړنه دغرونو الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 15]وَأَلْقٰى فِى الْأَرْضِ رَوٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهٰرًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ)

هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه څرخيږي. هغه سيندونه وبهېول او لاري يې جوړي کړې، چي تاسي لاره ومومئ.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لپاره خاورينه مځکه دخپل تېز سرعت په درلودلو بايد دلړزيد اوښوريدو سره مخ سوي واى،مګر دغرونو په مناسيبو او ورځايونو کي دالله جل جلاله دلوري په پيداکيدو يا ميخيدو سره داخاورينه سياره دلړزيدو څخه ساتل سوي ده اوپه غرونو سره پاک الله جل جلاله مځکه په پوره ډول دپوره اراموالي اوثبات خاونده کړي ده چي ددې ايات شريف ددې برخې (وَأَلْقَىٰ فِى الْأَرْضِ رَوٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ) هغه په ځمکه کښې د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه ښورېږي.*******

مانا همداده ياني دغرونو شتون ددې سبب سوی دئ چي مځکه دخپل تېز سرعت په شتوم کي دلړزيدو،ښوريدو څخه خوندي وي.دغرونو شپږمه ځانګړنه:الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښې يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښې ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښې يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښې شريك) دی؟ - نه، بلکې له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****** څوک دئ چي مځکې ته يې پوره ارام اوسکون وربخښلی دئ ؛په داسي حال کي چي مځکه په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي ده او ديؤزر شپږسو کيلومترو په تېزوالي په ساعت کي پرخپل ځان دراڅرخيدو په حال کي ده،مګر ددې ټوله سرعت سره سره هم يؤه ودانی لا نه ورانيږي. که چيرې الله جل جلاله مځکې ته دا استقرار نه وای وربخښلی نو په يؤه کوچني تکان به دمځکې پرمخ ټولې ودانی او آبادئ لمنځه تللي وای! ښه نو راځئ چي ښه غور وکړو چي الله جل جلاله څه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]
أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښې يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښې ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښې يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښې شريك) دی؟ - نه، بلکې له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه يؤبل شی چي په لاندي ايات شريف کي روښانه سوی دئ ؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا)

او په هغي کښي مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.

****

پوهان وايي :دغرونو دمساحت په نظر کي نيولو سره دمځکي مساحت دخپل اوسني مساحت څلور برابره کيږي ياني که دغره دخوا نيول سوی مساحت خپل دغره سره مقايسه کړو وبه وينو چي پنځه واحده کم درهغه دئ.

ښه نو دې غرونو مساحت ته پراخوالی ورکړی دئ،هوا يې ښه،پاکه اوخوندوره کړې ده،نورې دندې هم کيداسي ولري چي په هغوباندي يؤازي الله جل جلاله علم لري په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19] وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين زر

په يوځای کي ليکل سوي وه چي "دګازي ښيښنو دجوړولو په کارخايونو کي کله چي هغوئ خپل داړتيا وړ اوبه په ورستي پړاو کي دسپينو زرو دميلو څخه تيره وي ترڅو په اوبو کي سته ميکروبونه دمنځه ولاړسي. څه موده ورسته مي په يوکتاب کي چي دفلزاتو په اړه ليکل سوی وو دسپينو زرو درعنوان لاندي مي دا متن ولوستی،ماته جالبه داوه چي دياد متن ليکوال مسلمان هم نه وو!"سپين زر ديوې موهيمې (اړينې) ځانګړنې درلودونکي دي چي کولی سي ټول د اوبو په دننه کي ميکربونه دمنځه يوسي. ياده ځانګړنه د سپينو زرو،دهغوئ دځانګړو تشعشاتو لکبله ده.

که موږ وغواړو اوبه دميکروبو څخه پاکي کړو کولی سو اوبه دسپينو زرو دميلو يا دسپينو زرو ټوټې په اوبو کي کښيږدو ترڅو اوبه دمايکرو اورګانيزمونو څخه پاکي سي.

په يو بل ځای کي ليکل سوي وه چي" دا فلز(سپين زر)دباکترياوو قاتل دئ" اوبيايي ليکلي وه "که غواړو يولېتر اوبه پاکي کړو نو ديوه ګرام سپينو زرو ميلياردمه برخه بايد په اوبو کي حل کړو،بسنه کوي چي يو ليتر اوبه دي دميکروبونو څخه پاکي سي. يوه بله ځانګړنه دسپينو زرو داده چي کولی سو دهغوئ په مرسته دهوا پاکي او نا پاکي مالومه کړو ولي چي :سپين زر په ناپاکه هوا کي خپل رنګ ته بدلون ورکوي او دا ښکاره کوي چي په هوا کي زهري ګازونه شتون لري.

ديادو ځانګړو نو سربيره سپين زر نورې ځانګړني هم لري چي بشر ورڅخه په صنعت کي ګټه اخلي او په بيلا بيلو برښنايي او نورو وسأيلو کي کاريږي. دټولو فلزاتو دنرخ معيار هم دسپينو زرو په مټ ټاکل کيږي؛پردې ټولو سربيره الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 15](وَيُطَافُ عَلَيۡهِمۡ بِئَانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكۡوَابٍ كَانَتۡ قَوَارِيرَا۟)د هغو مخي ته به د سپينو زرو لوښي او د ښيښنو ګيلاسونه ګرځول کيږي؛[سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 16]قَوَارِيرَا۟ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقۡدِيرًا)ښيښې، هم هغه چي د سپينو زرو په ډول به وي او هغه به (د جنت خدمتکارانو) په سمه اندازه برابر ډک کړي وي.*****

ډېر دغور ځای دئ چي ولی الله جل جلاله په دې ځای کي دسرو زرو ذکر ونه کړ په داسي حال کي چي دسپينو زرو څخه ګران بيه هم دي او يو دهغو فلزاتو دډلې څخه دي چي دجنت بختور اوسيدونکي به يې کاروي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

روښانه ده: په دې دليل چي دسپينو زر ارزښتمني ځانګړني موږ ته لانورې څرګندې سي والله اعلم. بايد دا هم پر زياته کړو :ځکه چي په قرآن کريم کي دبشر دعلومو اساسي اصول شتون لري؛

****

سپين زر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبادونو د لوري بدلون

يؤدهغو اياتونودډلې چي د الله جل جلا له لويې نوره هم موږ ته ښه ښکاره کوي دبقري سورت 164نمبر ايات شريف دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 164]إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ)

(ددې حقيقت پېژندني لپاره که کومه ښه نښانه په کار ده، نو) د اسمانونو او ځمکي په جوړښت کي، يوه په بلې پسي د شپې او ورځي په پرله پسي راتګ کښي، په هغو بېړيو کښي چي د انسانانو د ګټي وړ شيانو د وړلو راوړلو لپاره په سيندونو او سمندرونو کښي ګرځي راګرځي، د باران په هغو اوبو کښي چي الله يې له پاسه را اوروي او د هغو په وسيله ځمکه ژوندئ کوي او په خپل دغه انتظام سره يې په ځمکه کښي هر راز ساه کښان خواره کړيدي، د بادونو په لګېدو کښي او په هغو وريځو کښي چي د اسمان او ځمکي په منځ کښي د امر ښکيل دي؛ د هغو خلکو لپاره بې شمېره نښاني دي چي د پوهي څخه کار اخلي.

****

بادونه دانسانانو اونورو ژونديو موجوداتو دژوند اړتيا او اسباب دي.اوس به په دې خبره ځان وپوهو چي الله جل جلاله بادونو ته څنګه بدلون ورکوي:پوهان وايي،که يوجامدياسخت جسم او اوبه يؤځای ديوې اندازې تودوخي لاندي کښيږدو،داوبو تودوخه به دمالوم وخت دتيريدلو ورسته دجامد جسم درتودوخي کمه وي.

په يؤې بلې ازموينې کي دا قضيه لاښه ثابتيدای سي، که يؤجامد جسم او اوبه ديؤه ساعت لپاره دلمر تودوخي ته کښيږدو وبه وينو چي داوبو دتودوخي درجه تر 6او دجامد جسم دتودوخي درجه به در10درجو پوري پورته تللي وي، ښه نو اوبه دحرارت په اخيستلو اومخه نيولو کي درنورو اجسامو ښه عمل کوي.په همدې خاطر په ساحلي سيمو کي دوچې حرارت داوبو در تودوخې زيات وي،همدعلت دی چي دوچې هوا منبسطه سي لوړ لورته حرکت وکړي اوبيا رقيقه سي په پايله کي يې دهو فشار هم کميږي دبلې خوا په همدې حال کي دسمندر هوا غلظه، يخه اودهوا فشار يې ډېر سي او دوچې لورته حرکت وکړي ترڅو دهغې هوا ځای ونېسي کومه چي پورته تللې ده،همدا علت دی چي دسمندر غاړه دماپښين

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسته دهغه شمال خاونده وي کوم باد چي خونک او د وچې لورته دحرکت په حال کي وي.

ښنه نودالله جل جلاله ددې ايات شريف منظور (وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه همدادى،والله اعلم*

امام طبري په خپل تفسير کي دهمدې ايات شريف په اړه وايي:راجح اند د(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه،دالله جل جلاله دطرفه دمختليفو ماموريتونو ورکړه وه باد ته ده:ځيني وخت دنباتاتو القاح اودهغوى دنسل ډېرښت، ځيني وخت دعذاب په بڼه ؛چي باد هرڅه نابودوي،،،

ځيني عرب لغات پيژندونکي وايي:(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ) ياني بادونه يؤار دجنوب يوار دشمال لويديځ اوختيځ دلوري وي.والله اعلم

اوسپنه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَديد : 25](لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنٰتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ)موږ خپل پېغمبران له روښانو ځرګندو نښانو اوهداياتو سره ولېږل؛ او له هغو سره مو کتاب او تله نازل کړل، تر څو چي خلك پرعدل ولاړ وي. او اوسپنه مو راکوزه کړه چي په هغې کښې ډېر زور دى او د خلکو لپاره ګټې دي. دا د دې لپاره شويدي چي الله معلومه کړي چي څوك د هغه له ليدلو پرته د هغه او د هغه د پېغمبرانو مرسته کوي. بېشکه الله ډېر قوى او برلاسى دى.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضا پوهان ستور پيژاندي پردې باور دي چي آسماني ډبرې چي دهسک لوی او کوچني جسمونه دي. ديادو ډبرو ډېره برخه اوسپنه جوړوي. دا چي دانسان دخوا لومړی موندل سوی،کشف سوی فلز اوسپنه ده. ښه نو دا خبره په اثبات رسيږي چي اوسپنه په خپله ښه يا دآسماني ډبرو په ښه مځکې ته را لويدلي،راغورځول سوي يا را استول سوي ده. دکالـه په زرګونو آسماني ډبرې پر مځکه را لويدلي يا موښتي،چي دځينو هغو وزن يې سلګونو ټنو تـه رسيږي. دبيلګې په ډول په امريکا کي يوه آسماني ډبره وموندل سول چي وزن يې 62ټنو څخه ډېر وو او د دوو عنصرونو اوسپنې او نيکل څخه (تشکيل) سويه جوړه سويه وه.

په آيزونا ايالت کي يوبله آسماني ډبره چي د دوو سوو مترو په ژور والي او دزرو مترو په پراخوالي يې يوه کنده جوړه کړي وه وموندل سول. ديادې آسماني ډبرې دپارچو څخه لسګونه ټنه اوسپنه چي دنيکل سره ګډه وه راووتل.

دقرآنکريم ددې ايات شريف دابرخه چي الله جل جلاله فرمايي (وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ)موخه خورا روښانه سوه مګر ددې ايات په دې برخه کي چي الله جل جلاله فرمايي

(فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ) دلته داوسپنې دډېرې پياوړتيا اوډېرو ګټو څخه کومه پياوړتيا اوګټې مطلب دي چي ورته اشاره سوې ده. په څواب کي بايد وويل سي:پوهان داوسپنې په اړه دې پايلې ته رسيدلي دي چي اوسپنه دډېرې مودې لپاره پاته کيدای سي ياني ډېر دوام درلودای سي زورلري او دفشار په وړاندې ډېر مقامت کولی سي، دضخامت داړخه ضخيم ترين فلز دئ چي دمځکې دبرابروالي سبب هم سوې ده. ديادولو وړده چي دژونديو موجوداتو دجوړښت اساسي او اړين عنصر هم اوسپنه جوړوي: نباتات دخاورو څخه اوسپنه اخلي، نور ژوندي موجودات بيا خپل ځان دنباتاتو څخه تغذيه کوي،دهمدې لارې داوسپنې ذرات وينې ته لاره پيداکوي او دژونديو موجوداتو په رګونو کي شتون لري. په 1910ميلادي کال کي يوکنفرانس چي دفلزنو په اړه جوړسوی وو،دې اندېښنې شتون درلودئ چي در 1970ميلادي کال پوري به دمځکې داوسپنې ټولې ذخيرې پای ته ورسيږي،مګر ورسته داسي خبرونه خپاره سول چي ياد فلز په مځکه کي په پراخه پيمانه شتون لري.

په دې ورستيو کي چي کومې څيړنې په دې اړه سوې دي په هغوکي دا روښانه سويه ده چي دمځکې دقيشر پنځه په سلوکي وزن اوسپنه جوړه وي، پوهان دا اندازه اوسپنه اوه سوه پنځوس زره ميليون ميليون ټنه اټکل کړي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هغه څه چې دیادولو وړدي هغه دادې چې :زموږ اوټولو ژوندیو موجوداتو ژوند داوسپنې دشتون سره تړلی دئ؛ که څه هم دیادې خبرې منل به موږته ستونزمن وي مګر اوسپنه دوینې په جوړښت کي جوړښتیز رول لري.

که چیري هر انسان دخپل بدن دري ګرامه اوسپنه دلاسه ورکړي:ژوند به یې دمرګ سره مخ سي دا په داسي حال کي چي دانسان په بدن کي اوسپنه دپنځو ګراموڅخه ډېره نه ده،مګر همدا اندازه اوسپنه دوینې په هیمو ګلوبین کي ده چي وینې ته یې سور رنګ ورکړی دئ.

والله اعلم********

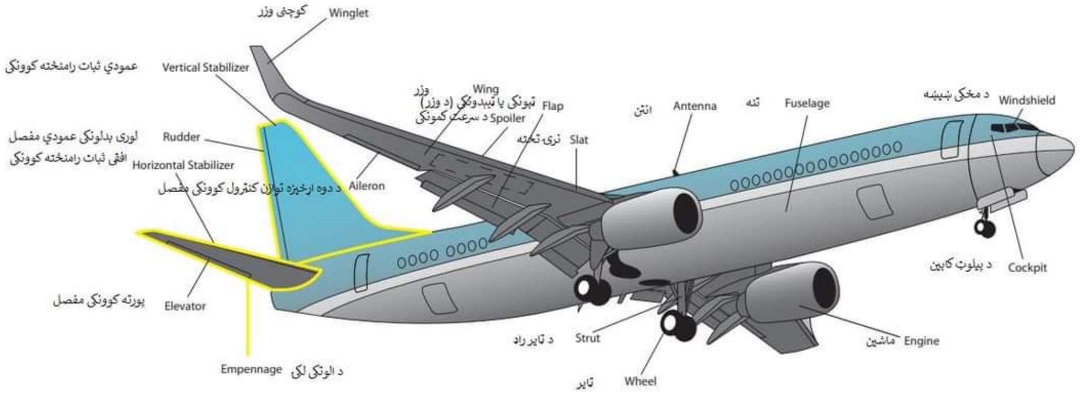

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره اوپه هغې کي اوسيدونکي ژوندي موجودات

ښايي دباور کولو وړنه وي چي وايو :په هر متر مکعب زرعتي مځکه کي ددوو لکو څخه ډېر چينجيان،سل زره حشرې،دري سوه عادي چنجيان؛په زرګونو ميليونه ميکروبونه اوډېر نور کوچني موجودات شتون لري.

ديادې خاورې هر ګرام دڅوميلياردو باکترياوو ،ډېرو کوچنيو موجوداتو او ميکربونو درلودونکی دئ چي ځيني دهغوئ څخه اکسيجن ته اړتيالري اوځيني نوريې بيا اکسيجن ته اړتيا نه لري؛ځيني يې بې له غړو حرکت کوي اوځيني نور يې دپرو په مرسته حرکت کوي.

په رښتيا چي دا مخلوقات دپرلپسي حرکت اوډېرې اړيني دندې دسرته رسولو په حال کي دي؛دا هغه مسله ده چي درنن ورځې همداسي پيچلي اوبې ځوابه پاتي ده. داسوال اوس هم پرځای پاته دئ چي ددې مخلوقاتو اصلي (اره)دنده څشی ده.که څه هم پوهانو ځيني آندو نه په دې اړه وړاندي کړي مګر اصلي موضوع(اره سکالو)ته اوديادو مخلوقاتو دپيدايښت اصلي موخې ته نه دي رسيدلي. مګر هغه څه چي روښانه دي هغه دادي چي دياد مخلوقات فعليت دانسانانو لپاره ډېر ارزښتمن دئ. دبيلګې په ډول که وايو :که چيري دانسان نسل دمنځه ولاړسي ژوند به بيا هم ادامه پيداکړي مګر که داکوچني موجودات دمنځه ولاړسي ژوند به هم دمځکې پر مخ پای ته ورسيږي،که وايو چي دهغوئ ژوند دانسان لپاره ډېراړين دئ ښه به مو ويلي وي راځي چي ياده خبره ښه روښانه کړو:زموږ ټول خواړه په مستقيم(نيغ)يا غيري مستقيم ډول دشنو نباتو څخه لاسته راځي، دبيلګې په ډول که موږ دپسه غوښې يادې کړو:پسه دنباتو څخه دتغذيې ورسته وده کړي ده او موږ هغه غوښې خورو چي دنباتاتو په مرسته يې نمو کړي ده. ښه نو ټول غذايي مواد په مستقيم يا غيري مستقيم ډول دنباتاتو سره اړيکه لري،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شني سمسوري وني څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

پوهان د (الْأَخْضَرِ)په ويي کي په تعجب کي ولويدل چي څنګه امکان لري چي شنه ونه وسوځيږي په داسي حال کي چي دوچو لرګو څخه ياده ګټه اخيستل کيږي مګرولي دلته(مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايل سوي دي،ځينو پوهانو په ځواب کي ويلي دي چي د(الْأَخْضَرِ)ويي يوه علمي ټکی ته اشاره کوي دهري ونې ژوند دهغې دشنو پاڼوسره تړلی دئ او دهرنبات وده ديوې عملی سره تړلي ده چي په فتوسنتز سره شهرت لري؛په ياده عمليه کي دلمرورانګې دنبات دشنو پاڼو په مرسته اخيستل کيږي اوخپلې اړتياوي دهمدې لارې پوره کوي. په واقعت کي که دلمر وړانګې اوبه او کاربن داي اوکسيډ نه وي دنباتاتو لپاره ژوند هم امکان نه لري. دنباتاتو پاڼې دنباتاتو هغه کار خوني دي چي نباتاتو ته اساسي او داړتيا وړ توکي برابره وي،پاڼې رژيږي اودباد په مرسته په چاپيريال کي پاشل کيږي،ورسته يادې پاڼې دميلياردونو ذربيني موجوداتو په مرسته تجزيه کيږي او دهغوئ څخه دغټو موجوداتو دخوړو لپاره تياريږي.

داټول کارونه په دوو مرحلو کي سرته رسيږي مګر ديادو کارونو دسرته رسيدو لپاره هواته اړتياده چي دهغه دپيداکيدو دنده بيا چينجيان سرته رسوي:داسي چي په مځکه کي درزونه جوړوي اوپريږدي چي هوا يادو چاکونو اودرزونوته ننوزي.ښه نو چينجيان ،حشرات ،ماران اونور دخاورو لاندي ژوند کوونکي موجودات دا دنده هم پر غاړه لري چي مځکي ته دهوا دننوتلو لاره خلاصه کړي،که چيري ياده کړنه سرته ونه رسيږي نباتات به لوی نه سي ياني وده اونمو ونه کړي،چينجيان خاوره تجزيه کوي اويوازي خدای جل جلاله پوهيږي چي په هر هکتار مځکه کي به څومره ټنه مواد تجزيه کوي او دهغوئ دکود يا امبار اندازه په هر کيلو متر مربع کي به څومره وي. اوس به ښه وي چي وپوښتو موږ چي دالوی کاينات ستر خالق جل جلاله او حکيم شريعت لرو چيري ځو او کوم شيان موو دکايناتو دپيدا کوونکي داوامرو دمنلو څخه غافله کوي. کوم څه چي وويل سول دکايناتو ديوې کوچنې برخي يوه بيخي لږ برخه رښتياوه ولې چي دکايناتو دپيداکوونکی الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 85](وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا) دوی ستا څخه د روح په باب پوښتنه کوي، ورته ووايه: "روح زما د رب په حکم راځي، خو تاسي له علم څخه لږه برخه موندلې ده."********

اوبيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ البَقَرَة : 255] اللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُۥ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ لَّهُۥ مَا فِى السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ ۗ مَن ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِّنْ عِلْمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضَ ۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيمُ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الله، هغه ژوندي ابدي ذات څخه پرته چې ټول کائنات يې تنظيم کړيدي بل هيڅ خداى نشته؛ هغه نه ويديږي او نه پرېشاني پرې راځي. په اسمانونو او ځمکه کې چې هر څه دي، د هغه دي. څوك د هغه په وړاندي د هغه له اجازې پرته سپارښت کولاى شي؟ - څه چې د بندګانو په وړاندي دي په هغو هم خبر دى او څه چې د بندګانو څخه پټ دي په هغو هم؛ او د هغه له معلوماتو څخه هيڅ شى د هغوى په ادراك کښي نشي ايساريداى؛ مګر دا چې الله پخپله د کوم شي علم ورکول وغواړي. د هغه حکومت پر اسمانونو او ځمکه خور شويدى او د هغو ساتنه د هغه لپاره کوم ستومانوونکى کار نه دى. يوازي هماغه (الله) يو لوى او لوړ ذات دى.

***

په هر ګرام خاوره کي ميلياردونه باکترياوي شتون لري؛داموجودات دخاورو لاندي په څه اخته وي يوازي الله جل جلاله ښه پوهيږي داپټ کارکوونکي کوچني موجودات په حقيقت کي دالله جل جلاله ورکړه ده اوموږ دياد مسائيلو دحقيقت څخه بي خبره يوو. نباتات ريبو،ټولوو اودهغوئ څخه ګټه اخلو داټول الهي کارونه دي.ښه اوس بايد ددې ايات شريف سره موږ هم ووايو [سُوۡرَةُ إبراهيم : 34] (وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ اللهِ لَا تُحۡصُوهَآۗ إِنَّ الۡإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ) او هغه ټول هغه څه چې تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چې د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلاى يې نه شئ. حقيقت دا دى چې انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دى.

****

الله جل جلاله دمځکې باندنې،منځ او دمځکې لاندې محصولات زموږ دګټې اخيستو لپاره پيداکړي دي ترڅوموږ دخپل خالق جل جلاله ډېر شکر کوونکي او امر منوونکي بندګان ووسو[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 56]

(أَن تَقُولَ نَفۡسٌ يَٰحَسۡرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ اللهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ السَّٰخِرِينَ)

داسي نه چي وروسته څوك ووايي: "افسوس زما پر هغه خطا چي ما د الله په شان کښي وکړه؛ بلکي زه خو په ملنډو وهونکو کښي شامل وم."

*******والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلزله

ډېر وخت په بيلا بيلو ښارونو کي دزلزلې دکيدو خبرونه اورو چي هريوه يې دبلې څخه ځپونکي اوسخته وي او دډېرو وګړو ژوند يې اخيستى وي.

دا دزلزلو ډېرې پيښې اوسختي يې هرڅه دپيغمبر صلى الله عليه وسلم دحديثو ريښتياکوونکي دي چي دځانه خبرې نه کوي بلکي هرڅه چي ده مبارک ويلي دي دالله جل جلاله وحي دي.

ددې زلزلو پايله به داوي چي موږته دقيامت دزلزلي څرنګوالى دريوې اندازې پوري روښانه سي،هغه قيامت چي الله جل جلاله دکافرانو دشکنجه کولو وعده په هغه کښي کړي ده اوفرمايي:[سُوۡرَةُ الحَجّ : 1](يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.***********

دمځکې وچه دلمريز نظام (لمريز غونډال)په سيارو کې ډېر ضخامت لري. پوهان دزلزلې په اړه وايي :يَو حرکت دئ چي دمځکې د دننه څخه پيل سي اوډېر لوی فشار دهغه څخه منځ ته راسي چي دمځکې پوست دهغه دراګرځولو وړتيا دلاسه ورکړي او په پايله کي وچوي يا په بله مانا مات سي چي همدا چول يا پريکيدل دمځکې دپوښ دزلزلې درعنوان لاندې په خبرونو کې اورو؛ دیادولو وړده چي ياد لوی فشار دمځکې په دننه کي داتش فشاني يا بهيدونکو سوځوونکو موادو څخه منځ ته راځي.

ښه ده چي وپوهيږو چي دمځکې دپوست ضخامت در99کيلومترو ډېريږي.ياد پوست دتور مرمر دډبرو څخه جوړ سوی چي يادې ډبرې دډبرو هغه تينګې ډبرې دي.

داپيښه موږته دالله جل جلاله دقدرتونو يوه وړه نښه راښکاره کوي چي فرمايي [سُوْرَةُ الـذّاريَات : 58] إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ) بېشکه، الله خو پخپله ښه روزي ورکوونکی دی، د ډېر قوت خاوند او زورور دی.

****

زلزله څيرونکي موږته دنړۍ دزلزلو دخرابيو او مرګ ژبلو اندازه وړاندې کوي،چي دهغوئ څخه ځيني يې په لاندې ډول سره دي:په 1556ميلادي کال کې په چين کې زلزله وسول چي په هغې کي 859زره نفروژوند دلاسه ورکړ. په 1737ميلادی کال کي په هند کي 180زرو وګړو په 1923م کال کي په جاپان کي 100زره کسانو او په 1976م کال کي بيا په چين کي يوې زلزلې په څو ثانيو کي د35زرو وګړو ژوند ته دپای ټکی کښيښوئ. اوس نو دالله جل جلاله دي کلام ته غوږ ږدو چي فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 1]يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.***********

ديوه زلزه څيرونکي يوه څخه وپوښتل سول:آيا کيدای سي دزلزلې دپيښيدلوڅخه څو دقيقې مخکي خبرسو؟ يا دپوه يې په ځواب کې وويل:نه مګر ډېرئ حيوانات مخکي دزلزلې درکيدو هغه درک کوي چي دهغوئ په سرکي يې هغه حيوان دئ چي پر بې عقلی باندې يې وګړي بيلګې ورکوي ياني خر.خر دزلزلې درپيښيدلو 15دقيقې مخکي خبريږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په آند داچي حيوانات دزلزلې درمخه خبريږي علت يې دادئ چي دانسان په څير مکلف نه دي اودزلزلې دپيښېدلو موخه دوئ نه دي په دې دليل چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الأحزَاب : 72]إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسٰنُ ۖ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا) موږ چي دغه امانت اسمانونو، ځمکي او غرونو ته وړاندي کړ، نو هغوی يې پورته کولو ته تيار نشول او ورڅخه ووېرېدل، خو انسان هغه پورته کړ؛ بېشکه دغه (انسان) غټ ظالم او جاهل دی.*****الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزّلزَلة : ١؛٨] إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا) کله چي ځمکه په خپل ټول قوت سره وخوځوله شي (ډېره قوي او سخته زلزله وشي)؛وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا) او ځمکه خپل دننه ټول پيټي راوباسي، دباندي يې وغورځوي؛(وَقَالَ الْإِنسٰنُ مَا لَهَا) او (منکر) انسان به ووايي چي په دې (ځمکه) څه شوي دي؛(يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا) په هغه ورځ به ځمکه خپل (پر مخ باندي تېر شوي) حالات بيان کړي؛(بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا)ځکه چي ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.(يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمٰلَهُمْ)په هغه ورځ به خلك په تيت پرك حالت کښي ور وګرځي، تر څو چي خپل عملونه يې ورته وښودل شي.(فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ)بيا چا چي يوه ذره قدري نېکي کړې وي، وبه يې ګوري؛(وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ)او چا چي يوه ذره قدري بدي کړې وي، وبه يې ګوري.******والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کعبه شريفه دمځکې مرکز کي ځاى لري

دمځکې لويي وچې دکعبې شريفي پر شاوخوا پاشل سوي دي دا هغه حقيقت دئ چي يؤه ستورپيژندونکي مرکز چي خپلې اخري څيرنې يې په دې باره کي سرته رسولي دمنلو وړ؛گرځيدلى.ياد مرکز دپيچلو اوپرمختللو محاسبو په مرسته دمکې مکرمې او دهغې دشاوخوا ښارونوترمنځ ليري والى محاسبه کړ:په پايله کي داپه ډاګه سول چي په دريو لويو وچو افريقا،اروپا او آسيا کي دهغوئ ترټولو ليري پرتې سيمې 8زره کيلومتر دمکې مکرمې څخه ليروالى لري. مگر په اوسنى مځکه کي چي شمالي او جنوبي امريکا استرليا اوجنوبي منجمداقيانوس دي،ديادو هرې لويي وچې پاى دمکې مکرمې څخه 13زره کيلومتره ليروالى لري او دالله جل جلاله کور مکه مکرمه ددې هندسي شکل مرکز جوړوي،مگر دبل لوري مکه مکرمه په آرام اقيانوس کي قرار لري اوپه دې محاسبه کي په نظر کي نه ده نيول سوې.ښه نو په ياده محاسبه کي روښانه سول چي دمځکې دلويو وچو مرکز مکه مکرمه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمـرَان : 96](إِنَّ أَوَّلَ بَيۡتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلۡعَٰلَمِينَ) بېشکه تر ټولو لومړى عبادتځى چي د انسانانو لپاره ودان شو، هغه هماغه دى چي په مکه کښي دى، هغه ته خير او برکت ورکړ شوى او د ټولو نړيوالو لپاره د هدايت مرکز گرځول شويدى؛**************************

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعودي عربستان به بيا شين،زرغون سي

يؤ مسلمان پوه دېؤه مځکه پېژندونکي(جيولوجيست)ځخه چي په ياده برخه کي متخصص دئ وپوښتل. آيا کوم دليل شتون لري چي عربستان په پخوا زمانو کي دبنونو اوباغچو درلودونکی وو،ياني زرغون اوشين وو؟ هغه په ځواب کي وويل دامسئله دمتخصصينو دتائيد وړده! مسلمان عالم وپوښتل:په کوم دليل؟ هغه وويل دسيندونو رسوبات په جزيرة العرب کي په پراخه کچه ليدل سوي دي؛همدارنګه په الربع الخالی سيمه کي چي يؤ بې اوبوسيمه ده اودعربستان په جنوب علف کي داسي کلي پيداسوي چي درشګولاندي سوي وه او همدارنګه په نورو سيمو کي ډبريني سيمي کشف سوي دي چي ورسته درڅيرنو په ډاګه سول چي هلته دلويو ونو ريښې هم شتون لري.

دا ټول اړخونه داپه ډاګه کوي چي دعربستان سيمه زرغونه اويؤداسي سيمه وه چي سيندونه اوبنونه يې درلودل تردي چي دالربع الخالي سيمه په بنونو پوښلي سيمه وه اوهلته سيندونه بهيدل،دامسئله دجغرفيه پوهانو دتائيد وړمسئله ده.

مسلمان بيا دياد مځکه پيژندونکي ځخه وپوښتل :آيا کوم داسي دليل شتون لري چي دعربستان وچه سيمه بيا دپخوا په شان زرغونه سي؟په ځواب کي يې وويل دامسئله هم زموږ په آند يؤه مشهوره اودمنلو وړمسئله ده. پوښتونکي وپوښتل په کوم دليل؟په ځواب کي يې يادپوه وويل :دمځکې دپوست ضخيم ترينې ټوټې دجنوب لوري ته ميلا پيداکړی دئ؛همدا دليل دئ چي ځوکاله مخکي دامريکا او اروپا ژمی ډېر سخت اوسوړ وو،دمځکې دپوست ديادوټوټو دحرکت دوام به په راتلونکي وخت کي دمځکې شکل ته بدلون ورکړي چي په پايله کي به يې بارني کربښې او دهوا دتراکم لورى هم بدلون وکړي او همدا دليل دئ چي دعربستان هيواد به په راتلونکي وخت کي بيا دپخوا په شان زرغون سي. مسلمان کس ياد جغرفيه پوه ته وويل :ستا آند دهغه چا په اړه چي 1400کاله مخکي يې دانظر ورکړی وو:(عن ابي هريره ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لا تقومُ السّاعةُ حتّى يكْثُرَ الْمالُ ويفِيض حتّى يخْرُج الرّجلُ بِزكاةِ مالِهِ فلا يجِدُ أحدًا يقْبلُها مِنْهُ وحتّى تعُود أرْضُ الْعربِ مرُوجًا وأنْهارًا)مسلم:2339

قيامت به رانسي ترڅو چي مال زيات نسي او ونه بهيږي تردې چي سړی به دخپل زکوة سره را ووځي اوهيڅوک به پيدانه کړي چي هغه قبول کړي تردې چي دعربو مځکه به څرځايونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ويالې وګرځي.**د(تعُود)ويى پردې خبره دلالت کوي چي عربستان په پخوا کي زرغون وو اوبيا به هم هغسى سي.داصحيح حديث شريف دئ ددې حديث په اوريدلو کافر مځکه پيژندونکى په تعجب کي سو:ولې؟ ولي چي هغه پوهيدئ چي پوهانو داحقيقت په دې ورستيو کي موندلى دئ؛ښه نو بيا څنګه هغه نبي چي ليک لوست يې نه سواى کولى داسي علمي حقيقت چي پرخو څيرنو، ډيرې مطالعي اوږدو سفرونو ته اړتيا لري او داسي يؤ کس ته اړتياده چي په مځکه پيژندنه کي ماهره وي،ښه نو دالله جل جلاله داکلام تلاوت کوو چي فرمايي:[سُوْرَةُ النّجْم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو يوه وحيي ده چي پر هغه نازليږي.

************** داسلام دستريپيشوا بلاغت ددې حديث شريف څخه روښانه کيږي چي(تعُود) دويي په کارولو دپخوا اوراتلونکي څخه ديادې سيمي خبرورکوي :که چيرې هغه د(حتى يصبح)دويي څخه چي مانايي ده (ترڅو چي بدله سي)کاراخيستى واى يوازي به ددې سيمي دراتلونکي خبرواى اوکه چيرې يې د(کانت) دويي (لغات)څخه کار اخيستى واى يوازي به يې دپخو خبرورکړى واى،مګر پاک نبي تيرسوي اوراتلوونکي خبر ورکړى دئ ښه نو راځي چي بيا دا ايات شريف تلاوت کړو :[سُوْرَةُ النّجْم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو يوه وحيي ده چي پر هغه نازليږي.************

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

اوبه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)
ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***

دمځکې پرمخ دژونديوموجودات ژوند دانسانانو،حيوناتواونباتاتو په ګډون په اوبوپوري تړلی دئ،اوبه يؤازنۍ هغه ماده ده چي کولی سي مالګه اونورغذايي مواد دمحلول په بڼه دژونديو موجوداتو بدن ته واستوې.څرګنده ده که اوبه نه وای دمځکې پرمخ به ژوند نه وای!زموږ څخه څوک باور کوي چي دهرې ثانيې په تېرېدو،يؤازي ديؤې ثانيې په تېرېدلو دهسک(آسمان)څخه دمځکې پرمخ باندي 16ميليونه ټنه اوبه را اوريږي،يانې باران پري کيږي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 25] أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛*********هو! دژوند دپايښت لپاره په هره ثانيه کي 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول پرمځکه اوريږي.که چيري دغه اوبه په يؤ وار په (جمعي)ډول دمځکې پر مخ اوريدلای:هرڅه به يې دمنځه وړاي وای او ژوند ته به يې دپای ټکی ايښی وای،مګريادې اوبه دکوچنيوڅاڅکو په بڼه چي دخپل ځان سره لطافت،حکمت اورحمت لري اورې. ديؤې علمي څېړنې پايلې مي ولوستلې؛هلته يې ليکلي وه:په سوريه کي چي په کال 1988م کي بارانونه اوريدلي وه هلته دحيواناتوغذايي موادو ښه وده اونمو کړي وه دبيلګې په ډول داسي چي که موږ غوښتلی ياد واښه او دحيواناتو نورمغذي مواد په همدې اندازه دبهر(دباندي)څخه راوارد(راوړي)وای نولس ميلیارده ليرې لګښت به پري راغلی وای،مګر يادو اوربښتونو انسانان ددې ډېر لګښت څخه وژغورل،الله جل جلاله په خپل فضل اوکرم سره پرياده اونورو سيمو هروخت همداسي بارانونه اوروې چي دانسانانو ،حيواناتو اونباتاتو دژوند تېرولو لپاره خورا ډېر اړين دي او دخپل ځان سره خورا ډېرې ګټې لري.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښې ستاسي روزي هم ده او هغه شی هم دی چي ستاسي سره يې وعده کيږي.******

(c) ketabton.com: The Digital Library

داپه دې مانا ده که بارانونه نه واى هغه غذايي توکي چي موږ يې خورو شتون به يې نه درلوداى!مګرداﷲ جل جلاله په مهربانۍ سره په ياد اونوروباراني کلونو کي دميوو اونورو نباتاتو اندازه دتصورور نه وه.

پاکي ده پاک الله جل جلاله ته چي موږ ته عطاء کوي! هغه چي خپله يې تاکي دتوکوقيمتونه (نرخونه)دي،هغه په باران اوهوا سره دتوکوپه کميت اوکيفيت کي ډېروالى راولي غذايي توکي ډېروي ترڅوقيمتونه يې راکښته سي الله جل جلاله فرمايي::[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزۡقُكُمۡ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښي ستاسي روزي هم ده او هغه شى هم دى چي ستاسي سره يې وعده کيږي.******

الله جل جلاله ستر روزي رسوونکي ،پياوړى اولوى دئ هغه په ثانيه کي پرمځکه 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول اوروي چي موږ د لس ميلياردو ليروپه اندازه دغذايي موادو درانيولوڅخه خلاص کړي.

ديادولو وړده دغذايي موادو ياده اندازه ديؤې کوچنى سيمې ده نه دټولي نړۍ ! داعددونه دمؤمنانوپه آند داﷲ جل جلاله د رحمت او ورکړې نښانه ده.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 20] كُلًّا نُّمِدُّ هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنۡ عَطَآءِ رَبِّكَ‌ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحۡظُورًا)

هم دغو او هم هغو، دواړو ډلو ته موږ (په دنيا کښي) د ژوند وسايل ورکوو، دا ستا د رب بخشش دى. او ستا د رب ورکړه د چا څخه منع نه ده.****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 24:۳۲]فَلۡيَنظُرِ الۡإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.أَنَّا صَبَبۡنَا الۡمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوى کړي دي؛**

ثُمَّ شَقَقۡنَا الۡأَرۡضَ شَقًّا)بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛(فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې کي مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي،(وَعِنَبًا وَقَضۡبًا) او انګور او سابه،(وَزَيۡتُونًا وَنَخۡلًا)او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،

(وَحَدَآئِقَ غُلۡبًا)او ګڼ باغونه،(وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛

(مَّتَٰعًا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او اوبو ترمنځ اړيکه

راسئ ددولويونعمتونو: اوبو اوهوا يادونه وکړو او ددوئ دوو ترمنځ پراړيکه وږغيږو!

داخبره ډېره اړينه ده:که چيري داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه نه وای دنړی پرمخ به هيڅ ژوندي مخلوق شتون نه درلودای!

داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه عبارت ده: هوا داوبو بړاس (بخار)ته په خپل ځان کي ځای ورکوي او دتودوخې ددرجې په تناسب يوه اندازه اوبه دخپل ځان سره وړي.

دبيلګې په ډول:هرمترمکعب هوا په صفر درجه سانتيګراډ تودوخه کي 5ګرامه داوبو بړاس ته په خپل ځان کي ځای ورکوي.

که چيري ديادې اندازې هوا تودوخه 20يا30درجې لوړه ولاړه سي هغه وخت بيا 130ګرامه داوبو بړاس دځان سرووړای سي. همدا بدلون دتودوخې او دهوا په مرسته داوبو دبړاسونو وړل دتراکم دعمليې لاندې دباران داوريدو لامل کيږي.

ښه نو که باران نه وای:نباتاتو به شتون نه درلودای اوکه چيري نباتات نه وای:ژونديو موجوداتو نه سوای کولی چي ژوندوکړي،که نور ژوندي موجودات نه وای انسانانوبه هم ژوند نه سوای کولی،ولي چي:اوبه دژوند بنسټ اوسرمايه ده خدای جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟*

ښنګه الله جل جلاله دسمندرونو اوبه ټولو دښتو اولويو وچوته رسوي؟

داکار په هوا کي داوبو دبړاسونو په واسطه دتودوخې په متاسيبه درجه کي سرته رسيږي.

کله چي دتبخير دعمليې په مرسته 130ګرامه داوبو بړاس يومترمکعب هوا ته ننباسو هغه وخت ياده خړوبه (مشبوع)سويه هوا داوبو دبړاس په مرسته؛يويخ ځای ته يوسو داوبو بړاس به ژر خپله تودوخه دلاسه ورکړي.يخه هوا دخپل ظرفيت څخه په ګټې اخيستلو اودتودوخې دکښته والي په مرسته داوبوبړاس دخپل ځان څخه ليري کوي اوهغه داوبودڅاڅکوپه بڼه اوريږي،دباران داوريدو بنسټ اوعمليه همدا ده چي پروږغيدلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر وړانګې دمځکې پرپرخوبرخوياني سمندرونو لويږي پرخه برخې موځکه وويلې چې سمندرونه دمځکې4/5برخه جوړوي،دهغه ورسته دسمندريؤه اندازه اوبه په بړاس بدليږي اوهوا يادبړاس دځان سره وړي.دتودوخې سخت اختلاف دساحلي سيمو تودوخه دبيابانونو تودوخه دباد درامنځته کيدلولامل کيږي او باددخپل ځان سره داوبو بړاسونه وړي،کله چې ياده خړوبه سويه هوا دابودبړاسونو په مرسته ديخو سيموسره ټکريږي(جنګيږي)هوا دځان څخه داوبوبړاسونه ليري کوي اوپه همدې ترتيب باران اوري.چا داقانونونه:دبړاس اوتراکم قانونونه رامنځته کړي؟ چا اوبه ته په بړاس دبدليدلوتوانايي ورکړي ده؟چا هوا ته داوبودبړاسونو دوړلو توان ورکړی دئ؟چا دهرې درجې تودوخې لپاره هوا ته دمالومې اندازې داوبودبړاسونو دوړلو اندازه ټاکلي ده:دصفردرجې تودوخې لپاره 5ګرامه د20درجې تودوخې درلودونکي هوا لپاره 130ګرامه،اوکه چيري بيا صفر درجې ته دتودوخې درجه راکښته سي هوا داوبو بړاس دځانه شړي اوپه څاڅکو بدليږي!چا دا قانون داسې په ترتيب جوړکړی دئ؟ داواقيعتونه په لومړيو کي خوراساده مالوميږي! مګر دباران داوريدلو دا اوږده پړاونه خورا ډېر پيچلي دي! زموږ موخه په ساده ژبه دحقيقت بيانول وه!دغه ځانګړني داوبو چې دمادې په دريو حالتونو کي پيداکيږي اودهوا ځانګړني چې يؤه يې دبړاسونوليږد ده،او ددوئ دوو هوا او اوبو ترمنځ اړيکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرنولويوالى.

دلمروړانگې چې مايع اوبه په غاز بدلوي. بادچې دتودوخې دبدلون لکبله رامنځته کيږي او وربځې تېرو او وچو دښتو ته دځان سره وړي اوهغوئ ورسته تردې چې مړې سوې وي بېرته ژوندوئ کوي .تولې دنښانو څخه دالله جل جلاله دلويې اونعمتونو دي!الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ إبراهيم : 34]وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَآۗ إِنَّ الْإِنسَـٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ)او هغه ټول هغه څه چې تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چې د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلای يې نه شئ. حقيقت دا دی چې انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دی.*************

اوبه او دانبساط(پراخيدني)انقباض(غونجيدني)ځانګړني يې

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنبياء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمَـٰوَٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَـٰهُمَاۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چې دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***********

که چيري پردي مبارک ايات شريف باندي دتفسير ځوکتابونه وليکل سي:بيابه هم دياد ايات شريف پوره تفسير نه وي سوی،مګر دلته يې موږ دتفسير يوه کوچنۍ برخه وړاندې کوو.

يو دپوهانو څخه دابوپه اړه چې الله جل جلاله دژوند بنسټ اوسرمايه ګرځولي ده وايي:

که چيري اوبه خپله يوه کوچنۍ ځانګړنه دلاسه ورکړي بيله شکه به دخاوريني ځمکې پرمخ ژوند پای ومومي.دا اړينه ځانګړنه څشی ده ؟کله چې موږ اوبه سړې کړو دځمکې پرمخ دبلې هري مادې په شان لکه:جامدات،مايعات اوغازاتوپه ډول دهغوئ حجم کميږي اومنقبضي(غونجيږي)ولې چې هرتوکی دتودوخې په ډېريدوسره منبسط(پراخيږي)اودتودوخې په کمولو سره منقبض (راټوليږي)اوبه هم همدا ځانګړنه لري که چيري دابو تودوخه دهغوئ دايشيدو په حال کي راکښته کړو اودهغوئ حجم دحجم مالومونکي وسيلې په مرسته اندازه کړو،وبه وينو چې دهغوئ حجم کم سوی دئ.

که چيري موږ يې دتودوخې درجه د100درجې څخه 60 -30-20-10او 5درجې ته راکښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو بيا به دهغوئ حجم ډېر سي اومنبسطې به سي،داهغه کړنه ده چي تاسو يې هم کولی سی ووينئ. په يؤه لوښي کي اوبه واچوئ اوهغه په يخچال کي کښيږدئ،داوبو دريخی کيدلو ورسته به ووينئ چي دهغوئ حجم ډېرسوی دئ که چيرې اوبه په منګي کي وي اويخی سي منګی به وچوي،ياده کړنه هغه ده چي په لويو ډبرو کي په همدې ښه درزونه پيداکيږي او دغرونو څخه رالويږي.

مګر ددې عمليي اړيکه دمځکي پرمخ دژوند سره څه ده؟که چيري په يخي کيدلو سره داوبو حجم کم سي ياني منقبضي سي دهغوی غلظت به لوړ ولاړسي اودکثافت اندازه به يې درمايع اوبو لوړه سي او دخپل درونـدوالي لکبلـه بـه دسمندر تل تـه ولويږي،يانې دسمندرونو دابو سطحه به کښته ولاړه سي.

کـه چيري ټول سمندرونه يخی سي ياده کړنـه بـه دتبخير(براس)عمليـه ودروي ښـه نـو چـي دسمندرونو براس شتون ونه لري بيابه باران نه اوريږي پايه بـه يې دنباتـاتو دمنځـه تلل وي او دنباتاتو دمنځه تلل دحيواناتو اوانسانانو دژوند دختميدا په مانا دي.

که چيري دابو انبساط او انقباض دنورو مادو په شان وای ميليو نونه کال مخکي بـه دمځکي پرمخ ژوند پای تـه رسيدلی وای،مګر داېوځـانګړی خاصيت دئ چي الله جل جلالـه اوبوتـه ورکړی دئ .کلـه چي اقيانوسونه منجمدسي دهغوئ منجمدوالی ددې لامل کيږي چي داوبو حجم ډېرسي او ورسره په خوا کي يې غلظت کميږي ديخي دغلظت کميدل داوبو څخه يايه بلـه مانا دابو ديخي دکثافت اندازه داوبو څخه کميدل ددې لامل کيږي چي ټول سمندر دهغه در پايه پوري يخی نسي!

داوبو همدا ځانګړنه چي په يخی کيدوسره يې دغلظت اندازه کښته کيږي دنړی پرمخ دژوند کولو لامل ګرځي.که موږ شمالي اوجنوبي منجمد سمندرونو تـه ولاړسو وبـه وينـو چـي هلتـه داوبو مخ يخي پوښلی دئ خو دټول سمندر اوبه نه وي يخی.ديخـي ديـادپوښ لانـدي اوبـه وي او ژوندي موجودات په هغه کي ژوندکوي.آيا داوبو ياده ځانګړنه خپله رامنځته سوي ده؟

که چيري داوبوياده ځانګړنه نه وای هيڅ ژونـدی موجوج بـه دمځکي پرمخ نـه وای. پـه دي ايات شريف او دالله جل جلالـه دنورو نعمتونـو، قدرتونو پـه نښو نښـانو کي مونـدو چي:ټول کاينـات سترپيداکوونکی،حکيم اداره کوونکی،اوريدونکی،ليدونکی،مهربانـه خـالق جل جلالـه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول کاینات دا شا هیدي ورکوي چې دا هرڅه الله جل جلاله پیداکړي دي! الله جل جلاله فرمایي: [سُوۡرَةُ الحِجر : 21] وَإِن مِّنۡ شَیۡءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَآئِنُهُۥ وَمَا نُنَزِّلُهُۥۤ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعۡلُومٍ) هیڅ شی داسي نشته چي د هغه زیرمي (خزانې) زموږ سره نه وي. او موږ چي هر شی نازلوو په یوه ټاکلې اندازه یې نازلوو.

****

په صحیح البخاري شریف کي د زید بن خالد(ض)څخه روایت دئ.ژباړه: "رسوالله صلی الله علیه وسلم دسهار ترلمانځه ورسته مخ راواړه ویي ویل: پوهیږئ ستاسو رب څه وویل ؟موږ وویل الله اورسول یې ښه خبردي.ده وویل:الله وویل چي زما په بندګانو کي ځینو پرما ایمان راووړاوځیني راباندي کافرن سول چاچي وویل:پرموږ دالله په رحمت،دالله په رزق او الله په فضل باران وسو نو هغه پرما ایمان راوړی او په ستوري کافران دی اوچاچي وویل :پرموږ فلاني ستوري باران وکړ نوهغه پرستوري ایمان راوړي اوپه ما کافردی".بخاري 4147

*****دالله جل جلاله دلوري دباران..کمښت دانسانانو دتربیي اوتادیب په پاروي.

داروپا فضایي ادارې یوخبر خپورکړی،په دې خبرکي راغلي دي چي دیادې ادارې یوپیاوړی تلسکوپ دمځکې داتموسفیر څخه دباندي داوبو دبخارونو یوه وریځه لیدلې ده چي په هغې وریځې کي دومره اوبه دي چي کولی سي په یوه ورځ کي ټول اقیانوسونه 60واري دخوړوو اوبوڅخه ډک کړي.یوه ستورپیژاندي په دې اړه ویلي دي :یادتلسکوپ دکایناتوپه څو برخوکي داوبو دبخارونو وریځې کشف کړي دي ،مګر اخیري وریځه چي کشف سوي ده هغه دابو دبخارونو لویه تولیدوونکي وریځ ده. داخبر دالله جل جلاله دکلام ددې ایات شریف علمي اعجاز ښه څرګند اوروښانه کوي!مګر دالله جل جلاله دنعمتونو څخه محروم کیدل:دانسانانو دتربیې اوتادیب لپاره دي! په لاندي ایاتونو کي راغلي دي:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 27]

وَلَوۡ بَسَطَ اللهُ الرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡا فِى الۡأَرۡضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرٌ بَصِيرٌ)

که الله خپلو ټولو بندګانو ته پراخه روزي ورکړې وای، نو هغوی به په ځمکه کښې د سرکښۍ طوفان برپا کړی وای، خو هغه په یو حساب سره چې څومره غواړي نازلوي یې. په باوري ډول هغه له خپلو بندګانو څخه باخبر دی او هغویویني.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الجنّ : 16]وَأَلَّوِ اسۡتَقَٰمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسۡقَيۡنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا)او (اې پېغمبره (ص)! وواېه، ما ته دا وحيي شوې ده چي) "که خلك په ثبات سره پر سمه لاره تللي واى، نو موږ به هغوى ښه خړوبه کړي واى؛[سُوۡرَةُ الجنّ : 17] لِّنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِ ۚوَمَن يُعۡرِضۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِۦ يَسۡلُكۡهُ عَذَابًا صَعَدًا)تر څو چي په دې نعمت سره هغوى وازمايو؛ او څوك چي د خپل رب د ذِکر څخه مخ واړوي، نو د هغه رب به يې په سخت عذاب کښي اخته کړي.***[سُوۡرَةُ المَائدة : 66]وَلَوۡ أَنَّهُمۡ أَقَامُوا التَّوۡرَىٰةَ وَالۡإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِم مِّن رَّبِّهِمۡ لَأَكَلُوا مِن فَوۡقِهِمۡ وَمِن تَحۡتِ أَرۡجُلِهِم ۚمِّنۡهُمۡ أُمَّةٌ مُّقۡتَصِدَةٌ ۖوَكَثِيرٌ مِّنۡهُمۡ سَآءَ مَا يَعۡمَلُونَ) کاشکي دوى تورات او انجيل او هغه نور کتابونه نافذ کړي واى، چي د دوى د رب له لوري ورته لېږل شوي ول. که داسي يې کړي واى؛ نو د دوى لپاره به له پاسه روزي ورېدله او له لاندي به راخوټېدله. که څه هم چي په دوى کښي ځيني خلك په سمه لاره تلوونکي هم شته، خو زياتره يې ډېر بد عمله دي.*****ناپوه،نادان اوړانده وګړي ځيني وخت نورانسانان دخوړو دکمبود څخه بيروي ځيني وخت يې داوبودکمښت؛ځيني وخت يې بيا دنفتو اونورو کانونو دذخيرو دخلاصيدو څخه بيروي اوغواړي انسانان داوبو،غنمو اونفتوپر سر سره وجنګوي،هغوئ ددې ټکي څخه بې خبره دي چي د الله جل جلاله حکمت دمځکې پرمخ ديؤې مادې دکمښت څخه انسانانو ته ادب ورکول دي!والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه يې لري

دبارانونو او بريښناو سرچينې چي پرموږ يې ارزانې راوستلي ده څشی ده؟داپوه هيرانوونکي پوښتنه ده.موږ الله جل جلاله په مځکه اوآسمانونو كي آند كولوته رابللي يوو!

[سُوْرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوى ته ووايه: "په اسمانونو او ځمكه كښې چي څه دي، هغه په غوږېدلو ستركو وګورئ!"- او كوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور كېداى نه شي.

***

دباران آره سرچينې سمندرونه دي.تاسوښه پوهيږئ دسمندرونو مساحت نسبت دمځکي دلويو وچو دمساحت 71سلنه دئ. يانې 71سلنه دمځکي مخ سمندرونو اوپاتي 29سلنه وچه ده .داځواب داسي سوال پيداکوي چي دا ډېرې اوبه دکومه راغلي دي.دآرام سمندر ځينې برخې 12زره متره يانې 12کيلومتره ژوروالى لري. كه چيري دمځکي ټولې هوارې مځکي،دښتونه،غرونه، بيابانونه سره جمعه(يوځاى)كړو دمځکي دمخ 29سلنه جوړوي دمځکي نورټول مساحت سمندرونه جوړوي چي ځيني ځايونه دسمندرونو ژوروالى در 12كيلومترو څخه ډېريږي.ښه نو دا دوندي اوبه دکومه سوي؟داپوښتنه اوس هم بي ځوابه پاته ده اوكوم منوونكى ځواب ورته نه دى پيداسوى. دلته يوبله پوښتنه پيداكيږي:په دې سمندرونو كي په زرګونو ډوله كبان دكومه سول؟

چا دالوي سمندرونه دكبانو ډک كړل؟ كبان دلومړيو وختونوڅخه دراوسه پوري دانسانانو دخوړو لويه سرچينه ده،در يوميليون ډوله ډېر كبان په سمندرونو كي شتون لري چي دانسانانو دخوړو يوه سرچينه ده او شمېر يي يوازي الله جل جلاله ته ښه مالوم دئ.يوه بله مسله داده چي سمندرونه دلويو وچو ديوبل سره دمښلولو وسيله ده او دهغوئ سطحي پرلويو وچو ويشل سوي دي.داټولې هغه پوښتنې اومسئلې دي چي ډېرو زياتو څيړونوته اړتيالري.مګردلته غواړو داوبو،سمندرونوپر يوه اړين قانون باندي وړغيږو.

داقانون وايي:اوبه ته هر لويدونكى جسم يو داسي قوت(پياوړتيا)موندي چي هغه دكښته څخه لوړ لورته ټيل وهې يا وړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد زور داوبو دهغه وزن سره برابر دئ کومې چې دهغه جسم په مرسته بې ځايه سوي وي(F=W=Mg=pug)يؤدروند توکی واخلئ اوهغه سره اوبو ته ولوېږئ:تاسوبه داسې احساس کړئ لکه هغه توکي چې خپل نيم وزن دلاسه ورکړی وي، داهغه څه دي چې ياد توکی اوبه لوړ لورته کشوي.داپياوړتيا ديؤه ځانګړي قانون منونکي ده:داقوت برابردئ داوبو وزن مساوي دهغه جسم دحجم سره.که چيري ياد قانون نه وای انسان داوبو پرمخ حرکت نسوای کولی.ددې قانون په مرسته کبان په اوبو کي لامبو وهي اوژوندکوي:بيله دې قانونه به په اوبو کي يؤ کب هم نه وای پيداسوی.کبان ځکه په اوبو کي لامبووهي يا په بله مانا ژوند کوي ولې چې دهغوئ وزن دهغه اوبو څخه کم دئ کومې چې دوئ په خپل جسم سره بي ځايه کوي.که چيري ياد قانون نه وای بيړيو نسوای کولی چې دسمند څپې پرې کړي اوپه هغه کي حرکت وکړي.په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 12]

(اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چې ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

****

داسي خبرونه مې اوريدلي دي چې وايي داسي دتيلو وړلو بيړی سته چې دريؤميليون ټنو ډېر تيل وړي،يادې بيړی ښارګوټو ته ورته دي چې دسمندر څپې پرې کوي.

دالويي کښتی دچا په فضل،مرسته اومهربانی دسمندر پياوړي څپې پرې کوي؟

دالله جل جلاله لوی نعمت اومهرباني ده چې اوبوته يې داځانګړنه ورکړي چې اجسام لوړ لورته کشوي.ياد قانويؤه غربي پوه کشف کړی دئ. الله جل جلاله په ډېرو اياتونوکي دې مسئلې ته اشاره کړي ده.لومړی ايات شريف::[سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 12](اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چې ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

***دويم ايات شريف:[سُوۡرَةُ لقمَان : 31]

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا ته نه وينې چي په سمندر کي کښتۍ د الله په فضل سره چليږي، تر څو چي هغه تاسي ته خپلي ځيني نښاني در وښيي. په باوري توګه، په دې کي د هر هغه چا لپاره ډيري نښاني دي چي صبر او شکر کوونکی وي.****دريم ايات شريف:[سُوْرَةُ الشّورىٰ : 32](وَمِنْ ءَايٰتِهِ الْجَوَارِ فِى الْبَحْرِ كَالْأَعْلٰمِ)د هغه له نښانو څخه دغه بېړۍ دي چي په سمندرونو کښي د غرونو په شان ښکاريږي*****څلورم ايات شريف:[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 24]وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَـَٔاتُ فِى الْبَحْرِ كَالْأَعْلٰمِ)او دا بېړۍ د همغه دي، چي په سمندر کښي د دنګوغرونو په څېر لوړي پورته شويدي.***پنځم ايات شريف[سُوْرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مالګيني دي، چي نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***دا دالله جل جلاله دمهربانۍ دنښو څخه يؤه نښه ده. هروخت چي مو دېۆلاسي توکي څخه ګټه اخيستل چي د يؤه ليري ځايه راوړل سوی وو لوړايات شريف دريادوئ.ښه نو دا دالله جل جلاله دمهربانۍ ،نعمتونو ،لطف اولويي نښه ده.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 25]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کومي کومي لوربنې درواغ کړئ؟!***والله اعلم

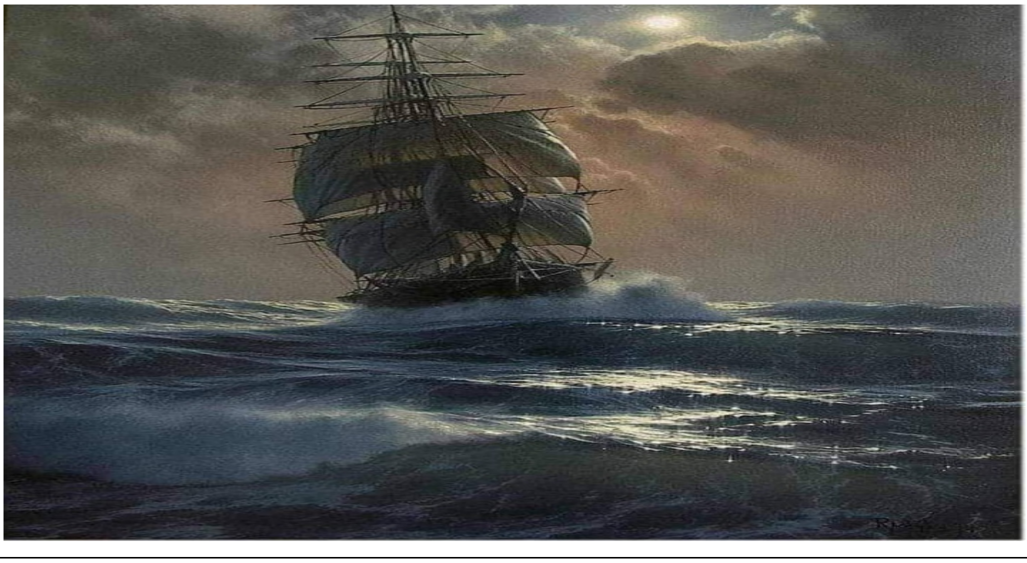

(c) ketabton.com: The Digital Library

د(البر)او(البحر)کلمو،وينو تکرار،تناسب دمځکې پرمخ دوچې اوسمندرونو ترمنځ نسبت:

دقرآنکريم دبيلابيلوعلمي اعجازو څخه يو رياضيکي اعجازدئ.په قرآنکريم کي 13ځلي د(الْبَر)وچه،وچي ويي،کلمه تکرارسوي ده؛همدارنګه د(البحر)سمندر،سمندرونو ويي,کلمه په يوازي ډول 33واري راغلي ده.موږته ددې خبرې پوهه سته چي پيغمبر(ص)تول سمندرونه نه وه ليدلي اودهغوی سره يې هومره اړيکه هم نه درلوده،که چيري هغه اياتونه چي دالبر او البحر کلمي په هغه کي راغلي دي ديوبل سره جمعه کړو:

يوعدد په لاس راځي چي هغه د46عدد دئ،که چيري اوس هغه کلمي چي په هغه کي البر شتون لري :13پرهغه ويونوچي په هغه کي البحر يادسوی وي :46وويشو دمځکې دسطحي دوچي نسبت،اندازه دسمندر ونوسره په لاس راځي دانسبت 71سلنه دئ چي دوچي په نسبت دسمندرونو اندازه راته ښيي ياني دمځکي دمخ اوبه دوچي په نسبت 71سلنه دي .

که چيري بيا 41عدد پر 13وويشو 29سلنه عدد په لاس راځي چي دوچي اندزه دمځکي دسمندرونو په نسبت راته ښيي.ياني دمځکي دمخ هغه اندزه چي سمندرونه پکښي شتون نه لري 29سلنه ده نسبت سمندرونو ته.

ښه نو آيا دا دپاک کلام داپه زړه پوري محاسبه انسان کړي ده؟

څنګه هغه اياتونه چي په هغه کي دمځکې وچه برخه ذکرسوي ياده سوي ده اوهغه ويونه چي په هغه کي سمندرونه يادسوي دي متناسيبي دي دنسبت سره دټولي مځکي دوچي اوسمندرونوسره .ښه نو دايوه دقيقه او حاکيمانه کوچنۍ نمونه ده دقرآنکريم داعجاز څخه چي دحسابي احکامو په نامه شهرت لري.همدرنګه په قرآنکريم کي دشهر ويي چي مانايي مياشت ده 12واري تکرارسوی دئ،آيادا کلمه اتفاقاً راغلي ده؟هرڅومره چي علم پرمختګ وکړي اوعلمي تحقيقات نورهم پراخ سي هومره به دقرآنکريم علمي اعجازونه راښکاره کيږي،هغه چي مخکي نه وه پيژندل سوي.ښه نو:بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم يادوي. خوشبخته هغه کس دئ چي قرآنکريم تلاوت کوي.بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم نورو ته ورښيي ؛عمل ورباندي کوي اودحکمونوپه رڼا کي يې دخپل ژوند محال وېش جوړوي.

قرآنکريم شفاعت کوونکی اوخلاصوونکی دهغه وګړي دئ چي په هغه باندي عمل کوي؛حکمونه يې عملي کوي.ښه نو راسئ چي قرآنکريم ته رجوع وکړو چي داسلام آره سرچينه ده.الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ بنیٓ اسرآئیل/الإسرَاء : 9]إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصّٰلِحٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا)حقيقت دا دی چې دغه قُرآن هغه لاره ښيي چې بيخي سمه سيخه ده. کوم کسان چې هغه ومني ښې چاري سرته ورسوي، هغو ته د ستر اجر زېری ورکوي،***قرآنکريم وګړي هغولاروته سيخ کوي چې سيده ترينې لارې دنيکبختی ددونيا او اخرت دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 123] قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًاۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى)او ويې فرمايل: "تاسي دواړه (دلي، يعني انسان او شيطان يا ادم او هوا) له دې ځايه کوز شئ. تاسي به يو د بل دښمنان ياست. اوس که زما له لوري تاسي ته کوم هدايت ورسيږي، نو څوک چې د هغه هدايت پيروي وکړي، هغه به نه ګمراه شي او نه به په بد بختی کښې اخته شي.***بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 38]قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًاۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ)موږ وويل: "تاسي ټول له دې ځايه کوز شئ، بيا چې تاسي ته زما له خوا کوم هدايت ورسيږي، نو څوک چې زما د هدايت پېروي وکړي؛ نو پر هغو به څه وېره او غم نه وي؛***دقرآنکريم اعجازونه بيخې ډېردي هغه چې يادونه ورڅخه وسول يؤکوچنۍ بيلګه دهغوڅخه وه! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرونوداوبوتريوالى دئ

يـوه دنښونښـانوڅخه دالله جـل جلالـه دعظمـت،لويي دسـمندرونوداوبوتريوالى دئ. پوهـان وايي:دسمندر په هرليټراوبوکي 27گرامه مالگه شتون لري اودکالـه پـه نړۍ کـي 50ميليونـه ټنـه مالگـه دسـمندرونوڅخه دانسـانودخوا پـه مصـرف رسـيږي.دسـمندرونومالگه دټولوسمندرونوداوبو5/3برخه جوړوي اودسمندرداوبوپه هرکيلومترمکعب ساحه کي 34ټنـه مالگـه شـتون لري.کـه چيري دسـمندرونومالگه دسـمندرونوڅخه را وويستل سي اودمځکې دشـيړولويو وچـوپرمخ وپاشـل سـي دمځکـي پـرمخ بـه دمـالگې لـوړوالى 153متروتـه ورسيږي!چي داخورادېره مالگـه ده! دلتـه چي کـوم سوال زموږپام خپل ځانتـه را اړوي هغه دادئ چي دادومره ډېره مالگـه دسـمندرونوپه اوبوکي دکومـه سول؟يو دپوهانوڅخـه وايي:پـه سمندرونوکي 5ميليونـه مکعبـه مالگـه شتون لري،دا دځانـه ليکل سوي خبري نـه دي بلکـي دادقيقي شمېرې دعلمي کتابونوڅخه را اخيستل سوي دي.ښه نو دا مالگه دکومه راغلي اوپه سمندرونوکي ويشل سوي ده؟په دې اړه بيل بيل آندونـه شتون لري.يوه نظريـه داده چي :پـه سمندرکي دمالگې لويې تېږې شتون لري چي دا ډبرې دسمندر پـه اوبـوکي ويلې کيږي.يوه بله نظريه بياداده چي دسمندرونودغه مالگه دسيندونو اوبو دځان سره راوړي ده،دغه نظريه په ښکاره ځکه ناسمه مالوميږي چي :دمځکې پرمخ داسي جهلونه،سمندرگي شتون لري چي دسيندونو اوبه په هغوئ کي تويږي ولې دهغوئ اوبـه دميليونونـو کـالو راپـه دې خوادراوسـه خوږې دي؟دسمندرونود اوبو دتريوالي علت دراوسه هم نـامعلوم دئ اوکومـه منونکي نظريـه بيله دې مبارک ايات څخه شتون نه لري؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]

وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دى چي دوه سمندرونـه يې سره يو ځـاى کـړي دي. يو خوږ او خونـدور، بل تـريخ او تريـو. او د دواړو پـه منځ کښـي يـوه پـرده حائلـه ده، يو خنـډ دى چي هغوى يـې لـه گډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

سره ددې چي دسيندونواوبه سمندرونوته داخلې سي او سره ددې چي دمالگينوډبروڅخـه هم تېري سي دسيندونودغه اوبـه هيڅکلـه نـه تـروې کيږي بلکـي خوږې بـه وي،الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

هوکه چيرې دسيندونواوبه سمندرنوته ننوځي اوسلګونوکيلومتره مساحت ووهي تروې به نه سي اوهمداسي خوږې به پاته سي ولي چي دسمندرونو ددوه ډوله ځانګړونولرونکواوبوترمنځ يوخنډ پرده ده چي هغوئ يې ديوبل سره دګډيدوڅخه ساتلي دي،

[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.دغه پرده نه پريږدي چي دخوږواوبوکبان تروو اوبوته اودتروواوبوکبان خوږواوبوته داخل سي،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 68]أَفَرَءَيْتُمُ الْمَآءَ الَّذِى تَشْرَبُونَ)تاسي کله په غړېدلو سترګو کتلي دي، دغه اوبه چي تاسي يې څښئ؛

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 70]لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنٰهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ)

که موږ وغواړو نو دا به سختي تروې کړو؛ نو ولي شکر نه باسئ؟

***

يعني کـه الله جل جلالـه غوښتلی دغـه اوبـه بـه يې هم دسمندرونوداوبوپه شان تـروې کړی وای،ښـه نـو ولـې ددې لـوی نعمـت ددرلږدلودخـاطره دخـدای جـل جلالـه شـکرکوونکي ونـه اوسو؟!الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) او د دواړو سيندونو اوبـه يو شانته نـدي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مـالګيني دي، چـي نـه شـي څښـل کېـدای. خـو د دواړو څخـه تاسـي تـازه غوښـه پـه لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سمندرکي دتندې لکبله دډېرو وګړو دمړيني ډېرکيسې شتون لري؛ځيني وخت کښتۍ ډوبېږي اودکښتۍ ځيني سپاره ژغورل کيږي مګردتندې لکبله داوبوڅخه په ډک سمندرکي خپل ژوند دلاسه ورکوي.ښه نوالله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]

وَمَا يَسۡتَوِى ٱلۡبَحۡرَانِ هَـٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ سَآٮِٕغٌ شَرَابُهُ ۥ وَهَـٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ‌ۖ وَمِن ڪُلٍّ تَأۡڪُلُونَ لَحۡمًا طَرِيًّا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ حِلۡيَةً تَلۡبَسُونَهَا‌ۖ وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّڪُمۡ تَشۡكُرُونَ)

او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختې ترخې مالګيني دي، چې نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***************سربيره پرتريوالي داوبوبله دالله جل جلاله دعظمت لويه نښه خپله سمندرونه دي!که دمځکې پرمخ دغه لوی حوضونه نه وای چا دغه حوضونه جوړول،ځيني سمندرونه د10زرومترډېرژوروالی لري! چا دغه لوی حوضونه پيدا کړي دي،حوضونه،اوبه،تريوالی،کبان،صدفونه،اوپه کايناتوکي دالله جل جلاله دعظمت درشمېرډېرې نورې نښې نښانې شتون لري.[سُوۡرَةُ الذّارِيَات : 20] وَفِى ٱلۡأَرۡضِ ءَايَـٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيرې نښانې دي؛

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوبوجريان

که چيري انسان سمندرته داخل سي:داوبوهغه ځاځکي چي انسان يې پرخپل بدن حس کوي ښايي دځوکلونوسفر ورسته دغه ځای ته رارسيدلي وي.

ولې چي دسمندرونواوبه داستوا څخه دشمالي قطب اوجنوبي قطب لورته حرکت کوي اوځيني وخت داوبوداسفر در15زره کيلومتر وپوري فاصله وهي. کومې اوبه چي په سمندرکي موندل کيږي دنورو اوبو ځای نيوونکي اوبه دي چي اوږده لاره يې دشمال،جنوب،ختيځ اولويديځ لورته وهلې ده.

داوبودغه حرکتونه په سمندرونو،اقيانوسونو کي دپيچلو قوانينو پراساس سرته رسيږي، مګرهغه څه چي ديادولو وړدي هغه دادي چي داوبو ددغو حرکتونو علت داستوا په کرښه کي دلمر په مرسته داوبو دتودوخي لکبله دي.

داوبو داګرميدل داوبو سطحه،مخ شل سانتي متره پورته کوي دا لړراپورته کيدل: دشمال سمت ته داوبو دخوځښت لامل کيږي،ښه نو اوبه په دواړو قطبونو کي سړيږي داوبو دغه يخيدل داوبو وزن ډيروي په همدې خاطر دسمند تل ته ځي او داستوا لورته حرکت کوي ترڅو دګرمو اوبو تشه ډکه کړي.څرګنده سول چي دوه حرکتونه رامنځته سول چي يو لوړلورته اوبل دسمندر دتل خواته دئ،موږ دي پايلې ته رسيږو چي الله جل جلاله دډېرښو نښانو څخه يوه يې همدا دسمندرونو داوبو خوځښت دئ. که چيرې يوه بيړۍ همدغو اوبو ته داخله سي او خپل ماشينونه بندکړي بيړۍ به په ساعت کي د8کيلومترو په چټکۍ روانه وي.

دسمندر داوبو ددې حرکت پراخوالی لږ او ډېر 80کيلومتره او ژوروالی يې 450مترو ته رسيږي،همدارنګه داوبو ددې خوځښت حجم په هره دقيقه کي څلورميليونه ټنه وي.

دغه حرکتونه په هرو لسو ورځوکي 130زره ټنه ديخي ټوټې وړلې کوي.

دسمندرونو ددې حرکت ګټې څښي دي؟دا حرکتونه بې شمېره ګټې لري: داروپا ديخې سيمې هوا يې معتدله کړي ده... داوبو يوبل حرکت هم دسمندر دتل په 3زره مترۍ کي شتون لري ،که يو اوبتل خپل ماشينونه بندکړي:ددې حرکت په مرسته به ديوه ځای څخه بل ځای ته حرکت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله جل جلاله دعظمت يؤه بله نښه چي غواړو پري خبرې وکړو داده: دسږو اوبو يؤ حرکت دجنوبي امريکا دسواحلو لورته حرکت کوي ترڅو دپيرو اوشيلي هيوادونو ته ورسيږي،

داوبودغه جريان دسمندري نباتاتو ډېره اندازه دخپل ځان سره ليږدوي دغوسمندري نباتاتو کي يؤ زيات شمېر ساردين کبان دخپل ګيډې دمړولو په نيت راغونډ سوي وي او دنباتاتو دليږد سره همدغه کبان هم ليږدول کيږي،کله چي سواحلوته دغه نباتات داوبوسره انتقال سي کبان هم پکښي شتون لري چي دميليونونو هغه الوتونکو خواړه جوړوي چي ديادو سمندرونو په ساحلونو کي ژوندکوي.

دغه مرغان په همدې ساحلونو کي فاضله مواد پرځای پريږدي چي ديادو سيمو داوسيدونکو وګړو داقتصاد لپاره خورا اړين دي.
ولې چي ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه غوره سره لاسته راځي،د50مليونو مرغانو فاضله مواد راټوليږي او دنړۍ بيلا بيلو برخو ته استول کيږي. دجنوبي امريکا دساحلونو داوسيدونکو وګړو داقتصاد ډېره برخه ددې مرغانو پرفاضله موادو پوري تړلې ده چي دساردين کبانوڅخه خپله خواړه برابروي.

پوهان اټکل کوي چي دغه سمندري کارغان دکاله 3ميلونه ټنه ديادوکبانو څخه خوري.
دا کبان په هغو سمندري نباتاتو کي چي داوبو جريانونو دځان سره را وړې رانقل سوي دي.
که الله جل جلاله په خپل حکمت سره دا اراده وکړي چي داوبو ددې جريان مخ بل لور ته واړوي:ساردين کبان به دسمندري نباتاتوڅخه تغذيه نه سي اومړه به سي په همدې ډول به سمندري مرغانو ته خواړه ونه رسيږي او مړه به سي،وګړي به ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه بې برخې سي او دسختو اقتصادي ستونزو سره به لاس او ګريوان سي؛داستونزې به دهغو وګړو د دردونکي لوږې لامل سي. آيا داخبره دانه ثابتوي چي الله جل جلاله ستر روزي رسوونکی دئ!
الله جل جلاله اوبه په حرکت راولي اوبه دځان سره دکبانو غذا انتقالوي،کبان دمرغانو خواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي اودمرغانو دفاضله موادو دپيسوخڅه انسانانوته خواړه په لاس ورځي داتول دسړو اوبو دحرکت برکت دئ چي دجنوبي امريکا دسواحلو لورته درومي. دادخليج ګرم خوځښت اوسوړخوځښت وو همدارنګه دادسمندر دسطحي اوتل حرکت وو.

دسمندرونو داوبوجريان يوه پيچلي او اوږده موضوعه ده چي يوې برخې باندي مويې خبرې وکړي!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ لَءَايٰتٍ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ) حقيقت دا دی چي په اسمانونو او ځمکه کښي بې شمېره نښاني د ايمان راوړونکو لپاره دي.

****

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20]وَفِى الۡأَرۡضِ ءَايٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

****

هرکله چي وغواړو دالله جل جلاله په لويي کي آندوکړو:آسمان،مځکه،سمندرونه،کبان،اوبه،هوا،مرغان،غرونه ،نباتات،حيونات اوانسانان زموږ په مخ کي دي موږ ته ترټولوښه همدغه زموږپه وړاندې مخلوقات دالله په قدرتوتوکي دژورآندکولو وخت درکوي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمۡ ءَايٰتِنَا فِى الۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ الۡحَقُّ ۗأَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نبا تات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقرآنکریم دتلاوت اغیزه دنباتاتو پرلویوالي اوکیفیت باندي.

په یوه عربي هیواد کي یو څیرونکی ژوندکوي چي په خپلو علمي او عملي څیرونو په عربو اونړی کي پیژندل سوی دئ،هغه په ژنیتیک کي تخصص کړی؛ هغه دپوهنتون استاد او دډېرې پوهي خاوند دئ چي په خپلو پراخو علمي څیرونو سره شهرت لري.

دي پوه یو دا سي تجربه سرته ورسول چي کیدای سي تاسو پري باور ونه کړئ،مګر دا ربښتیا دي او په قرآنکریم کي دغه سکالو(موضوع) یادسوی دئ.الله جل جلاله فرمایي:
[سُوْرَةُ بنى اسرآئيل/الإسراء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَلٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا
د هغه پاکي خو اوه اسمانونه او ځمکه او هغه ټول شیان بیانوي چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، هیڅ شی داسي نه شته چي د هغه له ستاینې سره د هغه پاکي نه بیانوي؛ خو تاسي د هغو په پاکي بیانولو نه پوهېږئ. حقیقت دا دی چي هغه ډېر زغمونکی او ښنونکی دی.
[سُوْرَةُ النُّور : 41] أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صٰٓفّٰتٍ ۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ)
ایا ته نه ویني! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستایي؛ هر یو د خپل لمانځه او ثنا ستاینې کړنلاره پیژني. او دوی ټول چي څه کوي، الله پري پوهیږي.[سُوْرَةُ الحَشر : 24]هُوَ اللَّهُ الْخٰلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ۚ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)الله هغه ذات دی چي د هستوني پلان جوړوونکی او د هغه نافذوونکی او د هغه سره سم صورت جوړوونکی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، د هغه په پاکی سره ستاینه کوي او هغه برلاسی او د حکمت څښتن دی.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 6]وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ)او ستوری او ونه دواړه (ټول) سجده کوونکي دي؛***************دغه څیرونکی وایي:نباتات هم دنورو مخلوقاتو په شان احساس کوي،اوري او پردوئ باندي اغیزه کوونکو کړنو ته په مثبت یا منفي ډول ځواب ورکوي،دا دیاد څیرونکي دڅیرني لنډیز وو،په تفصلي ډول بایدووایوو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه څېرونکي په 1997ميلادي کال کي دخپل پوهنځي په بڼ کي څېرنه پيل کړل:هغه څلور پلاستيکي کوټې په يؤه اندازه جوړي کړې،هغه يې په يؤه اندازه دخاور څخه ډکي کړې،په هغوئ کي يې په يؤه اندازه غنم وکرل ،ټولوته يې په يؤه اندازه مالومه سره(امبار)ورکوئ او ټولو ته يې په يؤه اندازه او وخت اوبه ورکولې.

ورسته در يادو کارونو يې د خپل يؤ محصل څخه وغوښتل چي په اونۍ کي دوه ځله سورة ياسين،فاتحه،اخلاص او ايات کرسي دکرل سو غنمو په لومړۍ کوټه کي تلاوت کړي.
دبل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي ځيني نباتات دې راوړې او دکرل سوو غنمو په دويمه کوټه کي دې يې پري پري کړې او په هغه کوټه کي دې بې رحمانه اوسختي خبرې ورته کوي او داکړنه دې هم په اونۍ کي دوه ځله تکراروي.
دېؤه بل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي په دريمه کوټه کي دې ددويمي کوټې دريمه اندازه بې رحمانه او سختي خبرې کوي او په غچي سره دې دهغوئ دپري کولو اراده کوي.

لنډه داچي په لومړۍ کوټه کي کرل سوو غنمو ته قرآنکريم تلاوت کيږي په دويمه کوټه کي نور نباتات دغنموپه مخ کي غوڅيدل په دريمي کوټې کي غنمو ته ازار ورکول کيدئ او دڅلورمي کوټې غنم پرخپل حال پريښودل سول چي په طبيعي ډول غټ سي.

ددې څېرنې پايله چي هغه په يؤه علمي غونډه کي څرګنده کړل داسي وه:
دهغې کوټې غنم چي په هغې کي قرآنکريم تلاوت کيدئ دنورو کوټو دغنمو څخه يې 44سلنه ښه وده کړي وه او دهغوئ داني دنورو کوټو څخه 144سلنه ډېرې وې.
ددويمې او دريمي کوټې غنم چي ازار او تکليف ورکول کيدئ دهغوئ لويوالى دلومړۍ کوټې په نسبت 35سلنه کوچنى وو،او حاصل يې هم 88سلنه ورڅخه کم وو.
دغه حکم عملي تفسير دبرکت دئ.
ښه نو هر کله چي يؤ مؤمن مسلمان کښت کوي قرآنکريم دزړه دتله تلاوت کوي او الله جل جلاله يادوې:دغه کړنه يې دکښت دبرکت او ډېرښت لامل کيږي،همداسي په نورو کړونو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 261] مَّثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٲلَهُمۡ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتۡ سَبۡعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّاْئَةُ حَبَّةٍ‌ۗ وَٱللَّهُ يُضَـٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ‌ۗ وَٱللَّهُ وَٲسِعٌ عَلِيمٌ

کوم خلك چي خپل مالونه د الله په لار کښي لګوي، د هغو د لګښت مثال داسي دی، لکه چي يوه دانه وکرله شي او لـه هغې څخـه اوه وږي زرغونـه شي او پـه هر وږي کښي سل دانې وي. په همدې ډول کله چي د چا عمل ته د الله خوښه شي، زياتوالی پـه کښي راولـي. الله (ج) هم پراخوونکی او هم د علم څښتن دی.

***

ښايي موږ په دې خبره تعجب وکړو چي نباتات قرآنکريم اوري او هغه ته ځواب ورکوي ولـې تعجب وکړو الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَشر : 24] هُوَ ٱللَّهُ ٱلۡخَـٰلِقُ ٱلۡبَارِئُ ٱلۡمُصَوِّرُ‌ۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰ‌ۚ يُسَبِّحُ لَهُ ۥ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٲتِ وَٱلۡأَرۡضِ‌ۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ)

الله هغـه ذات دی چـي د هسـتوني پـلان جـوړوونکی او د هغـه نافـذوونکی او د هغـه سـره سـم صورت جوړوونکی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، د هغه په پاکۍ سره ستاينه کوي او هغه برلاسی او د حکمت څښتن دی.

****

دغرونو او نباتاتو ترمنځ کوم يو يې ژوند تـه نـژدي دئ؟ قرآنکريم پر پيغمبر صلی الله عليه وسلم باندي نازل سوی دئ ترڅو زموږ دژونـد تکلاره سي مګر انسان چي قرآنکريم دهغه دنيکبختی لپاره پر رسول الله نازل سوی دئ دهغه څخـه پـه غفلت کي دئ پـه داسي حال کي چي نباتات هغه ته ځواب ورکوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ بنیٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَـٰوَٲتُ ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّ‌ۚ وَإِن مِّن شَىۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَـٰكِن لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡ‌ۗ إِنَّهُ ۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)د هغه پاکي خو اوه اسمانونه او ځمکه او هغه ټول شيان بيانوي چي پـه اسمانونو او ځمکـه کښي دي، هيڅ شی داسي نـه شته چي د هغه لـه ستايني سره د هغه پاکي نه بيانوي؛ خو تاسي د هغو په پاکي بيانولو نـه پوهېږئ. حقيقت دا دی چي هغه ډېر زغمونکی او ښښونکی دی.

****

الله جل جلالـه بيا فرمايي:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 6] وَٱلنَّجۡمُ وَٱلشَّجَرُ يَسۡجُدَانِ)او ستوری او ونـه دواړه (ټول) سجده کوونکي دي؛[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 13]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (اې پېريانو او انسانانو)، تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه دروا‌غ وګڼئ؟!

****

ښه نو کله چي دنباتاتو کرنلاره دقرآنکريم سره په دې ډول وي، آيا داد عقل مندی کړنه ده چي انسان هغه مخلوق چي دمخلوقاتو غوره دئ او دقرآنکريم آره مخاطب دي چي سيده اودبرياليتوب لارې ته يې را بولي دقرآنکريم څخه غافله وي او مسلمانان دې ددې ايات شريف مصداق سي چي فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقَان : 30]وَقَالَ الرَّسُولُ يٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِى اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًا)او پېغمبر به ووايي: "اې زما ربه! زما قوم دغه قُرآن پرېښی ۇ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوسمندرونوپه منځ کي ديوال،خند چي په بشپړډول دهغوئ دیؤبل څخه جلاکوونکی دئ.

په قرآنکريم کي دوه سپيڅلي اياتونه په دي اړه شتون لري:لومړی يې په سورت رحمن اودويم يې په سورت فرقان کي دئ. په لومړي ايات کي خدای جل جلاله فرمايي:سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ [سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی تربنه تېری نکوي.[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

پوهان ددي خند،ديوال په اړه په تعجب کي لويدلي چي چيري شتون لري:آيا داخندونه دسره سمندر او دهند دآقيانوس په منځ کي دي يا دتور او مديترانه سمندر په منځ کي؛او که يا دجبل الطارق،او مديترنه،اطلس اقيانوس په منځ کي دا جلاکوونکي ديوالونه،خندونه چيري دي؟

[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : *٢١ *19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی تربنه تېری نکوي.(فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

يؤشی چي ډېر جالب دئ هغه دادئ چي دهرسمندرخانته يؤ ډول تريوالي،غلظت،رنګه اومعلومه دتودوخي درجه لري او ددې سره چي سمندرونه ديؤبل سره موښتي دي دهغوئ په ځانګړونو کي توپير نه راځي. که يؤځوک په الوتکه کي دجبل الطارق پرتنګي يا پرباب المندب اويا دبسفر پرسر الوتنه وکړي:وبه ويني چي يؤسمندر دبل سمندر سره توپير لري.
دسمندر پوهانو دا موندلي ده که دسره سمندر داوبو زرات په باب المندب کي دغه ديوال ته ورسيږي بيرته به دسره سمندر لورته حرکت وکړي. بنه نو دهمند دسمندر اوبه به سره سمندر ته نه ننوزي او دسره سمندر اوبه به په همدي ډول دهمند دسمندر داوبوسره نه ګډيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20](بَیۡنَہُمَا بَرۡزَخٌ لَّا یَبۡغِیَان)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترپنه تېرى نکوي.

****

هريو ددوئ ځخه په مالومه اندازه غلظت،تودوخه اوتريوالى لري چي دېرښت او کمښت نه پکښي راځي.دمديترانه سمندر دتور سمندر او اطلس سمندر سره هم دغه رکم دئ.[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 19](مَرَجَ الۡبَحۡرَیۡنِ یَلۡتَقِیَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځاى شي؛ [سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20]بَیۡنَہُمَا بَرۡزَخٌ لَّا یَبۡغِیَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترپنه تېرى نکوي.[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 21]فَبِأَیِّ ءَالَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

*****

دغه خنډ داسي خنډ نه دئ لکه يو ديوال بلکي دايو نرم شى دئ چي په اوبوکي ګډ دئ دويم ايات چي په قرآنکريم په دې اړه راغلى هغه دادئ،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقَان : 53](وَہُوَ الَّذِی مَرَجَ الۡبَحۡرَیۡنِ ہٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ وَہٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَیۡنَہُمَا بَرۡزَخًا وَحِجۡرًا مَّحۡجُورًا) او دا هماغه ذات دى چي دوه سمندرونه يې سره يو ځاى کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دى چي هغوى يې له ګډېدلو ځخه ساتلي، منع کړي دي.

****

ښه نو دخوږو او تروو اوبو په منځ کي يو منعه کوونکى شتون لري،دبيلګي په ډول:دام ريکا ديوه سيند ځخه په يوه ثانيه کي 300زره متره مکعبه خوږې اوبه اطلس سمندر ته بهيږي او 80 کيلومتره په سمندر کي مخته ځي، دا خوږې اوبه دتروو اوبو په منځ کي لاره وهي مګر ديوبل سره نه ګډيږي ولي چي:[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20]بَیۡنَہُمَا بَرۡزَخٌ لَّا یَبۡغِیَانِ)
بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوى ترپنه تېرى نکوي.

****

همدارنګه ډېر دخوږو اوبو کبان تروو اوبو ته نه داخليږي او په همدې ډول دتروو اوبو کبان خوږو اوبو ته نه ننوزي ولې چي همدا خنډ ددوئ د داخليدو مخه نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53] وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دى چي دوه سمندرونه يې سره يو ځاى کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دى چي هغوى يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

*****

دا دالله جل جلاله دلويو نښو څخه يؤه نښه ده چي دسمندرونو اوبه ديؤبل سره نه ګډېږي.

آيا يؤڅوک کواى سي چي په يؤه لوښي کي خوږې او تروي اوبه توئ کړې بيله دې چي سره ګډې سي ،آيا ورسته درګډولو به يې ديؤبل څخه بيلې کړې او آيا کولى سي دهمدغه لوښي څخه يؤازي خوږې اوبه وڅښي.[سُوْرَةُ الـرَّحمٰن :٢١ * 19] مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځاى شي؛ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوى ترېنه تېرى نکوي. فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

کله چي پوهان خپل ددې کشف څخه ډېر خوشحاله وه وي موندل چي په قرآنکريم کي دې خبرې ته اشاره سوې ده ،په تعجب کي سول. هغوئ دا هم کشف کړل چي ددوو سمندرونو په منځ کي دخوږو اوتروو اوبو ترمنځ دوه منعه کوونکي شتون لري:يؤ خنډ ددې خنډونو څخه ددوسمندرونو اوبه ديؤبل سره دګډيدلو څخه ساتي مګردويم خنډ داسي دئ چي ديؤه سمندر کبان نه پريږدي چي بل سمندر ته ننوزي او دا ددې لامل کيږي چي هرسمندر خپل دتريوالي دغلظت ميزان او خپلې خاصي ځانګړني وساتي او هغه دبل سمندر سره دګاونډيتوب په سبب دلاسه ورنه کړې.

دغه دويم خنډ ددوو سمندرونو ترمنځ ثابت نه دئ او دبادونو او نورو خوځښتونو په سبب ديؤځاى څخه بل ځاى ته حرکت کوي. قرآنکريم دغه دويم کشف ته هم اشاره کړي ده،قرآنکريم لومړي منعه کوونکي ته برزخ او دويم منعه کوونکي ته ِحجر نوم ياد کړى دئ.والله اعلم،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

****

دسمندرونو ددې دوو خنډونو په اړه ځيږني رواني دي.

ښه نو هرڅه چي الله جل جلاله پيداکړي دي دېرهيرانوونکي دي او په هغوئ کي سترپندونه،نصحتونه اوپريکړنده دلايل شتون لري. والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو جذبيدنه دلمر لورته

نباتات دلمر لورته جذبيږي کـه چيرنباتات پـه يوداسـي کوټـه کـي چي کړکـی ولـري کښيږدو :دنبات څانګې او ښاخونـه بـه دهغه کلکين لورته مايل سي ځکه دلمروړانګې دهغه څخه کوټې ته دننه کيږي. هيرانوونکي به دا وي چي دنبات پاڼې بـه داسـي ترتيب سي چي ټولـو تـه رڼـا دلمروړانګې ورسيږي.

ډېر داسي لږ پيښيږي چي پاڼې دي سره وپيچل سي خو بيا بـه هم پاڼې دلمر لورتـه ځـای ونيسي؛په نباتاتو کي دا ځانګړنـه ريښتني ده.[سُوۡرَةُ النَّمل : 63] (أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللّٰہِ) ايا لـه الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟ -

****

يوه پوه نبات راوړی اوهغه يې په کومه لوله کي سرچپه کښيښوئ ورسته درڅـه مودې يـې وليدل چي ريښې يې لاندي لورتـه او پـاڼې يـې لوړلورتـه تللي دي،پاڼې ريښـې دلندبل اوپـاڼې دلمر او هوا لورته کشيږي.چا نبات داسي پيداکړی؟ چا نبات داسي پيداکړی چي يوه برخـه يـې دلمر او بله برخه يې دمځکي لورته رکشيږي؟

[سُوۡرَةُ النَّمل : 63](أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللّٰہِ) ايـا لـه الله سره کوم بـل خدای هم (د دغـه کـار کـوونکی) شته؟

*****

يوبل ديادولو وړتکی دادئ چي دځينو نباتـاتو ريښې داوبـو دمونـدلو لپـاره در30متـرو پـوري رسيږي که چيرې اوبه دخاورې په يوه لوري کي وي ريښه هم هغه لوري ته کشيږي کـه څـه هم اوبه دمځکې په ډېره لاندي برخه کي وي.

ساقه چي تل لوړ لورتـه وده کوي کـه چير دلمررڼـا دبل لورڅخـه وځليږي ساقه بـه هم هغـه لورته وده وکړي.دلته انسان ته سوال پيداکيږي چي آيا ماده عقل لري؟

دريښو کشيدل داوبو لورتـه دپـاڼو اوساقو وده دهسـک لورتـه دالله جل جلالـه دلـويي دنښـو نښانو څخه دي. يوبله پيښه چي ډېره هيرانوونکي ده هغه داده :ښـه نـو کلـه چي نبـات تـږی سي منطقي خوداوه چي لومړی يې بايد دريښو اوبه مصرف کړی کارولي وای،مګر داسي نـه ده لومړی دپاڼو اوبه مصرفيږي بياد څانګو بيا دتنې او ورسته دريښې اوبه مصرفيږي.

کله چي نبات ته اوبه ونه رسيږي ورستی اوبه چي نبات يې کاروي هغه دريښې اوبه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یو دهقان دنبات اوبول هیروي او باران هم نه وي نبات هغه اوبه لومړی مصرفوي چي دهغوئ په کارول ورته چنداني زیان نه رسیږي،ورستی اوبه چي نبات یې کاروي هغه د ریښو اوبه دي که چیرې نبات لومړی دریښو اوبه مصرفوالی په هغه لومړیو کي به نبات وچ او لمنځه به تللای. ښه نو په دې کي څه حکمت دئ الله جل جلاله فرمایي:

[سُوۡرَةُ یُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووایه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چې څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ایمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

بیله شکه هرڅه چي دمځکي پرمخ شتون لري دالله جل جلاله پرلویوالي،حکمت،علم،رحمت، اوفضل دلالت کوي.والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنبات دنده داوبو ساتل دي

دځينو نباتاتو دنده په هغو دښتو او وچو سيمو کي چي اوبه شتون نه لري داوبه ذخيره کول،ساتل دي.

هرمسافر په يؤه وچه بي اوبو دښته کي درهرڅه لومړی اوبو ته اړتيا لري:په همدي خاطر دځينو بي اوبو سيمو ونی په خپله تنه کي در 3زره ليترو اوبو پوري ساتي. انسانان او حيونات کولی سي خپله تنده او داوبو اړتيا ددې ونو دښاخونو او څانګو په پري کول چي رنې اوپاکي اوبه به پکښي ساتل سوي وي پوره کړي. ښه نو داونې الله جل جلاله په وچو او بي اوبو دښتو کي دانسانانو دتندې دليري کولو لپاره پيداکړي دي.

داونې په خپلو تنو کي داوبو دذخيره کولو ساتلو لپاره داوبو دساتلو نسجونه لري او هغوئ کي دانسان داړتيا اوګټې اخيستو وړاوبه ساتي.دغه نسجونه چي دسپنج په ډول دي دونو په ښاخونو اوڅانګو په منځ کي ځای لري. ددې ونو داوبو دساتلو اندازه په وچو موسمونو کي درزره ليټرو ته رسيږي دا ونې دالله جل جلاله دلوري دانسانانو دګټې اخيتنې لپاره پيداسوي دي. ښه نو هغه وخت دانسانانو تباهي اوبربادي پيل سول چي انسانانو دځنګلونو دونو په پري کولو داوبو په ککړولو،چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو په ازادولو پيل وکړ او دا چاره ددې لامل سول اوسي به چي ډول ډول ناروغی او طبعي پيښنې رامنځته سولي اوپه راتلونکي وخت کي به لاډيرې سي.

دچاپيريال ساتلو سکالو ډيراړين سکالو دئ،الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 205]

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِى الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ)او کله چي هغه ته قدرت په لاس ورځي (يا کله چي بېرته وګرځي)، نو په ځمکه کښي د هغه ټولي هلي ځلي ددې لپاره وي چي فساد خپور کړي، کښتونه لوټ کړي او انساني ځوځات له منځه يوسي. په داسي حال کښي چي الله (هغه ذات چي هغه به شاهد نيوه) هيڅکله فساد نه خوښوي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزرغونې(شنې)پاڼې کارخونه

بیله شکه موږ ټولو په پسرلي کي دطبعت ښکلا لیدلې ده،داسي چي واښه راشنه کیږي ونې پاڼې،ځانګي غوټۍ او ګلونه کوي ټولې مځکې زرغونې جامې اغوستي وي اوټول نباتات راټوکیدلي وي. آیا دالله جل جلاله دلويي نښو ته مو ددې ښکلا په لیدو ژورآند کړی دئ،آیا دې لاندې آیات کي چي ددې طبعي ښکلا ټوکیدلو ته پکښې اشاره سوي پام مو کړی: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99](وَهُوَ الَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىۡءٍ فَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهُ خَضِرًا نُّخۡرِجُ مِنۡهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخۡلِ مِن طَلۡعِهَا قِنۡوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنۡ أَعۡنَابٍ وَالزَّيۡتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشۡتَبِهًا وَغَيۡرَ مُتَشَٰبِهٍۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثۡمَرَ وَيَنۡعِهِۦٓۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمۡ لَءَايَٰتٍ لِّقَوۡمٍ يُؤۡمِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا موږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښۍرازه کښتونه او ونې پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپرې داني راويستلي، او د کجورو(خُرما) له ځانگو څخه مو د مېوو وږي شنگلې پيدا کړل چي له ډېر بار نيولو څخه ښکته زانگي؛ او دانگورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته څېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونې چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښې د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو څرنگوالي ته لږ ځير شئ. په دې شيانو کښې د هغو کسانو لپاره نښانې دي، چي ايمان راوړي.

****

دبټو او وښو راټوکيدل دبوټو بدليدل په ونو دمځکي زرغونه جامه اوغستل دا ټول دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه دي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24-32]فَلْيَنظُرِ الْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ) بيا دي انسان خپلو خوړو ته وگوري. أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛ (ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا) بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛ فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې کې مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي، وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انگور او سابه، وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا) او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،(وَحَدَآئِقَ غُلْبًا) او گڼ باغونه،(وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا) او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛(مَّتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ) د ژوند د وسايلو په توگه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

څوک چي دطبيعت ښکلاويني په همدې ښکلا کي گرځي اوکتنه يې کوي دطبيعت دا ښکلا يې مغزو ته خوښې وربخښي مگر دالله جل جلاله شکر نه ادا کوي او دا ښکلا ګاني دالله جل جلاله دعظمت نښې نه بولي دا سي يو انسان دئ چي دقرآنکريم څخه غافله دئ دغه مبارک ايات دانسان پام خپل ځان ته اړوي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسورې ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛**** ********كيدای سي يوڅوک وپوښتي ونې چي وچې سي اور اخلي الله جل جلاله دلته ولې داسي فرمايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهانو مالومه کړي که کلورفيل دزرغون والي حجره(ژونکي)لمرته مخامخ سي په هره دقيقه کي 20عضوي ترکيبونه جوړوي،نبات داوبو اوځيني معدني موادو په مرسته ځان تغذيه کوي، نبات چي ډېر ګاز دهوا څخه اخلي هغه دکاربن ډای اوکسيډ غازدئ(Co2)چي دنبات په جوړښت کي ونډه لري،دنبات جوړښت،دهغه بدنه دانسان دليد خلاف دخاورو څخه نه ده بلکي ديوې لويي چټکې فابريکي څخه ده چي الله جل جلاله دزرغوني پاڼې په منځ کي جوړه کړي ده.که چيري دنبات پاڼې نه وای:نبات به شتون نه درلودی.

که چيري نبات په تاريکۍ کي يا دلمر دوړانګو څخه نبات ليري کړو وده نه کوي . دغه هسکي لوي درختې او دهغوئ پنډې تنې چي څو ټنه وزن لري دهغې فابريکي توليد دي چي په کوچنيو زرغونو پاڼو کي شتون لري. ښه نو ولې الله جل جلاله دلته فرمايي: سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ)

هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

********* ****

دلته دې ته اشاره سوي ده که چيري الله جل جلاله په نبات،ونه کي دغه بې شمېره کارخونې نه وای پيداکړي ونو به هيڅ دباندني شتون نه درلودای. ښه نو کله چي انسان دطبيعت ښکلا ويني بايد دالله جل جلاله په اياتونو کي ژور آند وکړي او ورڅخه غافله نه سي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ) په اسمانونو او ځمکه کښې څومره نښاني دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.

****

انسان په ژمي کي ونې دوچولرګيو په ښه ويني مګر په پسرلي کي دغه ونې ځوانيږي،غوټۍ کوي ګولونه کوي اوپاڼې کوي دا ټوله کارونه څوک کوي؟

هرکله چي موږ په دښت کي يؤازي رازرغون سوی نبات وليدئ ورڅخه وپوښتئ:چا ته را وټوکولي او زرغون يې کړي،چا تاته دراشين کيدلو توانايي درکړه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيله شکه الله جل جلاله دهرشی پيداکوونکی دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99]
وَهُوَ الَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىۡءٍ فَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهُ خَضِرًا نُّخۡرِجُ مِنۡهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخۡلِ مِن طَلۡعِهَا قِنۡوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنۡ أَعۡنَابٍ وَالزَّيۡتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشۡتَبِهًا وَغَيۡرَ مُتَشَٰبِهٍۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثۡمَرَ وَيَنۡعِهِۦٓۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمۡ لَأٓيَٰتٍ لِّقَوۡمٍ يُؤۡمِنُونَ)او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا موږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښۍرازه کښتونه او ونـي پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپړې دانـي راويستلي، او د کجورو(خُرما) له ځانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي له ډېر بار نيولو څخه ښکته زانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته ځېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونـي چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښي د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو ځرنګوالي ته لږ خير شئ. په دې شيانو کښي د هغو کسانو لپاره نښاني دي، چي ايمان راوړي.*************************

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه

خدای جل جلاله دنباتاتو دژوند بنسټ پر تخمونو جوړ کړی دئ. دنباتو ډېرښت،تکثر پرتخمونو تړلی دئ. تخمونه یؤه لویه نړی لري،که موږ دهغو دځانګړنو او نورو اړوند سکلوګانو څخه خبرسو په هیرت کي به ولویږو .

دتخمونو اندازې ډېر توپیرونه سره لري :دهندي جوز تخم دومره کوچنی دئ چي په هرګرام کي یې 70000داني شتون لري،دغه تخم دګرد په ډول دئ. هغه ځانګړنه چي دټولو تخمونو ترمنځ ګډه ده هغه ژوند دئ،که غواړئ په دې اړه په ډېرڅه وپوهیږئ:دلوبیا یا چڼو داني پر لندومالوچو کښېږدئ وبه ګورئ چي هغه ځنګه وده او لویوالی کوي او په ریښو اوڅانګو بدلیږي،همدغه دلوبیا دانه درهغو دنبات دغذا لپاره بس ده ترڅو نبات دمځکي څخه ځان تغذیه کوي.

ځیني تخمونه وزرونه لري!هو وزرونه لري،هوا ته پورته کیږي او سلګونه کیلومتره لار وهي ترڅو دیؤه هیواد بل یا دیؤې سیمې څخه بلې سیمې ته ورسیږي او په طبیعي ډول په لنده مځکه کي راشنه سي.

ښه نو دغه تخمونه ځکه وزرونه لري چي دیؤې سیمې څخه پروازوکړي اوبله سیمه زرغونه کړې. ځیني تخمونه پشمونه لري ترڅو نیژدې سیمو ته پري ولیږدول سي لکه ځیني ګلونه.ځیني نور تخمونه کروړ،سخت پوستکی لري ترڅو اوبه ورځخه تیري نه سي او دسیلابونو اوسیندونو په مرسته دیؤې سیمې څخه بلې سیمې ته لیږدول کیږي.

ځیني نور تخمونه بیا اغزي لري ترڅو دحیوانتو پر بدن وموښلي او دهغوئ سره بلې سیمې ته ولیږدول سي. ځیني نور تخمونه سرښناکه ماده لري دمرغانو پر پښو مښلي او دیوې سیمې څخه بلې ته لیږدول کیږي.

ځیني نور تخمونه بیا سخت،کروړ پوښونه لري او دطبیعي پیښو په مرسته یې پوښونه ماتیږي او راشنه کیږي. دځینو نباتاتو ریښې په مځکې در 17مترو ننوزي او دځینو نباتاتوریښې په مځکه کي در30مترو رسیږي ترڅولندبل یا اوبوته ورسیږي او ځان موړ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هٰذَا خَلۡقُ اللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ الظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ
) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟
- اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهۍ کښي غور ځېدلي دي.
****

ښه نو ځيني تخمونه وزرونه لري؛ځيني پشمونه ځيني اغزي ځيني کروړ پوستونه ځيني سخت پوښونه ځيني سرښناکه ماده لري ترڅو دمرغانو پر ښنو ومښلي او ديوې سيمې څخه بلې ته وليږدول سي. داټول دالله جل جلاله دعظمت ،لويي او حکمت ښکارندوي دي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو زغونوالی

ويل کيږي چي دانسان په لاس جوړه سوي يوفابريکه هم دومره پرمختللې نه ده لکه هغه فابريکه چي دشنې پاڼې په دننه کي شتون لري!

دپاڼې په حجرو(ژونکو)کي يوه ماده شتون لري چي هغه ته کلورفيل،شنه ماده وايي،هرکله چي دغه ماده دلمرورانګو ته مخامخ سي دهغې ماليکولونه دتودوخې پياوړو واحدونو ته اوړې اوهغه اوبه چي دپاڼې په دننه کي شتون لري تجزيه کوي او هايدروجن H او اوکسيجن Oورڅخه لاسته راوړي. ښه نو که موږ غواړو په خپلو هغو وسايلو چي دراوسه يي په لاس کي لرو اوبه تجزيه کړو او اوکسيجن او هايدروجن ورڅخه په لاس راوړ موږ 2500cدرجې تودوخې ته اړتيا پيداکوو.

انسانان،نباتات،او حيوانات په پرلپسي ډول اوکسيجن ته اړتيا لري اوتنفس کوي يې،څنګه په هوا کي دنورو غازونو سره داوکسيجن نسبت ثابت پاتي کيږي؟

ددې لپاره چي په هوا کي دغازونو اندازه ثابته پاته سي:دمځکې پرمخ نباتات 100بيليونه ټنه دکاربن ډای اوکسيډ ګاز او25بيليونه ټنه هايدروجن په غذايي موادو او 100بيليونه ټنه اوکسيجن بدلوي همدارنګه دهغې انرژۍ مجموعه چي نباتات يي دفتوسنتز په عمليه کي کاروي دانسانانو ديوه کال دمصرف سوي انرژۍ لس برابره ده. ديوې منځنۍ ونې پاڼې په هرساعت کي يو کيلو ګرام غذايي مواد توليدوي،دغه غذايي مواد په شپه کي په خوږه بدليږي ترڅو ونه دهغې څخه ګټه واخلي او يا هم په ونه کي دنشايسته په بڼه ذخيره کيږي .

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

د(الْأَخْضَرِ)کلمه وه زرغونوالي ته اشاره کوي ولې چي په پاڼه کي يو ډېره پياوړې فا بريکه شتون لري چي ډېر ارزښتمن کارسرته رسوي چي انسان دهغه دسرته رسول توناي نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخمونه او دهغوئ دخوا دسختو شرايطو زغمل

دخدای دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې داده چي پر داسي يوځکه چي پرهغې په کلونو باران نه وي سوی هغې ته اوبه نه وي رسيدلي پرهغې واښه،ګلونه اوبوټي را زرغونيږي،دکار دهيرت وړدئ.

دلته انسان ته يو سوال پيداکيږي:پردغه مځکه چي دا اووه او يا لس کلونه باران نه وو اوريدلی دا تخمونه دکومه سول چي واښه،بوټي او ګلونه تري راشنه سول؟

داسوال په پوره ډول پرځای دئ دا کوم چا دا تخمونه نه دي پاشلي څنګه دا وچه مځکه زرغونه سول؟

ښه نو چا داتخمونه پاشلي دي ددې سوال ځواب دادئ:پوهيږو چي سختي ډېري هم درطبيعي پيښو لاندي راځي،سختي طبيعي پيښې عبارت دي:دباد،باران،زلزلو،ګرمی اويخنی څخه داپيښې کروړي ډېرې درخپلې اغيزې لاندي راولي اوهغوئ په خاورو بدلوي.

داپيښې پرغرونو اوسيندونو هم خپله اغيزه لري،آيا داپيښې پرهغو تخمونو چي الله جل جلاله په خاورو کي پټ کړي اغيزه نه کوي؟ پوهان وايي تخمونه داسي پيداسوي دي چي حتی سختي طبيعي پيښې هم پر هغو کومه اغيزه نه کوي. کله چي هغوئ په مځکه کي پټ سي او موږ هغوئ نه وينو کلونه پرهغوئ بادونه،ګرمئ او يخنئ تيريږي مګر داد تخمونه چي ځانته پيښې زغمونکی او ځانګړی پوښ لري خپل په ځان کي کوچنئ ساقي؛ځانګې؛ريښې او غذايي مواد ساتي،ورسته درڅوکلونو باران اوريږي او دهمدي تخمونو څخه ښکلي ګلونه،بوټي او واښه راشنه کيږي. ښه نو دغه ټوله ښکلا په دې ټوله موده کي چيري وو،خدای جل جلاله دهغوپيښو څخه چي هرڅه لمنځه وړي دوئ ساتلي وه. يوه بله هيرانوونکي بيلګه دتخمونو دساتل کيدو داده: الله جل جلاله دانسان په معده کي پياوړي او ښه اغيزه کوونکي تېزاب (کلردريک اسيد) پيدا کړي دي،که موږ سخته غوښه هم وخورو دمعدې داتېزاب: دهغوئ کوچني فعالعه ماليکولونه پيسين به دغه سخته غوښه تجزيه کړي.

په دې باره کي هم تجربې سرته رسيدلي دي،دبيلګې په ډول:پوهانو دغوښې يوټوټه په يو فلزي توپ کي چي کوچنئ سوری يې درلودئ واچول،دا کوچنئ توپ يې په يوه حيوان وخوړئ دڅه وخت ورسته يې ياد ژوی مړ اودهغه دمعدې څخه يې ياد توپ را وويستئ،وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدل چي په هغه توپ کي غوښې شتون نه درلودئ ځکه دتوپ درکوچني سوري هغه ته تېزب ورغلي وه او غوښه یې تجزیه کړي وه.ښه نو آیا هضم یؤ میخانیکي عملیه ده که کیمیاوي؟ په حقیقت کي هضم دادواړې عملیې په برکي نېسي:کله چي خواړه په میخانیکي ډول هضم نه سي کیمیاوي مواد هغه په مایع بدلوي.

هر سخت خواړه چي انسان خوري دمعدې دتېزابونو او انزایمونو په مرسته په مایع بدلیږي او دجذب وړګرځي،ددې تولو سربیره ځیني داني او تخمونه چي انسان دمیوسره خوري دانسان دبدن څخه بیله تجزیه کیدلو اوبیله کوم بدلونه وزي،او دمعدې میخانیکي او کیمیاوي عملیې پرهغوئ کومه اغیزه نه سي کولی!

دا دالله جل جلاله حکم او حکمت دئ ولي چي هغه جل جلاله ددې تخمونو دساتني دپاره یؤداسي پوست او ساتونکی ځای پرځای کړی دئ چي هغه یې دهرې میخانیکي او کیمیاوي اغیزي څخه پري ساتلی دئ. مه هیروئ چي څیړونکو دمصر په اهرمونو کي داسي غنم لاسته راوړل چي هغوئ شپږزره کاله مخکي ذخیره سوي وه،څیړونکو همدغه غنم وکرل اوهغوئ راشنه سول. ولي چي ځیني تخمونه الله جل جلاله دسختو شرائیطو لاندې خوندي ساتي. دغه کوچنیو ژوندیو موجوداتو ته په شپږ زره کاله کي کوم زیان نه وولیدلی اوخپلي ځانګړني یې ساتلي وي په همدي خاطر الله جل جلاله فرمایي:

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هٰذَا خَلۡقُ اللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ الظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ) دا خو د الله پیدا کول دي، اوس ما ته را وښایاست، له هغه پرته دغو نورو څه پیدا کړیدي؟ - اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهی کښي غور ځېدلي دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیوانات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور زړه دژونديو موجوداتو په منځ کي

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يؤه هغه يې دمور زړه دئ:زموږ موخه دمور فزيکي زړه چي دوه دهليزه،دوه بطنه.لري نه دئ بلکي زموږ موخه دمور مينه داولاد سره يا دهغې معنوي زړه دئ.

پوهان وايي:پياوړي انګيزه او اړيکه دانسان په وجود مورنۍ مينه او اړيکه ده بلکي دټولو ژونديو موجوداتو په منځ کي مورنۍ مينه او اړيکه دټولو څخه پياوړي ده .

دمورنۍ مينې،شفقت او مهربانۍ دلايل نه يؤازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژونديو موجوداتو کي بې شمېره دي.

دعبدالله بن مسعود (ض)څخه رواويت سوئ دئ چي رسول الله صلی الله عليه وسلم يؤځای ودريدئ يؤ صحابي دونو لورته ورغلئ او دهغه ځای څخه يې ُحمْره په نامه ديؤه مرغه هګۍ دځان سره راوړي،دې مرغه دپيغمبر صلی الله عليه وسلم پرسر په راګرځيدلو پيل وکړ پيغمبر صلی الله عليه وسلم وپوښتل چا ستاسو څخه دي مرغه ته ازار ورکړی دئ؟

هغه سړي وويل:ماددې يؤه هګۍ را اخيستې ده،رسوالله وويل:هغه وروړه.

****

سره غالبوزه،غومبسه دبوټو او ګلون، شيره راټولوي اوپه يؤ مستطيل شکله لرګي کي داشيره او د ګلونو خوږې ټوټې ذخيره کوي او لرګی ورڅخه ډکوي،بيا هګۍ اچوې او دغه کندو په خاورو پوښې ورسته مري،ع ورسته ديادي غالبوزي هګۍ په کوچنيو غومبسو بدليږي او همدلته ديؤه کال خواړه موندې. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِیٓ أَعۡطٰی كُلَّ شَیۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰی)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

****

يؤبل ډول غومبسه په مځکه کي تونل کيندې،کله چي هغه چينجی موندي هغه چيچې او دزهرو په مرسته يې بې هوښه کوي مګر هغه نه وژني،ورسته هغه دکيندل سوي تونل لورته کشوي،هګۍ اچوې دتونل لاره بندوي او د خپلو چيچيانو لپاره تازه خواړه پرځای پريږدي چي داوړدې مودې لپاره هغوئ ددغو خوړو څخه تغذيه کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني ښځينه مرغان خپلو چيچيانوته در1300ځله ډېر خواړه ورکوي. ښځينه اوښه دخپل جونګي دلاسه ورکولو په وخت کي ژاړې،همدا ډول سپې هم دخپلو کوتريانو دلاس ورکولو په غم کي ژاړې،که يوه آسپه خپل کورنګی دلاسه ورکړي يو وحشت ناکه شې‌شنی کوي او څوک نه پرېږدي چي هغه ته ورنژدي سي،دخوړو دخورک او اوبو دڅښلو څخه پرهيز کوي. دالله جـل جلالــه دلويي،حکمــت او مهربــانی دډېــرو نښــو نښــانوڅخه يـوه يــې دمــور مينه،ترحم،شفقت دئ چي نـه يوازي پـه انسانانو کـي بلکـي پـه ټولو ژونديو موجوداتـو کـي شتون لري. والله اعلم

اوښ

کله چي انسان اوښ ته آند وکړې وبه ويني چي يو جالب ژوی دئ او دبدن جوړښت يې هيرانوونکی دئ. اوښ په وچو او بياباني سيمو کي دليرد راليرد يوه ښه وسيله ده. په نړئ کي در15ميليونه ډېر اوښان شتون لري چي شمېر يې نور هم دډېريدلو په حال کي دئ.

داوښ بدن داسي جوړښت لري چي داوبو اوهوا دسختو شرايطو سره ژر توافق کوي.

داوښ سترګې ددوو ځيرمو لرونکي دي چي داوښ سره مرسته کوي چي شيان لـوی ووينـي او دريکونو او دښتو دګرد او غبار څخه يې سترګې خوندي وساتي، دشيانو دلوی ليدلو لکبلـه اوښ يو ماشوم يا کوچني ژوي ته په آسانی تسليميږي. الله جل جلالـه فرمايي.[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی تـه ښکېل (تـابع) کړيدي چی پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

****

اوښ کولی سي خپل پزه او غوږونه بند کړي ترڅو دوړې او ګرد ورتـه زيـان ونـه رسوي او تک ته په سخت باد کي دوام ورکړي. داوښ شونډان سخت او نـاوړي يـې دسختو شيانو لکـه اغزو دتجزيي لپاره بسنه کوي.[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

*****

اوښ دڅښلو لپاره لږو اوبو ته اړتيا لري،ددې سربيره چي اوښ دلمبيدلو دفلزي حمام په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندازه اوبه څښلی سي،مګر اوښ کولی سي لسګونه ورځې بيله اوبو ژوند وکړي:هغه داسي چي دسختې اړتيا په وخت کي اوښ داړتيا وړ اوبه دخپل بدن دنسجونو څخه اخلي چي په پايله کي يې دخپل بدن يؤ پر څلورمه برخه وزن دلاسه ورکوي بيله دي چي دياد وزن په دلاسه ورکولو سره دتګ په وخت کي ناتونه سي. اوښ په خپلو بوکونو کي دخپل بدن يؤ پر پنځمه برخه غوړ ذخيره کوي ولې که چيري خواړه په لاس رانه وړي خپله اړتيا دخپلو بوکونو څخه پوره کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

****

داوښ منځنی عمر در40کاله ډېر دئ، داوښ سپرتيا او کنټرول هوسا دي خو هغه وخت کله چي دهغه سره په مهربانۍ چلند وسي.

داوښ دبدن جوړښت دانسانو دعبرت اخيستلو لپاره غوره دئ،راسئ چي دې ايات شريف ته ژور آندوکړو.[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)

نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

*****

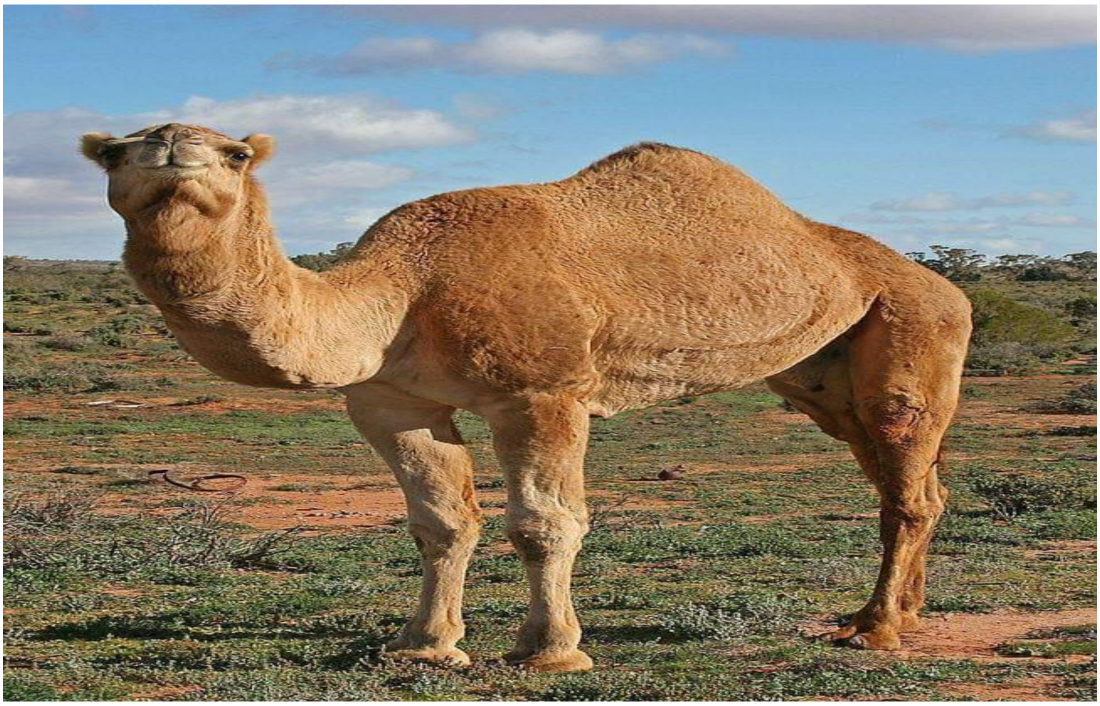

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغوا شيدې

دغوا شيدې چې موږ يې په بيلا بيلو لارو لکه: دچايو،مستو،پنير،شلومبو په ډول کاروو: بشپړه خواړه دي.

دغــوا دشــيدو 87ځخـــه د91 ســلنه اوبـــه جـــوړې همـــدا ډول دغـــوا پـــه شـــيدو كـــې خوړه،پروټينونه،معدني موادکلسيم،فسفر،A.B.C.Dويټامينونه شتون لري مگر جالبه داده چې شيدې دژول سوو نباتاتو او وينو دمنځه په خالص ډول دغوا دغولانځي ځخه ترلاسه کيږي. نوي ځيړنو مالومه کړې ده چې غوا، دشيدو توليدونکي غدې لري،دغه غدوات پر نور کوچنيو ځانګو ويشل سوي چې ريښې ورته وايي،ريښې ديوې غشاء په واسطه پوښل سوي چې په خوا کي يې کوچني رگونه دي ددې غشاء حجرې دکوچنيو رگونو ځخه دشيدو دتوليد اړين مواد اخلي او دشيدو توليدونکو غدو ته يې ليږي ورسته درهغه دغو غولانځو ته شيدې ځي او خالصي شيدې په لاسه راځي.

دراوسه لا دا نه ده مالومه چې هغه حجري چې دکوچنيو رگونو دويني ځخه دشيدو توليدونکي مواد اخلي په شيدويې بدلوي په کوم ميکانيزم کارکوي.

پوهان وايي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي کوچنيو رگونو کې د300ځخه در400ليټرو ويني تيريدلو ته اړتيا ده ترځو هغوئ يو ليټر شيدې توليد کړي؛ياني يو ليټرشيدې د300ځخه در400ليټرو ويني ځخه ترلاسه کيږي. په رښتيا چې دغوا دبدن يوه لويه فابريکه ده الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمْ فِى ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةًۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په ځارويو کښې هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډې د خوشيو او وينې تر منځ موږ يو شی په تاسو څيښو، يعنې خالص شيدې، چې د څښونکو لپاره ډېرې په خوند تيرېدونکي دي.

*****

ښه نو موږ تر اوسه ددې حجرو دکار په حقيقت نه يوو خبر چې ځنګه دغه ژونکي دکوچنيو رگونو دويني ځخه اوبه،ويټامينونه،قندونه،معدني مواد،پروټينونه،اوغوړي اخلي او دهغوئ دترکيب ځخه شيدې جوړوې،يوه غوا هره ورځ 30کيلو گرامه شيدې کوي اوهرکيلوگرام

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيدې هغه وخت ترلاسه کيږي چي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي په کوچنيو رګونو کي دري سوه ليټره وينه تيره سي.

الله جل جلاله په لاندي ايات شريف کي دخپل عظمت دنښو نښانو څخه يوې ته اشاره کړي اوفرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمۡ فِى ٱلۡأَنۡعَـٰمِ لَعِبۡرَةً۬‌ۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيۡنِ فَرۡثٍ۬ وَدَمٍ۬ لَّبَنًا خَالِصً۬ا سَآٮِٕغً۬ا لِّلشَّـٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په څارويو کښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډي د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو څيښو، يعني خالص شيدې، چي د څښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.

*****

څوک دا حکم صادروي او دا چاره په داسي منظم ډول ترتيبوي؟ څوک دغه حجروته لاربښوونه کوي چي:پتاشم،فسفر،کلسيم،ويټامينونه،غازونه،قندوته،غوړي دويني څخه واخلئ اوهغه ترکيب کړئ؟ څنګه دغه مواد په سپينو خالصو شيدو بدليږي چي په هغوئ کي دويني هيڅ اثر نه وي؟ هغه معجزې چي په هسک،مځکه،حيواناتو،نباتاتو کي دي ټولې دالله جل جلاله دلويي او حکمت دنښو نښانو څخه دي.

داد الله جل جلاله دلويې نښه ده کوم نباتات چي غواګانې خوري هغه الله جل جلاله انسانانو ته په خالصو شيدو بدلوې. آياتاسو کولی سئ دغه نباتات په شيدو بدل کړئ؟ بيله شکه شيدې دانسانانو لپاره ښه او بشپړه غذا ده او دا دالله جل جلاله دنعمتونو څخه يو نعمت دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يسٓ : 72](وَذَلَّلۡنَـٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡہَا رَكُوبُهُمۡ وَمِنۡہَا يَأۡكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چی پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

* * * * * * * * * * * * * *

خدای جل جلاله حيونات زموږ په اختيارکي راکړي داسي چي يو کوچنی؛ماشوم يوه غوا دڅرولو لپاره بيايي او هغه ته کوم زيان نه رسوي،که غوا ليونی سي هغه لس کسه هم نه سي نيولی. ښه نو غوا او نور ژوي دانسانانو دهوسايني،ګټي اخيستلو لپاره پيداسوي او ځيني يې ورته رام سوي دي .

آيا دابه ښه نه وي چي تل دالله جل جلاله دنعمتونو شکر اداکړو او دهغه جل جلاله بندګي په ښه ډول سره وکړو او تل يې يادونه وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

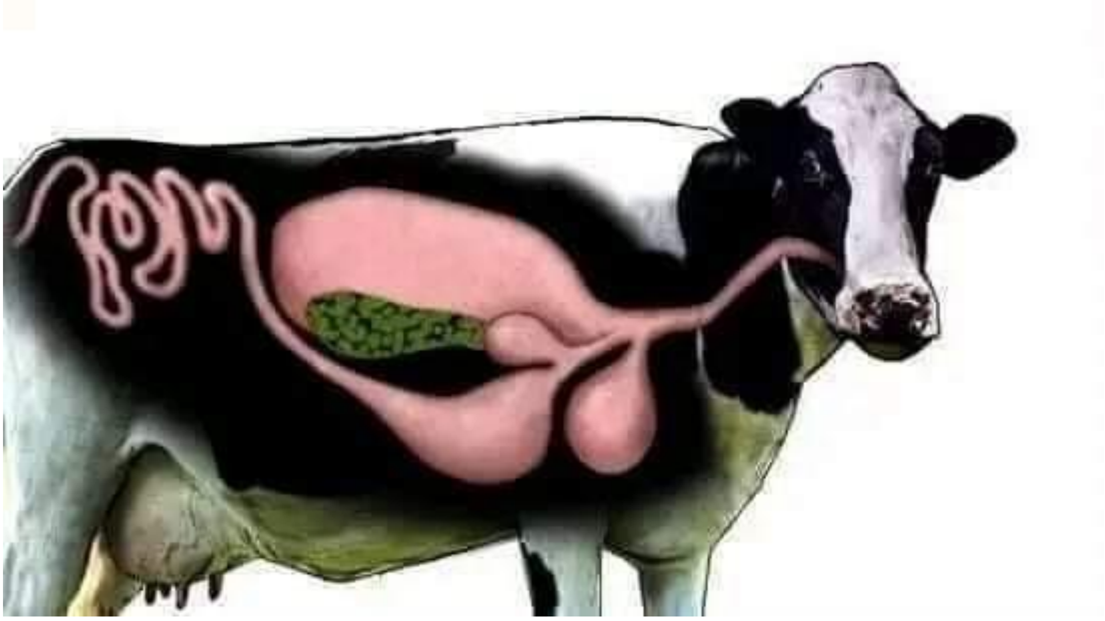

* *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرافه

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه ويني او گومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

*****

زرافه دلوړ قد لرونکی ژوی دئ،دزرافي اوږدوالی درشپږو مترو ډېرېږي. زرافه هوښيار او تېزه منډې وهونکی حيوان دئ،خدای جل جلاله زرافي ته دوې سترگې ورکړي چي ديُو برج په څير دسر په پورتنۍ برخه کي يې ځای لري،زافه دخپلو سترگو په مرسته 360درجې خپل شاوخوا ليدلی سي همدارنگه دزرافې وزن دريوُه ټن ډېر او دمنډې وهلو په وخت کي چټکوالی په ساعت کي 60کيلومترو ته رسيږي.

دزافو غاړې دنورو حيواناتو څخه اوږدې دي چي اوږدوالی يې يوُنيم متر ته رسيږي،دزافي سر لوی دئ چي دغاړې او سر اوږدوالی يې دوه متره کيږي.
دزرافي سر دهيرانوونکي ځانگړني لرونکی دئ:کله چي زرافه وغواړې پر مځکه کوم څه وخورې دبدن څخه يې وينه په تېزۍ سره دسرلورته ځي چي دغاړې رگونه يې شين رنگ اختيار کړي، کله چي زرافه وغواړې سر دمځکې څخه پورته کړې نو طبعً چي دويني ونور بدن ته په ژر تللو به دسر گرځيدلو او بې هوښۍ سره مخ سي خو داسي نه کيږي ځکه الله جل جلاله زرافو ته يوُ ځانگړنه ورکړي ده چي پوهان يې په تعجب کي کړي دي.

ددې ژوي دسر رگونه جالبه ځانگړنه لري،دزرافي دسر رگونه دوالونو درلودونکي دي،کله چي زرافه سر دمځکي څخه پورته کړي دغه والونه ټول بند سي ترڅو وينه دزرافي دسر څخه ناڅاپي ونه وزي او زرافه دبې هوښې سره مخ نه سي،ورسته درڅه وخت دغه والونه لږ لږ خلاصيږي او دزرافي دسر څخه وينه دبدن نور غړو ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو کله چي زرافه سره کښته کوي ډېره وينه دزرافې سرته ځي او کله چي سر پورته کوي وينه په يؤه وار بيرته نورو غړو ته نه ځي بلکي ورو ورو دزرافې په سر کي موجود والونه پرانيستل کيږي او وينه نورو غړو ته پريږدي چي دا کار ددې لامل کيږي چي دزافې سر په يؤه وار ډېره وينه دلاسه ورنه کړې او زرافه دبي هوښۍ او سرګرځيدلو سره مخ نه سي.چا دا هيرانوونکی جوړښت دزرافې په سر کي جوړ کړی دئ؟ چا دا والونه دزرافي په سر کي ځای پرځای کړي دي؟ دا دحاکم،قادر ذات الله جل جلاله دلويي نښه ده ! الله جل جلاله دمځکې پر مخ دمځکې لاندې او لوړ موجودات په ښه شان پيدا کړي دي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3](الَّذِى خَلَقَ سَبۡعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا‌ؕمَا تَرٰى فِى خَلۡقِ الرَّحۡمٰنِ مِن تَفٰوُتٍ‌ؕ فَارۡجِعِ الۡبَصَرَ هَلۡ تَرٰى مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکي) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز ناړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!

****دزرافې زړه په هره دقيقه کي 55ليټره وينه دبدن بيلا بيلو برخو ته پمپوي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101] قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ‌ۚ وَمَا تُغۡنِى الۡءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.***ښه نو هرڅه چي موږ وينو،لمسو دالله جل جلاله دقدرت،عظمت،حکمت نښې نښاني په کښي شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکانګرو په شان يؤ ژوی چي په دښتو کي ژوند کوي

دالله جل جلاله دجالبو او هيرانوونکو موجوداتو دډلې يؤ ژوی چي کانګرو ته ورته دئ او په وچو دښتو کي ژوند کوي.

دغه ژوی دکانګو په شان دوې لوړې پښې لري چي دکانګرو په شان پري توپونه وهي،ياد ژوی دخپلې لکی په مرسته دالوتکې دلکی په شان په هواکي خپل لوري ته بدلون ورکوي.

دغه حيوان هم دنورو حيوناتو په شان هضمي او دويني ددوران سيستم لري مګر جالبه داده چي ياد ژوی په خپل ټول ژوند کي يؤ څاڅکی اوبه هم نه څښي،هو دغه ژوی اوبه نه څښي!

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟

*****

اوبه دهر ژوندي موجود د ژوند لپاره اړين او يؤه اساسي برخه ده دبيلګې په ډول دانسان 70سلنه وزن اوبه جوړوي. ښه نو دغه ژوی دخپل ژوند په اوږدو کي اوبه نه څښي. ځينو ژوو پيژندونکو دغه ژوی اهلي کړ او په زرغونه سيمه کي يې دهغه پالنه کول،دوئ وغوښتل چي ياد ژوی اوبه وڅښي:خوبريالي نه سول. ښه نو ددې ژوي دبدن اوبه دکومه پوره کيږي؟

څيړونو څرګنده کړل چي دا ژوي په خپل هضمي سيستم کي د اوکسيجن او هايدروجن دترکيب څخه اوبه جوړې. که موږ وغواړو اوبه جوړې کړو موږ پيچلو ماشينونو ته اړتيا پيدا کوو.

ښه نو ياد ژوی چي په وچه دښته کي ژوند کوي اوکسيجن دهوا څخه اخلي او داړتيا وړ هايدروجن دځينو وچودانو څخه چي ياد ژوی يې خوري پوره کوي او اوبه تري جوړوې.

په نړی کي هيرانوونکي موجودات شتون لري چي ليدونکي سترګې دهغوئ حقيقت ښه ليدلی سي.ژوي دحق نه منوونکو انسانو څخه غوره دي:ځکه هغوئ دخپل اختيار نه دي کوم مسؤليت نه دئ ورسپارل سوی او دعذاب لايقان نه ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مخته په هر شي کي دالله جل جلاله دقدرت،حکمت اولويې نښانې دي:زموږ په بدن، خوړو،نباتاتو،حيواناتو،مرغانو،کبانو او هرهغه څه کي چي موږ يې لمس،احساس،او وينو زموږ لپاره دعرت اخيستلو او دالله جل جلاله دلويي ډېرې نښاني دي.

دخوګ،خنځير دغوښې دحراموالي حکمت

يؤه مقاله مي ولوستل چي ديؤه پوه دکتاب لنډيز وو چي دسرکوزي په باره کي ليکلي وه.
داچي الله جل جلاله دخوګ غوښې خوړل حرام کړي په دي کي ډېر حکمتونه دي.
خنځير يؤ داسي ژوی دئ چي غوښې او نباتات خورې،دخوګ دغوښې خورک په ټولو دينونو کي حرام دئ.
دغه حيوان دبدو اخلاقو درلودونکی دئ.چټلي او بداخلاقي دخوګ دځانګړونو څخه دي.
دخوګ چټلي او دصحرا دمړو موږکان خوړل خوښېږي،دخوګ دخوښې وړ خواړه دمردارو لاښې دي. که خوګ يوداسي ځای ته بوتلل سي چي په يؤه خوا کي يې چټلي هم شتون ولري خوګ به دچټلی خوا ته ورسي؛ځکه دچټلی خوښول دخوګ ځانګړنه ده.
انسانانو ته دخوګ دغوښې دخورک له کبله د کډو دانې دچينجي ناروغي،نس ناستي،ژړي،اميبي ډيزنتري،ناروغی ورپيښېږي، که څه هم دخوګ غوښه ديؤه ساعت لپاره په اوبو کي وايشول سي يا درمنفي 29درجو پوري په يخچال کي کښيښودل سي . سبحان الله دخوګ په غوښه کي بيلا بيلې ناروغی او زيان رسوونکي چينجيان شتون لري،چي ديادې غوښې په ډېرو اېشولو او يا په ډېرو يخولو هم لمنځه نه ځي.
داچي الله جل جلاله دخوګ دغوښې خورک حرام کړی په دې کي ډېر حکمتونه دي چي ځينو ته يې اشاره کوو. خنځير چټلي او مرداري خوښوي،چټلي او دمرادارو سوو حيوناتو غوښې خورې،خوبيا هم ځينو انسانانو دخوګ غوښې خپل خواړه ګڼلي او هغه خورې. په ځينو هيوادونو کي دخوګ غوښه خوړل کيږي چي دهغو هيوادو دوګړو 1پر 6برخه دمړينې علت هم دخوګ په غوښه کي دموجودو چينجيانو له کبله وي.
يؤبله ديادولو وړخبره داده چي دخوګ غوښه لوړه درجه کلسترول لري،ځکه خو په هغو هيوادونو کي چي دخوګ غوښه خوري دزړه دحملې او درګونو دتنګيدلو دناروغی فيصدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو هيوادونو څخه چي دخوګ غوښه نه خورې 8برابره لوړه ده. دغه مطلب ددې لپاره وو چي مسلمان وګړي په دې وپوهيږي چي ولي الله جل جلاله دخوګ غوښه حرامه کړي ده. خداى جل جلاله چټلى حرامي او پاکى حلالى کړي دي. هغه څه چي نفس دهغه په مرسته دهوساينې او پاکى احساس کوي حلال او هغه څه چي دانسان عقل او بدن لمنځه وړي حرام کړل سوي دي. ښه نو موږ بايد وپوهيږو چي دالله جل جلاله دهرحکم لپاره همدا بسنه کوي چي هغه دالله جل جلاله دلوري څخه دئ.

سپى او دهغه څخه رامنځته کيدونکي ناروغى

يو علمي څيړنه مي ولوستل چي په پيل کي يې حديث شريف راوړل سوي وه چي په صحيحينو او نورو کتابونو کي روايت سوي دي. رسوالله صلى الله عليه وسلم فرمايي:مَنْ اتْخَذ كلْبًا اِلا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص مِنْ أجرهٍ كلِ يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574)

دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپى ساتي هره ورځ يو قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يو پر څلوريشتمه برخه دثواب. ددغه څيړني ليکوال 36ناروغى يادې کړي وي چي دسپيو څخه انسانانو ته ليږدول کيږي. ددغو ناروغيو څخه دژغورني يوازنى لار داده چي سپي بايد بيله اړتيا ونه ساتل سي. ديادوني وړ ده چي دليوني سپي ناروغي(رابيس) چي مشهوره ناروغي ده دانسانانو دمړيني لامل کيږي،چي په يوه کال کي ديادې ناروغى لکبله يولک انسانان خپل ژوند دلاسه ورکوي.

کيداى سي تاسو وپوښتى:آيا نور ژوي په دې ناروغيو نه اخته کيږي؟

په ځواب کي بايد ووايوو:اخته کيږي خو نور حيوانات دسپي سره دمحاسيبى وړنه دي،دبيلګي په ډول دپيشي څخه انسان ته ددې ناروغى دليږد اندازه 7سلنه او دسپي څخه انسان ته ددې ناروغى دليږد اندازه 92سلنه ده. يوازي په فرانسه کي په 1976ميلادي کال کي 7ميليونو سپيو شتون درلودئ په داسي حال کي چي دفرانسي دنفوسو شمېر 52ميليونه وو.غربي هيوادونو کي سپيو ته داندازي څخه زيات ارزښت ورکول کيږي داسي چي هغوئ سپيو داولادونو څخه بي نيازه کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام په مبارک دين کي دساتني او ښکاري سپي څخه ماسيوا دنورو سپيو دساتلو اجازه نسته،ددې موخو پرته دسپيو ساتل ناروا دي؛ځکه رسوالله صلی الله عليه وسلم فرمايي:مَنْ اتْخَذ كلْبا ِالا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص مِنْ أجرهٍ كلِ يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574) دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپی ساتي هره ورځ يو قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يو پر څلوريشتمه برخه دثواب.

دسپي بويايي حس

خدای جل جلاله دحيوناتو په منځ کي عجيبه او هيرانوونکي ژوي پيداکړي دي چي هر يو يې هيرانوونکي ځانګړني لري.

سپي هيرانوونکی پياوړی دبويايي حس لري:چي دانسانانو دبويايي حس څخه يو ميليون ځله پياوړی دئ.

ښه نو که يو ګرام نشيي توکي په يوه کاغذ کي وپيچو،هغه په کوتيو کي بند کړو،کوتی بيا په کارتن کي کښيږدو او دياد کارتن سره سل نور کارتونونه يوځای کښيږدو: وبه وينو چي يو روزل سوی سپی دسلو کارتنونو په منځ کي دنشيي توکو لرونکی کارتن په نښه او پيدا کوي.هغه ته پياوړی بويايي حس ورکول سوی دئ .

څيرونو په ډاګه کړي ده چي په نړۍ کي هر انسان ځانګړی بوی لري،هيڅ وخت دوه انسانان يو ډول بوی نه لري. ديو روزل سوي سپي لپاره دابسنه کوې چي ديوه انسان دجامې يوه ټوټه بوی کړې او هغه دسلګونو انسانانو په منځ کي پيداکړې.

دانسان بويايي حجري 5سانتي متره مربع اوږدوالی لري مګر دسپي بويايې حجري،ژونکي 50سانتي متره مربع اوږدوالی لري. دانسان په پزه کي 5ميليونه بويايې حجري شتون لري دسپي په پزه کي 50ميليونه بويايي حجري شتون لري. دسپي بويايي حس دانسان څخه يوميليون برابره پياوړی دئ. څوک باور کولی سي چي ددې ژوي حافظه ميليونونه بوينه يادولی سي. که يو سپي وروزل سي سپي دبوی په پيژندلو کي تيروتنه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبيلگي په ډول کـه مـوږ دوه لوښـي چي 50ليټره اوبه پـه کښـي شـتون ولـري يـُوه تـه يـې يُوکاچوغه مالگه ور واچوو او هغه ښه پکښي حل کړو:سپی کولی سي دځپل پياوړي بويايي حس په مرسته دتروو اوبو لوښی دخوږو اوبو دلوښي ځخه بيل کړي.

جالبه داده چي په ځينو هيوادونو کي دگاز دپيپ لين دسوريو دمالومولو لپاره دسپيو ځخه کار اخلي،داسي چي سپی دگاز دپيپ پـه اوږدو بيايي او کوم ځـای چـي يـاد پيپ سوري وي سپی هغه دگاز دپيپ لين مامورينو ته په نښه کوي.

ځينو نورو هېوادونو کي دمجرمينو،وسلو،نشيي توکو او مينونو دپيداکولو لپاره دسپيو ځخه کار اخلي.

دوينې اړيکه دميکروبونو سره

الله جل جلاله دروانې وينې خوړل موږته حرام کړي دي. دغه امر دلاندي ايات شريف دعلمي اعجاز برخه ده: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطۡعَمُهُ ۥۤ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيۡتَةً أَوۡ دَمًا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ ۥ رِجۡسٌ أَوۡ فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦ‌ۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[ای محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چي مـا تـه راغلـي ده، پـه هغي کښـي خو زه کوم داسي شی نـه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مگـر دا چـي هغـه مرداره (خپلـه مړ شوی) وي يا توی شوې وينـه وي، يا د خوک غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو ځوك چي د اړتيا په حالت کښي (لـه دغو شيانو ځخه کوم شی وخوري) پرته له دې ځخـه چي هغـه د نافرمـانۍ اراده ولـري او پرتـه لـه دې ځخه چي د اړتيا له اندازې ځخه زياتی وکړي، نو په دې کښي شك نشته چي ستا رب لـه تېرېدني ځخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

******

روانـه وينـه دميکروبونـو داوسيدوځای دئ مگـر دانسـانانو او ژوو پـه بدن کـي داسـي غړي شتون لـري چي هغه وينـه پاکوي:پښتورگي وينـه دزهري مـوادو ځخـه پـاکوي او هغـه دفعـه کوي.کله چي يُو حيوان مړسي دهغه وينه دميکروبونو په خونـدي ځـای،داوسيدو ځـای بانـدي بدلېږي،په همدې خاطر ددې خبرې درکشف ورسته په ځينو غربي هيوادونو کي داسي قوانين

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ او پلي سول چي دويني او مردارسوي حيوان دغوښي خوړل يې منعه کړي دي،مګر الله جل جلاله 1400کاله مخکي پر موږ دروانيويني او مردار سوي حيوان دغوښو خوړل حرام کړي وه. دقصابۍ هر چاړه په زرګونو ميکروبونو لړلي وي:کله چي چاړه دويني سره په اړيکه کې کيږي ميکروبونه ويني ته ننوزي او هلته تکثر کوي،په نيم ساعت کي دوه برابره کيږي ،ياني زره ميکروبه په دري ساعته کي ميليونونه ميکروبونه کيږي؛ځکه خو داسلام په مبارک دين کي دحيواناتو دذبحه کولو امرسوی دئ. دميکروبو دډېرښت،تکثر اوسنيو نظرياتو ته په پام موږ دې پايلي ته رسيږو چي په اسلامي لاره ذبحه کول څومره اړين دي.

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ فَاطِر : 14] إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ)که هغوی وبولئ، نو ستاسي دُعاوي نشي اورېدای او که يې واوري، نو تاسي ته يې ځه ځواب نشي درکولای. او د قيامت په ورځ به هغوی ستاسي د شرك څخه منکر شي. د حقيقت د حال څخه داسي کوم صحيح خبر تا ته د يو باخبره ذات څخه پرته بل څوك نشي درکولای.******

عربو دجاهليت په زمانه کي:ويني په کلمو کي اچولي او هغه يې کبابولي،اوس هم په کفري هيوادونو کي ځيني خلک دا خوښوي چي غوښه دويني سره وخوري؛په همدې خاطر حيوانات نه ذبحه کوي بلکي هغه وژني او ټوټه کوي يې چي په پايله کي دژوي وينه دبدنه نه وزي او په غوښه کي پاته کيږي. ښه نو که موږ غواړ په ژوند دستونزو څخه خلاص،بريالي او خوشبخته سو دالله جل جلاله دحکمونو څخه بايد سرغړونه ونه کړو!دالله جل جلاله اوامر چي په قرآنکريم کي دي :په قرآن الکريم ځان پوه او په لارښوونو يې عمل وکړو.دقرآن الکريم لارښووني دانسان آزادۍ نه محدودوي بلکي دهغه دسلامتی زمانت کوي. که دبريښنا دمزو ديؤ لځ ځای خوا کي يؤه دړه باندي ليکلي وي "دبريښنا مزي ته لاس وروړل دمرګ خطر لري"ايا دبريښنا مامورينو داليکنه ستاسو دآزادئ دمخنيوي لپاره دلته ليکلي ده. دغه داړه چي هلته راځړول سوي ستاسو دآزادی دلمنځه وړلو لپاره نه بلکي ستاسو دخونديتوب لپاره را ځړول سوي، مومن انسان بايد داسي وپوهيږي. الله جل جلاله زموږ دسلامتی لپاره پولي ټاکلي دي،دالله جل جلاله دلوري دټاکل سو حدودو څخه سرغړونه نه کول،زموږ دبريا ،نيکبختی اوسلامتی لامل کيږي، او برعکس دهغه حدودو څخه سرغړونه زموږ دناکامی،بربادی لامل کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينې حراموالی

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطۡعَمُهُۥۤ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيۡتَةً أَوۡ دَمًا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجۡسٌ أَوۡ فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[ای محمده (ص)!] دوی ته ووایه: کومه وحيي چي ما ته راغلی ده، په هغې کښې خو زه کوم داسي شی نه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چي هغه مرداره (خپله مړ شوی) وي يا توی شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چي د اړتيا په حالت کښې (له دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخه چي هغه د نافرمانۍ اراده ولري او پرته له دې څخه چي د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښې شك نشته چي ستا رب له تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

******

پوهان دوينې په اړه وايي:وينه دخپل ځان سره:زهري؛اضافي،او زيان رسوونکي ترکيبونه ليږدوي ولي چي يؤه ددندو څخه دوينې دزهري او اضافي موادو ليږد او دبدن دوتلو په پار دهغوئ سره مرسته ده. وينه کي يوريک اسيد شتون لري چي دپرټينونو دتجزيي څخه ورسته جوړيږي.همدارنګه وينه دکلمو څخه زهري مواد دبدلولو لپاره ايني،ځيګر ته ليږدوي. که چيري انسان وينه وڅښې يا وخوري دانسان په بدن کي ديوريک اسيد،اونورو زهري موادو اندازه ډيريږي چي په پايله کي يې انسان دمغزو په ناروغيو اخته، په کوما او مړيني يې پای ته رسيږي.

وينه دميکروبو،ويروسونو دتوليد،تکثر لپاره خوندي ځای دئ.وينه کي بيلا بيل ميکروبونه،ويروسونه ځای لرې اوکه چيري انسان وينه وخوري ياد ميکروبونه،ويروسونه دانسان بدن ته داخليږي،موږ نه سو کولی دوينې څخه دساليمو خوړو په ډول ګټه واخلو په همدي خاطر دهغه حيوان دغوښو خوړل چي وينه يې دبدن څخه نه وي وتلي يا په اسلامي طريقه نه وي ذبحه سوی ناروا دي،ځکه که وينه دحيوان دبدن څخه ونه وزي په غوښه کي پاته کيږي او وينه کي ميکروبونه،زهري مواد او حتی ويروسونه شتون لري چي خوړل يې دانسان لپاره ډير زيان لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ بايد دهغه حيوان غوښه هيڅکله ونه خورو چي داسلامي شريعت سره سم نه وي حلال سوی. په اسلام کي دحيوان دغاړي شاه رګ پري کيږي نه ټول سر: ځکه دزړه اړيکه په بشپړ ډول دمغزو سره نه پري کيږي عصاب زړه ته امر کوي چي زه دويني دکمښت سره مخ يم وينه را واستوه زړه په پرلپسي ډول وينه مغز ته استوي ترڅو دحيوان دبدن ټوله وينه مغز ته دتلو په تکل دغاړي دشاه رګ څخه چي پري دئ دباندي ووزې.

ښه نو داسلامي شريعت حکم چي دپورته ايات شريف څخه سرچينه اخلي حکمت بايد مسلمان ته په پوره ډول څرګند وي.ښه نو که چيري موږ يؤه کفري هيواد ته سفرکوو بايد دداسي يؤه حيوان غوښه ونه خورو چي هغه داسلامي شريعت سرسم نه وي ذبحه سوی،داسلامي شريعت خلاف دمرادار سوي حيوان دغوښي خوړل حرام او روغتيا ته زيان رسوونکي دي.

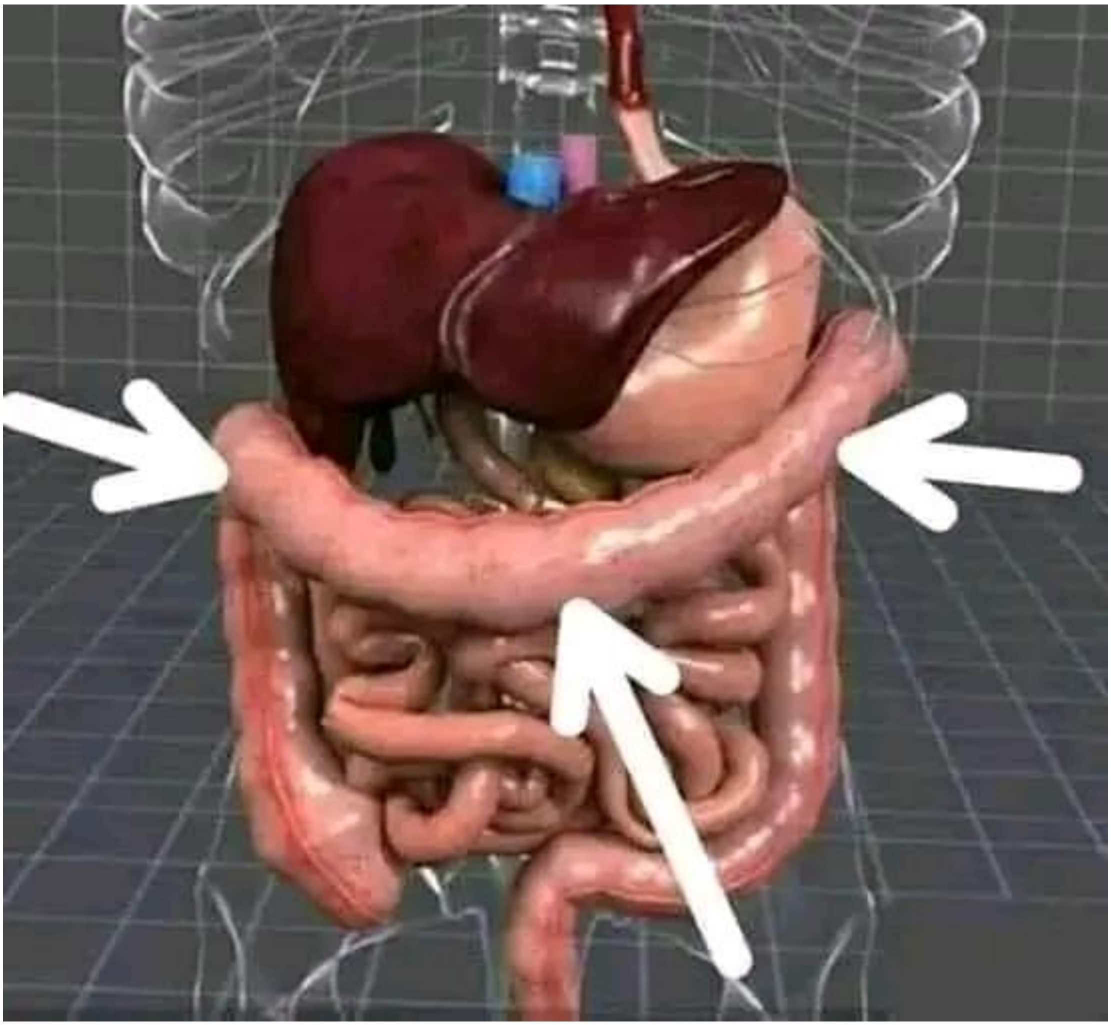

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس

الله جل جلاله آس دانسانانو دهوساينې او سرلوړۍ لپاره دهغوئ په واک کي ورکړی دئ.
آس ډېري ځانګړني لري چي يئوه هغه يې داوريدو پياوړی حس دئ:دغه حيوان دبل آس دليدلو وړاندي دهغه دپښو ترپهاری اورې او خپل خاوند ته خبر ورکوي.آس دعمر په ډېريدلو سره د نسل دتوليد وړتيا دلاسه نه ورکوي. ياد حيوان پياوړی تنفسي سيستم لري چي دوه لوی سږي دهغه سره مرسته کوي چي ډېر اکسيجن تنفس کړي او په ډېرو ځغستلو ژر ستړی نه سي. آس کولی سي دځان سره ډېر بار وليږدوي داسي چي دخپل وزن يو پر څلورمه برخه بار وړلی سي،دبيلګې په ډول که دآس وزن 400کيلو ګرامه وي سل کيلو ګرامه وزن وړلی سي، همدا ډول کولی سي په اوږدو مزلونو کي بيله اوبو او خوړو مزل ته دوام ورکړي.
آس پياوړې حفظه لري،او په کومه سيمه کي چي اوسيږي دهغي سيمي لارې ښه ورمالوميږي،که دآس دخاوند څخه لاره ورکه سي آس کولی سي هغه درخپله کوره ورسوي. آس خپل خاوند دهغه دليدلو پرته پر ږغ ،بوئ او دسپريدلو پر طريق پيژني. آس دخپل خاوند دکنټرول حرکاتو ته ژر مثبت ځواب ورکوي. آس دهوښيارو او وفا لرونکو ژوو دډلې څخه دئ. په علمي څيړونو کي څرګنده سوي ده چي پر آس سپرتيا دزړه،ايني،پښتورګو او هضمي سيستم دناروغيو په مخنيوي کي ونډه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی کبان

يؤدالله جل جلاله دنښو نښانو څخه چي دهغه پرلويې دلالت کوي په سمندرونو کي لوی کبان دي. يؤ ډول ددې کبانو څخه چي نيلي رنګ لري شمير يې: 150زرو ته رسيږي،130ټنه وزن او 35متره اوږدوالی لري.

که ددغو کبانو وزن دهغوئ په شمېر کي ضرب کړو يؤ لوی عدد لاسته راځي؛که چيري دغه عدد دمځکي پرمخ پر ټولو انسانانو وويشو هرانسان ته يې 6ميليونه او4کيلو ګرامه غوښه رسيږي. دغه کبان جالب جېنېنې ژوند لري کله چي دمور په خيټه کي وي اوږدولی يې دريؤه سانتي متر نه ډېريږي،د پيدايښت څخه څه موده ورسته يې اوږدوالی 7مترو او وزن يې 2ټنه ته ورسيږي.

دغه کبان مځکه دشمال څخه درجنوبه طی کوي،داستوا پر کرښه تيريږي دشمالي قطب څخه در جنوبي قطب پوري ځي. لکه څنګه چي پوهيږو په سمندرونو کي دتودوخي درجه توپير لري؛په همدي خاطر باد کبان دجربې يوه لايه لري چي پندوالی يې يؤمتر ته رسيږي اوهغوئ دسړو او تودوخې څخه ساتي.

دغه کبان په يؤځل 4ټنه خواړه خوري او درځلورو ټنو په کمو خوړو نه مړيږي.

کله چي کوچنيو کبانو ته ګورو دلويو کبانو ټول غړي په هغوئ کي هم وينو مګر دلويو کبانو دغړو څخه کوچني. ښه نو لوی کبان دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه دي.

په رښتيا چي هرڅه په سمندرونو کي دي ټول زموږ دګټي اخيستني لپاره پيداسوي دي,الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الجَاثِيَة : 13](وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الۡاَرۡضِ جَمِيۡعًا مِّنۡهُ‌ؕ اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوۡمٍ يَّتَفَكَّرُوۡنَ) هغه د اسمانونو او ځمکي ټول شيان ستاسي لپاره مسخر کړل، هر څه له خپل لوري څخه؛ پدې کښي ستری نښانې د هغو خلکو لپاره دي چي غور او فکر کوونکي دي.****هرڅه چي الله جل جلاله پيداکړي دوې ګټې لري لومړی يې:عبرت،لاربنوونه اوپيژندنه دويمه يې دونيايي ګټه.[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 73-74]نَحۡنُ جَعَلۡنٰهَا تَذۡكِرَةً وَّمَتَاعًا لِّلۡمُقۡوِيۡنَ)موږ دا (اور) د

(دوږخ) درپه زړه کولو وسيله او د اړو کسانو لپاره د ژوند متاع ګرځولې ده.(فَسَبِّحۡ بِاسۡمِ رَبِّكَ الۡعَظِيۡمِ)نو [اې پېغمبره (ص)!] د خپل عظيم رب نوم په پاکی سره ياد کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلامي کبان

يؤډول کبان شتون لري چي هلامي نوم لري. دغه کبان دايتاليا او فرنسي دساحلي سيمو داوسيدونکوسره ډېر وخت لپاره وجنګيدل او هغه ساحلونه يې په ويرونکو سيمو بدل کړل،داسي لکه دزهري مارانو څخه ډکي دښتي.

يؤ ګرځيدونکي چي دساحل څخه يې ليدنه کول وويل:دپښې دبجلکي سره مي ناڅاپه يؤ درد احساس کړ داسي درد لکه يؤڅوک چي مې پر بجلکي سور سيخ راونږسي،ورسته دريؤه پاو مي داسي احساس وکړ لکه چا چي مې سرسنجاق کړ ورسته درهغه بې هوښه سوم،درژغورني ورسته چي ډاکتر مي فشار کتلى وو نژدي وصفر ته وو.

ځيني پوهان وايي:په هغوسيمو کي چي دهلامي کبان شتون لري په هر متر مربع کي 25کبان دي،ددغو کبانو ډله چي اوږدوالى يې دوو مترو ته رسيږي په کښي زيات شمېر هلامي کبان شتون لري. کب پيژندونکي وايي:ددې کبانو د جنګ کولو:دانسانانو دچيچلو آره موخه نه ده مالومه،چي دوئ ولې په ساحلونو کي جنګيږي.

دهلامي کب داستراليايي ډول نيښ دومره پياوړى دئ چي په څو دقيقو کي دانسان دمړيني لامل کيږي. دهلامي کبان سترګي او غوږونه نه لري،همدارنګه مغز هم نلري،دهغوئ بدن نازک،پوست دهوا او اوبو پر وړاندې پياوړى دئ. ديادو کبان دبدن 98سلنه اوبه جوړوي.

ياد کبان زهري دي او زهر يې انسان ته زيان رسوونکي دي. ډاکتران لارښوونه کوي چي ساحلونو کي بايد اوليه مرستې شتون ولري. همدا ډول دساحل ليدونکو،سيلانيانو ته لارښوونه کوي چي دځان سره بايد کورتيزول درمل ولري ځکه چي سيلانيان ديادو کبانو دحملو څخه خوندي نه دي. دراوسه پوري ژوند پيژندونکي او سمندر پيژندونکي پوهان ددې کبانو دجنګيدلو دعلت په پيداکولو نه دي بريالي سوي او ددي کار لپاره يې کوم ښکاره دليل نه دئ موندلى،خو اسلامي پوهان په دي باوردي چي ياد کبان په نبنه سوي نقشي،موخي باندي چي دالله جل جلاله هغوئ ته ښوولي ده حرکت کوي؛ځکه ياد کبان دهغو ساحلونو لورته راغلي يا ځي چي دانسانانو دفساد له کبله تباسوي دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچه او لمده کښې د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شویدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښایي چي دوی راوګرځي.

*******بیا الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الزُّمَر : 62]اللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ وَكِيلٌ) الله د هر شي هستوونکی دی او هماغه د هر شي ساتونکی دی.**

****

بیله اجازي دخدای جل جلاله دغه کبان حرکت نه سي کولی ،هیڅ عاقل انسان بیله موخي حرکت نه کوي!څنګه به ددې کبانو حرکت بیله موخي وي؟ الله جل جلاله فرمایي: [سُوْرَةُ هُود : 56] إِنِّى تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُم ۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذٌۢ بِنَاصِيَتِهَآ ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ) زما توکُل پر الله باندي دی چي زما رب هم دی او ستاسي رب هم. هیڅ ساکښ داسي نشته چي وچولي (د تندي وېښتان) یې د هغه (الله) په لاس کښي نه وي. بېشکه زما رب پر سمه لار دی.

****

بیا فرمایي: [سُوْرَةُ الحَدید : 22](مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ) هیڅ مصیبت داسي نشته چي په ځمکه کښي ستاسي پر خپل نفس نازل شي او موږ هغه له پیدا کولو څخه مخکي په یو کتاب کښي نه وی لیکلی، دغسي کول د الله لپاره ډېر اسانه کار دی.

****

دغه کبان هم دالله جل جلاله لښکر دي؛ډېر لښکریان.الله جل جلاله فرمایي:

[سُوْرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيَسْتَيْقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَيَزْدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِيمَٰنًا ۙ وَلَا يَرْتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْبَشَرِ)موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتي ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموینه ګرځولی ده، تر څو چي د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ایمان زیات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا ووایي چي ښه نو، د الله د دې عجیبه خبري څخه څه مطلب کېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي ګمراه کوي یې او چا ته چي یې خوښه شي لاره وربښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.

*****

دهلامي کبان چي ديونان،فرانسې او ايتاليا په ساحلونو کي جنګ کوي ياشتون لري او هغه ساحلونه يې داسي کړي لکه دوژونکو مارنو څخه ډکې ويرونکي دښتونه،په دي کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

دسمندر بريښنا،برق لرونکي کبان

پوهان وايي:هيڅ شی داسي نسته چي په خپلو کارونو کي بريښنايي قوه توليد نه کړي.

دبيلګې په ډول دانسان زړه دولټ يؤ سلنه بريښنا توليدوي،دزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله دEcg ماشين دزړه بريښنا يي جريان مالوموې ځکه خو دغې آلي ته Ecgدزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله وايي.

هره عضله په خپل حرکت سره بريښنايي قوه توليدوي،دغه قوه داسي ده چي انسان کولی سي هغه وزغمي؛مګر هغه څه چي هيرانوونکي او خورا جالب دي هغه دادي چي:يؤډول کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دهغوئ دلوري توليد سوې بريښنايي څپی 220ولټ دي. دغه کبان دسمندر په ژورو کي دبريښنايي جټکو په مرسته دځان ساتنه کوي او خپل دښمنان پري وژني. يؤبل ډول ددې کبانو داسي دئ چي دخپل داوړو اړخونو څخه داسي بريښنايي څپې توليدوي چي پياوړتيا يي 600ولټه ده.

څيرونکو ياد کبان يؤه حوض ته راوړل چي ياد حوض دڅو څراغونو سره وصل وو،ددغو کبانو په هر وار بريښنا ازادولو سره شپږ څراغونه روښانه کيدل،په داسي حال کي چي هرڅراغ 100ولټه بريښنا ته اړتيا درلودل. دڅرغونو دغه روښانه کيدو څو ثانيې وخت دلود.

ياد کبان څنګه بريښنا توليدوي؟

ديادو کبانو دبدن در څيرلو ورسته په ډاګه سول،چي دغه کبان په خپلو اړخونو کي شپږ غابښو ته ورته جوړښتون لري چي سرو کي يې بريښنايي حجرې،ژونکي شتون لري،او دکيمياوي موادو په مرسته يې دکب په بدن کي بريښنايي قوه توليدوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوئ وموندل چي يو کب در400دېرې بريښنا توليدونکي ژونکي لري،چي دځنځير په شان ديوبل سره مښتي دي او دمغزو دامر سره سم په يوه وار دخپل دښمن لورته خپله انرژي خالي کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]

سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ ۗأَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

****

ښه نو يوډول کوچنی کب 220ولټه اوبل ډول کب 600ولټه بريښنايي جټکې توليدوي،دا دالله جل جلاله دلويی او حکمت دنښو څخه يوه ده،په ريښتيا چي دالله جل جلاله ټول مخلوقات دهغه جل جلاله پر قدرت،عظمت او علم شاهدي وايي.

دسلمون،سالمن کبان

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې دسلمون کبان دي.

دغوکبان په خپل هيرانونکي کار پوهان په تعجب کي کړي چي بيله قرآن کريم څخه دهغه تفسير نه کيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعۡطَىٰ كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

******

دغه کبان دامريکان دسيندونو په سرچينو کي زيږي،دهغه سيندونو دځروبو،ابشارونو څخه راکښته کيږي داطلس دسمندر پای ته ځي او ورسته دفرانسي ساحلونو ته مهاجرت کوي،ورسته درهغه بيرته راګرځي دخپل پيدايښت ځای ته راستنيږي.

دايو ګمان او فرضيه نه ده بلکې پر يادو کبانو کلونه کلونه څيړنې سوي،په ځينو سيندونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دڅيرنې ځايونه جوړسوي:چي ددومياشتو په جريان کي يې د دوميليونو څخه ډېر دسلمون کبان شمېرلې دي چي بيرته دخپل پيدايښت ځاى ته راستنيدل.

څيرونکو پرهغوئ ځينې فلزي آلي چي پر هغو ديادو کبانو دکډوالۍ تاريخ ليکل سوى وو دهغوئ پر بدن نصب کړي ترڅو چي هغوئ بيرته راستانه سي دهغوئ دسفر وخت پرې مالوم وي. دهيرنتيا ځاى دادئ چي هغوئ څنګه داطلس سمندر څخه بيرته دخپل زيږيدنې ځاى ته راګرځې. که موږ يو سمند پيژندونکى په کښتۍ کي سپورکړو اوهغه ته ووايو دفرانسې دسواحلو څخه دامازون ځنګله سيندونو ته ولاړسه:ياد پوه او متفکر که هر څومره هم په سمندري سفرونو کي تخصص ولري او دهغه سره نقشه اوبل لارښوونکي آله نه وي :نه سي کولى تاکل سوي ځاى ته ورسيږي.

مګر دغه کبان چي دسمندر په ژور کي تګ کوي خپل منزل ته ځان رسوي،که چيري هغوئ دري درجې هم دخپل لارې څخه چپ سي دشمالي امريکا څخه يې جنوبي امريکا ته لار بدليږي،ددې سربيره څنګه ياد کبان دفرانسې دساحلونو څخه دخپل پيدايښت ځاى ته ستنيږي،په داسې حال کي چي دانسانانو امکانات دکبانو په لاس کي نه دي.

ياد کبان کولى سي پرکومه لار چي تللي بيرته پرهغه لاره ولاړ سي چي حتا ځيني وخت دلوړو ځروبو څخه پورته کيږي،دهغوئ څخه دځروبو څخه دپورته تللو په وخت کي دقيق انځورونه اخيستل سوي دي چي هغوئ غوښتل بيرته خپل دزيږيدو ځاى ته ستانه سي.

ښه نو داکبان چا داسې پيداکړي؟چاهغوئ ته دلارې مالومولو وړتيا ورکړي؟الله جل جلاله فرمايي [سُوْرَةُ طٰه : 49]قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يٰمُوسٰى)فرعون وويل: "ښه نو، بيا ستاسي دواړو رب څوك دى، اې موسى؟!"[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدٰى) موسى (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دى چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى)[اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاکي سره ستاينه وکړه؛(الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا کړي، بيا يې اندول برابر کړى دى؛(وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى)او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه کړل، بيا يې لاره وښودله؛*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه دحيوانــاتو پــه چلنــد،کړنو او جوړښــت کــي ژور آنــد وکــړو هيرانــوونکي پيښــې بــه ووينو:دسلمون،سليمان دکب سربيره،سمندري ماران الوتونکي مرغان،حيوانات،نباتات چا دوئ پيداکړي دي؟

چا دوئ ته دژوند تګلارې ښوولې دي؟چا هغوئ تـه پـه شپه او ورځ کـي دخپلو مخو دڅارلو وړتيا ورکړې؟

دا دالله جل جلاله مخلوقات دي چي په بشپړ ډول بې‌له کومي کمۍ الله جل جلاله پيداکړي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر کب

يو سمندر پيژندونکی دسمندر په اوبو کي په ځيرونو بوخت وو،چي يوه لوی کب ته يې پام سو چي دخپلې ډلې بيل او ديوه کوچني کب لورته يې حرکت وکړ.

دمعمول سره سم دي سمندري پوه فکر وکړ لوی کب دکوچني کب دخوړلو په نيت دهغه لورته حرکت وکړ،مګر دهغه پر خلاف يې وليدل چي لوی کب دکوچني کب خواته ودريدئ او کوچني کب دهغه دځينو خالونو په خوړلو پيل وکړ.

تقريباً ورسته درلسو کالونو يو هيرانوونکی حقيقت ځرګند سو هغه داوو چي :دغه کوچني کبان دټولو کبانو درملنه کوونکي يا ډاکتران دي،او يو ناليکلي وعده،يا پريکړه دټولو کبانو په منځ کي سوي ده چي دغه ډول کوچني کبان بايد دنورو کبانو لخوا ښکار او ونه خوړل سي.په دي اړه ډيرې ځيرنې وسولې او دهغوئ په اړه ډير مالومات لاسته راوړل سول،چي ورسته پوهان لخوا يادو کبانو ته د درملنه کوونکو يا ډاکترانو کبانو نوم ورکول سو. الله جل جلاله ددې کب خواړه دنورو کبانو دزخمونو په چرکونه،نوونه ايښي دي. لوی کبان دخپلو زخمونو ددرملنې لپاره ديادو کبانو خواته درومي .

ځيني ويډيو ګاني چي دياد کب څخه سوي ډيرې هيرانوونکي دي يوکب ددې کوچني کب خواته راځي او خپله خوله ورته خلاصوي ترڅو دياد کب دزخم چرک وخورې،کوچنی کب دهغه خولې ته ننوزې په همدې وخت کي يو نسبتً غټ کب دناروغ کب دښکار لپاره راځي،ناروغ کب درملنه کوونکي کب ديو ډول ږغ سره يوځای دخولې څخه غورځوي اوتښتي.دا څنګه وعده او قرارداد دئ چي دسمندر په ټولو برخو کي دهغه څخه پيروي کيږي.

دغه کبان چي الله جل جلاله پيداکړي دي يو ښه توږونکي آله لري چي پرځای کارکوي،ددې کب هضمي سيستم داسي دئ چي چرک اونوونه قبولوي او همدا مواد ددې کب خواړه دي،کله چي يو لوی کبان ديوبل سره ټکر يا جګړه کوي :زخمي کيږي؛دزخم،ټپ دالتهاب ،چرک څخه دخلاصون په پار دياد کوچني ډاکترکب خواته ځي او هغه يې درملنه کوي.

ځيني وخت ددې کب خوات ډير کبان ددرملنې لپاره راځي نو ديوبل سره شخړه نه کوي بلکي دمتمدينې ټولنې دوګړو په شان په نوبت کي دريږي،يو بل ته تکليف نه رسوي. کبان انتظار کوي ترڅو ددرملنې نوبت يې را ورسيږي؛ځيني وخت ديوه کب درملنه يوه دقيقه يا دهغه څخه ډير وخت نيسي او پرخپله لاره ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11]هٰذَا خَلۡقُ اللهِ فَأَرُونِی مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنۡ دُونِهِۦ ۚ بَلِ الظّٰلِمُونَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِينٍ
) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟
ـ اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهۍ کښي غور ځېدلي دي.

******

ميليونونه کبان په سمندرونو کي ژوند کوي:چا هغوئ ته ور وښوول چي دا درملنه کوونکی کب بايد ونه خوړل سي او زيان ورته ونه رسيږي ترڅو هغه خپل کار ته په ښه ډول دوام ورکړي ؟آيا هغوئ عقل لري؟الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِیۡۤ اَعۡطٰی کُلَّ شَیۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰی) موسى (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتونكي مرغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرغان

يوځــای مــې ولوسـتل داســي هــيڅ يــوه الوتکــه شــتون نــه لــري چــي دمرغــانو وکــارونو تــه ورسيږي،يا حتا هغه کارونو ته نژدي سي.

الوتونکي مرغان الله جل جلاله پيداکړي چي دهغه جل جلاله دعظمت نښه ده او دهغوئ داسي توصيف کوي:[سُوۡرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

الوتونکي دنورو مخلوقاتو څخه ډېرې ښکلاوي لري،او ډېر زړه را کښوونکي دي.دنړۍ په هره برخه او موسم کې موندل کيږي:په قطبي سيموکي،دغرونو په هسکو څوکو،پـه سمندرو کي؛په تاريکو ځنګلونو کي؛پـه وچو دښتو او ګڼ ميشتو ښـارونو کـي .څيرونکو دراوسـه 9 زره ډوله مرغان پيژندلي دي.

خدای جل جلالـه مرغـانو تـه سپک وزن ورکړی ترڅـو دهغوئ لپاره الوتنـه آسانه وي.دهوا دليږد کوچني پيپونه،خاليګاوي دهغوئ دبدن په هره برخه کي شتون لـري ترڅـو وزن يـې کم او دالوتلو په وخت کـي يـې بدن سوړ،خنک کړي. خدای جل جلالـه دهغوئ هډوکي خـالي او ښکې سپکې پيداکړي دي،ترڅو په ښه ډول الوتنه وکولی سي.

مرغان ښه ليدل کولی سي چي دځينو دليد وړتيا يي دانسان دليد 8برابره ده. ځينـي يـې خپل ښکار د2000مترو ليري څخه ويني،دهغوئ سترګې ددې توانايي لري چي ديؤې پـوره دايرې په اندازه وګرځي پـه داسي حـال کـي چـي دانسـان سترګې يؤازي 180درجې سيمه بيلـه سر ګرځول ويني. دمرغانو سترګې دسره په دواړو خواو کي شتون لري چي کولی سي بيلـه سر ګرځول يؤه بشپړ دايره وويني. ځيني مرغان خپل ښکار ددوه کيلومتره لوړې څخه په ښـکاره ډول ويني. ځيني يې خپل هګۍ دونو په پـانو کـي درنظر لانـدي سـاتي، ځينـي نـور مرغـان بيا خپل ښکار داوبو لانـدي وينـي او هغـه ښـکارکوي. دځينـو مرغـانو تيزوالـی پـه سـاعت کـي 130کيلـومتره او دځينـو سـرعت يـې بيـا دښـکار پـه وخـت کـي 350کيلـومترو تـه رسـيږي لکه:دښکاري باز.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني مرغان بيله دريدلو 6زره کيلومتره الوتنه کوي يا 86ساعته بيله دمې خپل وزرونه رپوي او په ياده موده کي دخوړو او اوبو څخه ګټه نه اخلي. ايا داسي الوتکه سته چي بيله تيلو او ډېرې انرژۍ دومره فاصله ووهي.[سُوۡرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نهويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

:****

د ډېرې قوې؛پياوړتيا توليد،کلکې او سپکې پرزې دیوې الوتکې دوه بنسټيز شرطونه دي چي هره الوتکه يې بايد ولري ترڅو الوتنه وکولی سي.

مرغان پيژندونکي وايي:دغه دوه شرطونه په مرغانو کي شتون لري،ياني ډېره قدرت،او سپک وزن دغه محرک قدرت مرغانو دسينې دپياوړو عضلو،پياوړی زړه چي قوي غورځيدا لري څخه لاسته راوړی. مرغان ددې توانايي لري چي په زيات سرعت د ډېروخت لپاره الوتنه وکړې.

دمرغانو تنفسي سيستم دعضلاتو دتوليد سوي تودوخې پروړاندې دمقابلې توان لري،دخوځنده وسايلو جوړونکي تل ديادو وسايلو دسيستمونو دسړولو يا يخولو لپاره دستونزو سره مخ وي؛که چيرې ديادو وسايلو ديخولو په سيټم کي لږ هم ستونزه وي،نور سيستمونه به ښه کار ونه سي کولی او کيدای سي اور واخلي.

الوتونکي در5زره کيلومترو ډېره الوتنه کوي او ډېره انرژي پر دغه لاره کاروي ددې سربيره خوله هم نه کوي.

هيرانوونکي ده دمرغانو زړه او عضلې څومره پياوړي دي چي ياد کار بيله ستونزې سرته رسوي. دمرغانو په بدن کي کوچني پيپونه شتون لري چي دسږو څخه پيل کيږي؛ديادو کوچنيو پيپونو دلاري هوا دمرغه دبدن ټولو برخو حتی دپښو خواو ته رسيږي ترڅو دالوتنې په وخت کي دمرغه عضلات خنک وساتي. دمرغانو تنفسي سيستم دهغوئ په ټول بدن کي برخي لري،کله چي مرغه هوا تنفس کوي دعضلاتو ټولو برخو ته يې رسيږي ترڅو هغوئ خنک،ساړه وساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو مرغه چي طلايي الکردان نوميږي بيلـه دريدلو در5500کيلـومترو ډيره الوتنـه کـوي،مګر ډېر لږ وزن دلاسه ورکوي چي دهغه ټول وزن ته دلاسه ورکړی وزن چندان شی نه وي.

[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَءَايٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ) حقيقت دا دی چي په اسمانونو او ځمکه کښي بې شمېره نښاني د ايمان راوړونکو لپاره دي.

******

سمندري ښکاري سپين مرغه چي شا يې خړه او سريې تور دئ (Tern)

ياد مرغه ديخنی څخه تېښتي :پـه همدې خـاطر دشمالي آسيا او امريکـا څخـه جنـوب لورتـه مهاجرت کوي،دياد کار دسرته رسولو لپـاره پـه ژمـي او دوبـي موسمونو کـي 9زره کيلـومتره الوتنه،سفرکوي.

ددې مرغـه وزرونـه داوبـو ضـد دي يـانې نـه لنديږي،کـه چيـري ديـاد مرغـه وزرونـو اوبـه جذبولی:په اوبو کي دهر وار غوټې سره بـه يې وزرونـه ډېر درنيدل او بيا بـه يې پرواز نـه سوای کولی . مرغه پيژندونکي پوهان وايي:دټولـو سمندري مرغانو وزرونـه نـه لنديږي؛پـه اوبو کي در غوټه کيدو ورسته يې پر وزرونو اوبه هيڅ اغيزه نه کوي،هغوئ دسمندري کبانو څخه ځانونه تغذيه کوي.

سپين سمندري مرغه ځيني ښکاري الوتونکي ځارې:کلـه چي هغوئ کب داوبو څخـه پورتـه کړې او غوارې دځان سره يې ولېږدوې سپين مرغه پرهغوئ حمله کوي،هغه بيريږي او کب ايله کوي،سپين مرغه مخکي له دي چي کب اوبو ته ورسيږي هغه نيسي.

ددې مرغـانو يـو بـل ډول دشـمالي منجمـدي سيمی څخـه جنـوبي منجمـدې سيمې تـه کـډوالي کوي،پـه يـاد مهـاجرت کـي هغوئ 32زره کيلـومتره لار وهـي. کيـدای سـي سـوال وکړئ:چـي داڅنګه مالومه سول چي ياد مرغه دومره ډېره لار طی کوي؟

په ځواب کي بايد ووايو:څيرونکي پريـادو مرغـانو يـوه بريښـنايي آلـه تړې چي هغه آلې کـي ديـاد مرغـه وهـل سـوي لار او انـدزه يـې مـالوميږي يـانې دمرغـه دتګ،سـرعت او طـی سـوي فاصلې ټول مالومات خوندي کوي. ځيني نور مرغان 4زره کيلـومتره مزل کوي بيلـه دې چي استراحت وکړي يا کوم څه وخوري؛ځيني نور مرغان بيا 86ساعته پرلپسي سفرکوي.

[سُوْرَةُ المُلك : 19]أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

****

بيالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النُّور : 41](أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَـهُ مَن فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَٰٓفَّٰتٍۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ) ايا تـه نـه وينـې! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځه او ثنـا ستايني کړنلاره پيژنـي. او دوی ټول چي څه کوي، الله پرې پوهيږي. ****همدارنګه بيالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَـمْ يَـرَوْا إِلَـى الطَّيْـرِ مُسَخَّرٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَـا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللّٰهُۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي پـه څـه شان مسخر دي؟ دوی لـه الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښانی شته چي ايمان راوړي.*****

دغه دري اياتونه چي پوره څرګند او محکم دليل دئ: موږ اړباسي چي دمرغانو دپيدايښت او ټولو مخلوقاتو په پيدايښت، خلقت کي ژور اندوکړو!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتري دتاريخ لومړۍ هوايي ليک ليږدونکي

نورالدين الشهيد چي کله دشام او مصر آمر وو هوايي پستي خدمات يې په کار واچول،ياني دکوترو په مرسته دليک استول. دپوهانو په وينا دليک وړونکو کوترو 500ډولونه شتون لري.کوترې ډېرې هوښياري او دلوړ پروازکولو وړتيا لري.کوترې داسي مرغان دي چي ژر اهلي کيږي.[سُوْرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

***

چا دا مرغه رام؟چا دي مرغه ته دزيرکی پياوړی قدرت او دډېرې الوتنې وړتيا ورکړي؟چا دا مرغه دانسان چوپړکوونکی ګرځولی؟

ليک وړونکي کوترې بېله دمې زرکيلومتره لار وهې؛په هره دقيقه کي يو کيلومتر اويو ساعت کي 60کيلومتره الوتنه کوي.ياد مرغه دکاله 9جوړې چيچيان روزې. کوترو په هواکي دليک په ليږدولو کي زموږ سره مرسته کول او دهغه وخت په مقياس يې ليک ترټولو ژر خپل موخې ته رسوئ.

په هر حال سلطان نورالدين الشهيد د دمشق او قاهرې ترمنځ دليک دليږلو لپاره دکوترو څخه ګټه اخيستل چي پر يادو کوترو دسلطان نوم حک سوی وو،نورالدين دمځکې په بيلا بيلو برخو کي د2000ليک وړونکو کوترو څخه کار اخيستئ. پوښتنه پيداکيږي:څنګه دغه مرغان ورته په نښه سوي ليرې منزلونه پيداکوي؟ څنګه کولی سي دغه ليري فاصلي ووهي؟ هغه حس چي کوتري ته لارښي څنګه کارکوي؟

ځيني پوهان وايي:پرمځکه داسي نښې شتون لري چي کوترې هغه په يادوي او دهغه نښو په مرسته خپل لار پيداکوي. دايوفرضيه ده چي نورو پوهانو رد کړي ده،داسي چي کوتره يې په ترلو سترګو دموخې لورته واستول هغه خپلې موخې ته ورسيدل. دويمه فرضيه:کوتره دلمرسره زاويه جوړوي چي دهغې په مرسته خپل منزل ته ځان رسوې. که ووايو چي کوتره دشپې هم مزل کوي دافرضيه هم رديږي. دريمه نظريه:ځېنې پوهان باور لري چي دکوترې په مغزوکي يو رادار دئ چي دمځکې دمقناطيسي ميدان څخه په ګټې اخيستو خپله لارپيداکوي او خپلې ټاکل سوې موخې ته رسيږي. په ورستيو وختون کي دانظريه تائيدسوي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلالـه فرمـايي :[سُوۡرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبْ ِحِ اسْمَ رَبْ ِكَ الْأَعْلَـى) [اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبـه رب د نـوم پـه پـاکي سره ستاينه وکړه؛ (الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا کړي، بيا يې انډول برابر کړی دی؛ وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى) او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه کړل، بيا يې لاره وښودله؛

****

پـاکي دي وي الله جل جلالـه لـره چـي هيرانـوونکي مخلوقـات يـې پيداکړي؛هغوئ يـې پـه خپلـو کړنو مامور کړي او لارښوونه يې ورته کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمرغانو کډوالي

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 79] فَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ) نـو [اې پېغمبره (ص)!] پر الله توکُل ولره. په باوري ډول ته په ښکاره حق باندي يې.

***

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه ويني؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

موږ ددې ايات شريف سره څنګه چلند کوو،آيا په دې ايات شريف کي پـه مځکـه او آسمانونو کي دتفکر انګيزه شتون نه لري؟آيا دا ايات شريف دالله جل جلاله پرعظمت،لويي دليل نه دئ؟ دکومه وخت چي انسانانو مرغان پيژندلي ويني چي ځيني دهغوئ څخه په يخ کي ورکيږي او په پسرلي کي بيرته راځي.

پوهان وايي:هرکـال پـه لسګونه زره مرغـان مهاجرت کوي،پـه ځـانګړي ډول دشمالي نيمې کرې څخه جنوبي نيمې ُکري تـه،مرغان دشمال څخه جنـوب تو دجنوب څخـه شمال تـه سفر کوي. دمرغانو ددې کډوالی پوره مالومات داوسنيو پرمختللو وسايلو په مرسته څرګند سوي دي.پر 13ميليونو مرغانو ځيرنې سوي داسي چي کله ياد مرغان کوچني او په خپلو ځالو کي وه دهغوئ پـر پښو،لوری،سرعت او فاصلـه مـالومونـکي آلـه تـړل سـوي ترڅو دشمال څخـه درجنوبه دهغوئ سفر وڅارل سي،دا کار يؤه نړيوال ځيرنيز مرکز کړی. داسي مرغـان شـتون لري چي 14زره کيلومتره لاروهي. يؤ بل ډول يې 16زره کيلومتره مسافرت کوي.

ترټـول ډېـره فاصلـه چـي دمرغـانو يـؤې ډلـي وهلـي وه 22زره کيلـومتره وه،يـانې دشـمالي منجمدڅخه دافريقا جنوب ته،په داسي حال کي چي دسفر په دوام کي ديادو مرغانو سرعت په ساعت کي د40او100کيلومترو په منځ کي وو. دښکاري باز سرعت دښکار پـه وخت کـي پـه ساعت کي 350کيلومترو تـه رسيږي.ځيني ځيرنـې چـي دمرغانو پريؤه ډول سـوي څرګنـدوې چي يادو مرغانو2500کيلومتره لار بيله دمي کولو په 20ساعته کي وهلي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينې مرغان 1000متره ځيني 4200متره ځيني نوربيا 6000 زده متره او ځيني نور مرغان دهيماليا دغره پرسر دايوريسټ دڅوکي څخه لوړ 9000 متره کي الوتنه کوي په داسي حال کي چي دنړۍ پرمختللي الوتکه دولس زره متره لوړيږي. ښه نو بايد دمهاجرت کوونکو مرغانو په مغزو کي وخت ښوونکی يا جنتري وي چي هرکال پر مالوم وخت سفر پيلوي او پرټاکلي وخت بيرته راستنيږي. څوک هغوئ ته خبرورکوي چي دمهاجرت وخت را رسيدلی؟ پوهان وايي چي مرغان د اوږده مسافرت کولو عجبه توانايي لري،چي دمځکي پرمخ هيڅ بل ژوی دسفر داسي وړتيا نه لري. په دې کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

جالبه داده چي مرغان دسفرکولو لپاره تياری نيسي،مخکي له دې چي مهاجرت وکړي په خپل بدن کي چربي ذخيره کوي ترڅو دسفر په وخت کي ددې چربي څخه ګټه واخلي. ځيني پوهان وايي چي مرغان دخپل لارې دموندلو لپاره دطبيعي نښو،غرونو،سيندونو اوځنګلو څخه ګټه اخلي،دانظريه ځکه ناسمه ده ځکه مرغان دشپې هم مزل کوي.
ځيني نوربيا وايي چي مرغان دخپل پياوړي بويايي حس په مرسته لاره پيداکوي،ديادوني وړده چي دانظريه داوسنيو پرمختللو انځور اخيستونکو آلو په مرسته په ځينو مرغانو کي منل سوې ده. ځيني وايي چي مرغان دلمر په مرسته لاره پيداکوي؛مالومه سول چي مرغان دلمر په نشتون کي هم خپله لاره نه ورکوي.
په دې ورستيو کي وموندل سول چي دمرغانو په سر کي يؤ نسج شتون لري چي حجم يي درنيم ملي متر کم دئ او دداسي موادو څخه جوړ سوی چي دمځکې مقناطيس پرهغو اغيزه کوي،ددې کار دښه څرګنديدا په پار څيرونکو داسي پيچلی سيم دمرغه پر بدن وتړی چي دهغه دمقناطيس لوري دمځکي دمقناطيس دلوري سره بدلون درلودئ؛په دې سره مرغه خپل تګ لوری بدل کړ او دهغه پر عکس يې سفر پيل کړ. داسوال لا همداسي پرځای پاته دئ چي ددې نسج حقيقت څه دئ چي دمرغه دسترګو او مخ په منځ کي ځای لري او دمځکي دمقناطيسي قوې څخه کاراخلي. دځينو په اند مرغان پر ستورو خپله لار مالوموي؛مګر پر کوموستورو او څه ډول؟ښه نو دوې نظريي پاته سولې:يؤه دستور اوبل دمځکي دمقناطيسي اغيزه دمرغانو په سر کي پرنصب نسج يا آلې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو که چيري مرغه دهمدې نسج په مرسته لارموندې او دمقناطيسي ميدان څخه يوه درجه خپل مسير ته بدلون ورکړې مالومه خبره ده چي زرګونه کيلومتره دخپل منزل څخه ليري کيږي. دغه راز همداسي راز پاته سو،دا دالله جل جلاله کلام دئ چي فرمايي:

[سُوۡرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَآفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

ښه نو دمرغانو دلارې دپيداکول ورتيا چي دهرشی په مرسته وي،دالله جل جلاله لارښوونه ده چي هغوئ ته يې ورکړي . يوشی چي دپام وړدئ هغه دادئ چي کوچني مرغان چي مخکي يې سفر هم نه وي کړی او کومه روزنه يې هم نه وي ليدلي څنګه دغه اوږده سفرونه په لومړي ځل کوي؟ چا دغه قدرت دغه کوچني مرغه ته ورکړی؟ الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

دا جالبه ده چي يوه شې دهوايي سفرونو ليکې سيده نه دي:يوه مسافر وړونکي الوتکه چي څوکيلومتره سفرکوي دخپل تګلوري دبدلون لپاره يې چلوونکی په يوه کوچنۍ زاويه کي اړه کيږي چي دمځکې دترافيک،لارښود سره په پرلپسي اړيکه کي واوسي او دلارښووني سره سم سفر ته دوام ورکړې په داسي حال کي چي په الوتکه کي پرمختللي لار ښوونکي وسايل هم شتون لري. دالوتونکو دسفر ليکې هم سيده نه دي بلکي کږي وږي دي،مګر مرغان ددې سربيره هم دخپل مسير څخه نه اوړې:ولې چي الله جل جلاله دغه ليکې دهغوئ لپاره رسم کړي دي! که چيرې مرغان يوه درجه هم دخپل مسير څخه واوړي هغه ځای څخه ډېر ليري کيږي کوم ځای چي ددوئ منزل دئ. يو مرغه په الوتکه کي وچول سو او پنځه زرکيلومتره ليري دخپل اوسيدو دځای څخه وي وړل سو:دلسو ورځو ورسته مرغه بيرته خپل داوسيدني ځای ته راستون سو،په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښې نښاني شته چي ايمان راوړي.

*****

په هوا کي دمرغانو سره څوک مرسته کوي چي هغوئ بيله کوم خطره زرګونه کيلومتره سفر کوي،په دې کي دمومنانو لپاره ډېرې نښاني دي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 6] تِلْكَ ءَايٰتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللهِ وَءَايٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ)

دا د الله نښاني دي چي موږ يې تا ته په حقه سمي لولو (بيانوو). ښه نو له الله او د هغه له ايتونو وروسته به بله څه خبره وي چي دوی به پرې ايمان راوړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکانړک،ټکټکی مرغه(Wood Pecker)

دمرغانو ډلې یؤ هغه یې ټکټکی دئ:کیدای سي تاسویې نوم اوریدلی وي. که دیاد مرغه په جوړښت کي فکر وکړو داسي کروړي آلي اوداسي کلکوالی په کښي وینو چي دتصور څخه لوړ دئ.
دغه مرغه دپیاوړي او کلکي مښوکي درلودونکی دئ چي دفشار پر وړاندي دېرمقاومت لري.
ددې مرغه مشوکه دومره پیاوړي او کلکه ده چي دونو دسوري کوونکي برمې په شان کار کوي.
ددې مرغه مښوکه دپیاوړ تیا؛کلکوالي داړخه دعجیبو ترکیبونو څخه جوړه سوي ده.دیادمرغه دغاړې عضلات هم ډېر پیاوړي دي. هغه وارونه چي یادمرغه یې دونې دتنې دسوري کولو په پار پرونې کوي؛دا اړینه ده چي دغاړې عضلات یې پیاوړي وي. یاد مرغه څنګه ونې سورۍ کوي؟
هغه دونې پرساقه،بدنه کښینې او پریؤه برخه یې په مښوکه وارونه کوي ترڅو هغه سوري سي او دونې دبدنې مغز ته لاره پیداسي او یاد مرغه هغه حشره یا چینجی وخوري چي دونې دبدنې په مغز یا دننه کي شتون لري.
داچي یاد مرغه څنګه پوهیږي چي دونې دبدنې په همدغه ځای کي به حشره یا چینجی وي دا راز لانه دی سپړل سوی،پټ پاته دئ. دټکټکي سر هم باید کلک وي،همدارنګه باید یؤه سوري کوونکي آله ولري،اوږده ژبه باید ولري چي هغه سریښناکه ماده لرونکي وي ترڅو دونې دبدنې څخه پري حشره راوباسي،همدارنګه باېد دپیاوړ پښو درلودونکی وي ترڅو دونې دسوري کولو په وخت کي پر هغو ځان ټینګ کړې او پیاوړي ضربي ونې ته ورکړې.
ټکټکی څلور نوکان لري چي دوه یې مخته او دوه یې دپښو دشا لورته دي چي دانبور په شان کارکوي او دونې پر پوست کلک ټینګیږي. الله جل جلاله فرمایي: [سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه وینې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شویدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وریځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی یې په حکمت سره بر قرار کړیدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مرغه ديوې سورۍ كوونكي آلې يا دهغه څخه ډېر وسايل دونو دسورې كولو لپاره لري.

د وهلو په مقابل كي پياوړي پښې،كلكه مشوكه،كلك دغاړې عضلات،كروړ سر،اوږده ژبه چي مخ يې سريښناكه ماده لري. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ اَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسى (ع) ځواب وركړ: "زموږ رب هغه ذات دى چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت وركړ، بيا يې ورته لار وښودله."***

ښه نو وايو چي خداى جل جلاله تينګې او كروړې عضلې ياد مرغه ته وركړي او هغه يې ددې كار لپاره پيداكړى دئ ،چي د ونې بدنه سورى كړې او دهغه دمنځه ونې ته زيان رسوونكي حشره يا چينجى لمنځه يوسي.

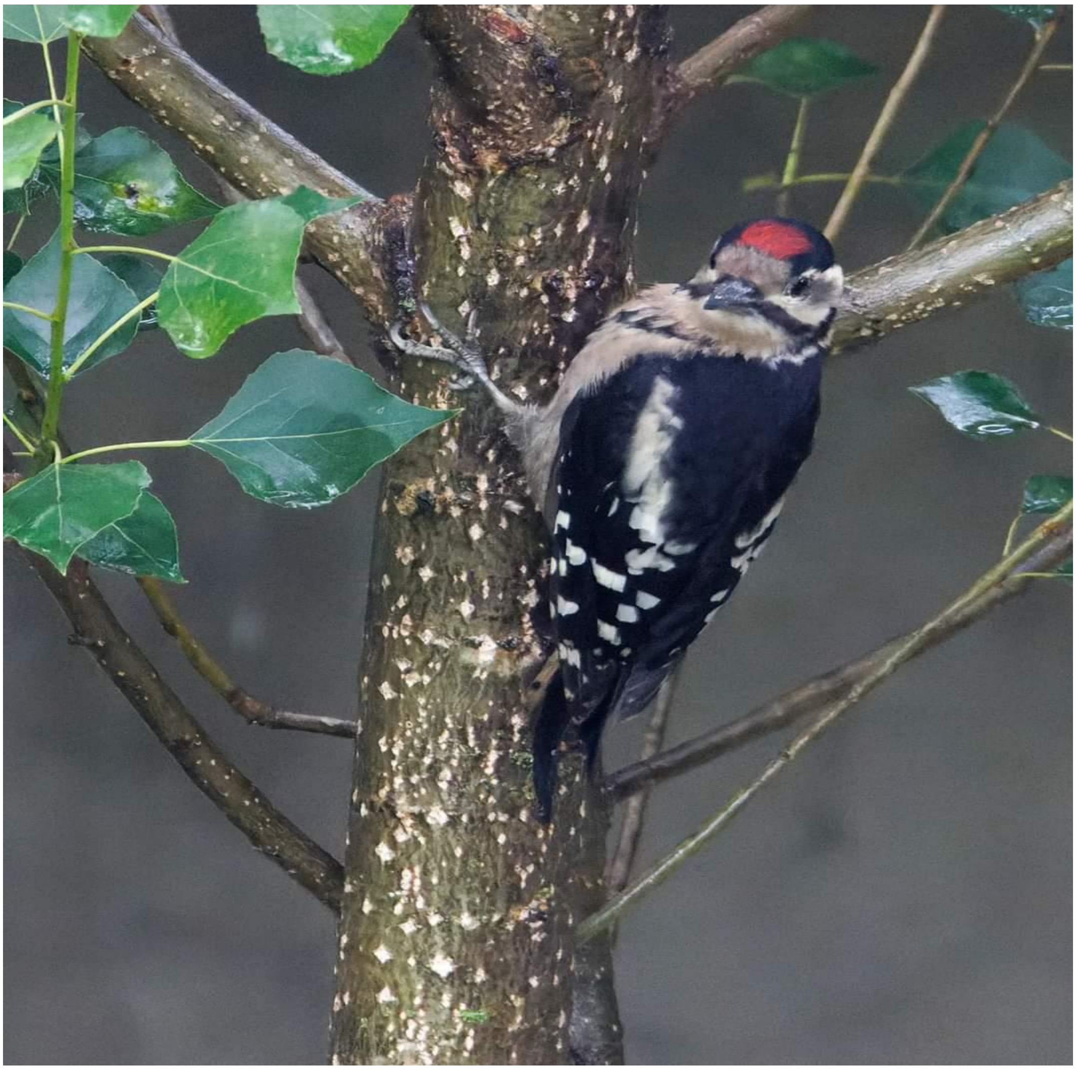

(c) ketabton.com: The Digital Library

حشرات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچۍ

دشاتو مچۍ او په هغوئ کې دالله جل جلاله دلويي نښې،دشاتو په مچيو کې دالله جل جلاله دلويوالي نښې شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النّحل : 68-69] (وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چې په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول ميوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

دشاتو مچۍ يوازني حشرات دي چي دګلونو دشيرې څخه شات جوړې ددې سربيره ديادو شيرو څخه دشاتو دکندو موم او شاتو جوړولو لپاره کار اخلي. يؤبل لوی کار چي دشاتو مچۍ يې سرته رسوي هغه دګلونو مثمر کيدنه ده چي بيله دشاتو دمچيو به ډېر نبات بې ثمره نباتات وای . دشاتو مچۍ دهغو موجوداتو دډلې څخه دي:چي کلک او دقيق ټولنيز نظام لري،انساني ټولنه نه سي کولی دهغوئ په شان محکم ټولنيز نظام جوړ کړي.

دشاتو مچۍ دزرو ګلونو څخه دډېر ګلو دشيرې څخه يؤڅاڅکی شات په لاس راوړي،ياني داچي يؤه مچۍ به زر ځله پر ګلونو کښيني تر څو يؤ څاڅکی عسل توليد کړي. ددې لپاره چي مچۍ سل ګرامه شات تيار کړي يؤ ميليون ګلونو ته اړتيا لري.

دشاتو دمچيو تېزوالی دالوتنې په وخت کي در 65کيلومترو څخه ډېريږي چي ياد سرعت دموټر سرعت ته نژدې سرعت دئ،مګر دشاتو دليږد په وخت کي يې سرعت 30کيلومترو ته راټيټيږي؛مه هيروئ هغه شات چي مچۍ يې دځان سرورې دهغې دوزن يو پر دريمه برخه وزن جوړوي. ديؤې کيلو عسلو دجوړولو لپار مچۍ بايد 400زره کيلومتره الوتنه وکړي،دا دومره فاصله ده لکه دمځکي دشاوخوڅخه چي لس ځله را وګرځو. دشاتو دليږد په وخت کي دشاتو مچۍ په شاتو کي کيمياوي بدلونونه راولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلونو دډېرښت په وخت کي دشاتو مچۍ خپل راغونډ کړي شات بلې مچۍ ته دليږ په وخت کي ورکوي ترڅو وخت وسپموې او ژر کارته را وګرځي؛مګر کله چي ګلونه کم وي شات خپله وړې او په کندوکي يې په مناسيب ځای کي ځای پرځای کوي.

ٌجثه دشاتو دمچيو ملکه دنورو مچيو څخه غټه وي په پسرلي کي د2000څخه در3000هګۍ اچوې،جالبه داده چي ملکه دملکي چيچيانو هګۍ يوځای دنرو او ښځو مچيو هګۍ بيا په نورو ځايونو کي ږدي؛اچوې،ترڅو دهغوئ دجنس سره سم ځانګړي پاملرنه او خواړه ورته ورسيږي،يانې دشاتو دمچيو ملکه دخپلو چيچيانو دپيدايښت څخه مخکي دهغوئ جنسيت دهغوئ په هګيو کي پيژنې او دهر جنس هګۍ دهغو لپاره په ځانګړي سوي ځای کي اچوې،ياد کار دانسان لپاره ناشونی دئ؛که يوه ښځه ډاکتره وي بيله وسايلو دخپل خيټې دماشوم په جنسيت نه سي پوهيدای،مګر دمچيو ملکه دخپلو هګيو په جنسيت پوهيږي.

کارګري مچۍ دملکې ځانګړي خواړه تياروې. کله چي دمچيو په کندو کي ملکه مړه کيږي په کندو کي مچۍ په جوش او خروښ کي وي؛په دي وخت کي هغوئ انسانان نه چيچي بلکې نوي ملکه چيچې چي دملکې دځای نيولو په تلاښ کي وي؛ځکه چي وښيي دمخکنۍ ملکې په نسبت غيرت منه ده.دنرو مچيو دنده دملکې تخمي کيدنه،دښځو مچيو دنده کارکول،دملکې دنده دهګيو اچول دي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 68-69](وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

الله جل جلاله دمچيو نظم داسي جوړ کړی چي هغوئ يوه اړينه دنده په پوره امانت داری سره سرته ورسوې.موږ نه سو کولی دمچيو په ټولنه کي خلل او فساد ومومو ځکه دا دالله جل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاله دلوري هغوئ ته لاربښوونه سوي ترڅو خپل چاري په ښه ډول سرته ورسوې،دمچیو ټولنه یؤه متحده او پوره ټولنه ده،یؤه ملکه پرهغوئ واکمني کوي چي دهغې سره مچۍ او بله ملکه شخړه او کارونو کي یې لاس وهنه نه کوي.

دکندو ټول اوسیدونکي مچۍ دهغې مادې په مرسته چي ملکه یې ترشح کوي په کندوکي دهغې دشتون احساس کوي؛دکندو کارکوونکي دغه ماده دکندو ټولو غړو ته رسوې؛کله چي ملکه مري دکندو نظام خرابیږي او کارونه ورسته پاتي کیږي.

ښځینه مچۍ ډېر کارونه سرته رسوې،دهغوئ دندې دهغوئ دعمر او بدني پیاوړتیا پر اساس پرهغوئ ویشل سوې دي،چي دخطر،اړتیا او سختۍ په وخت کي هم باید ورسپارل سوي کارونه سرته ورسوي؛دبیلګې په ډول کوچنۍ مچۍ دي چي دملکې په خدمت کي کار کوې؛دهغې خوړه راوړې. ځیني نورې مچۍ دچیچیانو پالنه او هغوئ ته خواړه چمتو کوې.

نورې مچۍ شتون لري چي کندو ته اوبه راوړې؛ځیني نورې مچۍ دکندو دیخولو او ګرمولو دنده پر غاړه لري چي په ژمي کي کندو ګرم او په دوبي کي کندو خنک وساتي،ځیني نورې بیا دکندو دپاکولو دنده لري:چي دځانګړو موادو په واسطه دکندو دیوالونه نرم،پاک اوځلیدونکي وساتي. ساتونکي مچۍ ددښمنانو څخه دکندو ساتنه کوي:هیڅ مچۍ درهغو کندو ته دننه نه پریږدي درهغو چي شیپر وانه وایي؛دزور زیاتې په وخت کي هغه وژني،داړتیا په وخت کي شیپر هم بدلیږي.

ځیني نورې مچۍ بیا د مومو څخه شپږ ضلعي جوړښتونه جوړوي،چي په منځ کي یې خورا دقیق شکل جوړ وي چي دېاد شکل دتقلید څخه لوی انجینیران عاجز دي.

موندوتکي مچۍ شتون لري چي دهغوئ دنده دګلونو دځای مالومول دي،کله چي هغوئ ګلونه موندي کندو ته راځي او داسي حرکات،رقص کوي چي دحرکاتو څخه یې نورو مچیو ته دګلونو دځای دلیروالي او په هغوئ کي دخوړو دډېروالي او لږوالي اندازه مالومیږي.

ورسته در خبر را رسیدو ډېر کارګري مچي دګلونو ځای ته ځي چي دګلونو څخه عسل په لاس راوړې،ځیني وختونه دګلو ځایونه دکندو څخه لس کیلومترو پوري لیري وي؛دشاتو دترلاسه کولو ورسته مچۍ کندو ته په داسي ډول راځې چي در اوسه په دې اړه مالومات نسته. یوبل جالب ټکی دادئ چي دمچیو هیڅ یؤه ناروغې انسان ته دشاتو دخوړلو څخه نه لیږدول کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچۍ دوخت مالومول پياوړي وړتيا لري:هغوئ په دې پوهيږي چې څه وخت دګلو نو څخه شات په لاس راوړي او دکومو ګلونو څخه نو په مناسيب وخت دهغو ګلونو خواته ورځي اوشات ورڅخه لاسته راوړي. د درمليزو شاتو ارزښت دغذايي شاتو څخه ډېر او د درمليزو شات قيمت پرې لوړدئ،ځکه په درمليزو ياني اصلي شاتو کي دانسان دروغتيا لپاره ګټې ثابتې سوې دي. الله جل جلاله فرمايې: [سُوۡرَةُ النّحل :69]

(ثُمَّ كُلِى مِنۡ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسۡلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا‌ ؕ يَخۡرُجُ مِنۡۢ بُطُوۡنِهَا شَرَابٌ مُّخۡتَلِفٌ اَلۡوَانُهٗ فِيۡهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ‌ؕ اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوۡمٍ يَّتَفَكَّرُوۡنَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټې څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چې غور او فکر کوي.

*****

په يوه پوهنتون کي څلويښت کاله زده کوونکو ته دشاتو دمچيو په اړه زده کړه ورکول کيدل:کله چي يې پورته ليکل سوی ايات شريف ولوستئ دپوهنتون ښوونکي په تعجب کي سول ځکه په ياد ايات کي:دکلماتو نظم،ترتيب،او ښکلي اشارات دمچيو پيژندني دنوي نظرياتو سره يو شان دي. کله چي ياد ايات نه وو نازل سوی عسل يوازي يوه خوږه غذا خوړه وه،مګر اوس دشاتو په اړه پوره څيرنې سوي او اصلي شات درمل پيژندل سوي دي،عسل هغه وخت يوه خوږه غذا وه مګر اوس يو پوره درملتونه دئ. پوهان وايي الله جل جلاله مځکې ته وحي کړي (سُوۡرَةُ الزّلزَلة : 5](بِاَنَّ رَبَّكَ اَوۡحٰى لَهَا) ځکه چي ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.

***

دالله جل جلاله وحي مځکې ته دادې چي هغې ته يې امر کړی چي ځانګړی کار سرته ورسوي؛هغه چي يې دشاتو مچيوته وحي کړي:دهغوئ هغه غريزه ده چي په هغوئ کي شتون لري،الله جل جلاله ځيني وخت يوه عادي انسان ته وحي کوي،چي الهام نوميږي:هغه رکم لکه دموسی عليه السلام مورته چي يې وحي کړې وي قصص 7

[سُوۡرَةُ القَصَص : 7] (وَاَوۡحَيۡنَاۤ اِلٰٓى اُمِّ مُوۡسٰٓى اَنۡ اَرۡضِعِيۡهِ‌ۚ فَاِذَا خِفۡتِ عَلَيۡهِ فَاَلۡقِيۡهِ فِى الۡيَمِّ وَلَا تَخَافِىۡ وَلَا تَحۡزَنِىۡ‌ۚ اِنَّا رَآدُّوۡهُ اِلَيۡكِ وَجَاعِلُوۡهُ مِنَ الۡمُرۡسَلِيۡنَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د موسی(ع) مور ته الهام وکړ چي: "ده ته تی ورکړه، بيا کله چي ستا سره د هغه د سر خطر وي، نو هغه په سيند کښي وغورځوه او هيڅ وېره او اندېښنه مه کوه. موږ به هغه همدا تا ته بيرته راولو او هغه به د پېغمبرانو په ټولی کي شامل کړو."

****

ښه نو دشاتو مچيو ته الله جل جلاله ددې لپاره وحي کړي چي دشاتو مچی دانسان لپاره يوه ارزښتمن شی لري چي هغه شات دي. د(شِفا)کلمه ددوو موضوعو لپاره راغلي ده:دقرآنکريم په اړه او دشاتو په اړه. په شاتو کي دبدن روغتيا او په قرآنکريم کي دروح روغتيا ده،کوم ايات چي دقرآنکريم په اړه راغلي هغه دادي: [سُوۡرَةُ بنىَ اسرآئيل/الإسرَاء : 82](وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا)

موږ ددغه قُرآن د نازلولو په لړ کښي هغه څه نازلوو چي د منونکو لپاره شفا او رحمت دی، خو د ظالمانو لپاره له زيان څخه پرته بل څه نه زياتوي.

****

همدارنګه په دي اړه دسورة ُفصلتْ 44ايات او دسورة ُيونس 57ايات شريف هم نازل سوی دي. يؤبل ديادول ټکی دادې چي الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث نوم سره خطاب کړی په داسي حال کي چي ميږيانوته يي په مذکرنوم خطاب کړی اوفرمايلي يې دي : [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ)

(يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.

****

ولی الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث،ښځينه نوم او ميږيانو ته يې په مذکر،نارينه نوم سره خطاب کړی دئ؟ ځکه دميږيانو په ټولنه کي نارينه اوښځينه ميږيان دواړه شتون لري .دخبرو دستور داسي دئ:په کوم ځای کي چي نارينه اوښځينه دواړه شتون ولري:هغوئ دنارينه په ضمير،نومځري مخاطب کيږي او په کوم ځای کي چي يؤازي ښځي شتون ولري هغوئ په مونث،ښځينه ضمير سره مخاطب کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله ځکه دشاتو مچيوته په ښځينه ضمير خطاب کړی ولې چې دشاتو توليدونکي،راټولونکي مچۍ دښځينه مچيو دجنسه څخه دي.

آيا داخبره درسوالله صلی الله عليه وسلم په وخت کي مالومه سوې وه چي دشاتو راټولوونکي مچۍ ښځينه دي؟

ښه نو په مځکه او آسمانونو کي دالله جل جلاله دوحدانيت،علم،قدرت،لويي؛رحمت بې شمېرې نښې نښاني شتون لري،چې موږ بايد په هغوئ کي ژور اندوکړو،والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شات

دعسلو مچۍ دخارق العاده تولنيز نظام پر بنسټ پيداسوي دي چي په هغوئ کي په لوړکچه نظم او لوړه کچه تخصص اوتلاښ شتون لري. دمچيو تولنيز ژوند دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه يوه نښه ده. زموږ دغه بحث دهغوئ پر محصلو عسلويا شاتو دئ. يو دقرآنکريم دناياتونو څخه چي دقرآنکريم علمي اعجاز بېانوي لاندي ايات شريف دئ خداى جل جلاله په دي اي ايات کي شات روغتيا ورکوونکي يادوي [سُوۡرَةُ النّحل : 79] (أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ ۗإِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوى له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښي نښاني شته چي ايمان راوړي.

*****

دقرآنکريم دنزول مخکي عسل يوازي دخوړو خوړو په نوم پيژندل کيدل حتى اوکوم روغتيايي ارزښت يې نه درلودئ؛خو قرآنکريم دهغه روغتيايي ارزښت ته اشاره وکړل،مسلمانان عسل دروغتيا ورکوونکو خوړو په ډول کارول،په دي ورستيو کي دساينسي پرمختګونو سره شات هم تجزيه او تحليل سول، دهغوډېرې روغتيايي ګټې څرګندي سوي. پوهان وايي: دشاتو درماني ارزښت دهغوئ په ځينو فعاله انزيمونو کي دئ ،چي دتودوخې پروړاندي حساس دي. که چيري شات ديوې مياشتي لپاره در30درجې تودوخې لاندي کښيږدو او يا ديوه کال لپاره يې په شل درجې تودوخه کي وساتو دهغوئ ډېرې ګټې لمنځه ځي. شات بايد په طبيعي ډول وساتو،دتودوخې څخه يې خوندي کړو.

ددې لپاره چي انسان دشاتو اصلي روغتيايي ګټې ترلاسه کړې:بايد دشاتو دمچيو په مرسته دګلانو دشيرې څخه جوړ شات وکاروي نه هغه شات چي اصلي نه بلکي مصنوعي وي؛ياداسي شات چي دعسلو دمچيو دکندو خواته بوره او اوبه ځاى پرځاى سوي وي،ځکه قرآنکريم کي داصلي شاتو دروغتيايي ګټو يادونه سوي ده. پرشاتو څيرني سوي اوپه ډاګه سوي دي چي شات دهضمي،عصبي،اينې يا ځيګر،حساسيتي،تنفسي؛دزړه اورګونو پرناروغيو مثبته اغيزه کوې. يادې ګټې يوازي په اصلي شاتو کي شتون لري نه په بدلو،مصنوعي شاتو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو دګېو دلابښه روښنيا په پار بايدووايو:دکلمو سخت التهاب الله جل جلاله دشاتو په واسطه ښه کوې. عسل دهډوکو دښه ودې لپاره ګټور دي،دمثاني او بولي لارو دعضلاتو لپاره ښه دي،دمعدې او کلمودزخمونو لپاره ګټور دي؛بې خوبي هم دشاتو دخوړلو سره ښه والی مومي. ډاکترانو دزخمونو دښه دژر درملنې لپاره پرهغوئ شات بډدي ځکه درعادي حالت دري برابره ژر جوړيږي.

ښه نو دا ښه ده چي دګرانو درملو پرځای دشاتو څخه ګټه واخلو،په شاتو کي الله جل جلاله ډېرې ځانګړنې ابښې دي. پوهان وايي:شات 70درمليزي مادي لري انزايمونه،ګټورعنصرونه،ويټامينونه،او دولس ډوله قندونه چي هريو يې ځانګړي ګټې لري په شاتو کي شتون لري.

پرشاتو لاهم څېرني رواني دي چي ځيني ځانګړني يې پېژندل سوي او ځيني يې لا هم پټې پاتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوريښمو چينجيان او وريښم

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20]وَفِى الۡأَرۡضِ ءَايٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ) په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

*****

پوهانو دوريښمو چينجي ته داوبدونکو دپاچا لقب ورکړی دئ. کله چي دوريښمو دچينجي دخولې اوبه په خلاصه هوا کي پاتيږي،وچيږي او د وريښمو تارونه ورڅخه جوړيږي. ددې چيني دخولې اوبه ديؤې پروتيني مادې سره ګډيږي تر څو هغه يادې اوبه ځلاندې سي.
ياد چينجی کولی سي په يؤه دقيقه کي شپږ تاره وريښم وه اوبدې چي دهر تار اوږدوالی يې 300متره وي. انسان دراوسه نه دئ توانيدلی دوريښمو دچينجي غوندي اوبدل وکړي،ځکه دوريښمو تارونه ډېر سپک او دفولادو څخه کلک دي. که موږ وکولی سو يؤه ټوټه فولاد دوريښمو دتار دقطر په اندازه جوړ کړو:دوريښمو تار به دياد فولادي تار څخه ډېر کروړ،کلک وي ددې سربيره به ډېر سپک،ښکلی او ځليدونکی وي ځکه هغه دالله جل جلاله دلاربښووني په مرسته جوړسوی تار دئ. [سُوۡرَةُ النَّمل : 88] وَتَرَى الۡجِبَالَ تَحۡسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ‌ۚ صُنۡعَ اللهِ الَّذِىٓ أَتۡقَنَ كُلَّ شَىۡءٍ‌ۚ إِنَّهُ ۥ خَبِيرُۢ بِمَا تَفۡعَلُونَ)
نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

*****

دهمدې نعمت په مرسته دجامو جوړونکي کولی سي خپل محصولات دطلائي،نقرئي.. رنګ وريښمو څخه تيار کړي. دا د الله جل جلاله دعظمت،قدرت،رحمت او علم نښه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالۡأَنۡعَـٰمِ مُخۡتَلِفٌ أَلۡوَٲنُهُ ۥ كَذَٲلِكَ‌ۗ إِنَّمَا يَخۡشَى اللهَ مِنۡ عِبَادِهِ الۡعُلَمَـٰٓؤُاْ‌ۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)
او په همدې ډول د انسانانو، څناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه ويريږي. بېشکه الله برلاسی او ببښونکی دی.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي : [سُوْرَةُ آل عِمرَان : 190-191](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ) د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډيري نښاني دي:

*****

[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ الله قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)

چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛

*****

ښه نو پر انسانانو لازمه ده چي په ناستې ولاړې او هر حال کي دالله جل جلاله په مخلوقاتو او دخپل ځان په جوړښت کي اند وکړې او دهغه جل جلاله حمد ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړم اوهستوي چاودنه

يؤه مقاله مي لاسته راغله چي په هغه کي ليکلي وه:څوکالونه مخکي فرانسي د الجزيري په صحرا کي يؤه اټومي ازموينه وکړل.

هستوي چاودنه دسختو سوځيدو او فشار لرونکي ده چي دچاودني په ځای کي هيڅ حيوان،نبات او انسان ژوندی نه پريږدي.د يادې چاودني يؤه لويه کنده جوړه کړل او يؤلويه لمبه يې دېراخې سيمې پر سر پورته سول.

دچاودني په ځای کي څيرونکو يؤ ژوندی لړم وموندئ چي ټول يې په تعجب کي کړل.

ژوند پيژندونکو 25کاله پر لړم څيرني وکړلي:وي موندل چي لړم کولی سي دري پرلپسي کاله بيله خوړو او اوبو ژوند وکړي همدارنګه کولی سي دوې ورځې په اوبو کي خپله سا بنده وساتي ، هغوئ دا هم وموندل که لړم په منفي لس درجي تودوخه لرونکي يخچال کي وچول سي او ورسته داسي يؤې دښتي ته يوړل سي چي دتودخي درجه يې 60درجي وي لړم به دتودوخې ددې ناڅاپي بدلونو سره ځان عيار کړي.

همدارنګه که چيري لړم دوژونکو ميکروبو څخه په ډک لوښي کي وچول سي ميکروبه به هغه ته هيڅ زيان ونه سي رسوای،که چيري دانسان دزغم څخه لوړ دري سوه برابره راډيو اکتيف وړانګو لاندي کښيښودل سي لړم ته به يادې وړانګې کوم زيان ونه رسوي.

څيرونکو دلړم بدن چاک کړ:وي ليدل چي لړم وينه نه لري بلکې دهغه په بدن کي دويني پرځای يؤه ژړ رنګه ماده شتون لري . دکوچني لړم دغه کروړ،سخت بدن موږ ته څه را ښيي ؟ دلړم په مقياس خپل ځان ته اند کوو،انسان ژر لمنځه ځي،انسان 37درجي تودوخه ښه زغمای سي مګر د40 درجي لوړ او صفر درجه تودوخه دانسان لپاره سخته ده.

خدای جل جلاله همداسي پريکره کړي ده چي انسان حساس وي،که خدای جل جلاله غوښتي وای انسان باندي به هم هيڅ شی اغيزه نه کولی اونه به ناروغه کيدلی مګر ناروغې يؤ کړکۍ ده چي دانسان لپاره دهسک لورته پرانيستل کيږي. لړم چي يؤه کوچنۍ حشره ده دهغه څخه پياوړی دئ چي هتا هستوي چاودنه پرهغه کومه اغيزه نه کوي روغ پاته سي او موږ دهغه څخه ضعيفه يؤو،دا په دې مانا چي ناروغيو کي دالله جل جلاله يوحکمت دئ. الله جل جلاله داکولی سوای چي زموږ بدن يې دومره پياوړی جوړ کړی وای چي هيڅ ناروغۍ راباندي اغيزه نه کولی مګر داچي موږ ناروغه کيږو په دي کي خدای جل جلاله خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمتونه لري.چي ځيني وخت موږته څرګند سي او ځيني وخت ناڅرګند پاته سي،الله جل جلاله پردي قادر دئ چي انسان دهرډول ناروغۍ څخه وساتي مګر ناروغي دآسمان لورته يؤه کړکۍ ده،دا هرڅه دالله جل جلاله په اراده سره کيږي.

دملخانو ډلې يا لښکر

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحٰبَ النَّارِ إِلَّا مَلٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِيمٰنًا ۙ وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَالْمُؤْمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۚ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَآءُ وَيَهْدِى مَنْ يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ) موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتې ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولې ده، تر څو چي د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايي چي ښه نو، د الله د دې عجيبه خبري څخه څه مطلب کېداى شي. په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي گمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره ورښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.****

هيڅوک بيله الله جل جلاله دمخلونو دلښکر په اندازه نه دي خبر،په هغه څه چي موږ پوهيږو يا يې اورو هغه دادې چي دملخانو ډلې ديڅوې سيمې څخه بلې سيمې ته ځي او دهغو سيمو اوسيدونکو ته زيان رسوي، کښتونه،بڼونه بربادوي او نباتات لمنځه وړي.

دا هم هغه ملخان دي چي انسانان يې کمزوري گڼي مگر په حقيقت کي ډېر خطرناک او زيان رسوونکي دي. پوهان وايي :هغه خوړه چي ملخ يې په يوه ورځ کي خوري،دهغه ملخ دوزن سره برابر وي. ښه نو که دملخانو وزن 80زره ټنه وي ملخان په يوه ورځ کي 80زره ټنه خواړه خورې. کيداى سي چي دملخ نوم چي په عربي ژبه کي (جراد)دئ هم دې ته اشاره کوي؛ځکه جراد د(جرْد)دريښې څخه اخيستل سوى چي مانايي کيندنه،زخمي،بي وښو مځکه ده ياني ملخان چي پرکوم کښت ورسي هغه لمنځه وړي؛ياني دنباتاتو پاڼې،گلونه،ميوې زخمي او لمنځه وړې. ځيني وخت په هر کيلومتر مربع مځکه کي د20څخه در100ميليونو په شاوخوا کي ملخان شتون لري؛دځينو ملخانو دډلي يا لښکر اوږدوالى 400کيلومترو ته رسيږي،دملخانو په يوه لښکر کي در40ميليونو ډېر ملخان شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماشي

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللهَ لَا يَسْتَحْيِۦٓ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا الْفَٰسِقِينَ)

هو، الله له دې څخه هيڅ كله شرم نه كوي چي د ماشي يا لـه دې څخـه هم د كوم زيات حقير شي مثال راوړي. كوم خلك چي د حقي خبري منونكي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او ځوك چي كافران دي، نو هغوی د دې مثال په اوريدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلك په ګمراهۍ كښي اخته كوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ كښي هغه كسان اخته كوي چي فاسقان دي.

*****

كله چي غوشه تاسو وچيچي او تاسو هغه وژنی داسي لكه هيڅ چي هم نه وي سوي،دا دغوماشي ارزښت دئ ستاسو پروړاندې. غوماشه يؤه عجبه حشره ده چي هيرانوونكي ځانګړنې لري:دغوماشي په سر كي 100سترګي شتون لري. كه چيرې دغوماشي سر په مايكروسكوپ كي غټ وښيو دهغي په سركي به سل سترګي ووينو چي داسي ښكاري لكه دشاتو دمچيو كندو. دغوماشي په خوله كي 48غاښونه او په سينه كي يې دري زړونه شتون لري چي يؤ يې مركزي زړه دی او په خوا كي يې دوه نور زړونه دي.

غوماشي درادار دداسي سيستم لرونكي دي چي اوسنی پرمختللي الوتكي يې په هغه كيفيت نه لري. دا رادار حرارت،تودوخه كشفوونكی دئ:داسي چي غوماشي شيان دهغوئ پر رنګ نه بلكي پر حرارت يې پيژني. كه چيري په يؤه تاريكه خونه كي بيده وي غوماشه هلته دانسان څخه پرته نورشيان نه ويني ولې چي دانسان دبدن تودوخه دهغو شيانو څخه ډېره ده. دغه رادار دومره دقيق دئ چي ديؤې سانتي ګريډ درجي زرمه برخه تودوخه درك كولی سي. غوماشه داسي سيستم لري چي وينه تجزيه او تحليلوي ځكه هروينه دهغوئ لپاره مناسيبه نه ده. كه دوه ماشومان پريؤه كټ بيده سي:سهار به ووينئ چي يؤ غوماشو ډېر اوبل يې لږ چيچلی دئ. غوماشه بې حِسه كوونكي مواد هم لري:كله چي غوماشه موږ وچيچي موږ سمدستي دهغه خارښت،سوخت نه احساس كوو،مګر دځه وخت ورسته چي غوماشه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتېدلې وي دچيچلو خارښت يې احساس کړو،همدارنګه غوماشه دداسي سېستم لرونکي ده چي کلکه؛تېنګه وينه نرۍ کوي ترڅو دهغې دنري نېښ څخه په آسانۍ تېره سي.

غوماشه شپږ تيغه،نېښه لري:چي څلوريې په پوست ننوزي او يو مربع شکله زخم جوړوي ياد زخم دومره ژور وي چي دويني کوچنيو رګونو ته رسيږي،پنځم او شپږم نېښ يې وينه ليږدوي. دغوماشي وزرونه په هره ثانيه کي ډېر ځلې رپيږي:په همدې خاطر دبز بز غږ توليدوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللهَ لَا يَسْتَحْيِ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا الْفَٰسِقِينَ)

هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلك چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوك چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلك په ګمراهۍ کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.

*****

ابن قيم رحمه الله وايي:دغه ايات شريف دکافرانو ځواب دئ هغه چي پرقرآنکريم اعترضونه کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3] الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!

**** بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."****

کاېنات يو بشپړ خلقت دئ چي دوړو ويرو سونو يا دهغه څخه ډېرو کوچنيو موجوداتو څخه پيل او پر کهکشانونو،آسمان تولګو چي زموږ څخه ميلياردونه نوري کالونه ليري دي،زموږ په اند پای ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاينه دي وي الله جل جلاله لره چي ډېرې کوچنی زرې او لوی کهکشانونه يې په پوره نظم ،ترتيب او محکم ډول پيدا کړي دي

دجولاګي يا غڼي ځاله

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ العَنکبوت : 41] (مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ ۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) کومو کسانو چي له الله څخه پرته نور سرپرستان نيولي دي، د هغو مثال د غڼي په څير دی چي خپل ځان ته يو کور جوړوي. او له ټولو کورونو څخه ډېر کمزوری کور د غڼو کور وي. کاشکي دغو خلکو علم درلودلای.

****

دې ايات شريف ته په پام سره دجولاګي ځاله ډېر سُسته،ضعيفه ده. په ځينو تفسيرونو کي ويل سوي چي دغڼي ځاله ضعيفه ده ولي چي دګرمی او يخنی پروړاندې مقاومت نه لري او جولاګی دباد او باران څخه نه سي ساتلی. دقاهرې دپوهنتون يؤ حشره پيژندونکی وايي:په دې ايات شريف کي دقرآنکريم علمي اعجاز شتون لري: (کَمَثَلِ الْعَنکَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ياني داچي هغه جولاګيان چي ښځينه دي کورونه جوړوي په همدې خاطر دلته تانيثه تا راوړل سوي ده،والله اعلم (کَمَثَلِ الْعَنکَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ښځينه جولاګی هغه غڼي ده چي ياد کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالې جوړوي او نارينه جولاګۍ دې ته تشويقوي چي يادې ځالې ته ننوزي،داسي چي دهغه پروړاندې تير ايستونکي حرکتونه کوي،او خواږه غږونه دهغه غوږو ته رسوي ترڅو هغه خپلې جوړې سوې ځالې يا کورته دننه کړي،ورسته درالقاح درعمل هغه خوري؛بيا خپل چيچيان خوري؛حتی ځيني چيچيان نور چيچيان خوري.

ښه نو دغې ځاله دِبنا دضعيفوالي سربيره په داخل کي،په ټولنيزو اړيکو او کورني ترتيب او اړيکو کي هم ډېره ضعيفه ده او دوه ضعيفوالي په يوه ځای کي يوځای سوي دي.
دجولاګي ځاله دجولاګي څخه دغټو حشرو پر وړاندې مقاومت نه سي کولی همدا ډول دغې په کورني ژوند کي ډېرې ستونزې دي،کورنی ژوند يې ډېر کمزوری او ضعيف دئ. که دجولاګي دځالي تارونه کلک هم وي دياد ايات شريف اشاره ثابته ده! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مچان

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] (يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۥٓ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۥ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلكو! يو مثال راوړل كيږي، پـه غور سره يې واورئ: تاسي چي كوم معبودان لـه خدايـه پرتـه بلـئ؛ كـه هغوی ټول پـه لاس يـو كولـو د يـو مـچ پيدا كـول وغواړي، نو نه يې شي پيدا كولای. بلكی كه مچ له هغو څخه كوم شی وتښتوي، نـو هغـه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونكي كمزوري او هم هغه هستی كمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله كيږي.

*****

دمچ ازار،تكليف رسول وه انسانانو ته او هغه ناروغيو چي مچان يې دخپل ځان سره ليږدوي دوګړو پام خپل ځان ته اړولی دئ, مچ دالله جل جلالـه هيرانـوونـكی مخلـوق دئ. دغه چټلـه او كمزوري حشره په چټكی سره دنسل دېربښت،تكثر كوي. كـه چيري يوځـای دمچـانو څخـه ډک وي پرهغه ځای حشره وژونكي دوا وپاشو او هلته يوازي يوه ښځينه مـچ پاتـه سـي:دغه مـچ به دهم هغو زهرو سره مقاوم نسل مچان وزيږوي چي بيا به هغه زهر وربانـدي كومـه اغيزه نـه كوي،پـه همدې خـاطر دمچـانو وژونكو زهرو جوړونكو دمچـانو دوژنـي پروړانـدې ماتـه خوړلې ده،ياني داچي كوم داسي زهر نه سي جوړولی چي ټل مچـان ووژنـي. ځكـه مچـان پـه خپلو دقيقو سيستمونو كي دزهرو ضد ماده جوړوي،چي دتكراري زهرو سره مبارزه كوي.

كه چيري مچان ديخ له كبله مړه سي دمچانو داسي نسل به پيداسي چي ديخ پروړانـدې مقـاوم وي،ياني پر دويم نسل به يې يخ كومه بده اغيزه نه كوي.

كه دمچ سترګه دميكروسكوپ په مرسته درخپلې اندازې سل ځله لويه ښكاره كړو وبـه وينـو چي دمچ سترګه دزرګونو عدسيو څخه جوړه سوې ده چي ديوبل سره مبښتي دي او مچ ته يې دبشپړ ليد لار خلاصه كړې ده. مچ ته هر خوځښت په كرار،ورو يا سلوموشن كي مالوميږي.

مچ كولی سي داسي الوتنه وكړي چي پرمختللي الوتكي هغه سي الوتنه نه شي كولی.

مچ دخپل وزن په نسبت ډېر تېز ه الوتنه كوې او دا وړتيا لري چي په ناڅاپي ډول خپل مسير ته 90درجې بدلون وركړې،دا هغه كړنه ده چي پرمختللي جنګي الوتكي يې توان نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحديث شريف مفهوم:رسوالله فرمايي :هرکله چي ستاسو په خوړوکي مچ ولويدئ په خپل ښځاک کي يې پوره غوټه کړئ او ليري يې وغورځوئ ځکه دمچ په يؤه وزر کي ناروغي ده او په بل کي يې دوا. نوي ځيړنو دا حديث شريف په تجريبه ثابت کړی او دامالومه سوي چي دمچ په يؤه وزر کي ميکروبونه او په بل کي يې درمل،دهغه ميکروب ضد ماده شتون لري،چي علمي نوم يې باکتريوفاژدئ.

ښه نو هرکله چي ستاسو په خوړو کي مچ ولويدئ او غوښتل موهغه خواړه بې ځايه نه کړئ يا اسراف ونه کړئ مچ په پوره ډول په هغو خوړو کي غوټه کړئ؛ځکه دمچ په يوه وزر کي ميکروبونه او بل کي يې دميکروب ضد ماده شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَاأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

ددې حشرې يوه دنده دنباتاتو او حيواناتو دټوټه سوو غړو لمنځه وړل او ديادو موادو څخه دچاپيريال پاکول دي. مچ دخپل ځان سره 500ميليونه ميکروبونه ليږدوي. ښه نو دمچ شتون په يؤه ځای کي ددې دليل دئ چي هغه ځای پاک نه دئ؛ياني داچي مچ موږ ته ښيي چي کوم ځای پاک او کوم ځای چټل دئ. مچ هغه حشره ده چي په تېزئ خپل ځای بدلوي؛که نن مچ ستاسو په کوټه کي وي سبا کيدای سي ستاسو څخه لس کيلومتره ليري تللی وي.

دغه حشره دېر او ژر دنسل دتوليد وړتيا لري داسي چي هر لس ورځي ورسته نوی نسل دونيا ته راوړي. په مچ کي بل دهيرانتيا وړتکی دادئ چي دمچ عصبي سيستم دانسان عصبي سيستم ته ورته دئ. دمچ سترګي ډېرې پياوړي دي،شيان په ښه ډول او خوځښتونه په ورو ډول ويني،کله چي هغه ته خطر مخ سي سخت درد ورځي؛عصابني کيږي،دوې دقيقې ياد لري او ددرد احساس کوي؛په داسي حال کي چي دمچ دمغزو وزن يؤميليونيم برخه دګرام ده.مچان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسل زره ډولونو څخه ډېر ډولونه لري چي ځيني يې ښکاري؛ځيني يې دګلونوشيره ټولوونکي؛ځيني نور يې بيا په خپل منځ کي دالوتني مانورې او مقابلې کوي. ښه نو ددومره علمي پرمختګونو سربيره هم دنړۍ انسانان نه سي کولی يومچ جوړ کړې؛خالق او علم الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکې که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.*****

رسول الله څنګه دمچ دغه حقيقت وپيژندئ ؟ آيا پيغمبر صلی الله عليه وسلم څيرنيز مرکز درلودئ؟يا په هغه وخت کي دتجزيي اوتحليل مرکزونو شتون درلودئ؛آيا هغه وخت مايکروسکوپ شتون درلودئ؟ښه نو بيا څنګه رسوالله فرمايي: لوړحديث دا بيله الهي وحيو ناشونی کار او دکافرانو داعتراضونو ښه ځواب دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميږيان

ميږيان:ټولنيز اوپرمختللي حشرات دي:چي په هرځای او وخت کي موندل کيږي. ميږيان داسي حشرات دي چي الله جل جلاله ډيرې ځانګړني ورکړي دي او د9زره ډولونو څخه ډېر ډولونه لري. ځيني ميږيان په کلکو،کروړو کورونو کي اوسيږي او ځيني يې يوځای اوبل ځای اوسيږي. ځيني يې خپل خواړه په زيار او زحمت او ځيني يې په ظلم اوزور لاسته راوړي.

ميږيان داسي حشرې دي چي دټولنيز ژوند درلودونکي دې، که ديوبل څخه بيل سي مري که څه هم هغه ته ښه خواړه،ښه ځای او شرايط برابر سوي وي،دانسان په شان که يوه داسي ځای کي چي تياره وي؛ږغ او ږوغ نه وي؛شپه او ورځ نه ورمالوميږي دلسو ورځو ورسته خپل توازون دلاسه ورکوي. ميږيان انسانانو ته دمرستې او ديوبل دلاس نيوي ښه درس ورکوي:کله چي يو وږی ميږی دموړ ميږي سرمخ سي:موړ ميږی دخپل خيټې دذخيره سوو خوړو څخه وږي ميږي ته خواړه ورکوي،ځکه دميږي هضمي سيستم داسي جوړ دئ چي دخپل خيټې خواړه دځانګړي پيپ دلارې ديوبل سره شريکوای سي. راسئ چي درسول الله صلی الله عليه وسلم په دي حديث شريف کي فکروکړ ليس المومن الذي يبيت شعبان وجاره جائع.) دحديث شريف مفهوم:مومن نه دئ هغه څوک چي موړ بيده سي په داسي حال کي چي ګاونډی يې وږی وي.

پوهانو دميږيانو دژوند اړخونه څيړلي چي انسان په تعجب کي کوي:ميږيان ديوبل سره مرسته کوي،کارونه په ترتيب او جديت سرته رسوي،ميږيان يوه لويه ملکه لري چي دنده يې دهګيو اچول او نورو ميږيانو ته دکارونو ويشل دي.

ملکه يې دميږيانو په ښارکي په يوه خوندي ځای کي اوسيږي،چي دخپل ښار دټولو ميږيانو سره په پرلپسي اړيکه کي وي. دښځينه ميږيانو دنده دکوچنيو ميږيانو پالنه او روزنه ده،ساتونکي ميږيان لوی سرونه لري داسي لکه خول چي يې پرسروي،دنده يې دښار او ملکې ساتنه ده،نور ميږيان سته چي دنده يې دښار پاکي ده،دهغوئ بله دنده دمړو ميږيانو دښاره ايستل او ښخول دي،ځيني نور ميږيان د دباندي څخه ښار ته خواړه راوړي همدارنګه ياد ميږيان د کښت کولو او دنورو حشراتو دپالني دنده هم پرغاړه لري،ميږيان دشاتو دتوليد لپاره نور حشرات دخپل ښارپه ځانګړو کوټو کي ساتي ترڅو دهغوئ دشاتو څخه ګټه واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميږيان په خپل ژوند کي دقيق نظم لرونکي دي:يؤه ملکه لري چي پر هغوی امرکوي،کورونه لري چي داړتيا وړ کوټې په کښې شتون لري،ځيني ځانګړي خوني لري چي کړي وړي جوړي سوي،دهغو څخه دګودامونو يا دخوړکي مواد دساتني لپاره کاراخلي؛پر يادو خونو،ګودامونو ساتونکي ولاړوي او نوبت واره پړي پيره کوي دميږيانو کور ديؤه ښار په شان دئ: چي بيلا بيل کورونه او کوټې لري،لارې لري چي هغه دمځکې دمخ سره وصل سوي دي. ميږيان دخپل اوسيدو په ځای کي دغټ سرو ميږيانو درنظر لاندي په پورنظم او قانوني ډول ژوند کوي. ميږيان کورونه،لارې،تونلونه،او دخوړو دساتني ګودامونه جوړوي،ښه نو ځيني ميږيان کښت کوي،ځيني حشرات ساتي او ځيني بيا دنورو قبيلو پروړاندي ديؤه منظم پوځ په شان جنګيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 38]

(وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ مَّا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ)

په ځمکه کښې خوځېدونکي کوم ساکښ او په هوا کښې په وزرونو سره الوتونکي کوم مارغه ته وګورئ! دا ټول همدا ستاسي په څېر انواع او ډولونه دي. موږ د هغو د تقدير په ليکنه کښي څه نيمګړتيا نه ده پرېښې. بيا دا ټول د خپل رب لوري ته ورغونديږي.

****

ځيني داسي ميږيان سته چي خپل کورنه دمځکې پر سر دونو دپاڼو او ښاخونوڅخه جوړوي؛يادا چي په زړو ونو او لرګيو کي کورونه جوړوي داسي لکه انسانان چي غرونه توږي او کورونه په کښې جوړوي. که څه هم ميږيان دکار لپاره پياوړي غړي او وسايل نه لري مګر خپل کورونه په دقت او کروړ ډول جوړوي، دياد کار لپاره دخپلي خولې دغچي څخه کار اخلي،هغه شيان چي دوئ يې ژولی سي ژوي يې ترڅو خميرې ته ورته مواد تري جوړ سي اوبيا هغه دخپلو کورنو دجوړولو لپاره وکاروي،کيدای سي پخوانيو مصريانو هم دخپلو کورونو او اهرامونو دجوړلو کي دميږيانو څخه تقليد کړی وي. کوچني ميږيان په ښار کي دننه پاتيږي د استادانو درڅارنې لاندي تېږي توږي او لارې جوړوي ،ترڅو هلته ښه روزنه ووينې اولوی سې. پوهان وايي:ميږيان دخپل تګ په وخت کي دلارې دمالومولو په پار يؤه کيمياوي ماده ترشح کوي ترڅو خپله لاره ورکه نه کړې،که تاسو ياده ماده پاکه کړئ ميږيان بيا دخپل کور لاره نه سي پيداکولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي ميږيان دخورک کوم څه پيداکوي دهغه پرشاوخوا ځانګړی بوئ خپروي او لږ دهغه خورک څخه دخپل ځان سره وړي او نورو ميږيانو ته يې ښکاره کوي؛ترڅوهغوئ دهغه خورک په ډول خبر سي،څه وخت ورسته دهغو خوړو پر شاوخوا ډېر ميږيان راغونډېږي او خواړه ديوبل په مرسته دځان سره وړې. ميږيان دخپل حجم په نسبت ډېرې پياوړي عضلې لري،داسي لکه ديؤه مسلکي لوبغاړي عضلې.

ميږيان دخپل وزن دوه برا بره وزن په آسانی سره وړلی سي. څېړونکو داهم موندلي:کله چي يؤ ميږی مرې ځانګړی بوی خپل شاوخوا ته خپروې ترڅو نور ميږيان دهغه په مرګ خبر سي او مخکي له دې چي نور حشرات دهغه جسد دځان سر يو شي ملګري يې هغه ښخ کړې:يؤه څېرونکي ياده ماده پر يؤه ژوندي ميږي ومښل نور ملګري يې په چټکی سره راغلل اوهغه يې ژوندی ښخ کړ. ميږيان دهغو لږو حشرو ددلې څخه دي چي الله جل جلاله هغوئ ته دخوړو ذخيره کولو وړتيا ورکړي ده. ميږيان کولی سي حبوبات په خپلو کورونو کي چي ډېروخت مرطوب او ګرم وي په ښه ډول وساتي همدارنګه ميږيان غنم پر منځ نيمی کوي پوست يې تري ليري کوي ترڅو هغوی دبيا زرغونيدلو وړتيا دلاسه ورکړي.

ياداسي چي دغنمو او يا نورو نباتاتو تخمون څو اونۍ په مالومه اندازه تودوخه کي ساتي ترڅوهغوئ شنه سي:کله چي نبات شين سي ريښې او ساقه وکړې هغه تري پري کوي ترڅو دژمنيو خوړو په ډول تري کار واخلي،همداډول ديؤ ډول پتنګ يا کمپلی غايطه مواد پرځينو پانو اچوي ترڅو پرهغوئ يؤ ډول مرخيړي يا پوڅکۍ وده وکړې او دخوړو په ډول يې وکاروي؛ځيني نورميږيان دځينو حشراتو هګی وړې دهغو هګيو څخه در حشراتو را وتو ورسته دهګی پوستکي دباندي غورځوې،ياد حشرات درلويدو پوري ساتي بيايي يې دهغو نباتاتو پر پانو ږدي چي دهغو څخه شات په لاس راځي،ياد حشرات کولی سي په څو ساعتونو کي څو ځاځکي شيره جوړه او ميږيانو ته يې ورکړي،ميږيان ددغو حشراتو دساتني لپاره ځانګړي کوټې لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوۡا۟ عَلَىٰ وَادِ النَّمۡلِ قَالَتۡ نَمۡلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا النَّمۡلُ ادۡخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمۡ لَا يَحۡطِمَنَّكُمۡ سُلَيۡمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ) (يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.****

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآنکريم کي دميږيانو خبرې کول ثابت سوي دي. آيا پوهانو دميږيانو خبري کول کشف کړي دي. هو! پوهان وايي دميږيانو په سر او خيټه،نس کي ځيني غدې شتون لري:يادي غودي دکيمياوي پيغامونو ليږد پر غاړه لري،داد ميږيانو ژبه ده او يوبل ته په همدې ژبه خبرې کوي.

دميږيانو په منځ کي بيلا بيلې تګلارې دخبرکولو لپاره شتون لري؛چي عبارت دي:ږغيزي ژبه،اشاروي ژبه،دليد ژبه،دحرکاتو ژبه،دبوى ژبه،هغه ژبه چي دميږيانو په منځ کي ډېره کاريږي هغه کيمياوي ژبه ده. ميږيان دبويايي حس په مرسته چي دهغوئ په ښکرونو کي ځاى لري کيمياوي اشارې درک کوي.

خداى جل جلاله په لوړ ايات شريف کي دميږيانو ترمنځ دپيژندني او ټولنيزه روحيه ځرګنده کړي ده. ميږيان دکوچني مغز او عصبي حجراتو لرونکي دي،چي دمالوماتو پروسيس او تحليل کولى سي. ميږيان يؤ سر،يوبدن،يؤه استوانه شکله لکى لري همدارنګه شپږ پښې لري چي دهغو په مرسته ګړندى تګ کوي.ځيني ميږيان دالوتلو لپاره وزرونه لري.

ميږيان پنځه سترګي لري چي دوې سترګي يې مرکبې او دسرپه دواړو خواو کي ځاى پرځاى سوي او دسلګونو عدسيويا ساده سترګو څخه ترکيب سوي چي ديؤې سترګې په شان کارکوي،درې نوري سترګې يې غيري مرکبي مثلثي شکل لرونکي دي او دمرکبو سترګو لوړ ځاى لري، ديادوني وړده چي دنارينه ميږيانو سترګي دښځينه ميږيانو دسترګو څخه غټې دي.هر ميږى دوه دوربينته په شان ښکرونه لري چي دهغوئ په مرسته شيان حس کوي دانسان دلاسونو او ګوتو په شان. ميږيان دهوښيارو حشراتو ډلې څخه دي. ميږيان ځيني وړانګي چي انسان يې نه سي ليداى ويني لکه دماورأبنفش وړانګې.

ميږيان عجيبه هضمي سيستم لري چي په هغه کي خوله،مرى،معده،او کلمى شامل دي.

ښځينه ميږيان خپلې هګى دلويو ميږيانو کورونو ته نژدې اچوې.

يادي هګى دساتونکو ميږيانو دخوا ساتل کيږي؛مناسيبه تودوخه دهګيو لپاره برابروي ترڅو دميږي چيچيان دکوچني چينجي په شان بيله پښو دهګى څخه راووزي ساتونکي دهغو پالنه کوي او هغوئ ته خواړه برابروي. دميږي چيچيان 7اونى خواړه خوري ورسته ترهغه يؤ وريښمين توپ دخپل ځان لپاره اوبدي په هغه کي بيديږي دڅو ورځو دتيريدو ورسته دخوبه راکښيني؛ياد توپ پرې کوي او دهغه څخه دباندي راوزي په دي کار کي پالونکي ميږيان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوئ سره مرسته کوي. پالونکي ميږيان دکوچنيو ميږيانو سره په پاکئ کي مرسته کوي درهغو چي دهغوئ پښې پيداکيږي. دميږيانو ددوو ښارونو ترمنځ کله کله جګړه کيږي:لښکر په منظمو صفونو کي دريږي؛په جنګ کي زخميان اومړي کيږي،مړي دښار څخه دباندي باسي او نيول سوي ميږيان دمريانو په شان په خپل ښار کي دخدمت لپاره ساتي. دميږيانو کارونه ډېر انسانانو ته ورته دي.ځيني وخت ميږيان دانسان لپاره هم خطر پيښوي؛دبيلګې په ډول دچت لرګي او دکتابونو پاڼې خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حشراتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه

انسانانو دستور کتنځايونه دستورو دغوځښت ليدلو او دهوا دحالاتو دمالومولو لپاره جوړ کړي دي. ځوک باور کولی سي چي په ژونديو موجوداتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه شتون لري چي انسانان دهغوئ دسرته رسوونکو کارونو دسرته رسولو څخه ناتونه دي. حشراتو کي چي موږ يې بې ګټې او بې ارزښته بولو داسي آلي شتون لري:چي دانسانانو د دقيقترينو آلو،وسايلو سره يو ډول يا پر خپل ځای ورڅخه پياوړي دي.پوهان وايي په ځينو حشراتو کي داسي حسي ښکرونه شتون لري چي په هغوئ کي کيمياوي پيداکوونکي ځای پرځای سوي دي چي دموادو بوی تشخيصوي او دحشراتو حرکت او پلټنه دهمدي مالوماتو پر اساس صورت نيسي؛ياني حشرات ددي کوچني رادار دمعلوماتو دتحليل ورسته خوځښت او پلټنه کوي.په ځينو حشراتو کي حسي ښکرونه شتون لري چي دميخانيکي حسوونکو لرونکي دي،ياد انتنونه غبرونه او دباد حرکت احساسولو وړتيا لري،لکه ځيني مچان چي ياد کارکوي. ياد حس کوونکي دحرماتو څخه اغيزمن کيږي. مګر کيمياوي حس کوونکي دکيمياوي ترکيبونو څخه اغيزمن کيږي. يوبل ديادولو ټکی دادئ چي ځيني حشرات چي کوم ځای خوړه ولويږي ډېر ژر هلته راځي دا حشرات څنګه دومره ژر خبريږي،دوئ ديادو سو حس کوونکو دمالوماتو څخه کار اخلي. دغه خرمچان څنګه يو چټل ځای ته ژر ځان رسوي؛ځکه چي دوئ دخپلو حس کوونکو ښکرونو يا انتنونو په مرسته ديادې مادې بوی چي په هوا کي خپور سوی احساس کړی.ځيني حشرات حرارت،تودوخه مالومونکي حسي ښکرونه لري؛دغه حس کوونکي په غوماشو کي هم شتون لري . دبيلګې په ډول که دو وګړي په يوه کوټه کي بيده وي اويو دهغوڅخه تبه ولري؛دبدن تودوخه يې ډېره وي:غوماشي ددري متری څخه هغه احساسوي ځکه غوماشو کي تودوخه مالومونکي انتنونه يا رادارونه شتون لري نوځکه به هغه وګړی چي تبه ولري ډېر وچيچي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او چاپيريال ککړتيا

هغه څه چي انسانان يې نن په خپل ژوند کي سرته رسوي دهغوئ پر روغتيا ډېره منفي اغيزه لري. که څه هم دانسانانو په ژوند کي ډېر پرمختګونه سوي خو دبله اړخه يې دانسانانو ژوند تبا کړی دئ. ترڅو چي الوتکي ،موټرونه،لويي کارخونې او ماشينونه شتون ولري دچاپيريال ککړتيا به دکاربن ډای اوکسيډ غاز په واسطه دوام لري.دغه ګاز څه کوي؟ ياد غاز دويني هيمو ګلوبين ته ننوزې او دهغوئ سره ګډيږي.

ياد غاز دمايع سوځونکو وسايلو،الوتکو او ماشينونو په واسطه خپريږي دهيمو ګلوبين سره ګډيږي او دانسانانو په حجراتو کي داکسيجن دکمښت لامل کيږي،ځکه يادګاز داکسيجن په نسبت دويني دهموګلوبين سره 250 واري په پياوړي ډول ګډيږي.
مګر ددې کمښت زيان څه شي دئ؟ کله چي حجري داکسيجن دکموالي سره مخ سي دزړه ضربان کميږي،زړه او تنفسي سيسټم داکسيجن دپوره والي لپاره دډېر فشار لاندي راځي؛په پايله کي همدغه ډېر فشار دزړه او تنفسي سيسټم دبيلا بيلو ناروغيو لامل کيږي. که چيري يوڅوک د اتو ساعتونو لپاره په هغه هوا کي تنفس وکړې چي په هغې کي 1پر 1000000دکاربن ډای اوکسيډ غاز وي دنفستنګی احساس کوي.

که تاسو په ګڼ ميشتي سيمه کي ژوندکوئ او هلته ماشينونه،موټرونه د8ساعتو لپاره کاربن ډای اوکسيډګاز هوا ته خپروي او تاسو 80پر1000000څخه کم دغه غاز تنفس کړئ داکسيجن دانتقال سرعت ستاسو په وينه کي لس سلنه کميږي او وينه خپل بنسټيزه ځانګړنه دلاسه ورکوي؛په همدي خاطر دموټرونو او نورو کاربن غاز خپرونو وسايلو څخه په ډکو سيموکي وګړي دسردردئ؛لنډو مسموميتونو،دليدضعيفوالی،تنفسي،زړه او نورداخلي ناروغيو اخته کيږي.
دياد غاز په هوا کي ډېريدل يو دهغو عواملو څخه دی چي دبيلابيلو ناروغيو لامل کيږي.
الله جل جلاله هوا پاکه پيدا کړي مګر موږ هوا او چاپيريال ککړ کړل هم په خپلو وسايلو اوماشينونو او هم په فساد او خپلو اخلاقو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاپير يال ککړوالی دانسان دبدن دبيلا بيلو ناروغيو،زياتې تودوخي دسمندري څپو دراپورته کيدو ،اوشديدو اورښتونو لامل کيږي.

دماشينونو او نوروسيلو لوړ.غونه هم دانسان روغتيا ته زيان رسوی او يوډول دچا پيريال ککړوالی دی.موږ بايد درخپل توانه چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو دخپريد مخه ونيسو،ونې کښيږدو او شته ونو دغوڅولو څخه ډډه وکړو.

..

پای ستاسو درنولوستونکو ددعا په هيله:ژباړن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغرولټون) ويښنونکي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(روڼ سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library